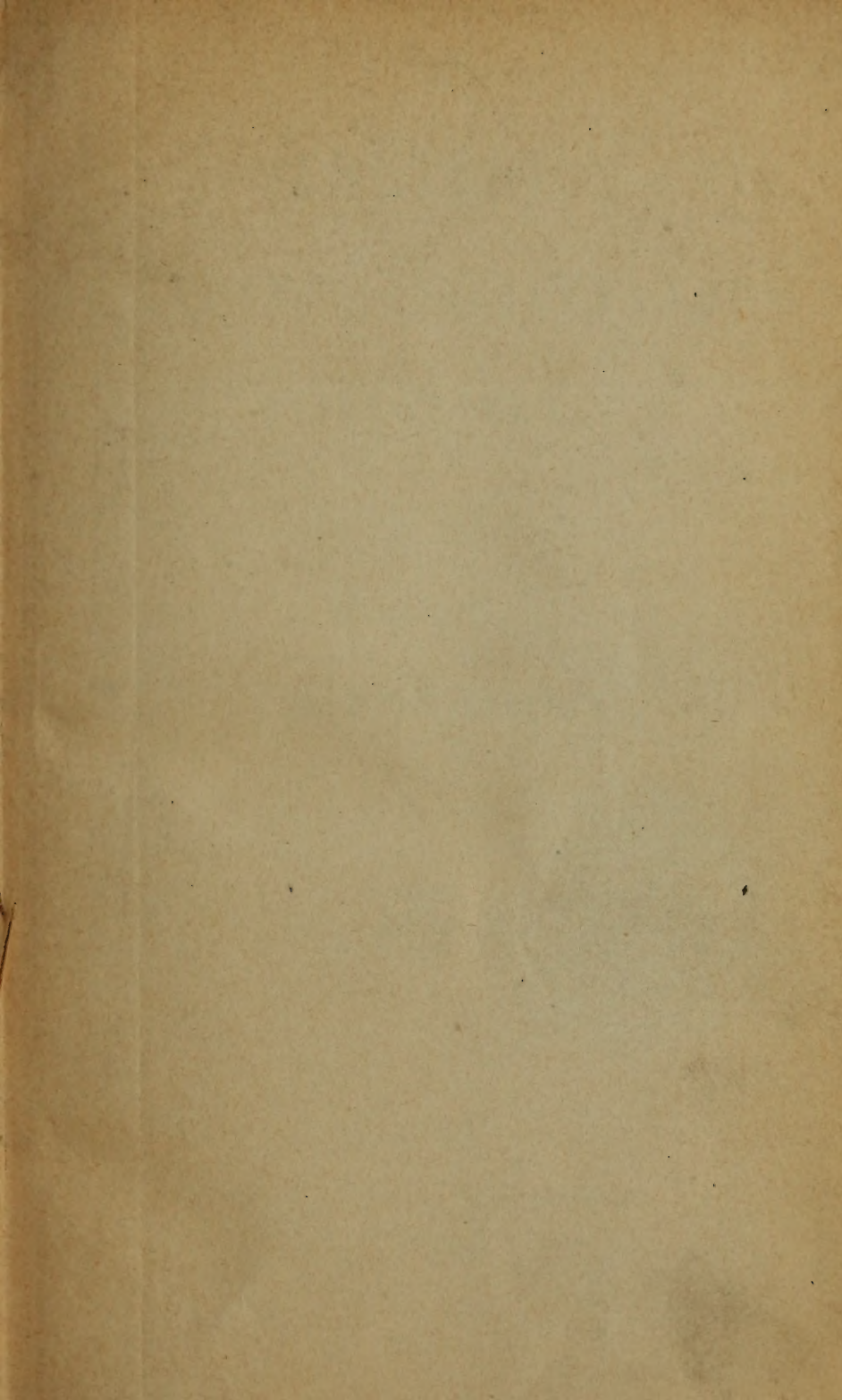
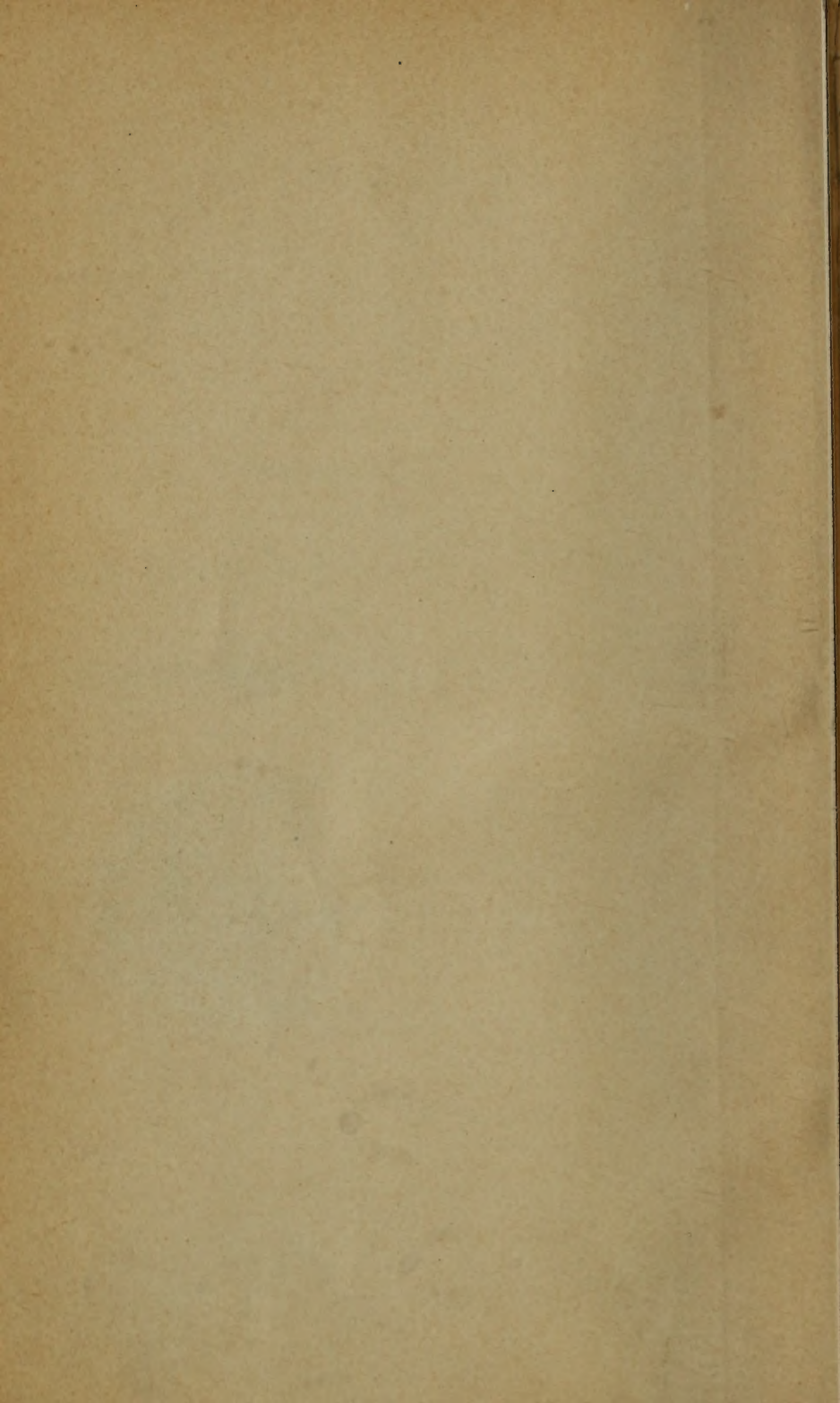

PRESENTED
TO
THE UNIVERSITY OF TORONTO
BY
THE UNIVERSITY OF STRASSBURG,
GERMANY.
JANUARY 10TH, 1891

LGr
A775aG

ARRIANI^{us} Flavius

DE EXPEDITIONE ALEXANDRI
LIBRI SEPTEM.

RECOGNOVIT

ROBERTUS GEIER.

LIPSIÆ

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXIII.

Nr. 2958. a.

12132
—
131191

6

PRAEFATIO.

Arriano Nicomedensi contigisse nuper vidimus quod vel lectissimis vix tam prospere cecidit veteribus scriptoribus, ut brevissimo temporis intervallo eius libri vel codicum manuscriptorum subsidiis vel ingeniis virorum doctorum quam emendatissimi divulgarentur. Ellendtianam (1832) enim Anabasis recensionem iam paucis annis post (1835) subsequuta est Krügeriana multo ea emendatior; hanc exceptit Dübneriana (1846) et nuperrime (1849) Sintenisiana editio longe emendatissima*), cuius auctor iam pridem de Arriani Anabasi optime meritus nunc larga codicum Parisinorum**) a Dübnero primum collatorum suppellectile sollertissime usus textum exhibuerit vel Dübneriano longe praefendum. Quare si illum hac nostra editione potissimum sequuti sumus, nemo mirabitur. Ceterum hoc ita factum est, ut in eius neque anxie haereremus vestigiis neque ingeniosi viri auctoritatem deflectere nos a vero pateremur, ubi eo invito aut librorum scriptura retinenda aut emendatio sive nostra sive alius recipienda esse videretur. In universum enim eam in hac editione tenuimus rationem, ut contra codicum fidem nihil novandum putarem, nisi si extrema necessitas; ubi tamen codicum scriptura vel aperte corrupta vel a certissimo Arriani loquendi usu prorsus aliena esse videretur, probabilem emendationem malae ac viciosae lectioni praefere et in textum recipere non dubitarem, uncas autem, quibus recentissimam potissimum Krügeri editionem abundare videmus, quoniam his non tam tironum quam criticorum commodis consultum existimabamus, locis tantum maxime dubiis adhiberemus, in lectionum denique discrepantia, praesertim quod ad verborum spectat ordinem, optimo Parisino codici *c* littera insignito plurimum tribueremus auctoritatis, ita tamen, ut si reliqui libri meliora afferre viderentur,

*) His accessit hoc demum anno recentissima Krügeri editio, cuius tamen (nondum ad finem perductae) priores tantum libros inspicere licuit.

**) Quorum optimum ex Krügeri exemplo (Additam. Crit. ad Arriani Anabasin. Berolini 1848.) *c*, reliquos duos minoris pretii *d* & *e* litteris significavimus.

non caeca illius superstitione horum scripturam contemneremus. Interpungendi rationem adhibuimus eam, quam tenuit Sintenis paucis tantum locis exceptis*). Indici nominum Krügeriano prout nostra textus recognitione flagitabatur mutato et emendato recentiora quoque addidimus celeberrimorum montium, fluminum, urbium, terrarum nomina ex indice geographico editionis Sintenisianae desumpta et insigni maximam quidem partem Kieperti peritiae debita. His de universa huius editionis ratione praemissis quum longior disputatio ab hoc opere aliena esset, eos certe locos breviter indicandos putabamus, quibus a Sintenisianae editionis textu discessimus**).

I, 6, 8 retinui ἐπεσβάντας καὶ τούτους, Sint. coni. ἐπιστάντας. ib. 9: ἐν τῇ τάξει, Sint. τῇ uncis sepsit; ib. retinui ἀποτεταγμένην, Sint. ex Vulc. ἀποτεταμένην. 9, 4 ex Ellendtii emend. dedi τῶν γε ἀπολομένων, libr. τῶν τε απολομ., Sint. τῶν ἀπολομ. 9, 7 ex cd dedi: σφᾶς αὐτούς, Sint. σφᾶς. 10, 3 ex c dedi: ἐκ πάντων τῶν Ἀθηναίων, Sint. ἐκ πάντ. Ἀθην. 12, 1 ordine vv. ex Parriss. Mss. cum Sint. recepto emendavi: ὁ δὲ καὶ αὐτὸς sqq. cf. 1, 16, 6 & Sint. ad h. l., libr. ὅτι καὶ αὐτὸς sqq., Sint. διότι καὶ αὐτὸς sqq. ib. retinui: ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον, Sint. ὅτι τὸν Πατρόκλου τάφ. 13, 4 dedi: αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ — κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν, Sint. αὐτῶν. 14, 6 retinui: προεμβάλειν εἰς τὸν ποτ., Sint. coni. προεμβάλλει. 15, 2 retinui: ἐλαττούμενοι Μακεδόνες, Sint. ex Krüg. coni. ἐλαττούμενοι οἱ Μακεδ. 16, 6 ex c dedi εἰς Μακεδονίαν, Sint. εἰς Μακεδ. (Item I, 19, 9: εἰς προνομᾶς, II, 1, 2: εἰς θάλασσαν, VI, 26, 5: εἰς ἐπτά.) 17, 11 ex Krügeri emend. dedi: ἐπαγαγομένους, Sint. retinuit ἐπαγομένους. 19, 2 retinui ἐφομαρτούντων (cf. VI, 3, 4. 25, 3), Sint. cum Pflugk. coni. ἐφορμούντων. 23, 1 ex c dedi: τὸ δὲ καὶ κατασεσεισμένον, Sint. τὸ δὲ κατασεσεισμ. 23, 4 ex c posui: ἀμφὶ πον μέσας νύκτας, Sint. retinuit ἀμφ. μέσ. πον νύκτ.

*) Veluti: I, 17, 7 commatis positus post vv. *ἑταίρων* et *Νικίαν*, 27, 5 commate post v. *ἐπεχώρησαν* posito, item ib. 7 ante v. *ὅσον*. II, 4, 8 commate post v. *ἰατρὸν* posito, 23, 2 puncto post v. *Ἀδμητος* in comma mutato, III, 19, 3 commate post v. *ἦκειν* deleto, 20, 1 puncto post v. *Δαρεῖον* in comma mutato, 25, 7 commate post v. *Ἀλέξανδρον* posito et quae sunt alia i. g.

***) Me invito factum est, ut I, 1, 6 vulg. *παρ' ὃν* pro Krügeri emend. *παρ' ἧν* legatur.

24, 2 retinui ἐπαναγάγωσι, Sint. conii. ἐπαναγάγωσι. 26, 2 ex c dedi: τῷ δὲ ἐκ νότων, Sint. retinuit τότε δ' ἐκ νότων. 27, 7 retinui ὅπως εἴκαθεν, Sint. conii. ὅπως εἴκαθεν.

II, 3, 7 ex c dedi: ἐκ φλοιοῦ κρανείας, Sint. κρανείας. 4, 2 ex d dedi: ἐπὶ Καππαδοκίας, Sint. ἐπὶ τῆς Καππαδοκ. 4, 11 ex c dedi: καὶ ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτόν, Sint. καὶ τοῖς ἄλλοις δ. τ. ἂ. α. 10, 6 ex c dedi: τοῖς ἤδη φεύγουσι σφῶν, Sint. vulg. τ. ἤ. φεύγουσιν αὐτῶν retinuit. 11, 2 vulg. εὐρώστως ἐνέβαλλον retinui, Sint. conii. ἐνέβαλλον. 12, 4 vulg. παρασκευοῦσαι retinui, Sint. conii. παρασκευοῦσι. 12, 7 retinui vulg. οὐ φάναι, Sint. ex c οὐδὲ φάναι et ibid. ex Dübneri emend. dedi: καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνον, Sint. καὶ γὰρ ἐκεῖνον. 13, 4 retinui vulg. Ἄγις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, Sint. ex cd art. τῶν expunxit. 14, 7 retinui vulg. νῦν δὲ καὶ σέ, Sint. ex c καὶ expunxit. 14, 9 in vv. μηδὲ ἂ βούλει v. βούλει, quod omittunt Pariss. cd, uncis inclusi. 17, 1 ex Paris. c dedi: τὴν τῶν Τυρίων πόλιν, Sint. τὴν Τυρίων π. 21, 8 retinui vulg. vv. ordinem: τοῦ λιμένος τὸ στόμα, Sint. ex Paris. c: τὸ στόμ. τοῦ λιμένος. 26, 3 a vv. ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως, quae uncis incl. Sint., uncis removi. 27; 2 ex cod. c dedi: ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρίστανδρον, Sint. art. omisit.

III, 3, 1 ex c dedi: Περσέα τε καὶ Ἡρακλέα, Sint. τε omisit. 3, 4 ex Paris. d retinui vulg. vv. ordinem: ὕδωρ δὲ οὐρ. Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐγένετο, Sint. ex Paris. c: πολὺ Ἀλεξ. ἐγέν. 4, 3 retinui: ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται, Sint. ex Pflugkii coniect.: ἐπειδὴν γ. ἐ. Αἰγ. στέλλονται. 5, 3 emendavi: καὶ Ἐφιππον τὸν Χαλκιδέα (cf. Geier. Alex. M. Hist. Scriptt. lib. IX, c. I. p. 310), Sint. retinuit τὸν Χαλκιδέως. 6, 4 dedi: τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων, Sint. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημ. 7, 1 ex c dedi: καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, Sint. alterum καὶ omisit. ib. paulo post: ἱππέας [μὲν] ἔχων, Sint. uncis remotis. 8, 3 dedi: Σκυδικὸν τοῦτο [τὸ] γένος, Sint. uncis remotis. 9, 8 dedi: τῶν τε παραγγελλομένων, Sint. voc. τε uncis inclusit. 11, 3 dedi: Ἐτάχθη δὲ [αὐτῷ] ἡ στρατιά, Sint. omisso v. αὐτῷ. 14, 6 ex c dedi: τοῖς ἀμφὶ Παρμενίωνα ἐνέβαλλον, Sint. τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμ. ἐνέβαλλον. 15, 6 retinui τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν — ἐλέγοντο, Sint. conii. νεκρούς. 20, 3 ex Schmiederi emendatione dedi Ὁξοδάτην (cf. IV, 18, 3), Sint. vulg. Ὁξυδάτην retinuit. 21, 3 retinui τὰ ὅπλα εἶχον μόνον καὶ sqq., Sint. conii. μόνον. 23, 6 et ubique retinui vulg. Ζαδράκαρτα, Sint. ex c Ζαδράκαρτα dedit. 23, 8 ex Dübneri coniect. dedi: παρα

τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήν., Sint. π. τ. δόγμ. τῶν Ἑλλ. retinuit. 23, 9 ex c dedi: εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους sqq., Sint. retinuit εἶναι δὲ ἔλεγον ἐς χιλ. 26, 4 ex cd dedi: ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος, Sint. Ἀλεξάνδρῳ retinuit. 27, 3 retinui ὥστε — γίνεταί, Sint. coni. ὥστε — γίνεσθαι. 27, 4, loco in Mss. aperte corrupto, praetuli Freinsheimii emend. οὐδὲ φίλων ἂν (in Mss. Φιλῶταν), Sint. dedit οὐδὲ φίλον ἂν. 28, 3 dedi Ἐριγυῖα [πρὸς Ἐριγυῖου], Sint. uncos omisit. 30, 5 dedi: ταῦτὰ ἐκεῖνα, Sint. ταῦτα ἐκεῖνα. 30, 8 retinui ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν, Sint. nescio cur vv. τῶν ποταμῶν omiserit.

IV, 1, 1 retinui vulg. δικαιωτάτους ἀνθρώπους, Sint. nescio cur ἀνθρώπους omiserit, & ib. paulo post dedi [καὶ] οὔτοι, Sint. οὔτοι ex cod. c omissa voc. καί. 4, 7 cum Dübnero ex c dedi: οὐκ εἶων — ποιῆσθαι, Sint. retinuit: καὶ οὐκ ἦν. 5, 1 cum Dübnero secundum c & d dedi: Ὀλίγ. δὲ ὕστ. παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν, Sint. παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασ. αὐτῶν retinuit. Ibid. paulo post ex c dedi: ἀπὸ κοινοῦ τῶν Σκυθ., Sint. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τ. Σκυθ. 9, 5 ex c dedi: καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἐθεράπευσε, Sint. retinuit κ. τ. σ. κακῶς ἐθερ. 10, 6 ex c dedi: ὅτι Διόνυσος Θεβαῖος μὲν ἦν, Sint. ὅτ. Διόν. Θεβαῖος ἦν. 11, 6 ex c dedi ἄρχειν γε, Sint. retinuit ἄρχειν σε. 11, 8 ego ex Paris. c: εἰς ἅπαντας, Sint. ἐς ἅπαν. 13, 1 sec. c (qui habet ἐμειρακιεύοντο) cum Dübnero ego ἐμειρακιούντο, Sint. ἐμειρακίσαντο. 15, 6 ex c ego: ἐπανίεναι ἐς τὴν Ἑλλάδα, Sint. retinuit ἐπανίεναι ἂν ἐς τ. Ἑλλ. 16, 5 ex c nos διέφθειραν, Sint. retinuit διαφθείρουσι. 17, 4 retinui vulg. καὶ σφισιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φουγῆς ἐγίνετο, Sint. ex sua coni. dedit πάντη. 21, 3 ex c ego προῦκεχωρήκει, Sint. retinuit προκεχωρήκει. 25, 2 emendavi: ἀλλὰ — ὀρθίους ποιήσαντας τοὺς λόχους Πτολ. προσῆγεν, vulg. ποιήσαντες, Sint. (& Pflugk.) coni. ποιήσας. 25, 6 emendavi καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας ἐς χιλίους (cf. 26, 1), Sint. retinuit τοὺς χιλίους. 28, 1 ex c ego: ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ Ἄορνου, Sint. retinuit: τὴν Ἄορνου. Item ib. §. 7 ego τῆς πέτρας Ἄορνου, Sint. τῆς Ἄορνου. 29, 1 retinui vulg. ἠγγήσασθαι, Sint. ex sua coni. ἠγγήσεσθαι; item ib. 3 retinui vulg. προσέβαλλον, Sint. ex sua conj. προσέβαλλον. ib. 4 ex c ego ἵνα ἐγγράπτο, Sint. retin. vulg. ἐνεγγράπτο. ib. 6 ex c ego: ἄπορος ἦν αὐτῇ ἢ προσβολῇ, Sint. αὐτῇ ἢ προσβ. 30, 1 retinui vulg. καὶ ἐχώννυτο — τὸ χωρίον, Sint.

ex sua conii. τὸ χῶμα. ib. 6 ex *cd* dedi ἔμελεν ἀντὶ μαθεῖν, Sint. ἔμελεν retinuit.

V, 2, 6 secundum *cd* ex Dübner. emend. dedi ποιήσασθαι καὶ στεφανώσασθαι, Sint. retinuit ποιεῖσθαι καὶ στεφανώσασθαι. 4, 3 ex *c* ego: ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοί, Sint. retin. ἢ ἄλλοι Ἰνδ. π. 6, 1 secundum Pariss. cum Dübner. dedi: ἢ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον, Sint. πρὸς μεσημβρ. τ. καὶ νότον. ib. 3 ex *c* addidi: τὴν δὲ ὡς πρὸς ἐσπέραν, Sint. vulg. τὴν δὲ πρὸς ἐσπέρ. retinuit. ib. 4 in loco corrupto, cui nondum vera medic. reperta videretur, asteriscum posui ante *vv*. Ἀύδιον ἀπὸ Ἀυδίου ποταμοῦ. 10, 4 retinui vulg. ἀλλ' ἐκείνων γὰρ γνοῦς τὸν φόβον, Sint. conii. ἀλλ' ἐκείνων γὰρ γν. τ. φ. 12, 3 ex Krügeri emendatione dedi παρενηνεγμένας, Sint. παρενηνεγμένας retinuit. 15, 1 ex *c* dedi πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Sint. retinuit προπορεύεσθαι πρὸ τ. ἄ. στρ. 17, 1 cum Dübnero ex *c* ἐπέστρεφον dedi, Sint. ἀνέστρεφον retinuit. 19, 1 retinui προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως, Sint. conii. προῖππεύσας πρὸ τ. τ. ib. 6 ex Krügeri emend. dedi τὸσόσδε δὲ Ἀλεξάνδρου φόβος, Sint. retinuit τόσος δὲ Ἀλ. φ. 22, 2 retinui πρὸς ἣν ἐπενόουν ἀγωνίσασθαι, Sint. ex Pflugkii conii. πρὸς ἣ ἐπ. ἀγ. dedit. ib. 4 retinui librorum etiam Pariss. *cd*: περιβεβλήσθαι πρὸ τῶν ἀμαξῶν, Sint. *v*. πρὸ εἰεῖcit. 23, 3 ex Paris. *c* dedi ἀλλὰ καὶ ὡς τάχους εἶχον, Sint. ἀλλ' ὡς τ. εἶχ. et ib. retinui vulg. κατεκλείσθησαν, Sint. ex sua conii. κατεκλείσθησαν. ib. 7 ex utroque Paris. dedi ἵνα ἄν, Sint. ἵν' ἄν. 24, 7 retinui οὗτοι ἐγκαταληφθέντες, Sint. conii. οὗτοι δὲ καταληφθ. 25, 5 retinui vulg. ὅτι ἄν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Ταναΐδος, Sint. ex speciosa Pflugkii conii. dedit ὁ Ταναΐς, τὰ πρ. ἔ. τ. T. 26, 8 ex *c* dedi ὅσα ἐκαστος ἐλπίζοι, Sint. retinuit ἐλπίζει.

VI, 1, 5 sec. Pariss. *cd* (qui ἔγραφεν habent, τὸ autem post τοῦτο cum aliis Mss. omittunt) emendavi: τοῦτο δ' — ἔγραφεν, Sint. vulg. τοῦτο τὸ — γραφέν retinuit. 2, 4 scripsi τῶν [δισ]χιλίων, Sint. δισχιλίων. 4, 4 retinui vulg. καὶ πέμπτη ἀφίκετο ἡμέρα, Sint. ex Pflugkii conii. καὶ omisso. Item ib. 5 retinui vulg. ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρον, Sint. ex conii. ἐκ τ. ἐγχ. καὶ ἐξ Ἀλεξ. addidit. 8, 3 retinui παρὰ τῆ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ἴοντας, Sint. ex Krügeri coniect. παρὰ τὴν ὄχθη τ. π. ἰ. dedit. ib. 5 ex *c* ego: τεταγμένους κατεῖδε, Sint. κατεῖδε τεταγμένους. 12, 2 emendavi τότε γὰρ ἐδόκουν εἶναι, Sint. τότε [δ'] ἐδόκουν εἶναι. 14, 2 retinui vulg. σατράπην τε ἀναδ' ἐξ ἐσθαι (cf. paulo

post ἀποίσειν), Sint. ex *cd* recepit ἀναδέξασθαι. 17, 4 ex *c* dedi ἄγειν ἡμελλε, Sint. ἔμελλε retinuit. 19, 4 ex *cd* dedimus κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύειν τοῦ Ἀμμωνος, Sint. θύει retinuit. ib. 5 ego retinui vulg. κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν, Sint. ex Pflugkii con. ἐνέβαλλεν. 20, 1 retinui vulg. ἐς τὰ Πάτταλα, Sint. nescio cur τὸ Πάτταλα dederit. 24, 4 ex *c* dedi ταῦτα μὲν οὖν, Sint. retinuit ταῦτα μὲν δὴ. 24, 5 retinui ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ ξύμμετρος οὐσα, Sint. con. οὐ ξύμμετρος. 25, 6 retinui αὐτούς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι, Sint. ex *c* recepit καὶ κτήνη. 26, 1 dedi καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον, Sint. voc. καὶ uncis inclusit; ibid. paulo post retinui ὡς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, Sint. con. ὥστε καὶ. 26, 4 retinui ἄλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα et paulo post καὶ οὐ γὰρ εἶναι, Sint. ex Pflugkii con. ἄλλ' ἀφαν. γὰρ τ. σ. et καὶ οὐκ εἶναι. 27, 4 retinui ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη, Sint. ex sua con. ἐξηγγέλθη. Item ib. 6 retinui vulg. ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα, Sint. omisso articulo αὐτὰ ἐκεῖνα. 28, 1 ex *c* recepi καὶ ταῦτα μὲν πρὸς μίμησιν, Sint. καὶ ταῦτα πρὸς μίμησιν retinuit. 28, 2 retinui ἐξήρκεσαν, Sint. ex Ellendlii con. ἐξήρκεσεν. 28, 7 ex Parisini utriusque auctoritate omisi τῆς ante Καρμανίας, Sint. retinuit. 29, 11 retinui vulg. ξυνηλέγχοντο, Sint. ex Krüg. con. ἐξηλέγχοντο dedit.

VII, 2, 2 retinui τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν, Sint. con. τῶν σοφ. τῶν Ἰνδῶν. Item ibid. ἄλλ' ex Krüg. con. additum ante ὑποκρίνασθαι omisi. 3, 6 retinui vulg. οὐκ ἀρχεῖα πάντα, Sint. con. πάντη. 14, 2 voculam καί, quae vulgo legitur ante v. ἄλλοι, iure uncis inclusam a Sint. transponendam duxi ante sqq. μέγα μὲν γενέσθαι. 14, 5 retinui vulg. αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἠνιόχει, Sint. con. ὅτε [ὅτι] ἠνιόχει. 15, 3 secundum Paris. *c*, qui habet ὀρμήσειεν, emendavi: ἐς ὅτι ὀρμήσειε [ἄν]. 15, 6 retinui οὐ δὲ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψ., Sint. ex con. οὔτε τ. τ. Ἀ. γρ. dedit. 21, 3 non videbatur idonea causa astericos post vv. τῆ Ἀράβων γῆ ponendi. 22, 2 servavi ordinem vv. Paris. *c* exhibitum: τὴν μὲν δὴ, οἷα βαρυτέραν, Sint. transposuit: τὴν μὲν, οἷα δὴ βαρυτ. 26, 1 ex Paris. *c* dedi: δεξιοῦσθαι δὲ ὡς ἐκάστους, Sint. retinuit δεξιοῦσθαι δὲ καὶ ὡς ἐκ. 30, 2 dedi φῦναι ἂν δοκεῖ, Sint. voc. ἂν uncis inclusit.

Scripsi Halis Saxonum diebus festis sacrae Pentecostes
a. MDCCCLI.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

[ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.]

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστο-
βούλου ὅσα μὲν ταῦτ' ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φι-
λίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντῃ ἀληθῆ ἀνα-
γράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαι-
νόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. ἄλλοι μὲν 2
δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ
οὔτου πλείονες ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ
Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς
τὴν ἀφήγησιν, ὁ μὲν ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάν-
δρῳ, Ἀριστόβουλος· Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρατεῦ-
σαι ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχροτέρου ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύ-
σασθαι ἦν· ἄμφω δέ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάν-
δρου ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ
ἄλλως τι ἢ ὡς συνηνέχθη ξυγγράφαι ἀπῆν. ἔστι δὲ ἂ καὶ 3
πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφηγητά
τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντῃ ἄπιστα, ὡς λεγόμενα μόνου
ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψα. ὅστις δὲ θαυμάσεται ἀνθ'
οὔτου ἐπὶ τοσοῦτοις συγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν
ἢδε ἢ συγγραφῆ, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος
καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχῶν οὕτω θαυμαζέτω.

- 1 *Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξαν-*
- 2 *δρον. ἐνταῦθα ξυναγαρόντα τοὺς Ἕλληνας ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατιᾶς, ἣντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἐκάστων πλήν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναι σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων*
- 3 *ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι δὲ ἅττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν· ἀλλὰ Ἀθηναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου.*
- 4 *Ἄμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριοὺς τε καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπολείπεσθαι ὅτι μὴ πάντῃ ταπεινωθέντας οὕτω μακρὰν*
- 5 *ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον. ὀρμηθέντα δὴ ἐξ Ἀμφιπόλεως ἐμβαλεῖν ἐς Θράκην τὴν τῶν αὐτουόμων καλουμένων Θρακῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν Ὀρβηλον τὸ ὄρος. διαβάς δὲ τὸν Νέσσου ποταμὸν λέγουσιν ὅτι δεκαταῖος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴμον.*
- 6 *καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὠπλισμένοι καὶ οἱ Θραῖκες οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ πρόσθω κατειληφότες τὴν ἄκρην τοῦ Αἴμου τὸν στόλον,*
- 7 *παρ' ὃν ἦν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος. ξυναγαρόντες δὲ ἀμάξας καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο ταῖς ἀμάξαις εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιάζοιντο· ἅμα δὲ ἐν νῶ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν ἢ ἀπο-*

τομώτατον τοῦ ὄρους ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς ἀμάξας. γνώμην δὲ πεποίηντο ὅτι ὅσῳ πυκνοτέρῳ τῇ φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίζουσιν αἱ ἀμάξαι, τοσῶδε μᾶλλον τι διασκεδάσουσιν αὐτὴν βία ἐμπεσοῦσαι.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλή γίνεται ὅπως ἀσφαλέστατα 8 ὑπερβάλλῃ τὸ ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει διακινδυνευτέα, οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πάροδον, παραγγέλλει τοῖς ὀπλίταις, ὁπότε καταφέρουιντο κατὰ τοῦ ὀρθίου αἱ ἀμάξαι, ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεία οὔσα παρέχοι λῦσαι τὴν τάξιν, τούτους δὲ διαχωρῆσαι, ὡς δι' αὐτῶν ἐκπεσεῖν τὰς ἀμάξας· ὅσοι 9 δὲ περικαταλαμβάνουιντο, ξυννεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν συγκλεῖσαι ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν φερομένας τὰς ἀμάξας καὶ τῇ ῥύμῃ κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπερπηδῶσας ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέβη ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος καὶ εἴκασεν. οἱ μὲν γὰρ 10 διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι ὀλίγα ἔβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς ἀμάξαις. ἔνθα δὴ οἱ Μακεδόνες θαρσῆσαντες, ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἃς μάλιστα ἐδεδίεσαν, αἱ ἀμάξαι ἐγένοντο, σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θρακᾶς ἐνέβαλον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξό- 11 τας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρακᾶς ὅπῃ προσφέρουιντο· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας κατὰ τὸ εὐώνυμον ἤγεν. ἔνθα δὴ οἱ τοξόται βάλλοντες τοὺς 12 προσεκθέοντας τῶν Θρακῶν ἀνέστελλον· καὶ ἡ φάλαγξ προσμίξασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς καὶ κακῶς ὀπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἐκάστοις προῦχώρει τὰ ὄπλα κατὰ τοῦ ὄρους ἔφυγον. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους 13 καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθη-

σαν δι' ὠκύτητα καὶ τῆς χάρας ἐμπειρίαν, γυναῖκες δὲ ὄσαι ξυνείποντο αὐτοῖς ἐάλωσαν πᾶσαι, καὶ τὰ παιδάρια καὶ ἡ λεία πᾶσα ἐάλω.

2 Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσῃ, Λυσανία καὶ Φιλώτα παραδοὺς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προῆει διὰ τοῦ Αἴμου ἐς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγινον ποταμὸν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰστρου ὡς

2 ἐπὶ τὸν Αἴμον ἰόντι σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν Τριβαλλῶν βασιλεύς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τον στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰστρου, διαβαίνειν κελεύσας τὸν ποταμὸν ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ· Πεύκη 3 ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θραῖκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς προσάγοντος Ἀλεξάνδρου συμπεφευγότες ἦσαν καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν· τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἐνθενπερ τῇ προτεραία ὠρμήθη Ἀλέξανδρος.

4 Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὀρμήν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμπαλιν ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει καταστρατοπεδεύοντας ἤδη. καὶ οἱ μὲν, καταληφθέντες πρὸς τῷ νάπει τῷ παρὰ τὸν ποταμὸν παρετάσσοντο· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάξας ἐπῆγε, τοὺς τοξότας δὲ καὶ τοὺς σφενδονήτας προεκθέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς βαρβάρους, εἴ πως προκαλέσαιο αὐτοὺς ἐς τὰ 5 ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπου. οἱ δὲ ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι ἐξέθεν ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν γυμνοῖς οὔσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαμβάνοντα τοὺς ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας ἱππέας προσ-

ἔταξεν ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἥπερ μάλιστα προὔκεχωρήκεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ Σάπολιν τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἰππέας κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε. τὴν δὲ φάλαγγα 6 τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φάλαγγος παρατείνας κατὰ μέσους ἐπῆγε. καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς παρ' ἐκατέρων ἦν οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μείον εἶχον· ὡς δὲ ἦ τε φάλαγξ πικνὴ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ οἱ ἰππεῖς οὐκ ἀκοντισμῶ ἔτι, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ὠθοῦντες ἄλλη καὶ ἄλλη προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπους ἐς τὸν ποταμόν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν τρισ- 7 χίλιοι ἐν τῇ φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν καὶ νύξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. αὐτῶν δὲ [τῶν] Μακεδόνων τελευτῆσαι λέγει Πτολεμαῖος ἰππέας μὲν ἔνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα.

Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος 3 ἐπὶ τὸν ποταμόν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον καὶ ἔθνη μαχिमώτατα ἀπείροντα, τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῶ ἀνίσχουσιν, ὧν τελευταίους 2 Κουάδους καὶ Μαρκομάνους· ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖραν, Ἰάξυγας· ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ δὲ Σαυρομάτας τοὺς πολλοὺς· ἐπὶ δὲ Σκύθας ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς, ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὐξείνου πόντου. ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῶ ἠκούσας 3 ναῦς μακρὰς ἐκ Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου κατὰ τὸν ποταμόν. ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὀπιτῶν τῇ νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ Θραῖκες ξυμπεφευγότες ἦσαν, καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι τὴν ἀπόβασιν. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπήντων ἐπὶ τὸν ποταμόν ὅποι αἱ 4

νήες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ ὀλίγαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιὰ οὐ πολλή ἐπ' αὐτῶν, καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς προσβολήν, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ' αὐτήν, οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὄξυ καὶ ἄπορον προσφέρεσθαι.

5 Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς ἔγνω διαβαίνειν τὸν Ἴστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἴστρον ὠκισμένους, ὅτι τε συνειλεγμένους ἐώρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρον, ὡς εἶρξοντας, εἰ διαβαίνοι (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυριάων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἴστρον
6 ἔλθεῖν. τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν τῆς κάρφης πληρώσας καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα ἐκ τῆς χώρας ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλή, ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ πρόσοικοι τῷ Ἴστρον ἐφ' ἀλιείᾳ τε τῇ ἐκ τοῦ Ἴστρον καὶ εἶποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν στέλλοιντο καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοί) ταῦτα ὡς πλείστα ξυναγαγὼν διεβίβαζεν ἐπ' αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ τοιῷδε τρόπῳ. καὶ γίνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

4 Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ἢ λήϊον ἦν σίτου βαθύ· καὶ ταύτῃ μᾶλλον τι ἔλαθον προσσχόντες τῇ ὄχθῃ. ὑπὸ δὲ τὴν ἔω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ λήϊου ἦγε, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν σίτον
2 οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. οἱ δὲ ἱππεῖς ἔστε μὲν διὰ τοῦ λήϊου προῆει ἢ φάλαγξ ἐφείποντο· ὡς δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν πλαι-
3 σίῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσεν. καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολήν τῶν ἱππέων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν

γαρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅτι εὐμαρῶς οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβήκει ἐν μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἴστρον οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον, φοβερὰ δὲ καὶ τῆς φάλαγγος ἡ ξύγκλισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἡ δὲ ἀπ- 4 εἶχεν αὐτοῖς ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἴστρον· ὡς δὲ ἐπάγοντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ τὸν ποταμόν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν πη οἱ πεξοὶ ἐνεδρευσάντων τῶν Γετῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ μέτωπον, λείπουσιν αὖ καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τετειχισμένην, ἀναλαβόντες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμὴ ὡς πορρωτάτω ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν τε πόλιν λαμβάνει καὶ τὴν λείαν πᾶσαν ὄσσην οἱ Γέται ὑπελείποντο. καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ 5 καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρον Διὶ Σωτῆρι καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἴστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον παρά 6 τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἴστρῳ καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὠκισμένων ἦκον· μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα καὶ μέγα ἐπὶ σφίσι φρονοῦντες· πάντες δὲ φιλίας τῆς Ἀλεξάνδρου ἐφιέμενοι ἦκειν ἔφασαν. καὶ πᾶσιν ἔδωκε πίστεις Ἀλέξανδρος καὶ 7 ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο ὅτι μάλιστα δεδιੱττεται αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρῳ ἦκει καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι. τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα 8 ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ πόρρω τε ὠκι-

σμένοι Ἀλεξάνδρου καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦντες καὶ Ἀλεξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὀρῶντες ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι. καὶ τούτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμάχους ποιησάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον ὑπειπὼν ὅτι ἀλαζόνες Κελτοὶ εἰσιν.

5 Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὔχῳρει. ἔνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ Κλεῖτόν τε τὸν Βαρδύλεω ἀφεστάναι ἀγγέλλοντες καὶ Γλαυκίαν προσκεχωρηκέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα· οἱ δὲ καὶ τοὺς Ἀνταριατάς ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελλον· ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναξευγνύναι.

2 Λάγγαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεὺς ἔτι μὲν καὶ Φιλίππου ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε παρ' αὐτόν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους

3 ἀμφ' αὐτόν εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Ἀνταριατῶν πνυθανόμενον Ἀλέξανδρον οἴτινές τε καὶ ὀπόσοι εἶεν, οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Ἀνταριατάς· εἶναι γὰρ ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτη· καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν, ὡς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλον τι ἔχοιεν. καὶ κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἐσβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβαλὼν ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν.

4 Ἀνταριαῖται μὲν δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον· Λάγγαρος δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμήθη μεγάλως πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων νομίζεται· καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Κύναν καὶ ταύτην ὠμολόγησε δῶσειν αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος.

5 Ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πήλιον πόλιν ἐστέλλετο. ταύτην γὰρ κατειλήφει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυρωτάτην τῆς χώρας· καὶ

πρὸς ταύτην ὡς ἤκεν Ἀλέξανδρος, καταστρατοπεδεύσας πρὸς τῷ Ἐορδαϊκῷ ποταμῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν τῷ τείχει. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ 6 τῆς πόλεως ὄρη, ὑπερδέξιά τε ὄντα καὶ δασέα, κατεῖχον, ὡς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν. Γλαυκίας δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς οὐπω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει 7 προσῆγεν· οἱ δὲ πολέμιοι σφαιριστάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἴσας τὸν ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς, ὠρμητο μὲν ὡς δεξόμενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας· ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέλιπον καίτοι καρτερὰ ὄντα τὰ κατειλημμένα πρὸς σφῶν χωρία, ὥστε καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν κατελήφθη ἔτι κείμενα.

Ταύτη μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν 8 πόλιν καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει ἐγνώκει περιτειχισμῷ ἀποκλεῖσθαι αὐτούς· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν πόλιν ἀπέγνω εἰλεῖν ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ μαχίμων ξυμπεφευγόντων, πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλαυκία προσκεισομένων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο. Φιλώταν δὲ ἀναλαβόντα τῶν ἰππέων ὅσους ἐς προ- 9 φυλακὴν καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐς ἐπισιτισμὸν ἔπεμπεν. καὶ ὁ Γλαυκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμφὶ Φιλώταν ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμβάνει τὰ κύκλῳ ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φιλώτᾳ ἐπισιτιεῖσθαι ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀπηγ- 10 γέλθη αὐτῷ ὅτι κινδυνεύουσιν οἱ τε ἰππεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ νῦξ αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ ἰππέας ἐς τετρακοσίους ἐβοήθει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο στρατεύμα πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν, ὡς μὴ ἀποχωρήσαν-

11 τος παντός τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδοα-
 μόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμμίξειαν. ἔνθα δὴ Γλαυ-
 κίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμενος ἐκλείπει τὰ
 ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλώτᾳ ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
 διεσώθησαν. ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ
 ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν· τὰ τε
 γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια κατεῖχον πολλοῖς μὲν ἰππεῦσι,
 πολλοῖς δὲ ἀκουτισταῖς καὶ σφενδονήταις καὶ ὀπλίταις
 12 δὲ οὐκ ὀλίγοις, καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοι προσκεί-
 σεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον· τὰ τε χωρία δι' ὧν
 ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ στενὰ καὶ ὑλώδη ἐφαίνετο,
 τῇ μὲν πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειρογόμενα, τῇ δὲ ὄρος
 υπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους, ὥστε οὐδὲ
 ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος
 ἐγένετο.

6 Ἐνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἐς ἑκα-
 τὸν καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. ἐπὶ τὸ κέρασ δὲ
 ἐκατέρωθεν διακοσίους ἰππέας ἐπιτάξας παρήγγελλε σιγῇ
 2 ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὀξέως δεχομένους. καὶ τὰ
 μὲν πρῶτα ἐσήμηνεν ὀρθὰ ἀνατεῖναι τὰ δόρατα τοὺς
 ὀπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνηθήματος ἀποτεῖναι ἐς προβολήν,
 καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλίνας τῶν δοράτων τὴν
 σύγκλεισιν, αὐτίς δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ αὐτὴν δὲ
 τὴν φάλαγγα ἔς τε τὸ πρόσω ὀξέως ἐκίνησε καὶ ἐπὶ τὰ
 3 κέρατα ἄλλοτε ἄλλη παρήγαγε. καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις
 τάξας τε καὶ μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ
 εὐάνυμον οἶον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπήγευ
 ἐπὶ τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τὴν τε
 ὀξύτητα ὀρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων· τότε δὲ
 προσάγοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο,
 4 ἀλλὰ λείπουσι τοὺς πρώτους λόφους. ὁ δὲ καὶ ἐπαλα-
 λάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας καὶ τοῖς δόρασι δου-

πῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς ὡς πρὸς τὴν πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατόν.

Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τιναὶς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολ- 5
 λους τῶν πολεμίων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος ἐρίγνυτο, παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπομένοιεν οἱ κατειληφότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ ἀναμιχθέντας τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι. οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν 6
 τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες λείπουσι τὸν γήλοφον καὶ παραγκκλίνουσιν ἐφ' ἐκάτερα τῶν ὄρων. ἔνθα δὲ καταλαβῶν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοφον σὺν τοῖς ἑταίροις τοὺς τε Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας, ὄντας ἐς δισχιλίους· τοὺς δὲ ὑπασπιστὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὡς πυκνὴν εὐθύς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα· αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὢν ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφεώρα τῶν πολεμίων τὴν ὁρμὴν. οἱ δέ, ὄρωντες διαβαίνουσιν 7
 τὴν δύναμιν, κατὰ τὰ ὄρη ἀντεπήεσαν, ὡς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησόμενοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν. ὁ δὲ πελαζόντων ἤδη αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν, καὶ ἡ φάλαγξ, ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιουσα, ἐπηλάλαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι πάντων ἐπὶ σφᾶς ἐλαννόντων ἐγκλίναντες ἔφρευγον· καὶ ἐν τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας δρόμῳ ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν. καὶ πρῶτος μὲν αὐτὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς τελευταίοις 8
 δὲ ὡς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους ἐπιστήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς ἐξακουτίζειν ὡς πορρωτάτῳ ἀπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἐξακουτίζεται·

καὶ τοὺς τοξότας δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν ἐπεσβάντας καὶ τούτους. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυκίαν εἶσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν, ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.

- 9 Τρίτη δὲ ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας καταμαθῶν Ἀλέξανδρος κακῶς ἀυλιζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν, καὶ οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας οὔτε χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους, οἷα δὴ ξὺν φόβῳ ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον, ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφέλιμον ἀποτεταγμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι λαθῶν διαβαίνει τὸν ποταμόν, τοὺς τε ὑπασπιστάς ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ
- 10 τὴν Περδίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἄλλην στρατιάν· ὡς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας ἐφῆκε τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπεσόντες καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ἤπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμύξειν ἔμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἰροῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένῃ· οὐκ ὀλίγοι δὲ
- 11 καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν. ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν ὀπλων διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγη παρὰ Γλαυκίαν ἐς Ταυλαντίους.

- 7 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν φευγόντων παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως

Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμείαν ἔχόντων οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελ-²θόντες ἐπῆραν τοὺς Θηβαίους ἀποστῆναι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐλευθερίαν τε προῖσχύμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βαρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι. πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο τεθνηκέναι Ἀλέξανδρον ἰσχυριζόμενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ ³ γὰρ καὶ πολὺς ὁ λόγος οὗτος καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπῆν οὐκ ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ' αὐτοῦ ἀφίκτο, ὥστε, ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε, οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα τὰ μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφισιν εἰκαζον.

Πυθομένῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδαμῶς ⁴ ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι' ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα οὐ φαῦλον ποιουμένῳ, εἰ Λακεδαιμόνιοι τε πάλαι ἤδη ταῖς γνώμας ἀφεστηκότες καὶ τινες καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Αἰτωλοῖ οὐ βέβαιοι ὄντες συνεπιλήφονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις. ἄγων δὲ παρὰ ⁵ τὴν Ἑορδαίαν τε καὶ τὴν Ἐλιμιῶτιν καὶ παρὰ τὰ τῆς Στυμφαίας καὶ Παραναίας ἄκρα ἑβδομαῖος ἀφικνεῖται ἐς Περίναν τῆς Θετταλίας. ἐνθεν δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτη ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἶσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν πρὶν ἐν Ὀγχηστῷ γενέσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ τότε δὲ ⁶ οἱ πράξαντες τὴν ἀπόστασιν στρατεύμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρου ἀφίχθαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνήκναι δυσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον γὰρ τινα ἤκειν Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀγχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραία ⁷

προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ
 Ἰολάου τέμενος· οὐ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδοὺς
 ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς
 8 ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιντο παρ' αὐτόν. οἱ δὲ τοσοῦ-
 του ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥστε
 ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως οἱ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ
 ὀλίγοι ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἠεροβολίζοντο ἐς τὰς
 προφυλακὰς, καὶ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν
 9 Μακεδόνων. καὶ Ἀλέξανδρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ
 τοξοτῶν, ὥστε αὐτῶν ἀναστεῖλαι τὴν ἐκδρομὴν· καὶ
 οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν ἤδη τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ
 προσφερομένους. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τὴν στρατιάν
 πᾶσαν καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ'
 Ἐλευθεράς τε καὶ τὴν Ἀττικὴν, οὐδὲ τότε προσέμιξε
 τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατοπέδευσεν οὐ πολὺν
 ἀπέχων τῆς Καδμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὠφέλειαν τῶν
 10 Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. οἱ γὰρ Θηβαῖοι
 τὴν Καδμείαν διπλῶ χάρακι ἐφρούρουν ἀποτειχίσαντες,
 ὡς μήτε ἔξωθεν τινα τοῖς ἐγκατειλημμένοις δύνασθαι
 ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθεοντας βλάπτειν τι σφᾶς
 ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέροιντο. Ἀλέξανδρος
 δέ (ἔτι γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλον
 τι ἢ διὰ κινδύνου ἠέθελε) διέτριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ
 11 κατεστρατοπεδευκῶς. ἔνθα δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ
 βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γινώσκοντες ἐξελθεῖν ὠρμητο
 παρ' Ἀλέξανδρον καὶ εὐρέσθαι συγγνώμην τῷ πλήθει
 τῶν Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι
 τοὺς φυγάδας ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανθρω-
 που τυχεῖν ἂν παρ' Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ
 βοιωταρχοῦντες ἔστιν οἱ αὐτῶν, παντάπασιν ἐνήγον τὸ
 πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ' ὡς τῇ
 πόλει προσέβαλεν

Ἄλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι Περδίκκας, 8
 προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ
 αὐτοῦ τάξει καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ
 ἀφεστηκώς, οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου τὸ ἐς τὴν
 μάχην ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι καὶ
 διασπᾶσας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θεβαίων τὴν προ-
 φυλακὴν. τούτῳ δὲ ἐπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, 2
 ὅτι καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκᾳ ἦν, ἐπήγαγε καὶ
 αὐτὸς τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὡς εἶδε τὸν Περδίκκᾳ προελη-
 λυθότα εἶσω τοῦ χάρακος. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος,
 ὡς μὴ μόνοι ἀποληφθέντες πρὸς τῶν Θεβαίων κιν-
 δυνεύσειαν, ἐπήγε τὴν ἄλλην στρατιάν. καὶ τοὺς μὲν 3
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐκδραμεῖν ἐσήμησεν εἶσω
 τοῦ χάρακος, τὰ δὲ ἀγῆματα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ἐπι-
 ἔξω κατεῖχεν. ἔνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου
 χάρακος εἶσω παρελθεῖν βιαζόμενος αὐτὸς μὲν βληθεὶς
 πίπτει αὐτοῦ· καὶ ἀποκομίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ
 στρατόπεδον, καὶ χαλεπῶς διεσώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος·
 τοὺς μέντοι Θεβαίους ἐς τὴν κοίλην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ
 Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ
 τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου τοξόταις συνέκλεισαν. καὶ ἔστε 4
 μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν εἶποντο τοῖς Θεβαίοις·
 ἔντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὐτίς σὺν βοῇ τῶν Θεβαίων
 φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίγνεται· καὶ Εὐρυβῶτας τε ὁ Κρηῆς
 πίπτει ὁ τοξάρχης καὶ αὐτῶν τῶν τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα·
 οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς τὸ ἀγῆμα τὸ τῶν Μακεδό-
 νων καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλικούς. κἀν τούτῳ 5
 Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδῶν, τοὺς
 Θεβαίους δὲ λελυκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει
 ἐς αὐτοὺς συντεταγμένη τῇ φάλαγγι· οἱ δὲ ὠθοῦσι τοὺς
 Θεβαίους εἶσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς Θεβαίοις ἐς τοσόνδε
 ἢ φυγὴ φοβερά ἐγίγνετο, ὥστε διὰ τῶν πυλῶν ὠθοῦμενοι

- ἐς τὴν πόλιν οὐκ ἔφθησαν συγκλείσαι τὰς πύλας· ἀλλὰ
 συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν
 Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἶχοντο, ἅτε καὶ τῶν
 τειχῶν διὰ τὰς προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρήμων ὄντων.
- 6 καὶ παρελθόντες εἰς τὴν Καδμείαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν κατὰ
 τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον
 ἐς τὴν ἄλλην πόλιν· οἱ δὲ κατὰ τὰ τεῖχη, ἐχόμενα ἤδη
 πρὸς τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν, ὑπερβάντες
- 7 ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. καὶ ὀλίγον μὲν τινα χρό-
 νου ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμφεῖον·
 ὡς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος
 ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινόμενος προσέκειντο, οἱ μὲν ἰππεῖς
 τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδίον
 ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὡς ἐκάστοις προὔχωρει ἐσώζοντο.
- 8 ἔνθα δὴ ὀργῇ οὐχ οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς τε
 καὶ Πλαταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ οὐδὲ ἀμυνομένους
 ἔτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς
 οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους,
 τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἰκετεύοντας, οὔτε γυναικῶν οὔτε
 παίδων φειδόμενοι.
- 9 Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς ἀλούσης
 πόλεως καὶ οξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τῷ
 παραλόγῳ ἔς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας,
 οὐ μείον τι τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς
- 2 μετασχόντας τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. τὰ μὲν γὰρ περὶ
 Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνενεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν
 ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν,
 ἀλλὰ τῷ τε πόρρω ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφθαρηῆναι αὐτοῖς
 τὸν στρατόν, καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκείον
 ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὡς καὶ ἐς
 ὕστερον ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ ἀντισχεῖν Λακεδαιμονίοις
 τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας,

οὔτε αὐτοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσην τὴν αἴσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἐκπληξιν ὁμοίαν παρέσχε. καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς 3 αὐθις Ἀθηναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη τό τε σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύλαξε καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, ὡς τὰ τε μακρὰ τείχη ἐκτειχίσαι καὶ τῆς θαλάσσης αὐθις ἐπικρατῆσαι καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς σφισι Λακεδαιμονίους καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακεδαιμονίων τε αὐτὸ κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν 4 πταῖσμα τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμφορᾶς ἢ τῷ πλήθει τῶν γε ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν ἢ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδᾳ Βοιωτῶν καὶ Ἀρκάδων γενομένη προσβολῇ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὐτὴ τῷ ἀήθει τῆς ὕψεως μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτοὺς τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε πραγμάτων ἐφόβησεν. ἡ δὲ δὴ Πλαταιέων ἄλωσις τῆς 5 πόλεως τῇ σμικρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφεύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πάθημα ἐγένετο. καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις, νησιωτικά τε πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δράσασιν αἰσχύνην μᾶλλον τι προσέβαλεν ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε.

Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξέα καὶ ξὺν οὐδενὶ 6 λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγου τε καὶ οὐ ξὺν πόνῳ τῶν ἐλόντων ξυννεχθεῖσα, καὶ ὁ φόνος πολυς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμὸς, δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς

Ἐλλῆσιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ
 7 ἀνηνέχθη, ὡς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας
 τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας
 Θηβαίους, καὶ τῆς Πλαταιῶν ἐν τε ταῖς σπονδαῖς κατα-
 λήψεως καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως,
 καὶ τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς Λακεδαιμονίοις οὐχ Ἑλλη-
 νικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου
 τῆς ἐρημώσεως ἐν ὅτῳ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις
 ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον, καὶ ὅτι Ἀθηναίους
 αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλουν ὅτε ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς
 8 πόλεως γνώμη προὔτέθη ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμ-
 μάχοις. ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς πολλὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ
 ἐπισημῆναι ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραντίκῳ ἡμελήθη,
 ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἐκ πάλαι ἐπὶ τοῖς
 ξυννευχθεῖσι προσημανθῆναι ἀνήνεγκε.

9 Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς δὴ καὶ
 ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διαθεῖναι,
 τὴν μὲν Καδμείαν φρουρᾶ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ
 κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι τοῖς
 ξυμμάχοις ὅση μὴ ἰερά αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας
 καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ
 ἱερειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι
 10 πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσει. καὶ τὴν
 Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ
 Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῖ τῇ
 Πινδάρου. ἐπὶ τούτοις Ὀρχόμενόν τε καὶ Πλαταιὰς
 ἀναστῆσαι τε καὶ τειχίσει οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

10 Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν Θη-
 βαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσοντες Θηβαίοις
 ἀπὸ τῆς οἰκείας ὠρμήθησαν θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν
 ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν· Ἡλεῖοι δὲ τοὺς φυγά-
 δας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν

Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔθνη πέμψαντες 2
 ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ αὐτοὶ τι πρὸς τὰ παρὰ
 τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρισαν· Ἀθηναῖοι δέ,
 μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων ὡς ἤκόν τινες τῶν
 Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες
 ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκευαγῶγον ἐς τὴν πόλιν.
 ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν Δημάδου γράψαντος 3
 δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων τῶν Ἀθηναίων ἐπιλεξάμενος
 πέμπει παρὰ Ἀλέξανδρον οὔστινας ἐπιτηδειοτάτους
 Ἀλέξανδρον ἐγίννωσκον, ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ
 Τριβαλλῶν ἐπανῆλθε χαίρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
 οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγελοῦντας καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ
 νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο. ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλαν- 4
 θρώπως πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ
 γράψας πρὸς τὸν δῆμον ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην
 καὶ Λυκοῦργον· καὶ Ὑπερείδην δὲ ἐξήτει καὶ Πολύενκτον
 καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Διοτίμον
 καὶ Μοιροκλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν 5
 Χαιρωνείᾳ ξυμφορᾶς τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον
 ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἕς τε αὐτὸν
 καὶ ἐς Φίλιππον· καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς ἀποστάσεως
 ἀπέφαινε αἰτίους οὐ μείον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων
 νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας οὐκ 6
 ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐτίς παρὰ Ἀλέξανδρον,
 ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὀργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι· καὶ
 Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως, τυχὸν
 δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ ἐθέλων οὐδὲν
 ὑποπτον ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδημον
 μέντοι, μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων,
 φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν
 παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν· **11**

- καὶ τῷ τε Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελάου
 ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε
 τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα
 2 ἐποίησε. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται τὸ Ὀρφέως τοῦ Οἰάγρου
 τοῦ Θρακὸς ἄγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι ἰδρῶσαι ξυνεχῶς·
 καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντεων, Ἀρίστανδρος
 δέ, ἀνὴρ Τελμισσεύς, μάντις, θαρρεῖν ἐκέλευσεν Ἀλέξαν-
 δρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν
 καὶ ὅσοι ἀμφὶ ῥῶδὴν ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε
 καὶ ἄδειν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.
- 3 Ἄμα δὲ τῷ ἤρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου,
 τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἑλληνας Ἀντι-
 πάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς
 τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῷ πλείους τῶν τρισμυρίων, ἰππέας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ
 τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ
 4 Στρομόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβὰς δὲ τὸν Στρο-
 μόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ
 Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσῃ ῥησιμένας.
 ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἐβρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει
 καὶ τὸν Ἐβρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς
 5 ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται. διαβὰς δὲ καὶ τὸν
 Μέλανα ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις
 ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἴκοθεν ἐξορμήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς
 Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτε-
 σιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς
 τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον
 στρατευσάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν
 οἷ γενέσθαι ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.
- 6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν
 ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἀβυδον· καὶ
 διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ

ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιούν-
τος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατέ-
χει, καὶ αὐτὸν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν
διαβάλλειν καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλη-
σπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ
Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον.
λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκ-
7 βῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσα-
σθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη
τῆς Ἀσίας Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους·
ἀνελθόντα δὲ ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι,
καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεῶν,
καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τισι ὅπλων ἔτι ἐκ
τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι 8
οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θῦσαι
δὲ αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρ-
κειοῦ λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ
Νεοπτολέμῳ γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερ- **12**
νήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης
ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ
μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι· ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλ-
λέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσεν· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν
ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσεν· καὶ εὐδαι-
μόνισεν ἄρα, ὡς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου
κῆρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. καὶ μέντοι καὶ ἦν 2
Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἦκιστα τούτου ἔνεκα εὐδαιμονιστέος
Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην
ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη οὐδὲ ἐξηνέχθη
ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως· οὔτ' οὖν
καταλογάδην οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν
μέλει ἦσθη Ἀλέξανδρος, ἐν ὅτῳ Ἱέρων τε καὶ Γέλων καὶ

Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξανδρῷ ἐπεικότες, ὥστε πολὺ μείον γινώσκειται τὰ Ἀλεξάνδρου ἢ τὰ φαν-
 3 λότατα τῶν πάλαι ἔργων· ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυριῶν σὺν
 Κύρῳ ἄνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεάρχου
 τε καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα καὶ ἡ κατά-
 βασις αὐτῶν ἐκείνων, ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε,
 πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφῶντος ἔνεκα
 4 ἐστὶν ἢ Ἀλεξάνδρος τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. καίτοι
 Ἀλεξάνδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων
 μέγαν βασιλέα τοὺς τῆ καθόδῳ τῆ ἐπὶ θάλατταν ἐμπο-
 δῶν γιγνομένους ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ὅστις ἄλλος
 εἰς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέ-
 γεθος ἐν Ἑλλησιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο. ἐνθεν καὶ
 αὐτὸς ὀρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν, οὐκ
 ἀπαξιῶσας ἑμαυτὸν φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους
 5 τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. ὅστις δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοὶ
 γινώσκω, τὸ μὲν ὄνομα οὐδέν δέομαι ἀναγράψαι, οὐδὲ
 γὰρ οὐδὲ ἄγνωστος ἐς ἀνθρώπους ἐστίν, οὐδὲ πατρίδα
 ἣτις μοί ἐστιν οὐδὲ γένος τὸ ἐμόν, οὐδὲ εἰ δὴ τινα ἀρχὴν
 ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἤρξα· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγράφω, ὅτι ἐμοὶ
 πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἶδε οἱ λόγοι εἰσὶ τε καὶ
 ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. καὶ ἐπὶ τῶδε οὐκ ἀπαξιῶ ἑμαυ-
 τὸν τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἶπερ οὖν
 καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις.

6 Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις
 αὐτῷ διαβεβηκυῖα τοῦ Ἑλλησπόντου ἐστρατοπεδεύκει,
 καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περκώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον
 παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν,
 ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν
 τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου.
 ἐνθεν δὲ ἐς Ἐρμῶτον ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμείψας.

7 σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ

τούτων ἡγεμῶν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν τε ἐταίρων τὴν Ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἰλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων καλουμένων Ἰλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληφόμενους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἐταίρων.

Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης 8 καὶ Πετίνης καὶ Νιφάτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ Λυθίας καὶ Ἰωνίας σατράπης καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεῖα πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλησι τοῖς μισθοφόροις. βουλευο- 9 μένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκῶς ἠγγέλλετο, Μέμμων ὁ Ῥόδιος παρήνει μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε περὶ πολὺ περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δὲ ἀπόντος Δαρείου· προϊόντας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν τῇ γῆ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρῃ Ἀλέξανδρον ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἶπεῖν ἐν 10 τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν ὅτι οὐκ ἂν περιῖδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτη προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόν τι σὺτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμμωνα, τριβὰς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προῦχώρει ἐπὶ τὸν Γρανι- 13 κὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλῆν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἵππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι· τοὺς δὲ προκατασκευομένους τὰ τῶν πολεμίων ἦγεν

αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἰππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισοφόρους,
 2 τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ
 πολὺ ἀπέιχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν
 σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ
 πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστίαναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχην.
 ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέτατ-
 τεν ὡς μαχουμένους· Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει
 Ἀλεξάνδρῳ τάδε.

3 Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι
 καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς ἔχομεν.
 τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῶν πεζῶν
 λειπομένους πλησίον ἡμῶν ἀνλισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέ-
 ξειν ἔωθεν εὐπετιῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον·
 ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς
 4 τάξιν καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦ-
 μεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ
 διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ
 αὐτοῦ ὀραῖται βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ ὀραῖς ὅτι
 5 ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε
 οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν
 ἐπικεῖσονται ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων
 οἱ ἰππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τετὰ παρόντα χαλεπὸν
 καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν.

6 Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων,
 γιγνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέ-
 βην εὐπετιῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ρεῦμα, οὕτω τῷ ὀνόματι
 τὸν Γρανικὸν ἐκφανλίσας, εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ δια-
 7 βῆναι ὡς ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς
 δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος
 ποιοῦμαι· ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ὡς
 ἀξιωμαχοὺς Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν
 δέους ἐν τῷ παραντίκα ἔπαθον.

Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον 14
 κέρας πέμπει ἠγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆγεν.
 προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρ-
 μενίωνος, ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ
 ὁ Ἀρραβαίου τοὺς τε σαρισοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλώτα
 ἐπετάχθη καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν Ἴλην τὴν Σωκράτους.
 ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταί- 2
 ρων, ὧν ἠγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις
 ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ
 Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου·
 ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένου· ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος
 ὁ Ἀμύντου ἦρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θεττα- 3
 λοι ἱππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἠγεῖτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου·
 ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος
 ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θραῖκες, ὧν ἦρχεν Ἀγάθων·
 ἐχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ
 ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς
 ξυμπάσης τάξεως.

Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι 4
 δὲ πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων·
 ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ
 κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς
 κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν
 ὄχθην χωρία. ἦ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων (δῆλος
 γὰρ ἦν τῶν τε ὕλων τῆ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 τῆ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν
 ἐπέχοντα, ταύτη πυκνὰς ἐπέταξαν τῆ ὄχθῃ τὰς Ἰλας τῶν
 ἱππέων.

Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου 5
 τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἠσυχίαν
 ἦγον καὶ σιγῇ ἦν πολλῇ ἀφ' ἑκατέρων. οἱ γὰρ Πέρσαι

προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τον
6 πόρον, ὡς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δὲ
 ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγ-
 κελευσάμενος ἔπεσθαι τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι,
 τοὺς μὲν προδρομοὺς ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας
 προεμβालεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν
 Ἀρραβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων
 τὴν Σωκράτους ἰλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα,
 ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς
7 ἔχουσα ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας
 ὑπὸ σαλπύγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλαξήσοντας ἐμβαίνει
 ἐς τὸν πόρον, λοξὴν αἰὲ παρατείνων τὴν τάξιν ἣ παρεῖλκε
 τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατα
 κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ
 φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

15 Οἱ δὲ Πέρσαι ἦ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σω-
 κράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἀνωθεν
 ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς
 τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλώτερα
2 αὐτῆς ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε
 ἱππέων ὠθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ,
 τῶν δ' εἶργειν τὴν ἔκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν
 Περσῶν πολλὴ ἄφεςις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρα-
 σιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι
 Μακεδόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ καὶ
 αὐτοὶ ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ
 ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης
 ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ
 ἐπετέτακτο, οἳ τε Μέμνωνος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων
3 μετὰ τούτων ἐκινδύνευσεν. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν
 Μακεδόνων ξυμμιζάντες τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν
 πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς

Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρασ τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶτος ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἠγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ξυνειστήκει μάχη καρτερὰ· καὶ ἐν 4 τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη. καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεξομαχία δὲ μᾶλλον τι ἐφώνει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῴσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρξάι τε αὐτῶν τὴν 5 ἐκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπώσασθαι. καὶ ἐν τούτῳ ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ θώμῃ καὶ ἐμπειρία καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.

Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντριβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ 6 μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ἦτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτὸν εταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ ὃς ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου 7 γαμβρὸν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖπεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἵππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ροισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνος τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. καὶ κατα- 8 βάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρονον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνετέτατο μὲν

ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθίσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παίει κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες αἰετῶν ἰππέων ὅσοις προῦχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

- 16** Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοι τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοὶ τε καὶ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς τῶν ἰππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμειγμένων τοῖς ἰππεῦσι βλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἐκάτερα
- 2** τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερὰ. τῶν μὲν δὴ ἰππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὧν τὸ στίφος ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῶ βεβαίῳ ἔμεινε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ τοὺς ἰππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐξωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς
- 3** δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ ἠγεμόνες τῶν Περσῶν Νιφάτης τε καὶ Πετίνης καὶ Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας σατραπῆς, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης ὁ Δαρείου γαμβρὸς καὶ Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ξένων ἠγεμῶν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὡς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.

- 4** Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἀμφὶ τοὺς εἰκοσι

καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων
καλκαὶ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος
Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προ-
κριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ἐξή-
κοντα, πεζοὶ δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ ὑστε- 5
ραία ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ
κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν
χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι
λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ
τῶν τετραμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθὼν
τε αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις
ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὅ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαξο-
νεύσασθαι οἱ παρασχών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς 6
ἠγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους
Ἕλληνας οἱ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον·
ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δῆσας
ἐν πέδαις ἐς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι
παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν Ἕλληνες ὄντες
ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο.
ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας 7
Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηναῖ ἐν πόλει· καὶ
ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευε τόδε· Ἀλέξανδρος
Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμο-
νίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατ-
οικούντων.

Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε 17
καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας οὗσπερ
Δαρειῶ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ
τῶν ὄρων ἐνεχειρίζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάττεσθαι
ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκάστους ἐκέλευε· Ζελεΐτας δὲ ἀφῆκε τῆς 2
αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἐγνω συστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις·
Δασκύλιον δὲ παραληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει·

καὶ παραλαμβάνει Δασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν φρουρῶν.

- 3 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχῳρει· καὶ ἀπέχοντος αὐτοῦ ὅσον ἑβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων ἤκου παρ' αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι, ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ
4 χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἐρμῷ ποταμῷ· ἀπέχει δὲ ὁ Ἐρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίους ὅσον εἰκοσιν· Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παραληψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ Μιθρίνην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἷ ἤγε, Σαρδιανούς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἀνδούς τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Ἀνδῶν
5 χρῆσθαι ἔδωκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν. ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ἦν τῶν Περσῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὄχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύψηλόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότομον πάντη καὶ τριπλῷ τείχει πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομησαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει καὶ βωμὸν ἰδρύσασθαι.
6 σκοποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας ὅπερ ἐπιτηδειότατον χωρίον ὥρα ἔτους ἐξαίφνης χειμῶν ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκληραὶ καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πίπτει οὗ τὰ τῶν Ἀνδῶν βασιλεία· καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημαυθῆναι ἵνα χρὴ οἰκοδομῆσθαι τῷ Διὶ τὸν
7 νεών, καὶ οὕτως ἐκέλευσε. κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Πανσανίαν τῶν ἐταίρων, τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν, Ἄσαστρον δὲ τὸν Φιλῶτα Ἀνδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἰππέας τε καὶ ψιλοὺς
8 ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν. Κάλαν δὲ καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέμνονος ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς τε Πελοποννησίους καὶ τῶν

ἄλλων ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν.

Ἐν τούτῳ δὲ ὡς τὰ ὑπὲρ τῆς ἵππομαχίας ἐξηγγέλθη, 9 οἱ τε τὴν Ἐφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ὄχουτο φεύγοντες, δύο τριήρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, παθῶν μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοία δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς ἀπαξιῶσας τι παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι. τετάρτη δὲ ἡμέρα ἐς Ἐφεσον 10 ἀφικόμενος τοὺς τε φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφηρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ 11 τῶν ὀλίγων φόβος, τοὺς τε Μέμνονα ἐπαγαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τὴν Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας καὶ τὸν τάφου ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὤρμησαν ἀποκτείνειν, καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ 12 τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι, γνοὺς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκη τινάς, τοὺς μὲν κατ' ἔχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἀρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. καὶ εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ' 18 αὐτὸν ἦκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπει Παρμενίωνα, δοὺς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεξοὺς τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἱππέας δὲ τῶν

εταίρων ἐς διακοσίους. *Λυσίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέπεμψε καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι ἦσαν.*
 2 καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ [τε] ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἐκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάση ὠπλισμένην τε καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένην.
 3 Τῇ δ' ὑστεραία ἀναλαβῶν τῶν τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τοὺς Θραῖκας ἰππέας καὶ τῶν εταίρων τὴν τε βασιλικὴν ἴλην καὶ πρὸς ταύτην τρεῖς ἄλλας ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἕξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ καταστρατοπεδεύσας ἔγνω ἀπο-
 4 τειχίζειν τὴν εἴσω πόλιν. Ἠγησίστρατος γάρ, ὅτῳ ἢ φρουρὰ ἢ Μιλησίων ἐκ βασιλέως ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμπεν ἐνδιδοὺς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναθαρρήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν ὄντι διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων ὑποφθάνει τοὺς Πέρσας τρισὶν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας ἢ τῇ Μιλήτῳ τοὺς Πέρσας προσσχεῖν, καὶ ὀρμίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ· κεῖται δὲ
 5 αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. αἱ δὲ τῶν Περσῶν νῆες ὑστερησάσαι, ἐπειδὴ ἕμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνωρα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὠρμίσθησαν. τὴν γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ τῶν νεῶν μόνου τῇ ἐγκαθορμίζει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θραῖκας καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχίλιους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας.

Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὡς παρήνει Ἀλεξάνδρῳ 6
 ναυμαχεῖν, τὰ τε ἄλλα κρατήσῃν τῷ ναυτικῷ τοὺς
 Ἕλληνας ἐπελπίζων καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν,
 ὅτι ἀετὸς ὄψθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ
 πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. καὶ γὰρ δὴ νική-
 σαντας μὲν μεγάλα ὠφεληθῆσεν εἰς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι
 δὲ οὐ παρὰ μέγα ἔσεν τὸ πταῖσμα· καὶ ὡς γὰρ θαλατ-
 τοκρατεῖν τοὺς Πέρσας. καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέ-
 λειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξανδρος 7
 δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ
 σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἶκός ξυμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ
 ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμα-
 χήσῃν καὶ οὐ μεμελετηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς
 ἡσκημένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινίκων· τὴν τε 8
 ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ
 χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ
 ἠττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεν εἰς
 εἰς τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν, τὰ τε ἄλλα καὶ τοὺς
 Ἕλληνας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν
 ἐξαγγελίαν ἐπαρθέντας. ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς 9
 οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς
 ἄλλη ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετόν,
 ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλον
 τι σημαίνειν ὅτι ἐκ γῆς κρατήσῃ τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.

Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν 19
 Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλεξάνδρου παρὰ τοῦ δήμου
 τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον τι
 ἐπετέτραπτο ἢ πόλις, τὰ τε τείχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς
 Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινούς Ἀλεξάν-
 δρῳ καὶ Πέρσας· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λύειν
 ἡξίου. Ἀλέξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλ- 2
 λάττεσθαι κατὰ τάχος εἰς τὴν πόλιν καὶ Μιλησίοις ἐπαγ-

γέλλειν παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους ἕωθεν. αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασεύσας ἐπὶ πολὺ προσῆγε τὴν στρατιὰν ὡς ἐπιβησομένους ἢ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους τοὺς φίλους σφῶν καὶ ξυμμαχούς.

- 3 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρμὴν τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἤπερ στενότατον ἦν ἀντιπρώρους βύξην τὰς τριήρεις ὀρμίσαντες ἀποκεκλείεσαν τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μι-
- 4 λησίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. ἔνθα οἱ Μιλήσιοί τε καὶ οἱ μισθοφόροι πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησιδά τινα ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ ἐς κελήτια ἐμβαίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπόλλυντο.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἐς τὴν νῆσον καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτός, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν
- 6 νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. ὡς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο, καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους. αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἔλευθέρους εἶναι ἔδωκεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὀρμώμενοι ταῖς 7
 μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέ-
 σασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ
 Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὠρμίζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ
 τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἤναγ-
 κάζοντο. Ἀλέξανδρος δὲ ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύ- 8
 λαττε τῶν Μιλησίων, ὥς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν
 ἔσπλον, ἐκπέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλώταν, ἄγοντα
 τοὺς τε ἰππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας
 εἶργειν τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. οἱ δέ, ὕδα-
 τὸς τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι
 μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσίν, ἐς Σάμιον ἀπέπλευσαν·
 ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ.
 καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ 9
 παρέταξαν, εἴ πη ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μα-
 κεδόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ
 τῆς τε Λάδης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλ-
 πίσαντες κενὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι
 τοὺς ναύτας ἀποσκεδάνυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν
 τοὺς μὲν ἐπὶ φρουγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ-ξυγκομιδῇ τῶν
 ἐπιτηδείων, τοὺς δὲ καὶ ἐς προνομᾶς ταττομένους, πε-
 πυσμένοι ἦσαν. ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπῆν τῶν ναυτῶν· 10
 ἐκ δὲ τῶν παρόντων ξυμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα
 ναῦς, ὥς προσπλεύσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεΐδε,
 πέμπει ἐπ' αὐτάς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους
 κελεύσας. οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὥς παρ'
 ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον,
 ὑποστρέψαντες ἐκ πολλοῦ ἔφρευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.
 καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων ναῦς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ 11
 φυγῇ, οὐ ταχυναυτοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἔφθασαν κατα-
 φυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν
 ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

20 Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορία καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον ὄρων τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὐκ οὐκ ἐθέλων οὐδὲ μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ περὶ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δεόιτο, τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικόν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑψηροσείας συμπληρώσουσιν οὔτε ὅπη τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας. καὶ τὸν αἰτὸν ταύτῃ συνέβαλλεν ὅτι ἐσήμησεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσκειν τῶν νεῶν.

2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῶ συνεστηκέναι οὐ φανύλην δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἀλικαρνασσοῦ, ταύτας ἐξ ἐφόδου λαβὼν καταστρατοπεδεύει πρὸς Ἀλικαρνασσῶ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίους, ὡς ἐπὶ χρονίῳ 3 πολιορκίᾳ. ἢ τε γὰρ φύσις τοῦ χωρίου ὀχυρὸν ἐποίει αὐτὸ καὶ ὅπη τι ἐνδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μένων τε αὐτὸς παρών, ἤδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρειοῦ τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμῶν, ἐκ πολλοῦ παρεσκευάκει, καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν ξένοι μισθοφόροι ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τριήρεις ἐφώρμουν τῷ λιμένι, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.

4 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τείχει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασα φερούσας πύλας ἐκδρομὴ τε γίννεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδρομόντες καὶ ἐς τὴν πόλιν κατέκλεισαν.

5 Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀναλαβῶντούς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν ἐταίρων ἵππον καὶ τὴν

Ἀμύντου τε καὶ Περγδικκου καὶ Μελεάγρου τάξιν τὴν περικτὴν καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας περιῆλθε τῆς πόλεως εἰς τὸ πρὸς Μύνδου μέρος, τὸ τε τεῖχος κατοψόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνει ὄν ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναιτο λαθῶν κατασχεῖν· ἔσσεσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν εἰς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον οἰκείαν γενομένην· καὶ τι καὶ ἐνεδίδοτο αὐτῷ ἐκ τῶν Μυυδίων, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθῶν. αὐτὸς 6 μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει· ὡς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδοτο ἀπὸ τῶν ἔνδον, αἱ τε μηχαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρήσαν, οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ' ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὡς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα, ὑπορύττειν κελεύσας τὸ τεῖχος. καὶ ἕνα γε πύργον κατέβαλον οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι 7 ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσῶν· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμννόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ κατὰ θάλασσαν πολλοὶ ἤδη παραβεβοηθηκότες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. οὕτω μὲν δὴ ἐπανέρχεται Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὠρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὐτίς προσεῖχε.

Καὶ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον ἢ πρὸ τῆς πόλεως ὀρώ- 8 ρυκτο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων, βάθος δὲ εἰς πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ ὀραδίου εἶναι τὴν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἀφ' ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς εἰς τοὺς προμαχομένους τοῦ τεύχους ποιεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος. καὶ ἢ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ 9 νυκτὸς ἐκδραμόντες, ὡς ἐμπρῆσαι τοὺς τε πύργους καὶ

ὄσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγεροθέντες παρεβοήθησαν οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη αὐθις.

10 καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀρραβαίου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρκεῖον αὐτομολησάντων· τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἐς ἑκκαίδεκα, τραυματῖαι δὲ ἐγένοντο ἐς τριακοσίους, ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

21 Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακεδόνων ὀπλιτῆται ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν. ἔνθα δὴ φιλοτιμία τε ἐσπίπτει αὐτοῖς, καὶ τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινευ, ὥστε ὀπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασα μάλιστα τετραμμένην, ὡς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν ὁώμης μᾶλλον τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ
2 κινδύνου τὸν ἀργῶνα ποιησόμενοι. καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε ὄντας καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσφερομένους τῷ τείχει ἐπεκθέουσιν. οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστηκότας ἠκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερθεξίου τοῖς πολεμίοις ἢ ἐπιδρομῇ τε καὶ ὀκροβολισμῶς ἐγίνετο
3 καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσί τινες καὶ ἄλλοι τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἄλλοι καὶ ξυμπίπτει μάχῃ καρτερὰ πρὸς τῷ τείχει· καὶ κατακλείονται αὐθις πρὸς τῶν Μακεδόνων εἴσω τῶν πυλῶν
4 οἱ ἐπεκδρομόντες. παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἀλῶναι ἡ πόλις. τά τε γὰρ τείχη ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν καὶ δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον ἐς ἔδαφος καταπεπτω-

νότα οὐ χαλεπὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν προσήφατο τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε. καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασεσεισμένος οὐδὲ οὗτος χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορουσόμενος· ἀλλὰ ἐφθησαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους ἔσθθεν πλίνθινον μηνοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλεπῶς ὑπὸ πολυχειρίας.

Καὶ τούτῳ ἐπήγε τῇ ὕστεραία τὰς μηχανὰς Ἀλέξαν- 5
δρος· καὶ ἐκδρομὴ αὐτίς γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ ἐμπροῆσαι τὰς μηχανάς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γερωῶν καὶ ἐνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο· ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δᾶδας ὄσας ἔχοντες ἐκβεβοηθήκεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὄπλα οἱ πολλοὶ αὐτῶν ῥίψαντες εἶσω τοῦ τείχους ἔφευγον. καίτοι τὰ γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου, ὑπερδεξίου 6 ὄντος, ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων, οἱ δὴ ἐκατέρωθεν τοῦ ἐρημιμένου τείχους αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνου οὐ κατὰ νότου παρεῖχον ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντωκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.

Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὐτίς 22
Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει καὶ αὐτοῦ ἐφεσθηκότος τῷ ἔργῳ, ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρημιμένον τεῖχος, ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπετέτακτο, τῶν δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον, ἣ οὐδὲ πάνν τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν. καὶ οἱ μὲν δᾶδας τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον καὶ ὅσα 2 ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι· τῶν δὲ ἅμφ' Ἀλέξανδρου αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρωμένως καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων

- λίθων τε μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἑξακοντιζομένων οὐ χαλεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἔφυγον ἐς τὴν πόλιν.
- 3 καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονές τε καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἔλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον, οἱ δὲ ἀμφὶ τῷ τείχει τῷ καταπεπτωκότι, στενοτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν τῆς παρόδου οὔσης καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τείχους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.
- 4 Τοῖς δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον ἐκδρομοῦσιν ἀπήντα Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τὴν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἱ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὓς τῶν ψιλῶν· καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς
- 5 ἐκ τῆς πόλεως. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι τὴν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλῆθους ξυντριῖψαι καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρου ἐμπεσόντας τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλομένους.
- 6 ὁ πλεῖστος δὲ φόνος περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη, ὅτι ἢ ξύγκλεισις τῶν πυλῶν φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάντων μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὓς πρὸς αὐτοῖς
- 7 τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν. καὶ παρ' ὀλίγον ἦκεν ἀλῶναι ἢ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλικαρνασσόν, εἴ τι φίλιον ἐνδοθεῖν ἐκ τῶν Ἀλικαρνασσέων. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς χιλίους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης καὶ Ἀδδαῖος, χιλίαρχος οὗτος, καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

Ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, **23**
 Ορουτοβάτης τε καὶ Μέμων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόν-
 τες σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορ-
 κίᾳ καὶ τοῦ τείχους τὸ μὲν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὄρων-
 τες, τὸ δὲ καὶ κατασεσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς **2**
 δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τετραῶσθαι ἀπομάχους ὄντας, ταῦτα ἐν
 νῶ λαβόντες ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τε
 ξύλινον πύργον ὃν αὐτοὶ ἀντροκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς
 τῶν πολεμίων ἐμπιπρᾶσι καὶ τὰς στοᾶς ἐν αἷς τὰ βέλη
 αὐτοῖς ἀπέκειτο. ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς **3**
 πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ ἀπό-
 τε τῶν στοῶν καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα καὶ τι
 καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς
 τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλ-
 μακίδα οὕτω καλουμένην. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη **4**
 ταῦτα πρὸς τινων αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ τὸ
 πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ που μέσας νύκτας
 ἦν τὸ γιγνόμενον, ὃ δὲ καὶ ὡς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδό-
 νας τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν· ὅσοι
 δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοιντο τῶν Ἀλικαρνασσεῶν,
 τούτους δὲ σώζειν παρήγγειλεν.

Ἦδη τε ἕως ὑπέφαινε καὶ κατιδῶν τὰς ἄκρας ἄς οἱ **5**
 τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν
 ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔβε-
 σθαί οἱ ἀμφ' αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ
 μέγα εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. θάψας δὲ **6**
 τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλ-
 λεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους·
 αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατασκάψας αὐτῆς τε ταύ-
 τῃς καὶ τῆς ἄλλῃς Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους
 μὲν πεζοὺς τρισχιλίους, ἰππέας δὲ ἐς διακοσίους καὶ Πτο-

7 λεμαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο. τῆς δὲ
 Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα
 μὲν Ἐκατόμω, γυναῖκα δὲ Ἰδριέως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐ-
 τῇ ὦν κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνόκει. καὶ ὁ μὲν Ἰδρι-
 εὺς τελευτῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμέ-
 νον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐτι ἀπὸ Σεμιράμεως καὶ γυναῖκας ἄρχειν
 ἀνδρῶν. Πιζώδαρος δὲ τὴν μὲν ἐξβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐ-
 8 τὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. τελευτήσαντος δὲ Πιζωδά-
 ρου Ὀροτοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλέως πεμ-
 φθεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὦν Πιζωδάρου. Ἄδα δὲ Ἄλινδα μό-
 νον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ
 ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα, τὰ τε Ἄλινδα
 ἐνδιδοῦσα καὶ παῖδά οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος τὰ τε Ἄλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
 παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξείλε
 καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἀπάσης
 ἔδωκε.

24 Τῶν Μακεδόνων δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι
 Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγραμκότες·
 καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναι οἱ Ἀλέξανδρος, ἀλλ'
 ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάζοντας ἐν Μα-
 κεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναῖξιν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖόν
 τε τὸν Σελεύκου, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλι-
 κῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους
 2 καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεο-
 γάμων ἦσαν, προστάξας, ἐπειδὴν αὐτοὶ τε ἐπανίωσι καὶ
 τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι
 ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείστους. καὶ
 τῷ ἔργῳ τῷδε, εἴπερ τιμὴ ἄλλῃ, εὐδοκίμησε παρὰ Μα-
 κεδόσιν Ἀλέξανδρος. ἐπέμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πο-
 λεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελοπόννησον.
 3 Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δούς αὐτῷ

τῶν τε ἐταίρων ἰππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἰππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κελύει προΐέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦει, ὡς τῆς παραλίου κρατήσας ἀχρεῖον καταστήσῃ τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. καὶ 4
 πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ἵπαρα, χωρίον ὄχυρόν, φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους, ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἀκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. ἔπειτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν Τελμισσέας μὲν ὁμολογία προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνθου ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθου τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν καὶ ἄλλα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριάκοντα.

Ταῦτα καταπράξας ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν 5
 Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἔστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυντετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν τότε, οὕτως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. καὶ ἐνταῦθα Φασηλιτῶν πρέσβεις ἦγον περὶ φιλίας τε καὶ χουσῶ στεφάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρουκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦ- 6
 ναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε· καὶ παρεδόθησαν ξύμπασαι. αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν Φασηλίδα παραγενόμενος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς φρούριον ὄχυρόν, ἐπιτεταιχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν ὀρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἔβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγγέλλεται 25
 Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τὰ τε ἄλλα τῶν ἐταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν τῆς ἵππου ἄρχοντα. ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἀδελφὸς Ἡρομένους τε καὶ Ἀρραβαίου τῶν ξυνεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου· καὶ τότε αἰτίανσχόντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος 2

ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θάρακα ἐνδύς συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε, στρατηγὸν τε ἐπὶ Θράκης στείλας καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου. τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ᾧδε.

- 3 Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ' αὐτὸν λόγους τέ τινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν Σισίνην, ἄνδρα Πέρσῃν τῶν ἀμφ' αὐτὸν πιστόν, πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ συνεσόμενον καὶ πίστις δάσονται, εἰ ἀποκτείνειε βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν Μακεδονίας καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ
- 4 ἐπιδώσειν χίλια. ὁ δὲ Σισίνης ἀλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει πρὸς Παρμενίωνα ὦν ἕνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον αὐτίκα ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ πυνθάνεται ταῦτα παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. συναγαγὼν δὲ τοὺς φίλους βουλήν προὔτιθαι ὅτι χρὴ ὑπὲρ Ἀλε-
- 5 ξάνδρου γνῶναι. καὶ ἐδόκει τοῖς ἐταίροις μῆτε πάλαι εὐβεβουλευῆσθαι τὸ κράτιστον τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὸς οὐ πιστῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδῶν ποι-εῖσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θεττα-
- 6 λοῖς ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. καὶ τι καὶ θεῖον ἐφόβει αὐτούς. ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀλικαρνασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χελιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τρύζουσαν μεγάλα καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπικαθίζειν, θορυβωδέστερον ἢ κα-
- 7 τὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσαν. τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου ἐγερθῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ πρὸς τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα·

τὴν δὲ τοσοῦτου ἄρα δεῆσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσαν ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθημένην μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι πρὶν παντελῶς ἐξεγερωθῆναι Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ, μάντει· Ἀριστάνδρον δὲ ἐπιβουλήν μὲν ἔκ του τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ εἶπεῖν· σημαίνεσθαι δὲ καὶ ὅτι καταφανῆς ἔσται. τὴν γὰρ χελιδόνα σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ εὖνουν ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.

Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυρθεῖς πέμπει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατέρου. καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἠγησομένους. καὶ ὁ Ἀμφοτερός στολὴν ἐνδύς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν ὁδόν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ 10 γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου· οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ οὐδενὸς τοιούτου ἐς τὸ ἐμφανές· τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξήγγειλε. καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος μέρος μὲν τι τῆς 26 στρατιᾶς διὰ τῶν ὄρων πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἣ ὠδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θοῤᾳκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὖσαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἄμφ' αὐτόν. ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ὁδοιπορεῖν. τῷ δὲ ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπιπνεύσαντες, 2 οὐκ ἄνευ τοῦ θείου, ὡς αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν ἐξηγοῦντο, εὐμαρῇ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον παρέσχον. ἐκ Πέργης δὲ ὡς προῆι, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρόεσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν πόλιν ἐνδι-

3 δόντες, φρουράν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἤξιουν· πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθὸν καὶ τοὺς ἵππους οὓς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. οἱ δὲ ὑπὲρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι ἀπῆλθον.

4 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦει. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὡς κατῆράν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξέλαθοντο, εὐθύς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἴεσαν, καὶ οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὐπω πρόσθεν οὔσαν τὴν φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σιδῆται ἐβαρβάρισον. καταλιπὼν δὲ φρουράν ἐν Σίδῃ προῆει ἐπὶ Σύλλιον, χωρίον ὄχυρόν καὶ φρουράν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἠδυνήθη λαβεῖν, ἐπεὶ τε ἠγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι οὐδὲν τῶν ξυγκειμένων πρᾶξιαι ἐθέλοιεν, οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς πεμφθεῖσιν οὔτε ἀπαριθμησαὶ τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν τὰς τε πύλας ἀποκεκλείκασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ τείχη ὅπη πεπονηκότα ἦν ἐπισκευάξουσι, ταῦτα πυθόμενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεξεύρηνεν.

27 Ὡκισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρα ὄχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ῥεῖ· ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῆς ἄκρας ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκῆσεις καὶ τείχος περιεβέβλητο αὐταῖς οὐ μέγα. τὸ μὲν δὴ τείχος εὐθύς, ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπουσιν ὅσοι ἐπύκουν καὶ τὰς

οίκιας ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ᾠκισμένας οὐκ ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυμφεύγουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνάμει, εἶσω τοῦ ἐρήμου τείχους παρελθὼν κατεστρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις πρὸς τῶν Ἀσπενδίων. οἱ δὲ Ἀσπένδιοι ὡς εἶδον αὐτόν τε Ἀλέξανδρον παρ' ἐλ- 3 πίδα ἤκοντα καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν κύκλῳ σφῶν πάντη, πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο ἐφ' οἷσπερ τὸ πρότερον ξυμβῆναι. καὶ Ἀλέξανδρος τό τε χωρίον ὄχυρόν ἰδὼν καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἐπὶ χρόνιου πολιορκίαν παρεσκευασμένος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς ξυνέβη πρὸς αὐτούς· ὁμήρους 4 δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτάτους ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἵππους οὓς πρόσθεν ὠμολόγησαν καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀντὶ τῶν πευτήκοντα, καὶ πείθεσθαι τῷ σατραπῇ τῷ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ταχθέντι καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι ἢν τῶν προσχώρων οὐσαν βίᾳ κατέχειν ἐν αἰτία ἦσαν.

Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέξευξεν ἐς Πέργην, 5 κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ᾠρητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρὰ Τελμισσὸν πόλιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι τὸ μὲν γένος Πισίδαί εἰσὶ βάρβαροι, χωρίον δὲ οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον καὶ πάντη ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν χαλεπή. καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ 6 τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται· ἀντίπορον δὲ αὐτῷ ἄλλο ὄρος ἐστὶν οὐ μείον ἀπότομον. καὶ ταῦτα τὰ ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν ὀλίγη φυλακῇ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἄπορον ποιεῖν τὴν πάροδον. καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβρηθηκότες ἀμφοτέρω τὰ ὄρη κατεῖχον. ταῦτα δὴ ἰδὼν Ἀλέξανδρος 7 στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας, γνοὺς ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεὶ οἱ Τελμισσεῖς ἀλιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν ἐς τὴν πό-

λιν πλησίον οὔσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. καὶ ξινέβη ὅπως εἰκάξεν· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν. 8 καὶ ἐπὶ τούτους εὐθύς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τὰς τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι ἐπήγαγεν. οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον· καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε.

28 Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέσβεις. οἱ δὲ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι καὶ πόλιν μεγάλην οἰκοῦσι καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι δὲ πολέμιοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον, ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦσαν. καὶ πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς 2 ἅπαντα ἐχρήσατο. τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπέγνω ἐλεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σαγαλασσοῦ ἐστέλλετο. ἦν δὲ καὶ αὕτη οὐ μικρὰ πόλις· Πισίδαι καὶ ταύτην ᾔκουν, καὶ ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐτοὶ εἶναι οἱ μαχιμώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μείον τοῦ τείχους ὄχυρός ἐς τὸ ἀπομά- 3 χεσθαι ἦν, κατειληφότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ᾧδε. ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπετέτακτο, τοὺς ὑπασπιστὰς εἶχεν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεξεταίρους ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας, ὡς ἐκάστοις τῶν στρατη- 4 γῶν ἢ ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ ἐπέταξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἱ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θραῖκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· οἱ γὰρ ἰππεῖς αὐτῷ οὐκ ᾠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν. τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τελμισσεῖς προσβεβοηθηκότες ξυνετάξαντο.

Ἦδη δὲ οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει 5 ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν, καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον ἢ σφίσι μὲν εὐπροσόδωτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ χαλεπωτάτη ἢ πρόσβασις. καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὠπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας, ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες 6 ἔμειναν. ἐγγὺς γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνεται. ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλίταις προσεφέρουτο καὶ πάντη κατατιτρωσκόμενοι ἐπιπτον, ἐνταῦθα δὴ ἐγκλίνουσι. καὶ ἀπέθανον [μὲν] αὐτῶν 7 ἐς πεντακοσίους. κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρῶν οὐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ βαρύτητα τῶν ὀπλων καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ θαρραλέοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευ- 8 γόντων τὴν πόλιν αὐτῶν αἰρεῖ κατὰ κράτος. τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πισίδας ἦγε· καὶ τὰ μὲν τινα τῶν φρουρῶν βία ἐξείλε, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσηγάγετο.

Ἐντεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λίμνην ἣ 29 ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἄλλες πηγνυνται αὐτόματοι, καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι οὐδὲ θαλάσσης τι ἐπὶ τούτῳ δέονται· καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαιναὺς πεμπταῖος. ἐν δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντη ἀπότομος, καὶ ταύτην φυλακὴν κατεῖχεν ἐκ τοῦ σατραπόου τῆς Φρυγίας Κᾶρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. καὶ οὗτοι προ- 2 σβεύονται παρ' Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτό σφίσι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ἣ ξυνέκειτο, φράσαντες τὴν ἡμέραν, ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. καὶ ἔδοξε ταῦτα Ἀλέξανδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν ἄπορον πάντη

3 προσφέρεσθαι τὴν ἄκραν. πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαιναῖς φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἑς χιλίους καὶ πεντακοσίους. μείνας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμαχοὺς ἀντ' ἐκείνου στρατηγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γορδίου ἐστέλλετο. καὶ Παρμενίῳ ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα οἱ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε
4 ἀπαντᾶν· καὶ ἀπήντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων. καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἦκον καὶ ξὺν αὐτοῖς ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἤγε Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ Μελέαργος ὁ Νεοπτολέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἵππεῖς δὲ ἑς τριακοσίους καὶ Θεσσαλῶν ἵππεῖς διακόσιοι, Ἑλλήνων δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἠγεῖτο Ἀλκίας ὁ Ἥλεῖος.

5 Τὸ δὲ Γόρδιον ἔστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, κεῖται δὲ ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνον πόντον. ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεία παρ' Ἀλέξανδρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι σφίσι τοὺς αἰχμαλώτους οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις καὶ τότε ἐν
6 Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς δισχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον. οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλεξάνδρῳ ἔτι συνεσιτῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσῃν πολέμου ἀνεῖναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἑλλησιν ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν· ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὴν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἦκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένων.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
 ΒΙΒΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς **1**
 ἡγεμῶν ἐκ βασιλέως Δαρείου καθεστηκῶς καὶ τῆς παρα-
 λίου ξυμπάσης, ὡς ἐς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα
 ἀποστρέψων τὸν πόλεμον, Χίον μὲν λαμβάνει προδοσίᾳ
 ἐνδοθεῖσαν· ἔνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὡς οὐ προσ-
 εῖχον αὐτῷ οἱ Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου
 προσηγάγετο. ταύτας δὲ παραστησάμενος καὶ προσσχῶν **2**
 τῇ Μιτυλήνῃ τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ θαλάττης
 ἐς θάλατταν ἀπετείχισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδο-
 μησάμενος τῆς γῆς ἐκράτει οὐ χαλεπῶς. καὶ μέρος μὲν τι
 τῶν νεῶν τὸν λιμένα αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν
 ἄκραν τῆς Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλιστα
 ἐστὶ ταῖς ἀπὸ τε Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ Μαλέας ὀκλά-
 σιν, ἀποστείλας τὸν παράπλουον ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὡς μὴ
 τινα ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν γίνεσθαι τοῖς Μιτυλη-
 ναίοις. καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν νόσῳ τελευτᾷ, καὶ εἶπερ **3**
 τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐν τῷ τότε ἐβλαψε τὰ βασιλέως πράγμα-
 τα. Αὐτοφραδάτης δὲ καὶ Φαρνάβαζος ὁ Ἀρταβάζου, ὅτῳ
 καὶ ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μένων τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔσθε
 Δαρειὸν τι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι, ἀδελφιδῷ αὐτοῦ ὄντι,
 οὔτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀρρώστως προσέκειντο. καὶ οἱ **4**
 Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάττης
 πολλαῖς ναυσὶν ἐφορμούσαις φρουρούμενοι πέμψαντες
 παρὰ τὸν Φαρνάβαζον ὁμολογίας ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν
 ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξάνδρου σφίσι κατὰ συμμαχίαν
 ἤκουτας ἀπελθεῖν, Μιτυληναίους δὲ καθελεῖν μὲν τὰς

πρὸς Ἀλέξανδρον σφίσι γενομένας στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα Δαρείον, τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι τῶν τότε ὄντων ὅτε ἔφυγον.

5 ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὡς παρῆλθον ἅπαξ εἰς τὴν πόλεωσ, φρουρὰν τε ἐς αὐτὴν εἰσῆγαγον καὶ φρούραρχον ἐπ' αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ πόλει Διογένην, ἕνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους τὰ μὲν βία ἀφελόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἔπλει ἐπὶ Λυκίας ἄγων τοὺς μισθοφόρους· Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους. καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρείος Θυμῶνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληφόμενον καὶ ἀνάξοντα παρὰ βασιλέα, Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχειν ὅσων Μέμνων ἦρχε.

2 καὶ παραδοὺς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἔπλει παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. ὡς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσι ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἔπλευσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα πέμπουσι παρὰ τοὺς Τενεδίους καὶ κελεύουσι τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἑλληνας γενομένας σφίσι, ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρείον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου

3 Δαρείῳ συνέθεντο. Τενεδίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς Ἑλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἄπορον ἄλλως εἰδοκεῖ ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσαις σώζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἠγελόχῳ, ὅτῳ προσετέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὐθις ξυναγαγεῖν δύνα-

μιν ναυτικήν, τοσαύτη ξυνηγμένη ην ως δι' ὀλίγου προσδοκᾶν ἔσεσθαι ἂν σφισι παρ' αὐτοῦ τινα ὠφέλειαν. οὐτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβω μάλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσαντο.

Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγγανε μὲν 4
ξυναγαγῶν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὡς εἶναι τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλείοιεν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσίν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα νυκτὸς ἀνάγεται ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ προσσχῶν ἔωθεν Κύθῳ τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ ἀυλίζεται, ὡς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπείσειν τοῖς Φοίνιξιν· ὡς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν ταῖς ναυσίν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ὑπ' αὐτὴν τὴν ἕω καὶ ἀπροσδοκῆτοις ἐπιπεσῶν ὀκτώ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει τῶν ἅμα Πρωτέα νεῶν ὑπεκφυγῶν ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμ- 3
βάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασιλεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσ- 2
χώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτῆναι 3
ἐπὶ τὸν ζυγὸν αἰτὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστε ἐπὶ βουλευτὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει ἰέναι κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θεοῦ παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντις· εἰ-

ναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι καὶ
 σφισιν ἀπὸ γένους δεδῶσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ παισὶ
 4 τὴν μαντείαν. προσάγοντα δὲ κώμητιν τῶν Τελμισσέων
 ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένη καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν
 ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε· τὴν δέ, εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν
 τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν κελεῦσαι τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ,
 ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν. καὶ δεηθῆναι γὰρ αὐ-
 τῆς Γόρδιον, τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξη-
 γήσασθαι, θύσαι τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο τὸν Γόρδιον
 καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί καὶ γενέσθαι αὐτοῖν
 5 παῖδα Μίδαυ ὄνομα. ἤδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαυ κα-
 λὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι
 τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμὸν ὅτι ἅμαξα
 ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν
 στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευομένοις ἐλθεῖν
 τὸν Μίδαυ ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ
 6 ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἁμάξῃ. τοὺς δέ, ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον
 τοῦτον ἐκεῖνον γινῶναι ὄντα ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφρα-
 ζεν ὅτι ἄξει ἡ ἅμαξα· καὶ καταστῆσαι μὲν αὐτοὺς βασι-
 λέα τὸν Μίδαυ, Μίδαυ δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι,
 καὶ τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαρι-
 στήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ τῇ πομπῇ. πρὸς
 δὲ δὴ τούτοις καὶ τότε περὶ τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο, ὅστις
 λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμὸν, τοῦτον χρῆναι
 7 ἄρξαι τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ κρानείας καὶ
 τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ
 ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυ-
 τον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς
 πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παίσας
 τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμὸν καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστό-
 βουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἔστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν
 τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων

τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγον. ὅπως 8
 μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ
 οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης
 αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ
 λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκός. καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς
 ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν·
 καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυσε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φή-
 νασι θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς 4
 ἐστέλλετο· κἀκεῖ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται Παφλαγό-
 νων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων καὶ ἐς ὁμολογίαν ξυμβαι-
 νόντων· ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνάμει μὴ ἐσβαλεῖν
 ἐδέοντο. τούτοις μὲν δὴ προστάσσει Ἀλέξανδρος ὑπα- 2
 κούειν Κάλα τῷ σατραπῆ τῆς Φρυγίας. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Καπ-
 παδοκίας ἐλάσας ξύμπασαν τὴν ἐντὸς Ἄλως ποταμοῦ
 προσηγάγετο καὶ ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἄλυν πολλήν· καταστή-
 σας δὲ Καππαδοκῶν Σαβίταν σατραπῆν αὐτὸς προῆγεν
 ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Κιλικίας. καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύ- 3
 ρον τοῦ ξὺν Ξενοφῶντι στρατόπεδον, ὡς κατεχομένας
 τὰς πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐ-
 τοῦ καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι βαρύτε-
 ρον ὠπλισμένοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν
 ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριᾶνας προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας, ὡς οὐ προσ-
 δεχομένοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπесеῖν. καὶ προσάγων μὲν 4
 οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. οἱ γὰρ
 φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα λι-
 πόντες τὴν φυλακὴν ὥχοντο φεύγοντες. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ
 ἅμα τῇ ἔφ' ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας
 κατέβαινε ἐς τὴν Κιλικίαν. καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐ 5
 τῷ Ἀρσάμῃς ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει διασώζειν Πέρσας
 τὴν Ταρσόν, ὡς δὲ ὑπερβεβληκότες ἤδη τὰς πύλας ἐπύ-

- φετο Ἀλέξανδρον ἐκλιπεῖν ἐν νῶ ἔχειν τὴν πόλιν· δεδιέ-
 ναι οὖν τοὺς Ταρσέας μὴ ἐφ' ἀρπαγὴν τραπείσ οὕτω τὴν
 6 ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσῃται. ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ
 ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι
 κουφότατοι, ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν
 σκουδῆ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρείου
 οὐδὲν βλάβας τὴν πόλιν.
- 7 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεται, ὑπὸ
 καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέ-
 γουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος,
 ἰδρῶντα καὶ καύματι ἐχόμενον. ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέ-
 σης τῆς πόλεως· οἶα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν
 οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τε
- 8 ἐστὶ καὶ τὸ ὕδωρ καθαρὸς· σπασμῶ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρουπνία ξυνεχεῖ. καὶ
 τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι βιώσιμον·
 Φίλιππον δὲ Ἀκαρναῖνα, ἰατρόν, ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ
 τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ
 ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν
- 9 Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι. τὸν
 μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάν-
 δρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίανος φυλάξασθαι
 Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρη-
 μασιν ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. τὸν δέ,
 ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα αὐ-
 τὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα ἐν ἧ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν
- 10 ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φίλιππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ
 τὸν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώ-
 σκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίανος. Φίλιππον δὲ εὐθύς ἐν-
 δηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ
 γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μό-
 νον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθε-

σθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον.
καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί τε καὶ ῥαΐσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· 11
Φιλίππῳ δὲ ἐπιδειξάι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος καὶ
[τοῖς] ἄλλοις δὲ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις
βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὦν καὶ πρὸς τὸ ἀπο-
θανεῖν ἐρρωμένους.

Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας 5
πύλας, αἱ δὴ ὀρίζουσι τὴν Κιλικῶν τε καὶ Ἀσσυρίων
χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάροδον, δούς
αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς Ἑλληνας
τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θραῖκας, ὧν Σιτάλκης ἡγεῖ-
το, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλοὺς. αὐτὸς δὲ ὕστερος 2
ἄρας ἐκ Ταρσοῦ τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀρχιάλον πόλιν ἀφι-
κνεῖται. ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον
λόγος· καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τει-
χῶν δῆλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα
ἐλθοῦσα δυνάμεως. καὶ τὸ μνημα τοῦ Σαρδαναπάλου 3
ἐγγὺς ἦν τῶν τειχῶν τῶν Ἀρχιάλου· καὶ αὐτὸς ἐφειστή-
κει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβληκῶς τὰς χεῖρας ἄλ-
λήλαις ὡς μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται, καὶ ἐπί-
γραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ Ἀσσύρια γράμματα· οἱ μὲν
Ἀσσύριοι καὶ μέτρον ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι, ὃ 4
δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι Σαρδανάπα-
λος ὃ Ἀνακυνδαράξου παῖς Ἀρχιάλον καὶ Ταρ-
σὸν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐδείματο. σὺ δέ, ὦ ξέने, ἔσθιε
καὶ πῖνε καὶ παῖζε, ὡς τᾶλλα τὰ ἀνθρώπινα
οὐκ ὄντα τούτου ἄξια· τὸν ψόφον ἀνιυσσόμενος ὄν-
περ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιοῦσι· καὶ τὸ παῖζε ῥαδι-
ουρρότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.

Ἐκ δὲ τῆς Ἀρχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο· καὶ φρου- 5
ρὰν ἐσήγαγεν ἐς Σόλους καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα ἀρ-
γυρίου διακόσια ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς Πέρσας μᾶλλον τι

- 6 τὸν νοῦν εἶχον. ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας Κίλικας. καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βία ἐξελάων, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος ἐπανῆκεν ἐς τοὺς
- 7 Σόλους. καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἄσανδρον ὅτι ἐκράτησαν Ὀροστοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν τε ἄκραν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε καὶ Μύνδον καὶ Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατεῖχε· προσῆκτο δὲ καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. τοῦτον ἠττήσθαι ἐγραφε μάχη μεγάλη· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἀμφ' αὐτὸν πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους καὶ ἱππέας ἐς πενήκοντα, ἀλῶναι δὲ οὐκ
- 8 ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθείς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν· αὐτὸς δὲ ἀναζεύξας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε Φιλώτα δούς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀλητοῦ πεδίου ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
- 9 Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ Ἰλη τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἦκε καὶ τῇ Ἀθηνᾶ τῇ Μαγαρσίδι ἔθυσεν. ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἦρωϊ ἐνήρισε· καὶ στασιάζοντας καταλαβὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους οὓς βασιλεῖ Δαρεῖω ἀπέφερον ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλωτὰ ἄποικοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου.
- 6 Ἐτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. ὁ δὲ χωρὸς οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυλῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. ἐνθα δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἐταίρους φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. οἱ δὲ αὐ-
- 2 τόθεν ὡς εἶχεν ἄγειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαινέσας

αὐτοὺς διέλυσε τὸν ξύλλογον· τῇ δὲ ὑστεραία προῆγεν ὡς ἐπὶ Δαρειόν τε καὶ τοὺς Πέρσας. δευτεραίος δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὸς καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον· τοῦτο κατέσχευεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον.

Δαρειὸς δὲ τέως μὲν ζῆν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπι- 3
λεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδίων πάντη ἀναπεπταμέ-
νον καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον καὶ ἐπι-
πάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον. καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυνε-
βούλευσεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὁ
παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος· εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν
πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν. καὶ
ἔμενε Δαρειὸς. ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ 4
τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα
ἔθυέ τε καὶ ἐπόμπευε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὄρεινους Κίλικας διέ-
τριψεν ἐξελάσας, τοῦτο ἔσφηλε Δαρειὸν τῆς γνώμης· καὶ
αὐτὸς τε ὅ τι περ ἡδιστον ἦν δοξασθέν, ἐς τοῦτο οὐκ
ἀκουσίως ὑπήχθη καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ζυνόντων
τε καὶ ζυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς αἰ βασιλεύουσιν ἐπαι-
ρόμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προΐεσαι τοῦ
πρόσω· ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ πυνθανόμενον ὅτι αὐτὸς προσ- 5
ἄγοι· καταπατήσειν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν
στρατιάν ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον· καί-
τοι γε Ἀμύντας ἤξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου αὖ
πύθηται Δαρειὸν ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν.
ἀλλὰ τὰ χεῖρω μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραντίκα ἡδία 6
ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καὶ τι καὶ δαιμόνιου τυχὸν ἦγεν
αὐτὸν εἰς ἐκαῖνον τὸν χῶρον οὐ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ
ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν
τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων, μηδὲ
τὴν λαμπρότητα αὐτῆν τῆς στρατιᾶς ἐπιδείξαι ἡδυνήθη,

7 ἄλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. ἐχοῖν γὰρ ἤδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καθάπερ οὖν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφηρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι ἔμπροσθεν Ἀσσύριοι.

7 Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἴσδὸν προῆγε· καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθῶν. τὴν δὲ Ἴσδὸν κατασχών, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προὐχώρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπίσθεν αὐτοῦ ὄντα Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἴσδόν, κατασκευομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. οἱ δὲ ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλον τι εὐπετῶς κητέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντα τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον.

3 Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεινδυνευμένων καὶ ὅτι πρὸς νεικημένους ὁ ἀγὼν νεικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρεῖω ἀγαθὸν καθειρῆσαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλήθος [ὅτι] ἔσται τῇ μάχῃ,
4 οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίσις. Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσας καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀν-

θρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξειν· ὅσοι τε Ἕλληνες
 Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς
 μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κιν-
 δυνεύοντας· τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκόν-
 τας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὐτῶν Θυρᾶκας καὶ Παίονας 5
 καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριαῖνας τοὺς εὐρωσσοτάτους τε τῶν
 κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώ-
 τατά τε καὶ μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι·
 ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ. ταῦτα μὲν 6
 οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξήει. τὰ δὲ ἄθλα ὅτι
 μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυεν. οὐ γὰρ
 τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν, οὐδὲ
 τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισχυ-
 ρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅτι περ
 ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μή-
 δοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα
 παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφίσι ἐπὶ τῷδε
 τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας
 τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς 7
 τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνη-
 σκε καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίῳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημέ-
 νου, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ
 αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα
 ἐπεξήει. λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἄμα Ξενο- 8
 φῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδὲν τι οὔτε κατὰ
 πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεικότες,
 οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν
 ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θυρακῶν, οὐδ'
 ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ
 σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ροδίων ὀλίγων, καὶ τού-
 των ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων,
 οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι 9

αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθνη ὅσα κατιόντων εἰς τὸν Εὐξει-
νον πόντον καθ' ὁδὸν σφισιν ἐπεγένετο νικῶντες ἐπῆλ-
θον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῶδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς
παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἠγεμόνος παρ-
αινεῖσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν
βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

- 8 Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει· προ-
πέμπει δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἱππέων ὀλίγους καὶ
τῶν τοξοτῶν προκατασκευασμένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω·
καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἦει,
2 ὡς κατασχεῖν αὐθις τὰς πύλας. ὡς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας
ἐκράτησεν αὐθις τῶν παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν
τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προφυλα-
κὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἕω κατῆει ἀπὸ
τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν· καὶ ἕως μὲν πάντη στενόπορα
ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος,
ἀνέπτυσεν αἰεὶ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην
τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν
3 ἀριστερᾷ δὲ ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἱππεῖς αὐτῷ
τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν, ὡς δὲ ἐς
τὴν εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασσε ἤδη τὴν στρατιὰν
ὡς ἐς μάχην, πρῶτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρας πρὸς τῷ
ὄρει τῶν πεζῶν τό τε ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν
ἠγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων
τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περδίκκου. οὔτοι
μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρ-
4 ξαμένῳ τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρῶτη
μὲν ἡ Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη
δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς
ὡς Κράτερος ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐω-
νύμου Παρμενίων ἠγεῖτο· καὶ παρήγγελλτο αὐτῷ μὴ ἀπο-
λείπειν τὴν θάλασσαν, ὡς μὴ κινλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρ-

βάρων, ὅτι πάντη ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλῆθος ἔμελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη 5 Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν καὶ μετὰ τούτων τῶν ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξειε. καὶ 6 πρῶτους μὲν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὀπλίται δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀρι- 7 στερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἱ κατὰ νώτου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν πῆ μὲν διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδές τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐγίνετο· ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προῖόν τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρείαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει. τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ 8 ὀπλιτῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὀπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο γὰρ ἢ πᾶσα ἢ ξὺν Δαρεῖῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἐξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι.

Ἀλέξανδρος δέ, ὡς αὐτῷ πρόσω λόντι τὸ χωρίον διέ- 9 σχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἐταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα ἅμα οἱ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα.

Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐτῷ ἡ φάλαγξ, 10

τοὺς ἱππέας οὐστίνως πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετάχει ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἢ ἔκταξις τῆς στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθήματος. καὶ τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλον τι ἱπάσιμα ἦν· μέρος δέ τι

11 αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγαγεν. ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπέιχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν.

9 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱπτέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ

2 κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. προέταξε δὲ τῶν μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρομοὺς, ὧν ἠγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἠγεῖτο Ἀρίστων· τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἠρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ Ἀγριᾶνας, ὧν ἠρχεν Ἄτταλος, καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νότου ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχουσιν τετάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρειὸν τε καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νότου σφῶν τεταγμένους.

3 τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἱ τε Κρηῆτες τοξόται καὶ οἱ Θραῖκες, ὧν ἠγεῖτο Σιτάλης· πρὸ

τούτων δὲ ἢ ἵππος ἢ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῷ ἢ φάλαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἱλας τῶν ἐταίρων, τὴν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἰλάρχης ἦν Περοΐδας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἡγεῖτο Παντόρδατος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφανῶς παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξό- 4
 τας δὲ καὶ μέρος τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν οὗς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου παραγαγῶν ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρασ τὴν φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι οὔτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας ἀνασταλέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατὸν ὄν χρῆσασθαι ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἰππέας τριακοσίους ἐπιτάξαι ἐξῆρκεσεν.

Οὕτω δὲ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα προῆγεν 10
 ἀναπαύων, ὥστε καὶ πάνυ ἔδοξε σχολαία γενέσθαι αὐτῶν ἢ πρόσοδος. τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρειός, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις, πολλαχῆ μὲν ἀποκρήμυις οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδῶτερα ἐφαίνετο, οὕτως ἔμενεν. καὶ ταύτῃ εὐθύς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλεξάνδρου τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα, ἐνταῦθα παρεπιπέυων 2
 πάντῃ Ἀλέξανδρος παρεκάλει ἀνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ παντα-

χόθεν βοή ἐγίνετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς
 3 πολεμίους. ὁ δὲ ἤγεν ἐν τάξει ἔτι, τὰ μὲν πρῶτα, καί-
 περ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν, βάδην,
 τοῦ μὴ διασπασθῆναι τι ἐν τῇ ξυntonωτέρῃ πορείᾳ κυ-
 μῆναν τῆς φάλαγγος· ὡς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο,
 πρῶτοι δὴ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ
 τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλον,
 ὡς τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλήξαι τοὺς Πέρσας καὶ
 4 βλάπτεσθαι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἶκασεν Ἀλέξανδρος.
 εὐθύς γὰρ ὡς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται τοῦ
 Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρα ἐπιτεταγμέ-
 νοι· καὶ ταύτῃ μὲν λαμπρῶς ἐνίκα Ἀλέξανδρός τε καὶ
 οἱ ἀμφ' αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι οἱ σὺν Δα-
 ρείῳ, ἧ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ ὡς ἐπὶ τὸ δε-
 5 ξιὸν κέρα παραρραγεῖσα, ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῆ
 ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιή-
 σας ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν,
 οἱ δὲ κατὰ μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῆ
 ἤψαντο τοῦ ἔργου καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὄχταις
 ἐντυγχάνοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατόι
 ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι, ταύτῃ ἐμβάλ-
 λουσιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν ἧ μάλιστα διεσπα-
 6 σμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατείδον. καὶ τὸ ἔργον ἐν-
 ταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώ-
 σασθαι τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσι
 σφῶν ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ τῆς τε Ἀλε-
 ξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειφθῆναι καὶ
 τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὡς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε δια-
 7 βεβοημένης, μὴ ἀφανίσει. καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῷ τε
 Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς
 ἀλλήλους. καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύ-

κου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμ- 11
μένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὄρωντες, ἐπὶ
τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρειοῦ καὶ τὸ
πонуόμενον σφῶν ἐπικάμψαντες ἀπὸ τε τοῦ ποταμοῦ
ἀπῶσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρέρρωγὸς τοῦ Περσικοῦ
στρατεύματος ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβλη-
κότες ἤδη ἔκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ οἱ τῶν 2
Περσῶν κατὰ τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν
ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες
εὐρώστως ἐνέβαλλον εἰς τὰς ἴλας τῶν Θετταλῶν· καὶ ταύτη
ξυνέστη ἵππομαχία καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ
Πέρσαι πρὶν Δαρειὸν τε πεφευγότα ἥσθοντο καὶ πρὶν
ἀπορραῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέυτας ὑπὸ
τῆς φάλαγγος. τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων 3
ἢ φυγῇ ἐρίγνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ
ἀναχωρήσει ἐκακοπάθουν, βαρέως ὠπλισμένους τοὺς
ἀμβάτας σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἵππεῖς κατὰ στεναὺς
ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξίᾳ
ἀποχωροῦντες οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι
ἢ πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ
Θεσσαλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ μείον
ἢ ὡς πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἵππέων ἐρίγνετο.

Δαρειὸς δέ, ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου 4
ἐφοβήθη τὸ κέρως τὸ εὐάνυμον καὶ ταύτη ἀπορρηγνύ-
μενον κατεῖδε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθύς ὡς εἶχεν
ἐπὶ τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφυγε. καὶ ἔστε μὲν 5
ὀμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐνετύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος
διεσώζετο· ὡς δὲ φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέ-
κυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ
τὸν κἀνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ

ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβάς ἔφευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ
 6 διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλε-
 ξάνδρου ἀλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔσπευε μὲν φάος ἦν
 ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν· ὡς δὲ συνεσκόταξέ τε ἤδη καὶ τὰ
 πρὸ ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἀπειρέετο ὡς ἐπὶ
 τὸ στρατόπεδον, τὸ μέντοι ἄρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε καὶ
 7 τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν καὶ τὸ τόξον. καὶ
 γὰρ καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ
 πρώτῃ παραρρήξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς
 οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτρέπετο πρὶν τοὺς τε
 μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἵππικὸν
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπασθέντας κατείδε.

8 Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον Ἀρσάμης μὲν καὶ Ῥεομί-
 θρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἠγήσαμένων τοῦ
 ἵππικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου
 σατράπης καὶ Βουβάκης τῶν ἐντίμων Περσῶν· τὸ δὲ
 ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας καὶ ἐν τούτοις
 ἵππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυρίους, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Δά-
 γου, ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν
 9 διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει
 ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα. τό τε
 στρατόπεδον τὸ Δαρείου εὐθὺς ἐξ ἐφόδου ἐάλω καὶ
 ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ
 υἱὸς Δαρείου νήπιος· καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν καὶ
 ἄλλαι ἀμφ' αὐτὰς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ
 10 πολλαί. οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ
 ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ
 καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ ὅσα ἄλλα
 μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς πολυτελῆ δίαιταν καὶ στρατευομένῳ
 ὅμως συνέπεται πεπόμφει ἐς Δαμασκόν, ὥστε ἐν τῷ
 στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω.
 ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω

ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῆ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίους Νικοκράτους μηνὸς Μαιμακτηριῶνος.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετραμένος τὸν μηρὸν **12** ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε· καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἐκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε. καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατραπήν **2** Βάλακρον τὸν Νικάνορος, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διουνσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. καὶ Σολεῦσι τὰ τε πεντήκοντα τάλαντα ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὀμῆρους ἀπέδωκεν.

Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς **3** ἢ τῶν παίδων ἠμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραφάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἣτις αὐτῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρουβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς· πυθέσθαι οὖν αἵτινες γυναῖκες **4** καὶ ἀνδ' ὅτου οὕτως ἐγγὺς παρασκηνοῦσαι· καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέλθη αὐταῖς ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κίνδυν τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμώζουσι. ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέ- **5**

ξανδρου πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἕνα τῶν ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι ὅτι ζῆ Δαρεῖος· τὰ δὲ ὄπλα καὶ τὸν κἀνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἄρματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεοννάτον παρελθόντα εἰς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς ξυγκωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ ἐχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμηῆσθαι ἐννόμως.

6 ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι· λόγος δὲ ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ παρελθεῖν εἴσω ξὺν Ἡφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῦν, ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη

7 ἐκεῖνος. ὡς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἀμφ' αὐτήν, τὸν Ἀλέξανδρον δεῖξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτήν

8 ἀμαρτεῖν· καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐδ' ὡς ἀληθῆ οὔτε ὡς πάντῃ ἀπίστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη ἐπαινωῖ Ἀλέξανδρον τῆς τε εἰς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς εἰς τὸν ἐταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασιν Ἀλέξανδρος ὡς καὶ ταῦτα ἀν' πράξας καὶ εἰπὼν καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινωῖ Ἀλέξανδρον.

13

Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, εἰς τετραμισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σπουδῆ ἤλαυνεν, ὡς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ

Ἀλεξάνδρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ 2
 Ἀντιόχου καὶ Θυμῶνδας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης
 ὁ Φερατος καὶ Βιάνωρ ὁ Ἀκαρνάν, ξύμπαυτες οὗτοι
 αὐτόμολοι, μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς στρατιωτῶν ὡς
 ὀκτακισχιλίων εὐθύς ὡς τεταγμένοι ἦσαν κατὰ τὰ ὄρη
 φεύγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ 3
 ἐνταῦθα καταλαβόντες τὰς ναῦς νενεωλημένας ἐφ' ὧν
 πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι
 μὲν ἱκαναί σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας
 καθελκύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις
 κατακαύσαντες, ὡς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν
 δίωξιν, ἐπὶ Κύπρον ἔφευγον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπτον,
 ἵνα περ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύντας
 ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ 4
 τὴν Χίον διέτριβον· καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς
 Χίου τὰς μὲν τινὰς τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸν
 ἔστειλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα πλεούσαις
 ἀναγόμενοι ἐς Σίφνον κατέσχον. καὶ παρ' αὐτοὺς
 ἀφικνεῖται Ἄγρις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπὶ
 μιᾶς τριήρους, χρήματά τε αἰτήσων ἐς τὸν πόλεμον
 καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ πεζικὴν ὅσῃν πλείστην
 ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν Πελοπόννησον. καὶ ἐν 5
 τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς
 Ἰσσοῦ γενομένης. ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα
 Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα τριήρεσι καὶ τῶν μισθο-
 φόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις ἐπὶ Χίου
 ἐστάλη, δείσας μὴ τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης οἱ
 Χῖοι νεωτερίσωσιν. Ἄγρις δὲ παρ' Αὐτοφραδάτου τά- 6
 λαντα ἀργυρίου λαβὼν τράκοντα καὶ τριήρεις δέκα,
 ταύτας μὲν Ἰππίαν ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελ-
 φὸν τὸν αὐτοῦ Ἀγρησίλαον ἐπὶ Ταίναρον· καὶ παραγγέλ-

λειν ἐκέλευσεν Ἀγησιλάῳ, διδόντα τοῖς ναύταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὡς τὰ ἐκεῖ καταστησόμενον. αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρ' Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο.

- 7 Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν Συρία τῇ κοίλῃ Μένωνα τὸν Κερδίμμη ἐπέταξε, δοὺς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν συμμαχῶν ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης ἦει. καὶ ἀπαντᾷ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς τοῦ Ἀραδίων τε καὶ τῶν Ἀράδων προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γηρόστρατος αὐτὸς μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει ἐπὶ τῶν νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέπλεον. Στράτων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ αὐτόν, καὶ τὴν τε Ἀραδου αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθου τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἡπείρῳ ὠκισμένην πόλιν, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα καὶ Μαριάμμην πόλιν καὶ τὰλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν.

- 14 Ἐτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφείναι Δαρείῳ τὴν 2 μητέρα καὶ τὴν γυναικᾶ καὶ τοὺς παῖδας. ἐδήλου δὲ ἢ ἐπιστολῇ, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἄρσῃν ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθῶν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινα Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ συμμαχίας, διαβῆναί τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ 3 πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα καταβῆναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῴαν

ἀνασώσω. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναικα τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἠξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμα τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἠκούσι τοὺς τὰ πιστὰ ληφόμενους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δάσοντας.

Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει 4 τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθῆις καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περινθίοις 5 ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠδίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἔπεμψεν Ὀχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγῶου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι, καὶ χρήματα 6 ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα διαλύειν ἐπιχειρούντων ἐστράτευσά ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς

7 ἔχθρας. ἐπειδὴ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς
 σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καὶ σὲ καὶ τὴν
 μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι
 δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ
 μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων
 ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοὶ εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ
 8 ἐκόντες ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς
 Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε πρὸς ἐμέ. εἰ δὲ φοβῆ
 μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν
 φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθὼν δὲ πρὸς με τὴν
 μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι
 ἐθέλεις αἰτεῖ καὶ λάμβανε. ὅτι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ ἔσται
 9 σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς, παρ' ἐμὲ ὡς βασιλέα
 τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἂ [βούλει] ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ'
 ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἰ του δέη· εἰ δὲ
 μὴ, ἐγὼ βουλευσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. εἰ δὲ
 ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι
 περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεῦγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι
 οὐδ' ἂν ἦς.

15 Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθε
 τὰ τε χρήματα ὅσα σὺν Κωφῆνι τῷ Ἀρταβάξου ἀποπε-
 πόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περ-
 σῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ
 κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κο-
 μίσαντα ἐς Δαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε.
 2 τοὺς δὲ πρόσβεις τῶν Ἑλλήνων οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς
 μάχης ἀφιγμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐαλωκέναι ἔμαθε,
 παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευεν. ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν
 Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδω-
 ρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἴφικράτης δὲ ὁ Ἴφικράτους
 3 τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος. καὶ οὗτοι ὡς ἦκον παρ' Ἀλέ-
 ξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ

Θηβαίους ὄντας, εὐθύς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικίσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, ἠνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσειν τε ἦντινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὐρισκόμενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρείου, ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῆ ἐνθυμηθεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον 4 μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν, Διουνσόδωρον δὲ ἐπὶ τῇ νίκητῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δὲ φιλία τε τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ μνήμη τῆς δόξης τοῦ πατρὸς ζῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε καὶ νόσῳ τελευτήσαντος τὰ ὀστέα ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψεν. Εὐθυκλέα δέ, 5 Λακεδαιμόνιον τε ὄντα, πόλεως περιφανῶς ἐχθρῶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν· ὕστερον δὲ ἐπεὶ μεγάλα εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.

Ἐκ Μαράθου δὲ ὀρηθεῖς Βύβλον τε λαμβάνει ὁμο- 6 λογία ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων κατὰ τὸ ἐχθρὸς τὸ Περσῶν καὶ Δαρείου. ἐντεῦθεν δὲ προὔχῳρι ὡς ἐπὶ Τύρον· καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας 7 καὶ τοὺς πρέσβεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλος μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει) ἐκέλευσεν ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέλει παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον 16 ὃν μνήμη ἀνθρωπίνῃ διασώζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ τῆς Ἀλκμήνης· πολλαῖς γὰρ γενεαῖς

πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς ἢ Κάδμου ἐν
 Φοινίκῃς ὀρμηθέντα Θήβας κατασχεῖν καὶ τὴν παῖδα
 Κάδμῳ τὴν Σεμέλῃν γενέσθαι, ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς
 2 Διόνυσος γίνεταί. Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ
 Κάδμου εἴη, κατὰ Λάβδακον τὸν Πολυδάρου τοῦ
 Κάδμου παῖδα· Ἡρακλῆς δὲ ὁ Ἀργεῖος κατ' Οἰδίποδα
 μάλιστα τὸν Λαῖου. σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον
 3 Ἡρακλέα, οὐχ ὄνπερ Τύριοι ἢ Ἕλληνες, ἀλλὰ λέγει
 Ἡρόδοτος ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἄγουσιν
 Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς
 καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτον Διόνυσον· καὶ
 ὁ Ἰακχος ὁ μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θε-
 4 βαίῳ, ἐπάδεται. ὡς τὸν γε ἐν Ταρτησοῦ πρὸς Ἰβήρων
 τιμώμενον Ἡρακλέα, ἵνα καὶ στῆλαί τινες Ἡρακλέους
 ὀνομασμέναι εἰσὶ, δοκῶ ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα,
 ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἢ Ταρτησοῦς καὶ τῷ Φοινίκων
 νόμῳ ὃ τε νεῶς πεποιήται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεῖ καὶ αἱ
 5 θυεῖαι θύονται. Γηρουνὴν δέ, ἐφ' ὅντινα ὁ Ἀργεῖος
 Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρουσθέως τὰς βοῦς ἀπελάσαι
 τὰς Γηρουνίου καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκήνας, οὐδέν τι προσ-
 ἤκειν τῇ γῆ τῶν Ἰβήρων Ἐκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει·
 οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσ-
 σης σταλῆναι Ἡρακλέα, ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ Ἀμ-
 βρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρουνὴν
 καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς,
 6 οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἄθλον τιθέμενον. οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ
 εἰς τοῦτο ἔτι εὐβοτον τὴν ἠπειρον ταύτην καὶ βοῦς τρέ-
 φουσαν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρουσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἠπεί-
 ρου βοῶν κλέος ἀφῖχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου
 τὸ ὄνομα τὸν Γηρουνὴν οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι·
 τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὔτ' ἂν τοῦ
 βασιλέως τὸ ὄνομα γινώσκων Εὐρουσθέα, οὔτε εἰ βοῦς

καλαί ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ νέμονται, εἰ μὴ τις τὴν Ἥραν
τούτοις ἐπάγων, ὡς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐρουσθέως
ἐπαγγέλλουσαν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρούπειν ἐθέ-
λοι τῷ μύθῳ.

Τούτῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι 7
Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέ-
σβειων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξέ σφισι ποιεῖν
ὅτι περ ἐπαγγέλλει Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μῆτε
τινὰ Περσῶν μῆτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὡς τοῦτο ἔς τε
τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον καὶ ἔς τοῦ πολέμου
τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὔσαν, ἀσφαλέστατόν σφισι γε-
νησόμενον· ὡς δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύ- 8
ρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν.
αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας
τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε.

Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰ- 17
γύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὄρω θάλασσοκρατούντων Περ-
σῶν, Δαρειὸν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτὴν τε
ὀπίσω τὴν τῶν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον
καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφα-
λὲς ἔς τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἔς τὰ Ἑλληνικὰ πρά-
γματα, μὴ ποτ' ἄρα ἐπικρατήσαντες αὐθις τῶν ἐπὶ θα- 2
λάσση χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ
δυνάμει ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν
πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἔς τὴν Ἑλλάδα,
Λακεδαιμονίων μὲν ἐκ τοῦ εὐθέος ἡμῖν πολεμούντων,
τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ
πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. ἔξαιρεθείσης δὲ 3
Τύρου ἢ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν
ὅπερ πλείστον τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοι-
νίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξονται
οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοίνικες ἐχομένων σφίσι

τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλείοντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ
 4 ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. καὶ ταῖς τε ἐκ Μακε-
 δονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν
 θάλασσαν καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης θαλασσοκρα-
 τοιμὲν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτου στόλος εὐμαρῶς
 ἡμῖν ἐν ταύτῳ γίνεται. Αἴγυπτου δὲ παραστησαμένοις
 ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκείας οὐδὲν ἔτι ὑποπτον
 ὑπολείπεται, τὸν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς
 τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιῶσει ποιησό-
 μεθα ἀποτετημημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν
 καὶ τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

18 Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἐπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ
 Τύρῳ· καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἐνύπνιον
 αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ τείχει
 προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιουσθαί τε
 αὐτὸν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο
 Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόνῳ ἀλωσομένην τὴν Τύρον, ὅτι
 2 καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένετο. καὶ γὰρ
 καὶ μέγα ἔργον τῆς Τύρου ἢ πολιορκία ἐφαίνετο. νῆσός
 τε γὰρ αὐτοῖς ἢ πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς πάντη
 ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων μάλ-
 λόν τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι θαλασ-
 σοκρατούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολλῶν
 περιουσῶν.

3 Ὡς δὲ ταῦτα ὁμῶς ἐκράτησε, χῶρα ἐγνω χωννύναι
 ἐκ τῆς ἠπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ πορθμὸς τενα-
 γώδης τὸ χωρίον· καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἠπείρῳ τῆς θα-
 λάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ, τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ
 πόλει, ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου, τριῶν μάλιστα
 ὀργυιῶν τὸ βάθος. ἀλλὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθονία ἦν
 καὶ ὕλης, ἥντινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρουν· χάρα-

κῆς τε οὐ χαλεπῶς κατεπήγνυντο ἐν τῷ πληθῶ καὶ αὐτὸς ὁ πληλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐγίγνετο. καὶ προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάν- 4
δρου πολλή ἦν παρόντος τε αὐτοῦ καὶ ἕκαστα ἐξηγου-
μένου καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι
τούς τι ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικου-
φίζοντος. ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἡπιέρῳ ἐχώννυτο,
οὐ χαλεπῶς προύχῳρει τὸ ἔργον, ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον
χωννύμενον καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. ὡς δὲ τῷ τε βα- 5
θυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐγί-
γνοντο, ἀπὸ τε τῶν τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων, βαλλόμε-
νοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον τι ἢ ὡς ἐς
μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμένοι, καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλη καὶ
ἄλλη τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασ-
σοκρατοῦντες ἔτι, ἄπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς
Μακεδόσιν ἐποίουν. καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους ἐπάνω 6
τοῦ χώματος, ὅ τι περ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ
τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν δύο καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύρ-
γοις. προκαλύμματα δὲ δέρεεις καὶ διφθέραι αὐτοῖς
ἦσαν, ὡς μήτε πυρφόροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλ-
λεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι
πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυ-
ρίων ἔβλαπτον τοὺς χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλ-
λόμενοι οὐ χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον.

Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοῖόνδε. **19**
ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης
εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες δύο ἰστούς ἐπὶ τῇ πρῶρᾳ κατα-
πηγνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς ὅσον μακρό-
τατον, ὡς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δᾶδας ὅσας πλείστας
δέξασθαι· πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ θεῖον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς
τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν.
παρέτειναν δὲ καὶ κεραίαν διπλῆν ἐπὶ τοῖς ἰστοῖς ἀμφο- 2

τέροις, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρησαν ἐν λέβησιν ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελλεν. ἔρματά τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξᾶραι εἰς ὕψος τὴν προῶραν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεῶς.

3 ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα ἐξάψαντες τριήρεσι τὴν ναῦν κατ' οὐρανὸν εἶλκον. ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χῶματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβάλλοντες εἰς τὴν ὕλην καὶ ὡς βιαιότατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαντες τὴν ναῦν ἐνσείουσιν ἄκρω τῷ χῶματι· αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηϊ καιομένη ἤδη ἐξενήξαντο οὐ χαλε-

4 πῶς. καὶ ἐν τούτῳ ἢ τε φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις καὶ αἱ κεραῖαι περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ ὅσα ἐς ἔξαψιν τῆς φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριηρῶν πλησίον τοῦ χῶματος ἀνακωχεύοντες ἐτόξευον ἐς τοὺς πύργους, ὡς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι

5 ὅσοι σβεστήριόν τι τῇ φλογὶ ἐπέφερον. καὶ ἐν τούτῳ κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν πύργων ἐκδραμόντες ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χῶματος τὸν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον καὶ τὰς μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλεξαν ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεῶς

6 πῦρ ἐπέσχευεν. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἡπείρου ἀρξαμένους πλατύτερον χωννύναι, ὡς πλέονας δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιούσας μηχανὰς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. ὡς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τοὺς τε ὑπασπιστὰς ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη, ὡς ἀθροίσων ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορωτέρα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

20 Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασιλεὺς καὶ Ἐνυλος ὁ Βύβλου ὡς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόντες Ἀυτοφραδάτην τε

καὶ τὰς ξυν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο καὶ αἱ τῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐτοῖς, ὥστε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐτῷ παρεγέροντο. ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ 2 Ῥόδου τριήρεις ἣ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι ἐννέα, καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς καὶ Ανκίας δέκα, ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορος, ἐφ' ἧς Πρωτέας ὁ Ἀνδρουνίκου ἐπέπλει. οὐ πολλῶ δ' ὕστερον καὶ οἱ 3 τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν τὴν κατ' Ἰσσοῦν Δαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἦδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. καὶ τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλον τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ξυνταχθῆναι τοῖς Πέρσiais ἐς τὸ ναυτικόν.

Ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο καὶ αἱ 4 νῆες ὡς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρτύοντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν τε ἱππέων ἴλας ἔστιν ἄς καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς Ἀργιᾶνάς τε καὶ τοὺς τοξότας ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον καλούμενον τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν βία τῶν ταύτῃ ἐξελῶν, τὰ 5 δὲ ὁμολογία παραστησάμενος ἐν δέκα ἡμέραις ἐπανῆγεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐκ Πελοποννήσου ἦκοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μισθοφόρους Ἑλληνας ἐς τετρακισχιλίους.

Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβιβάσας 6 τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλον τι ἢ ἐν χερσὶν ἢ ναυμαχία γίνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσὶν αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πνυταγό-

ρου. οὗτος δὲ καὶ Κράτερος τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον
 7 τῆς πάσης τάξεως. τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμα-
 χεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσι
 Ἀλέξανδρος. τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδοκῆτως
 κατιδόντες (οὐ γὰρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τὰς τε Κυπρίων
 ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον ἔχοντα)
 8 καὶ ἅμα ξυντεταγμένως τοῦ ἐπίπλου γιγνομένου (ὀλίγον
 γὰρ πρὶν προσσεχεῖν τῇ πόλει ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγια
 αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὡς
 οὐκ ἀντανήγοντο, πολλῶ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον) ταῦτα
 ὁρῶντες οἱ Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριήρεσι
 δὲ ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο βύξην τὸν ἔσ-
 πλουν φραξάμενοι ἐφύλασσον, ὡς μὴ ἐς τῶν λιμένων
 τινὰ ἐγκαθορισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.

9 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέ-
 πλει τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος
 βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στόματος καὶ ἅμα
 ἀντιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν
 ἔσπλουν· τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφοροῦσας τῷ στόματι
 τριήρεις προσπεσόντες οἱ Φοίνικες καὶ ἀντίπρωροι ἐμ-
 βαλόντες καταδύουσιν· οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς
 10 ἀπενήξαντο ἐς τὴν γῆν, φιλίαν οὖσαν. τότε μὲν δὴ οὐ
 πόρρω τοῦ ποιητοῦ χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλόν, ἵνα σκέ-
 πη τῶν ἀνέμων ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὠρμίσαντο.
 τῇ δὲ ὑστεραία τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις
 ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν
 ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει, τοὺς
 δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ χώματος τὸν πρὸς
 Αἴγυπτου ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ἦν.

21 Ἦδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἐκ τε Κύπρου
 καὶ Φοινίκης ἀπάσης συλλελεγμένων μηχαναὶ πολλαὶ
 συμπεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώματος, αἱ δὲ ἐπὶ

τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν, ἃς ἐκ Σιδῶνος ἅμα οἱ ἐκόμισεν, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριηρῶν ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναυτοῦσαι ἦσαν. ὡς δὲ παρεσκευάστο ἤδη ξύμπαντα, προσῆγον τὰς 2 μηχανὰς κατὰ τε τὸ ποιητὸν χώμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρωμένων τοῦ τείχους.

Οἱ δὲ Τύριοι ἐπὶ τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χώμα 3 πύργους ξυλίνους ἐπέστησαν, ὡς ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἴ πη ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσῆγοντο, βέλεσί τε ἠμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἔβαλλον αὐτὰς τὰς ναῦς, ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει. ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τεῖχη κατὰ τὸ χώμα τό τε ὕψος εἰς 4 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας καὶ ἐς πλάτος ξύμμετρον λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμπεπηγότα. ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς τε καὶ ταῖς τριήρεσι τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ τείχει, καὶ ταύτη οὐκ εὐπορον ἐρίγνετο πελάζειν τῇ πόλει, ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξεῖργον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἐγνώ ἐξελκῦσαι ἐκ τῆς 5 θαλάσσης· ἠνύετο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου γινομένου, ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς καταφράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν τριηρῶν καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν ἀπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν ἐπείου. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολλὰς ἐς τὸν αὐ- 6 τὸν τρόπον φράξας ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλου τῶν νεῶν. ἀλλὰ καὶ ὡς ὕφαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. οἱ δὲ ἀλύσεσιν ἀντὶ σχοίνων εἰς τὰς ἀγκύρας χρώμενοι, οἱ Μακεδόνες, καθίσταν, ὥστε μηδὲν ἔτι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς γίννεσθαι. ἐξάπτοντες 7 οὖν βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐ-

τοὺς ἕξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίζαντες κατὰ βάρους ἀφίεσαν, ἵνα οὐκέτι προβεβλημένοι βλάψειν ἔμελλον. ὅπου δὲ καθαρὸν πεποιήτο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἤδη ταύτη αἰ νῆες προσεῖχον.

8 Οἱ δὲ Τύριοι, πάντη ἀποροι γιγνόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσίν, αἱ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ στόμα ἰστίοις, τοῦ μὴ καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν πλήρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, ὅποτε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀπε-
9 χῶρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, τριήρεις δὲ ἐπτὰ ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις καὶ ἅμα καὶ εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυτικούς ἀγῶνας, τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾶς νεῶς ἐξέπλεον ἄνευ κελουστῶν τὰς κώπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῶ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

22 Ἐυνέβη δὲ ἐκείνη μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀποχω-
ρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ εἰω-
2 θός, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. οἱ δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροσδοκίῳ ταῖς ναυσὶν ὀρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντη κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοήν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων, τὴν τε Πινυταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη εὐθύς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ

Θουριέως, τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤσθετο τὸν ἔκπλου τῶν Τυρίων 3
 τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκά-
 στη πληρωθεῖη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχεύειν
 ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες·
 αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν
 τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἔφθησαν αὐτῷ κατὰ τά-
 χος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπε-
 πλενκίας τῶν Τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους, τὸν τε 4
 ἐπίπλου τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ Ἀλέξανδρον αὐ-
 τὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῆ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς
 ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν καὶ ὡς οὐκ ἐξακουστὸν ἦν ὑπὸ
 θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ
 ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. οἱ δὲ ὀψέ ποτε
 αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλου τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὑπο-
 στρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφρουγον. καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν 5
 νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβα-
 λοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίη-
 σαν, πεντήρης δὲ τις καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ
 στόματι τοῦ λιμένος ἐλήφθησαν. φόνοσ δὲ τῶν ἐπιβατῶν
 οὐ πολὺς ἐγένετο. ὡς γὰρ ἤσθηοντο ἐχομένας τὰς ναῦς,
 ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα.

Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια 6
 ἦν, ἐπῆγον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐ-
 τῷ. κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχύν τοῦ
 τείχους οὐδὲν ἦννουν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον· οἱ δὲ κατὰ τὸ
 πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς
 τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. ὡς δὲ οὐδὲ ταύτη ἦννευ, 7
 ἐς τὸ πρὸς νότον αὐ ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον
 τεῖχος μετῆει, πάντῃ ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. καὶ ἐν-
 ταῦθα πρῶτον κατεσεῖσθη τε τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα καὶ τι

καὶ κατηρέϊφθη αὐτοῦ παραρραγέν. τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας ἢ ἐρήριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη εἰς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τυριοὶ οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνας.

23 Τρίτη δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρα νηνεμίαν τε φυλάξας καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων εἰς τὸ ἔργον ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. ὡς δὲ ἀποχωρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους **2** ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἱ τὰς γεφύρας αὐτῶ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ τοῦ τείχους. καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ἢ ἐπετέτακτο Ἄδμητος, τὴν ἑτέραν δὲ ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτὸς **3** ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπιβήσεσθαι τοῦ τείχους ἢ παρῆκοι ἔμελλε. τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἴ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστροφμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεύσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε ὅπη παρῆκοι καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο, ὡς πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίγνεσθαι.

4 Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον τῇ πόλει καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὃ τε γὰρ Ἄδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῇ τότε ἐγένετο καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἀπτόμενος καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅτω τι λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾷτο. **5** καὶ ταύτη πρῶτον ἢ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος ἐλήφθη το

τείχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίω τε καὶ ἅμα οὐ πάντη ἀποτόμῳ τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. καὶ Ἄδμητος μὲν, πρῶτος ἐπιβάς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τείχος ξὺν τοῖς ἐταίροις. ὡς δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἱ καὶ μετα- 6 πύργια, αὐτὸς μὲν παρῆει διὰ τῶν ἐπάλλξεων ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτη εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἢ κἀθοδος.

Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἱ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα 24 τὸν πρὸς Αἰγύπτου, καθ' ὄνπερ καὶ ἐφορμοῦντες ἐτύγγα-νον, βιασάμενοι καὶ τὰ κλειῖθρα διασπάσαντες ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλοντες, τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἐξωθοῦντες, καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ κλειῖθρον τοῦτόν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες εἶλον εὐθύς ταύτη τὴν πόλιν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρρίων τὸ μὲν τείχος, ὡς ἐχό- 2 μενον εἶδον, ἐκλείπουσιν. ἀθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλούμενον ἐπέστρεψαν ταύτη ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τούτους χωρήσας τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. καὶ φόνος ἦν πολὺς, τῶν τε 3 ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοίνου τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. ὀργῇ γὰρ ἐχώρουν ἐπὶ πᾶν οἱ Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῆς τριβῆ ἀχθόμενοι καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ Σιδῶνος ἐπὶ τὸ τείχος ἀναβιβάσαντες, ὅπως ἀποπτον εἶη ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, σφάξαντες ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρρίων ἐς ὀκτακισχιλίους· 4 τῶν Μακεδόνων δὲ ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἄδμητός τε, ὁ πρῶτος ἐλὼν τὸ τείχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν

αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ
 μάλιστα ἐς τετρακοσίους.

5 Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν
 (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει καὶ
 ὁ βασιλεὺς Ἀξέμιλκος καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς
 τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δὴ τινα νόμον παλαιὸν εἰς
 τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τούτοις ξύμπασιν ἄδειαν
 δίδωσιν Ἀλέξανδρος· τοὺς δὲ ἄλλους ἠνδραπόδισε, καὶ
 ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθη-
 6 σαν, μάλιστα ἐς τρισμυρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ
 ἔδυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὠπλισμένη·
 καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυ-
 μνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν
 ἣ τὸ τεῖχος κατεσεισθῆ ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν· καὶ τὴν
 ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἣντινα ἐν
 τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε καὶ
 ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἣ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλου
 ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο
 καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως
 ἐάλω ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικῆτου Ἀθήνησι μηνὸς Ἑκατομ-
 βαιῶνος.

25 Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου Ἀλε-
 ξάνδρου ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς αὐτόν,
 ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητροῦς τε
 καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων δοῦναι ἐθέλειν Ἀλε-
 ξάνδρῳ Δαρείου· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐ-
 φράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλε-
 ξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξαν-
 2 δρον φίλον τε εἶναι Δαρείῳ καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων
 ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἐταίρων ἀπαγγελθέντων Παρμενίωνα
 μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἶπειν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος
 ὢν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι

πρόσω κινδυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἐπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρίνεσθαι Δαρείῳ ἄπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. ἔφη γὰρ οὔτε χρημάτων 3 δεισθαι παρὰ Δαρείου οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ τῆς πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τὰ τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε ἄν ἐθέλη τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἄν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἤκειν, εἴ τι εὐρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπου παρ' αὐτοῦ. ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρείος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐθις ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν 4 στόλον. καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσκεχωρηκότα ἤδη· εὐνοῦχος δέ τις, ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ Ἄραβας τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευασκῶς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἄν βία ἀλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα 26 σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμάδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ὤκιστο καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. ἐσχάτη δὲ ὠκεῖτο ὡς ἐπ' Αἰγυπτου ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν 2 πρώτῃ κατεστρατοπέδευσεν ἢ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βία ἐλεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χώματος. ἀλλ' Ἀλεξάν- 3

δρα αἰρετέον ἐδόκει εἶναι ὄσω ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν αἰσχρὸν εἶναι οἱ λεγόμενοι ἔς τε τοὺς Ἑλληνας καὶ ἔς Δαρεῖον. ἐδόκει δὴ χῶμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως χωννύναι, ὡς ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς μηχανὰς τοῖς τεύχεσι. καὶ ἐχώννυτο κατὰ τὸ νότιον μάλιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο. 4 ὡς δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς ἐπιστήσαντες οἱ Μακεδόνες ἐπῆγον ὡς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐστεφανωμένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλλουσι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ νόμον τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων ὑπερπετόμενος τοῦ βωμοῦ λίθον ἐμβάλλει ἐς τὴν κεφαλὴν ὄντινα τοῖν ποδοῖν ἔφερε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤρето Ἀρίσταυδρον τὸν μάντιν ὅτι νοοῖ ὁ οἰωνός. ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, ὦ βασιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτεῖα ἐστὶν ἐπὶ τῆδε τῇ ἡμέρᾳ.

27 Ταῦτα ἐκούσας Ἀλέξανδρος τέως μὲν πρὸς ταῖς μηχαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν· ὡς δὲ ἐκδρομὴ τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ ἐγίνετο καὶ πῦρ τε ἐπέφερον ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἀραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κάτωθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἔβαλλόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χῶματος, ἐνταῦθα ἢ ἐκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει ἢ ἐκπλαγείς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαντείας, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστὰς παρεβοήθει ἵνα μάλιστα ἐπιέξοντο οἱ Μακεδόνες. 2 καὶ τούτους μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχροῦ φυγῆ ὡσθῆναι κατὰ τοῦ χῶματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτη διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον. ὡς δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρίσταυδρον, ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν ἐδόκει Ἀριστάνδρου ἕνεκα.

Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς· 3
 ἀφικνουῦνται δ' αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ αἷς Τύρον εἶλε· καὶ χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους. ὡς δὲ αἶτε 4
 μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ τεῖχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλη καὶ ἄλλη ὀρουσσομένων καὶ τοῦ χου ἀφανῶς ἐκφερομένου τὸ τεῖχος πολλαχῆ ἠρείπετο ὑφιζάνου κατὰ τὸ κενούμενον, τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀναστέλλοντες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων, ἐς μὲν τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀποθνησκόντων τε αὐτοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων ὅμως ἀντεῖχον· τῇ τε- 5
 τάρτη δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσαγαγὼν Ἀλέξανδρος τῇ μὲν ὑπορουσσόμενον τὸ τεῖχος καταβαλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασειεί ἐπὶ πολὺ, ὡς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ τὰ ἐρηριμμένα ἐνδοῦναι. αἶτε οὖν κλίμακες προσήγοντο 6
 τῷ τείχει καὶ ἕρις πολλὴ ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι ἀρετῆς μετεποιοῦντο ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἰρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος τῶν ἐταίρων τοῦ Αἰακιδῶν γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. ὡς δὲ ἅπαξ παρηλθόν τινες ἐντὸς τε- 7
 χους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγχανον, δέχονται εἰσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν. οἱ δὲ Γαζαῖοι καὶ τῆς πόλεως σφισιν ἤδη ἐχομένης ξυνεστηκότες ὅμως ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος. τὴν πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ τῶν περιοίκων ἐχρήτη ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

- 1 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵναπερ τὸ πρῶτον ὠρμήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἑβδόμη ἡμέρα ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύνων ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ ναυτικός στρατός παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἰγυπτου·
- 2 καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὀρμούσας. Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου καθεστηκώς, τὴν τε ἐν Ἴσσω μάχην ὅπως συνέβη πεπυσμένος καὶ Δαρείου ὅτι αἰσχροῦ φυγῆ ἔφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα, αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλεξάνδρου.
- 3 ὁ δὲ εἰς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔστε ἐπὶ Μέμφιν πόλιν αὐτὸς ἐφ' Ἡλιούπολεως ἦει, ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχῶν διὰ τῆς ἐρήμου
- 4 ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν. ἐκεῖθεν δὲ διαβάς τὸν πόρον ἦκεν ἐς Μέμφιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ Ἄπιδι καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἦκον δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν τοὺς τε ὑπασπιστάς ἐπὶ τῶν νεῶν λαβῶν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀργυῖνας καὶ τῶν ἱππέων
- 5 τὴν βασιλικὴν ἰλην τὴν τῶν ἐταίρων. ἐλθὼν δὲ ἐς Κάνωβον καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ὄκισται, Ἀλε-

αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ ἦγε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίον καὶ Φισινὸν καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νῆ-
 6 σου βία εἶχον· καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφεί-
 λετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμο-
 λογία προσηγάγετο, Ἀμφοτερόν δὲ ξὺν ἐξήκοντα ναυσὶν
 ἐπὶ Κῶ ἐπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κώους·
 καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὔρε τὴν Κῶ πρὸς Ἀμφοτεροῦ
 7 ἦδη ἐχομένην. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμαῶτοι ἦγεν
 Ἡγέλοχος, Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῶ λαθῶν τοὺς
 φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν τοὺς ἐκ
 τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρήσασθαι ὅπως ἐθέ-
 λοιεν· τοὺς δὲ ἀμφ' Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλε-
 φαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἐπεμψεν.

8 Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ'
 Ἀμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μὲν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι
 ἀτρεκέες ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ χρή-
 σασθαι αὐτῷ Περσέα τε καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν ἐπὶ τὴν
 Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ'
 Ἀνταίου ἦει εἰς Λιβύην καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον.
 2 Ἀλέξανδρον δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα,
 ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν καὶ τι καὶ αὐτὸς τῆς γε-
 νέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἀμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦ-
 θοι τῆς Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία. καὶ οὖν παρ'
 Ἀμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὡς καὶ τὰ αὐτοῦ
 ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι.

3 Μέχρι μὲν δὴ Παραιτουίου παρὰ θάλασσαν ἦει δι'
 ἐρήμου, οὐ μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, σταδίου ἐς
 χιλίουσιν καὶ ἑξακοσίους, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. ἐντεῦ-
 θεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο, ἵνα τὸ μαντεῖον ἦν
 τοῦ Ἀμμωνος. ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἢ ὁδὸς καὶ ψάμμος ἢ

πολλή αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάν- 4
δρῳ πολὺ ἐρένετο, καὶ τοῦτο ἐς τὸ θεῖον ἀνηνέχθη. ἀνη-
νέχθη δὲ ἐς τὸ θεῖον καὶ τόδε· ἄνεμος νότος ἐπὶ πνεύσῃ
ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ
ἐπὶ μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα οὐδὲ ἔστιν
εἰδέναι ἵνα χρῆ πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελάγει τῇ ψάμ-
μῳ, ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν οὔτε που ὄρος
οὔτε δένδρον οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστηκότες, οἷς τισιν
οἱ ὁδοῖται τεκμαίροντο ἂν τὴν πορείαν, καθάπερ οἱ ναῦ-
ται τοῖς ἄστροις· ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ Ἀλεξάν-
δρῳ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν. Πτολε- 5
μαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει θράκοντας δύο ἰέναι πρὸ τοῦ
στρατεύματος φωνὴν ἰέντας, καὶ τούτοις Ἀλεξάνδρῳ κε-
λευῖσαι ἔπεσθαι τοὺς ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ θεῷ·
τοὺς δὲ ἠγγήσασθαι τὴν ὁδὸν τὴν τε ἐς τὸ μαντεῖον καὶ
ὀπίσω αὐτῆς· Ἀριστόβουλος δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος ταύ- 6
τη κατέχει, κόρακας δύο προπετομένους πρὸ τῆς στρα-
τιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. καὶ
ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ ἔχω ἰσχυρίσασθαι,
ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτη ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου
ἀφείλοντο οἱ ἄλλη καὶ ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

Ὁ δὲ χώρος ἵναπερ τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι τὰ 4
μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμον τὸ πᾶν ἔχει καὶ ἄνυ-
δρος. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὄν (ὅσον γὰρ πλεῖστον
αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει ἐς τεσσαράκοντα μάλιστα στα-
δίους ἔρχεται) κατάπλεως ἔστιν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν
καὶ φοινίκων, καὶ ἔνυδροςος μόνος τῶν πέριξ. καὶ πηγὴ 2
ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδέν τι εἰκνία ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι
ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ ψυχρὸν τὸ
ὑδωρ γευσαμένῳ τε καὶ ἔτι μᾶλλον ἀψαμένῳ οἷον ψυχρό-
τατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἐσπέραν θερμότερον,
καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας νύ-

κτας, μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότατον· ἀπὸ δὲ μέσων νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει, καὶ ἕωθεν ψυχρὸν ἤδη ἐστί, ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ τοῦτο ἀμείβει ἐν 3 τάξει ἐπὶ ἐκάστη ἡμέρᾳ. γίνονται δὲ καὶ ἄλλες αὐτόματοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὄρνυκοί· καὶ τούτων ἔστιν οὓς ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ Ἄμμωνος. ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται ἐς κοιτίδας πλεκτὰς ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέρουσιν ἢ εἴ 4 τῷ ἄλλῳ. ἔστι δὲ μακρὸς τε ὁ χόνδρος καὶ ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρὸς ὡσπερ κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται, ὡς καθαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι 5 ἄλλοι τοῦ θείου οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν. ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος τὸν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο· καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέξευξεν ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν, ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ἄλλην εὐθείαν ὡς ἐπὶ Μέμφιν.

5 Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο ἀπέπεμψε, καὶ στρατιὰ παραγίνεται παρὰ μὲν Ἀντιπάτρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἠγεῖτο Μενίδας ὁ Ἠγησάνδρου, ἐκ Θράκης δὲ ἱππεῖς ἐς πεντα- 2 κοσίους, ὧν ἠρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. ἐνταῦθα θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ καὶ πομπεύει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν. καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐνταῦθα ἐκόσμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν καὶ Πέτισιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν· Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένου τὴν ἀρχὴν Δολόασπις 3 ἐκδέχεται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων ἐν Μέμφει μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθναῖον, ἐν Πη-

λουσίῳ δὲ Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον· τῶν ξένων δὲ ἄρχειν Ανκίδαν Αἰτωλόν, γραμματέα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων Εὐγνώστου τὸν Ξενοφάντου τῶν ἐταίρων· ἐπισκόπους δὲ αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ Ἐφιππον τὸν Χαλκιδέα. Αἰβύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολ- 4 λώνιον Χαρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκρατίας· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο τοὺς μὲν νομάρχας εἶν ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς καθάπερ ἐκ παλαιοῦ καθειστήκει, αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ' αὐτῶν τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. στρατηγὸς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἦντινα ἐν Αἰγύπτῳ 5 ὑπελείπετο Πευκέσταν τε τὸν Μακαρτάτου καὶ Βάλακρον τὸν Ἀμύντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν Πολέμωνα τὸν Θηραμένους· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Ἀρρύβα τὸν Λεοννάτου τὸν Ἀντέου ἔταξεν· Ἀρρύβας γὰρ νόσῳ ἀπέθανεν. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, 6 καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρηῖτα. ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμαχικούς τοὺς πεξούς, ὧν Βάλακρος ἠγεῖτο, ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο, Κάλανον κατέστησεν ἠγεμόνα. κατανεῖμαι δὲ ἐλέγετο ἐς 7 πολλοὺς τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὴν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμάσας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο ἐνὶ ἐπιτρέψαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης. καὶ Ῥωμαῖοί μοι δοκοῦσι παρ' Ἀλεξάνδρου μαθόντες ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἰγυπτον καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν ὑπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἰππέας σφίσι ξυντελούντων.

Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαίνονται ἐκ Μέμφιος 6 ἦει ἐπὶ Φοινίκης· καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὅ τε κατὰ Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ αἱ διώρυχες αὐτοῦ πᾶσαι. ὧς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ δὲ αὐθις θύει τῷ Ἡρα-

2 κλει καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. ἐνταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηναίων ἡ Πάραλος πρέσβεις ἄγουσα Διόφαντον καὶ Ἀχιλλέα· ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ Πάραλοι ξύμπαντες. καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἔτυχον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆ-
 3 κεν Ἀθηναίους ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἐάλωσαν. τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπήγγελο, Ἀμφοτερόν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς τε τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμονίων οὐ κατήκουον. Φοίνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσετάχθη ἕκα-
 τὸν ναῦς ἄλλας πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἔπεμπε στέλ-
 λειν ἐπὶ Πελοποννήσου.

4 Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὠρμᾶτο ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ἐν Φοινίῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βεροιαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν
 5 Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτᾳ ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἦκοντι. Ἀρπα-
 λος γὰρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίππου ἔτι βασιλεύον-
 τος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ
 ἔφυγε καὶ Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγνιος ὁ Λαρί-
 χου καὶ Λαομέδων ὁ τούτου ἀδελφός, ὅτι ὑπόπτα ἦν
 Ἀλεξάνδρῳ ἐς Φίλιππον, ἐπειδὴ Εὐρουδίκην γυναικὰ ἠγά-
 γετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα
 6 ἠτίμασε. τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου κατελθόντας ἀπὸ
 τῆς φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφευγον Πτολεμαῖον μὲν σω-
 ματοφύλακα κατέστησεν, Ἀρπαλον δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων,
 ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν, Ἐρίγνιου
 δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων, Λαομέδοντα δὲ τὸν τούτου
 ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικὰ γράμματα,
 ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπεύειν
 Λυκίας καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ταῦ-

ρον τὸ ὄρος. ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἴσσοῦ 7
γενομένης ἀναπεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκου, ἀνδρὸς κακοῦ,
Ἄρπαλος φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. καὶ ὁ μὲν Ταυρίσκος
παρ' Ἀλέξανδρον τὸν Ἑπειρώτην ἐς Ἰταλίαν σταλεὶς ἐκεῖ
ἔτελεύτησεν. Ἄρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι ἡ φυγὴ ἦν.
ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίστευς δούς
οὐδέν οἱ μείον ἔσσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπαν-
ελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων αὐτίς ἐτάχθη Ἄρπαλος.
ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐπέμπει τῶν ἐταί- 8
ρων· ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἠγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος
αὐτῷ ἐτάχθη. ἀντὶ δὲ Ἀρίμματος σατράπην Συρίας
Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμματος
βλακεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἦντινα ἐτάχθη
παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς Ἑκα- 7
τομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους· καὶ
καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐξευγμένον τὸν πόρον.
καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐν Δα-
ρκείου ἐπετέτραπτο, ἰππέας [μὲν] ἔχων περὶ τρισχιλίους
καὶ τούτων Ἑλληνας μισθοφόρους δισχιλίους τέως μὲν
αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε, καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνε- 2
χῆς ἡ γέφυρα ἐξευγμένη ἦν ἔστε ἐπὶ τὴν ἀντιπέρας ὄχθην
τοῖς Μακεδόσι, δειμαίνουσι μὴ ἐπίθοιντο οἱ ἀμφὶ Μα-
ζαῖου τῇ γεφύρᾳ ἵνα ἐπαύετο· Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκουσεν
ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ἄρχετο φεύγων ξὺν τῇ στρα-
τιᾷ πάσῃ· καὶ εὐθύς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος ἐπεβλήθησαν αἱ
γέφυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν καὶ διεβή ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ
στρατιᾷ Ἀλέξανδρος.

Ἐνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν Εὐ- 3
φράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσο-
ποταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ εὐθεῖαν δὲ ἐπὶ Βαβυ-
λῶνος ἤγευ ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὀρμηθεὶς, ὅτι τὴν ἐτέραν

ἰόντι εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς
 τοῖς ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, καὶ
 4 τὸ καῦμα οὐχ ὡσαύτως ἐπιφλέγον. ἀλόντες δέ τινες κατὰ
 τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκο-
 πῆς ἔνεκα ἀπεσκεδασμένων ἐξήγγειλαν ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ
 τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κάθηται, ἐγνωκῶς εἶργειν Ἀλέ-
 ξανδρον, εἰ διαβαῖνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν πολὺν
 5 μείζονα ἢ ξὺν ἧ ἔν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέ-
 ξανδρος ἦει σπουδῆ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὡς δὲ ἀφίκετο,
 οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὔτε τὴν φυλακὴν
 ἦντινα ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον,
 χαλεπῶς μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ροῦ, οὐδενὸς δὲ εἰργοντος.

6 Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν· καὶ τῆς σελήνης
 τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος ἔθυε τῇ τε σε-
 λήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῆ, ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο λόγος
 εἶναι κατέχει. καὶ ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων
 καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα καὶ ἐκεί-
 νου τοῦ μηνὸς ἔσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην
 7 σημαίνεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ἦει
 διὰ τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορ-
 δυαίων ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. τετάρτη δὲ
 ἡμέρα ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλ-
 λουσιν ὅτι ἵππεῖς οὔτοι πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαίνον-
 ται, ὅσοι δέ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. ξυντάξας οὖν τὴν στρα-
 τιὰν προὐχώρει ὡς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προ-
 δρόμων προσελάσαντες ἀκριβέστερον οὔτοι κατιδόντες
 ἔφασκον δοκεῖν εἶναι σφίσι οὐ πλείους ἢ χιλίους τοὺς
 ἵππέας.

8 Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἵλην καὶ τῶν ἐταί-
 ρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυνε σπου-
 δῆ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν. οἱ
 δὲ τῶν Περσῶν ἵππεῖς, κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλεξαν-

δρον ὀξέως ἐπάγοντας, ἔφευγον ἀνὰ κράτος. καὶ Ἄλέ- 2
ξανδρος διώκων ἐνέκειτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον,
τοὺς δὲ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ
ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ
παρὰ τούτων ἔμαθον ὅτι οὐ πόρρω εἴη Δαρεῖος ξὺν δυ-
νάμει πολλῇ.

Βεβοηθῆκεσαν γὰρ Δαρεῖω Ἴνδῶν τε ὅσοι Βακτρίοις 3
ὄμοροι καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν
πάντων ἠγεῖτο Βῆσσοσ ὁ τῆς Βακτριῶν χώρας σατράπης.
εἶποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο [τὸ] γένος
τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ ὑπήκοοι οὗ-
τοι Βῆσσοσ, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἠγεῖτο
δὲ αὐτῶν Μανάκης· αὐτοὶ δὲ ἵπποτοξόται ἦσαν. Βαρ- 4
σαέντης δὲ Ἀραχωτῶν σατράπης Ἀραχωτούς τε ἤγε καὶ
τοὺς ὄρειους Ἴνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ
Ἀρείων σατράπης Ἀρείους ἤγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ὑρ-
κανίους καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φρατα-
φέρνης ἤγε. Μήδων δὲ ἠγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνεπά-
τοντο δὲ Μήδοις Καδούσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσί- 5
ναι. τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ Ὀκουδοβά-
της καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ὀτάνης ἐκόσμου. Οὐξιοὶ δὲ
καὶ Σουσιανοὶ ἠγεμόνα παρείχοντο Ὀξάθρη τὸν Ἀβου-
λίτου. Βουπάρης δὲ Βαβυλωνίων ἠγεῖτο. οἱ δ' ἀνάσπα-
στοὶ Κᾶρες καὶ Σιτακηνοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο.
Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἦρχε, καὶ Ἀριά-
κης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τοὺς τε ἐκ τῆς κοίλης καὶ 6
ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας Μαζαῖος ἤγε. ἐλέ-
γετο δὲ ἢ πᾶσα στρατιὰ ἢ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρα-
κισμυρίους, πεζοὶ δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα
ὄρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ
ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἴνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴν-
δοῦ ἦσαν.

- 7 Ἐν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δαρεῖος ἐν Γαυγαμήλοις πρὸς ποταμῷ Βουμῶδω, ἀπέχων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὀμαλῷ πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελαύνειν εὐπετῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα. ἦσαν γὰρ οὐκ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἴσῶν γενομένης μάχης ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπέιθετο.
- 9 Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κατασκόπων τῶν Περσῶν ὅσοι ἐάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ ἵνα ἐξηγγέλθη ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τὴν τε στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυσε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὄπλα φέρουσιν ἵνα ἐς τὸν
- 2 ἀγῶνα. ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἦγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς ἅμ' ἡμέρᾳ προσμιῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δέ, ὡς προσηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· καὶ Ἀλέξανδρος ἦγεν ὠσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπεῖχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους, οὐ μὴν πω καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν.
- 3 Ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦει αὐτῷ ὁ στρατός, ἐνταῦθα, ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας τοὺς τε ἐταίρους καὶ στρατηγούς καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν συμμαχῶν τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλεύετο εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ πλείστοι ἄγειν ἐκέλευον,
- 4 ἢ καθάπερ Παρμενίωνι [καλῶς] ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ

καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τὸν τε χῶρον ξύμπαντα, εἰ δὴ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον, ἢ εἰ τάφροι ἢ σκόλοπες καταπεπηγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως τεταγμένοι ἔμελλον ἰέναι ἐς τὴν μάχην.

Ἀλέξανδρος δέ, ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν ἰπ-5
πέων τοὺς εἰταίρους, περιήει ἐν κύκλῳ σκοπῶν τὴν χῶ-
ραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἔμελλεν. ἐπανελ-
θὼν δὲ καὶ ξυγκαλέσας αὐτῶν τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐ-
τοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ ἔς τὸν
ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρα-
κεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἤδη καλῶν ἔργων
ἀποδεδειγμένους. τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἐκάστους ἐξορμᾶν 6
ἠέλιου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἰλάρχην τὴν ἰλην τὴν αὐ-
τοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμό-
νας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμ-
μένην, ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ
Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὡς πρόσθεν, μαχουμέ-
νους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὐστίνας χρὴ ἄρ-
χειν, ἐν τῷ τότε κριθησόμενον. οὐκουν τὴν ἐς τὰ καλὰ 7
ἐξόρμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἰκοθεν
τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις
καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς ὁπότε σι-
γῶντας ἐπιέναι δεοί, καὶ αὖ λαμπρᾶς τῆς βοῆς ἵνα ἐμ-
βοῆσαι καλόν, καὶ ἀλαλαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου ὁπότε
ἐπαλαλάξαι καιρός· αὐτοὶ τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν 8
τῶν τε παραγγελλομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς
τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα· ἐν τε
τῷ καθ' αὐτὸν ἕκαστον καὶ τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγκιν-
δυνεῦθόν τε ἀμελουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ
ξυνορθούμενον.

10 Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαρρεῖν ἐπὶ σφίσι, δειπνοποιεῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὴν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηπὴν, νύκτωρ παρήνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσαις· ἀπροσδοκῆτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις **2** καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἀποκρίνεται, ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων, αἰσχρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερωῶς καὶ ἄνευ σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τὸ μεγαλήγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι ἢ εὐθαρσῆς ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογι- **3** σμῶ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τε ἀποχρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἐσφηλε, τοὺς κρείσσονας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν· αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νύξ κατεφαίνετο, καὶ ἅμα ἠσσηθέντι τε αὐτῷ Δαρεῖῳ τὴν ξυγχώρησιν τοῦ χείροσι ὄντι χειρόνων ἡγεῖσθαι ἢ λαθραία τε καὶ **4** νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφηρεῖτο, εἴ τε τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλω φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι, σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνονται. τούτων τε τῶν λογισμῶν ἔνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερὸν ὑπερόγκου οὐ μεῖον.

11 Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρεῖῳ στρατὸς οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο μὴ σφισι νύκτωρ ἐπίθουιντο οἱ πολέμιοι.

καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ 2
τότε τὰ πράγματα, ἢ στάσις ἢ πολλή ἢ ξὺν τοῖς ὅπλοις
καὶ τὸ δέος, ὅτι περ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων
γίνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν
πολλῷ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δου-
λωσάμενον.

Ἐτάχθη δὲ [αὐτῷ] ἡ στρατιὰ ὧδε· ἐάλω γὰρ ὕστερον 3
ἢ τάξις ἦντινα ἔταξε Δαρεῖος γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀρι-
στόβουλος. τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτῷ κέρως οἱ τε Βάκτριοι
ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχωτοί· ἐπὶ δὲ
τούτοις Πέρσαι ἐτετάχато, ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀνα-
μειγμένοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίσις
Καδούσιοι. αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐώνυμου κέρως ἔστε ἐπὶ τὸ 4
μέσον τῆς πάσης φάλαγγος τάξις ἦν· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν
οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν
ἐτετάχато, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιὸν, ἐπὶ δὲ Παρ-
θναῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ
δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίνοι, οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον
τῆς πάσης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα ἦν βασιλεὺς 5
Δαρεῖος, οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως ἐτετάχато καὶ οἱ
μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἴνδοι καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι
καλούμενοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· Οὔξιοι δὲ καὶ Βαβυ-
λώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐς
βάθος ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. προετετάχато δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ 6
εὐώνυμου κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ τε Σκύθαι
ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους καὶ ἄρματα δρε-
πανηφόρα ἑκατόν. οἱ δὲ ἐλέφαντες ἔστησαν κατὰ τὴν Δα-
ρείου ἴλην τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα ἐς πενήκοντα. τοῦ 7
δὲ δεξιοῦ οἱ τε Ἀρμενίων καὶ Καππαδοκῶν ἱππεῖς προ-
ετετάχато καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα πενήκοντα. οἱ δὲ
Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δαρείου τε αὐτὸν ἐκατέ-
ρωτηεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρσας κατὰ τὴν φάλαγγα

αὐτην τῶν Μακεδόνων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχθησαν.

- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἰππέων οἱ ἐταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ Ἰλη ἢ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἰάραρχος ἦν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλανκίου Ἰλη, ἐχομένη δὲ αὐτῆς ἡ Ἀρίστωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἐρμοδώρου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαιμένους, ταύτης δὲ ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν ἧς Ἠγέλοχος ὁ Ἴπποστράτου ἰάραρχος ἦν. ξυμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων Φιλώτας ἤρχεν ὁ Παρμενίωνος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἐχόμενον τῶν ἰππέων πρῶτον τὸ ἄγγμα ἐτέτακτο τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί· ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐχομένη ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν, μετὰ δὲ τούτους ἡ Περγίικου τοῦ Ὀρόντου, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέροντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ταύτης δὲ ἠγεῖτο Σιμμίας, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιᾶς ἐσταλμένος ἦν. τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε, καὶ αὐτὸς Κράτερος ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν πεζῶν· καὶ ἰππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἠγεῖτο Ἐρίγγιος ὁ Λαρίχου· τούτων δὲ ἐχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἰππεῖς, ὧν ἤρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου. ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἤγε Παρμενίων ὁ Φιλώτα, καὶ ἄμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλίων ἰππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλεῖστοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο.
- 12 Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὧδε κεκόσμητο· ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν ὡς εἶναι τὴν φάλαγγα

ἀμφύστομον. καὶ παρήγγελο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτε-
 ταγμένων, εἰ κυκλομένους τοὺς σφῶν ὑπὸ τοῦ Περσι-
 κοῦ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπα-
 λιν δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, εἴ που 2
 ἀνάγκη καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλείσαι τὴν φά-
 λαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς
 ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο
 Ἄιταλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακεδόνες τοξόται, ὧν
 Βρίσων ἦρχεν, ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρχαῖοι κα-
 λούμενοι ξένοι καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος. προετά- 3
 χθησαν δὲ τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρό-
 δρομοὶ ἰππεῖς καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων
 ἡγοῦντο. ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθο-
 φόροι ἰππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχε. τῆς δὲ βασιλικῆς ἴλης καὶ
 τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀγριά-
 νων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεις, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκου-
 τισταί· οὗτοι κατὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐτετάχατο.
 Μενίδα δὲ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παρήγγελο, εἰ περιῖπ- 4
 πεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλ-
 λειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως
 οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπι-
 καμπὴν οἱ τε Θράκες ἐτετάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλης, καὶ
 ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἰππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ
 δὲ οἱ Ὀδρόσαι ἰππεῖς, ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα.
 ξυμπάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἢ τῶν 5
 μισθοφόρων, ὧν ἦρχεν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἰέρωνος. ἐπὶ δὲ
 τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτά-
 χθησαν. ἢ δὲ πᾶσα στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἰππεῖς μὲν ἐς
 ἑπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

Ὡς δὲ ἰδοῦν ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγγίνετο, ὥφθη Δα- 13
 ρεῖός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, οἱ τε μηλοφόροι Πέρσαι καὶ
 Ἰνδοὶ καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρ-

- δοι τοξόται, κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ τὴν ἰλὴν τὴν βασιλικήν. ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρήγον, ὑπερ-
 2 φαλαγγοῦντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύοντες ἤπτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τάξεως καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὅμως ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοποποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χῶρον. ἔνθα δὴ δεῖσας Δαρεῖος μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖά σφισι γένηται τὰ ἄρματα, κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου περιῖππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἣ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω
 3 αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. τούτου δὲ γενομένου Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ᾧ Μενίδας ἠγεῖτο. ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἱ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις τρέπουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῶ πλείους. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστωνά τε, τοὺς Παίονας, καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ
 4 ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσι τε καὶ ξένοις τοὺς τε σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέστρεψαν ἐς τὴν μάχην καὶ τὴν ἵππομαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἐπιπτον μὲν πλείους τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστερον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὡς τὰς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες καὶ βία κατ' ἴλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.
- 5 Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀναταράξουτες αὐτῷ τὴν φάλαγγα. καὶ ταύτη μάλιστα ἐψεύσθησαν· τὰ μὲν γὰρ εὐθύς ὡς προσεφέρετο κατηκόντισαν οἱ τε Ἀγριᾶνες

καὶ οἱ ξὺν Βαλάκρῳ ἀκοντισταὶ οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων· τὰ δὲ τῶν ῥυτήρων ἀντιλαμβανόμενοι τοὺς τε ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους περιϋστᾶμενοι ἔκοπτον. ἔστι δὲ ἅ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων· 6 διέσχον γάρ, ὥσπερ παρήγγελλτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ ἄρματα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβεῖς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ τε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐν- 14
ταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν τοῖς περιϋππεύουσι τὸ κέρασ σφῶν τὸ δεξιὸν ὡς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρασ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἦγε· τῶν 2 δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρασ τὸ δεξιὸν παραρρηξάντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρβάρων ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἐταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμένης ἦγε δρόμῳ τε καὶ ἀλαλαγμῶ ὡς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. καὶ χρόνον μὲν τινα ὀλίγον ἐν χειρ- 3 σιν ἢ μάχῃ ἐγένετο· ὡς δὲ οἱ τε ἵππεις οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠθισμοῖς τε χρώμενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἢ τε φάλαγξ ἢ Μακεδονικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα ἐμβεβλήκει ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῶ ὄντι Δαρείῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφρευγεν· ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιϋππεύοντες τῶν Περσῶν τὸ κέρασ ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ Ἀρέτην.

Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν, καὶ οἱ 4 Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνευον τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ ἄμφι Σιμμίαν καὶ ἢ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμησθαι Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐπιστή-

σαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἠγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώνυμον
 5 τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλλετο. καὶ ταύτη πα-
 ραρραγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως κατὰ τὸ διέχον διεκπαί-
 ουσι τῶν τε Ἰνδῶν τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὡς ἐπὶ
 τὰ σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρ-
 τερὸν ἐγίνετο. οἱ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειντο ἀνό-
 πλοις τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκῆσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκ-
 πεσεῖσθαι τινὰς διακόψαντας διπλῆν τὴν φάλαγγα, καὶ
 οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλλόντων τῶν Περσῶν ξυν-
 6 ἐπέθεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. τῶν δὲ
 ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἠγεμόνες ὀξέως,
 μαθόντες τὸ γιγνόμενον, μεταβαλόντες, ἤπερ παρήγγε-
 λτο αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπιγίνονται κατὰ νότου τοῖς Πέρ-
 σαις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἄμφι τοῖς σκευοφό-
 ροις ξυνεχομένους ἀπέκτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες
 ἔφρευγον. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν, οὐπω
 τῆς φυγῆς τῆς Δαρειοῦ ἠσθημένοι, περιῖπνέυσαντες τὸ
 Ἄλεξάνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρως τοῖς ἄμφι Παρμενίωνα
 ἐνέβαλλον.

13 Καὶ ἐν τούτῳ ἄμφιβόλων τὰ πρῶτα γιγνομένων τῶν
 Μακεδόνων πέμπει Παρμενίων παρ' Ἄλεξάνδρου σπου-
 δῆ ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ
 βοηθεῖν δεῖ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἄλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν
 διώκειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ σὺν τῇ ἵππῳ τῶν
 ἐταίρων ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἤγε δρόμῳ. καὶ
 πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἵππεῦσι, τοῖς τε
 Παρθυαίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς
 2 πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει. καὶ ἵππομαχία αὕτη
 καρτερωτάτη τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη. ἐς βάθος τε γάρ,
 οἷα δὴ ἰληδόν, τεταγμένοι, ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι καὶ
 ἀντιμέτωποι τοῖς ἄμφ' Ἄλεξάνδρου ξυμπεσόντες οὔτε
 ακουτισμῶ ἔτι οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων, ἤπερ ἵππο-

μαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὐτόν, ὥς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὔσαν ἐπειγόμενοι, ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτριίας ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα πίπτουσι μὲν ἀμφὶ ἐξήκοντα τῶν ἐταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας· ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.

Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀλέ- 3
ξανδρον ἔφευγον ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμιῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἰππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὁπότε Ἀλέ-
ξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξαν-
δρος ἐς τὸ διακείν αὐτίς Δαρεῖον ἐξώρμησε· καὶ ἐδίωξεν 4
ἔστε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ κατ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν διαβὰς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὥς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τοὺς τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· Παρμενίων δὲ τό τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἶλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτόν ἰππέας 5
ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας προὐχώρει αὐτίς κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβηλα, ὥς Δαρεῖόν τε αἰρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀρβηλα τῇ ὑστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐλι-
νύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρεῖου αὐτίς ἐγκατελήφθη καὶ ἡ ἀσπίς αὐτίς καὶ τὰ τόξα ἐάλω.

6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἕκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἐταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι οἱ ἡμίσεες. τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας, ἐάλωσαν δὲ πολὺ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ ἐλέφαντες καὶ τῶν ἄρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.

7 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυανεψιδῶνος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὅτῳ ἡ σελήνη ἐκλιπῆς ἐφάνη τὴν τε μάχην Ἀλέξανδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

16 Δαρειὸς μὲν δὴ εὐθύς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Βάκτριοι ἱππεῖς, ὡς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἔφευγον καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως καὶ τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί. προσεγένοντο δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχιλίους, οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἤγον. ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐγίνετο ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶνος ἥξειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι οἰκουμένη τε ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἄθλον ἡ Βαβυλῶν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὔπορος.

3 Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρειὸς. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρβήλων ὀρμηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθύς προῦχώρει. ἤδη τε οὐ πόρρω Βαβυλῶνος ἦν καὶ τὴν δύναμιν ξυνεταγαμμένην ὡς ἐς μάχην ἤγε, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὡς ἕκαστοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν
4 ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν

Βαβυλῶνα τὰ ἱερὰ ἄ Ξέρξης καθείλεν ἀνοικοδομεῖν προσ-
 ἔταξε Βαβυλωνίοις, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν,
 ὃν μάλιστα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. σατράπην δὲ κατ-
 ἔστησε Βαβυλωνίων Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμ-
 φιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων
 στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος τοὺς φό-
 ρους ἐκλέγειν. κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν Μιθρόνην 5
 σατράπην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀλεξάνδρῳ
 ἐνέδωκεν. ἐνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν, καὶ ὅσα
 ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βαβυλῶνι ἔπραξε,
 τὰ τε ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ καθ' ἃ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο ἔθυσεν.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει αὐ- 6
 τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίαν σατράπου καὶ
 παρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον γὰρ εὐθύς ἐκ τῆς
 μάχης ἐπὶ Σούσων ἐστάλκει Ἀλέξανδρος. τῇ δὲ ἐπιστολῇ
 τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σού-
 σιοι παραδεδώκασιν καὶ τὰ χρήματα πάντα σῶά ἐστιν
 Ἀλεξάνδρῳ. ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυ- 7
 λῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὰ
 τε χρήματα παρέλαβεν, ὄντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντα-
 κισμύρια, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. πολ-
 λά δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς
 Ἑλλάδος ἄγων ἤλθε, τὰ τε ἄλλα καὶ Ἀρμοδίου καὶ Ἀρι-
 στογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. καὶ ταύτας Ἀθηναίοις ὀπίσω 8
 πέμπει Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κερα-
 μεικῷ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὸν μάλιστα
 τοῦ Μητροφῶ, οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ·
 ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσίνι, οἶδε τὸν Εὐ-
 δανέμου βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα.

Ἐνταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ 9
 λαμπάδα ποιήσας καὶ ἀγῶνα γυμνικόν, καταλιπὼν σατρά-
 πην μὲν τῆς Σουσιανῆς Ἀβουλίτην, ἄνδρα Πέρσην, φρου-

ραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Σούσων Μάζαρον τῶν ἐταίρων
καὶ στρατηγὸν Ἀρχέλαον τὸν Θεοδώρου, προύχῳρει ὡς
ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχον Συ-

10 ρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένητα. καὶ τούτῳ ἔδω-
κεν ἀργυρίου τάλαντα ἑς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν,
καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποστείλαι παρ' Ἀντίπατρον ὅσων ἂν δέη-
ται Ἀντίπατρος ἑς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον.
ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει
11 ἀφίκετο ἦν ἐκ Μακεδονίας ἦγε. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱπ-
πέας ἑς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος,
τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ
ἔθνη ἐκάστους ξυντάξας. κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο
ἐν ἐκάστη ἰλη, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς, καὶ
λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκριθέντας ἐκ
τῶν ἐταίρων.

17 Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτίγρην πο-
ταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν. Οὐξίων δὲ οἱ μὲν
τὰ πεδία οἰκοῦντες τοῦ τε σατράπου τῶν Περσῶν ἤκουον
καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλού-
μενοι Οὐξιοὶ Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν καὶ τότε πέμ-
ψαντες παρ' Ἀλέξανδρον οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν
τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ
παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον.
2 καὶ τούτους ἀποπέμπει Ἀλέξανδρος, ἠκεῖν κελεύσας ἐπὶ
τὰ στενὰ ἃν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον
εἶναι τὴν ἑς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τεταγ-
μένα. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βα-
σιλικούς καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἑς
ὀκτακισχιλίους τῆς νυκτὸς ἦει ἄλλην ἢ τὴν φανερὰν ἠγῆ-
3 σαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. καὶ διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν
καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις τῶν
Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς

εὐναῖς ὄντων πολλοὺς ἀπέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ
 ὄρη. αὐτὸς δὲ ἦει σπουδῇ ἐπὶ τὰ στενά, ἵνα ἀπαντήσε-
 σθαι οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι τὰ τεταγ-
 μένα Κράτερον δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε τὰ ἄκρα κατα- 4
 ληψόμενον ἐνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχω-
 ρήσειν. αὐτὸς δὲ πολλῶ τάχει ἦει· καὶ φθάνει τε κρατήσας
 τῶν παρόδων καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔχων ἐξ
 ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν ὡς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. οἱ δέ, 5
 τῶ τε τάχει τῶ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντες καὶ τοῖς χωρίοις,
 οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποιθήσαν, πλεονεκτούμενοι, ἔφυγον
 οὐδὲ εἰς χειρὰς ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄμφ'
 Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ
 τὴν ὁδόν, κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη
 ἀναφεύγοντες ἐπιπίπτουσιν ἐς τοὺς ἀμφὶ Κράτερον καὶ
 ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο. ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου 6
 λαβόντες χαλεπῶς εὔροντο δεόμενοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώ-
 ραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀπο-
 φέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει τὴν Δαρειοῦ μη-
 τέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναί σφισι τὴν
 χώραν οἰκεῖν. ὁ φόρος δὲ ὁ συνταχθεῖς ἦν ἵπποι ἐς ἔτος
 ἑκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια.
 χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι,
 ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θετταλοὺς 18
 ἵππέας καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς
 ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὀπλι-
 σμένοι ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὡς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν
 κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέρουσαν. αὐτὸς δὲ 2
 τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἵππον
 τὴν ἐταιρικὴν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἵππέας καὶ τοὺς
 Ἀργιᾶνας καὶ τοὺς τοξότας ἦει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὁρῶν.
 ὣς δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει

αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τὸν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἰππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους, διατετειχικότα τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἔστρατοπεδευκότα, ὡς εἶργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον.

- 3 Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν στρατιὰν ἐπήγε τῷ τείχει. ὡς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς
4 τὸ στρατόπεδον· τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτόν, ὡς εἶσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθτετο, Κράτερον μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδου, τὴν τε αὐτοῦ τάξιον ἔχοντα καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους
5 καὶ τῶν ἰππέων ἐς πεντακοσίους, καὶ προστάττει αὐτῷ· ἐπειδὰν ἐκπεριεληλυθότα αὐτὸν αἰσθηται καὶ προσάγουτα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν, (αἰσθήσεσθαι δὲ οἱ χαλεπῶς, σημανεῖν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτὸς δὲ προὐχώρει νύκτωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν ἴλην τῆ βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτη μίαν ἰππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἦει ἐπικάμψας ὡς ἐπὶ τὰς πύλας ἴν' οἱ αἰχ
6 μάλωτοι ἦγον. Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην στρατιὰν ὡς ἐπὶ τὸ πεδῖον ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν ὃν ἔχρην περᾶσαι ἰόντι ἐπὶ Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν αὐτὸς δὲ ἦει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσῶν διέφυγε καὶ τῶν δευτέρω
7 τοὺς πολλοὺς· τῆς τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἔφυγον

ἀλλ' αὐτόθεν ὡς εἶχον ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι, ὥστε ἔλα-
 θεν ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων.
 καὶ ἅμα μὲν προσέβαλλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ καὶ αἱ σάλ-
 πιγγες ἐσήμαινον τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ Κράτερος
 προσῆγε τῷ προτειχίσματι. οἱ πολέμιοι δὲ πάντοθεν ἀμ- 8
 φίβολοι γιγνόμενοι οὐδὲ ἐς χεῖρας ἔλθόντες ἔφυγον, ἀλλὰ
 πανταχόθεν γὰρ εἶργοντο, τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμέ-
 νου, ἄλλη δὲ τῶν ἀμφὶ Κράτερον παραθεόντων, ὥστε
 ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τεῖχη ἀποστρέψαν-
 τες φεύγειν· εἶχετο δὲ καὶ τὰ τεῖχη πρὸς τῶν Μακεδόνων
 ἤδη. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπή- 9
 σας Πτολεμαίου ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν
 ἐς τρισχιλίους, ὥστε οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐν
 χερσὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ καὶ ἐν
 τῇ φυγῇ, φοβερᾷ γενομένη, κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες
 ἀπόλοντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν ὀλίγοις ἵππευ-
 σιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν.

Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὐθις ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποτα- 10
 μόν, καὶ καιαλαμβάνει ἤδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέ-
 φυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. ἐντεῦθεν
 δὲ αὐθις σπουδῇ ἤλαυνεν ἐς Πέρσας, ὥστε ἔφθη ἀφικέ-
 σθαι πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. ἔλαβε
 δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα ἐν τοῖς Κύρου τοῦ
 πρώτου θησαυροῖς. σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε 11
 Φρασαόρτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασιλεία δὲ τὰ
 Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σῶζειν συμβουλευόν-
 τος, τὰ τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη
 ἀπολλύναι καὶ ὅτι οὐχ ὠσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ
 κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε κατ-
 ἔχειν τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶν-
 τα. ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν ἀνθ' 12
 ὧν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τὰς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν

καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῶ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρος οὐδὲ εἶναι τις αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

- 19** Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Δαρεῖον. γνώμην δὲ πεποιήτο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μήδοις, εἰ δὴ τι νεωτερισθεῖη τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύνου ἐπ' αὐτόν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Τρκαϊάν, ἔστε ἐπὶ Βάκτρα τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω ὁδόν.
- 2** τὰς μὲν δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτόν κατασκευὴν καὶ τὰς ἀρμαμάζας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἧτις ἐκ τῶν παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ προσέμεμεν ἐν Ἐκβατάνοις. ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας καὶ Παραϊτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλὼν κατεστρέψατο καὶ σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὀξάθρην τὸν
- 3** Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων σατράπου παῖδα. αὐτὸς δὲ ὡς ἠγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι ἐγνωκῶς εἶη Δαρεῖος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην καὶ αὐτὸς διακινδυνεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἦκειν καὶ Καδουσίους συμμάχους) τὰ μὲν ὑποξύγια καὶ τοὺς τούτων φύλακας καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἔπεσθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιάν δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μάχην.
- 4** καὶ ἀφικνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν. ἐνθα ἔμαθεν οὐκ οὔσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρεῖῳ οὐδὲ Καδουσίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἦκοντας, ἀλλ' ὅτι φεύγει ἐγνωκῶς εἶη Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῆ. ὡς δὲ ἀπείχεν Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπῆντα αὐτῷ Βισιάνης ὁ Ὠχοῦ παῖς, τοῦ πρὸ Δαρεῖου

βασιλεύσαντος Περσῶν· καὶ οὗτος ἀπήγγειλεν ὅτι Δα- 5
ρεῖος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἶη πεφευγῶς, ἔχων τὰ τε χρή-
ματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαντα καὶ στρατιὰν
ἵππεας μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισχιλίους.

Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἑκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν Θε-
ταλοὺς ἵππεας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀποπέμπει
ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τὸν τε μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐν-
τελῆ τὸν ξυντεταγμένον καὶ δισχίλια παρ' αὐτοῦ τάλαντα
ἐπιδοὺς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' 6
αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογρα-
ψάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε
καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἵππεας ἄλλους ἔχον-
τα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐ-
τοῦ ἀπέδοντο. ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὴν ἀφίκων-
ται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριηρῶν
κομισθῆσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσέταξε 7
τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν τὴν
ἐν Ἑκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἀρπάω παραδοῦναι·
Ἄρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέλιπε καὶ φυλακὴν
τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους καὶ ἵππεας καὶ
ψιλοὺς ὀλίγους· αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀνα-
λαβόντα καὶ τοὺς Θοῤῃκας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἵππεῖς ἔξω τῆς
ἵππου τῆς ἐταιρικῆς παρὰ τὴν χώραν τὴν Καδουσίαν
ἐλαύνειν ἐς Τροκανίαν. Κλείτω δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἱλῆς 8
ἡγεμόνι ἐπέστειλεν, ἐπειδὴν ἐκ Σούσων εἰς Ἑκβάτανα
ἀφίκηται, καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρωστών, ἀνα-
λαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε
ὑπολειφθέντας, ἵνα τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς
ἦξειν ἔμελλεν.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν τε ἵππον τῶν ἐταίρων καὶ 20
τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς μισθοφόρους ἵππεας, ὧν Ἐρί-
γνιος ἠγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν ἔξω τῶν

ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριοῖνας ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖον, καὶ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κά-
2 μνουτες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Ῥάγας ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. διέχει δὲ ὁ χώρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἐλαύνοντι ὡς Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει ἤδη παρεληλυθῶς εἶσω τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων. τῶν δὲ ξυμφευρόντων Δαρείῳ πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστοι ἀπεχώρουν, οὐκ ὀλίγοι
3 δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνεδίδουσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἰρήσειν Δαρεῖον, μείνας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν Μηδίας μὲν σατραπὴν ἀπέδειξεν Ὁξοδάτην, Πέρσην ἄνδρα, ὃς ἐτύγγανε πρὸς Δαρεῖον ξυνειλημμένος καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτῷ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον· αὐτὸς δὲ ὡς
4 ἐπὶ Παρθυαίους ἦγε. καὶ τῇ πρώτῃ μὲν πρὸς ταῖς Κασπίαις πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ εἶσω παρεῖλθε τῶν πυλῶν ἔστε οἰκούμενα ἦν. ἐπισιτισόμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ἔρημον τὴν πρόσω χώραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνου ξὺν ἱππεῦσί τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

21 Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δαρεῖου στρατοπέδου Βαριστάνης, Βαβυλώνιος ἀνὴρ τῶν γνωρίμων καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μαζαίου παίδων. οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε, χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευρόντων ἱππέων, καὶ Βῆσσος ὁ Βακτριῶν σατραπὴς καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραχωτῶν καὶ Δραγ-
2 γῶν σατραπὴς ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ, τοὺς ἐταίρους μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουφοτάτους

ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς
 προνομῆς ἐπανελθεῖν. τοῖς δὲ ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας
 Κράτερον προστάττει ἔπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα.
 οἱ δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὄπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν 3
 σιτία. ἐλθὼν δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιούσης
 ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας ὀλίγον χρόνον ἀναπαύσας τὸν
 στρατὸν αὐτίς ἦε ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἅμα ἡμέρα ὑπο-
 φαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅθεν ἀφωρμήκει
 ὀπίσω Βαγιστάνης. καὶ τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε, 4
 Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο αὐτὸν μὲν συνειλημμένον ἄγε-
 σθαι ἐφ' ἄρμαμάξης, Βῆσσω δὲ ἀντὶ Δαρείου γενέσθαι
 τὸ κράτος καὶ ἡγεμόνα ἀνομάσθαι Βῆσσον πρὸς τε τῶν
 Βακτρίων ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βάρβαροι ξυνέφευ-
 γον Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταβάζου καὶ τῶν Ἀρταβάζου παί-
 δων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πι-
 στοὺς εἶναι Δαρείῳ, καὶ εἶργειν μὲν τὰ γιννόμενα οὐ
 δυνατοὺς εἶναι, ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς ^{αὐτοῦ} λωφοροῦ ὁδοῦ
 ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἰέναι κατὰ σφᾶς, οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ
 Βῆσσον τοῦ ἔργου. γνώμην δὲ πεποιῆσθαι τοὺς ξυλλα- 5
 βόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς Ἀλέξανδρον πυν-
 θάνοιντο, παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ σφίσι τι
 ἀγαθὸν εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα
 μάθοιεν, τοὺς δὲ στρατιάν τε ξυλλέγειν ὅσῃν πλείστην
 δύναιντο καὶ διασώζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον
 δὲ ἐν τῷ παρόντι ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δα-
 ρείου καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον ἐρίγνετο.

Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα 6
 ἐφαίνετο. καὶ ἦδη μὲν ἐξέκαμνον οἱ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπ-
 ποι ὑπὸ τῇ ταλαιπωρίᾳ τῇ ξυνεχεῖ· ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε, καὶ
 διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ
 ἡμέρας ἔσπε ἐπὶ μεσημβρίαν ἀφικνεῖται ἐς τινα κάμην,
 ἵνα τῇ προτεραία ἐστρατοπεδεύεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγον-

7 *τες.* ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἶη τοῖς βαρβάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους εἰ δὴ τινα εἶδεῖεν ἐπιτομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ εἶδέναι μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνυδρίαν. ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ ἔφονται οἱ πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι τῶν μὲν ἵππεων ἐς πεντακοσίους κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύοντας ἐπιβῆναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως

8 ὅπως οἱ πεζοὶ ὀπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμόνα καὶ Ἄτταλον τὸν τῶν Ἀργιάνων κατὰ τὴν ὁδὸν ἦντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προὔκεχωρήκεσαν τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἐπε-

9 σθαι. αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δείλην ἄγειν ἀρξάμενος δρόμον ἡγεῖτο· διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίους ἐς τετρακοσίους ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνόπλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν τινες αὐτῶν ὡς ἀμνησούμενοι ὤρμησαν, οἱ δὲ πολλοὶ εὐθύς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφευγον· καὶ οἱ τραπέν-

10 *tes* ἐς ἀλκὴν ὀλίγων πεσόντων καὶ οὗτοι ἔφυγον. Βῆσσοι δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἀρμαμάξης Δαρεῖον μετὰ σφῶν ἐκόμιζον· ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώσαντες αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐτοὶ δὲ ἔφυγον ξὺν ἵππεῦσιν ἑξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.

22 Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τὸ Δαρεῖου ἐς Πέρσας ἐπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρεῖου βασιλεῖς· σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων Ἀμμινάσπην Παρθυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἴγυπτον ἐνδόντων Ἀλεξάν-

δρω μετὰ Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους τῶν
ἐταίρων ξυνετάχθη αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε
καὶ Τροικνίοις.

Τοῦτο τὸ τέλος Δαρείῳ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθη- 2
ναίοις Ἀριστοφῶντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἀνδρὶ τὰ
μὲν πολέμια, εἶπερ τινὶ ἄλλῳ, μαλθακῷ τε καὶ οὐ φρε-
νήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀποδειξα-
μένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδειξασθαι, ὅτι ὁμοῦ
μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελθεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμει-
σθαι πρὸς τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη. οὐκ-
ουν οὐδὲ ἐθέλουσι ἐξῆν ἔτι ὑβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους,
ἐν μείζονι κινδύνῳ ἢ περ ἐκείνοι καθεστηκότι. ζῶντι μὲν 3
δὴ ξυμφοραὶ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηρέχθησαν, οὐδέ
τις ἀνακωχὴ ἐγένετο ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρ-
ῆλθεν· ἀλλὰ εὐθύς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ
πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθύς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰο-
λὶς εἶχοντο καὶ Φρύγες ἀμφοτέρω καὶ Λυδία καὶ Κᾶρες
πλήν Ἀλικαρνασσέων· ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ Ἀλικαρ- 4
νασσὸς ἐξήρητο, ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα ἔσπε ἐπὶ τὴν Κι-
λικίαν· ἔνθεν δὲ ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσθμῷ ἦσσε, ἵνα τὴν τε μη-
τέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας
ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷδε Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶ-
σα· ἐπὶ δὲ αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοισι ἔφυγέ τε ἐν πρώτοις αἰ-
σχωρῶς καὶ στρατιὰν πλείστην παντὸς τοῦ βαρβαρικοῦ
γένους ἀπώλεσε· φυγὰς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς 5
πλανώμενος, καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐς τὰ
ἔσχατα προδοθεὶς, βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμώτης
ξὺν ἀτιμίᾳ ἀρόμενος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπι-
βουλευθεὶς ἀπώλετο. ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνη- 6
ρέχθη· τελευτήσαντι δὲ ταφὴ τε ἡ βασιλικὴ καὶ τῶν παῖ-
δων ὁποῖα καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ τροφὴ τε Ἀλεξάνδρου

καὶ παιδεύσεις, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. ὁπότε δὲ ἐτελεύτα ἐγεγόνει ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

- 23** Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν εἰς Ἅρκανίαν προὐχώρει. κεῖται δὲ ἡ Ἅρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείρογεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ πεδίον δὲ αὐτῆς καθήκει ἔσπε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν ταύτη θάλασσαν. ταύτην δὲ ἤγρεν, ὅτι ταύτη τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρκεῖον διαπεφευγμένοι εἰς τὰ τῶν Ταπούρων ὄρη ἐπύθτετο καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπούρους
- 2** χειρωσόμενος. τριχῇ δὲ διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν τὴν ἐπιτομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην ἠγήσατο, τὸ πλεῖστον καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων· Κράτερον δὲ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ ὀλίγους τῶν ἰππέων ἐπὶ Ταπούρων ἔστειλεν· Ἐρίγγιον δὲ τοὺς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππον ἀναλαβόντα τὴν λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἠγρεῖσθαι ἐκέλευσε, τὰς ἀμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον ἄγοντα.
- 3** Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς ἦει χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύλακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαίνετο, ὡς μὴ τοῖς ἐπομένοις κατ' ἐκεῖνο ἐπίθωιντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες
- 4** τῶν βαρβάρων. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ στενὰ ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. καὶ ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρκεῖου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρουης ὁ Ἅρκανίας τε καὶ Παρθυαίων σατραπίης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρκεῖον Περσῶν οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδωσαν σφᾶς αὐτούς.
- 5** ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας ἀνέ-

λαβε τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς μὲν ἄλλοι ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριαῖσιν ὀπισθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων, καὶ μείον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν.

Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν προῆει ὡς ἐφ' Ἐρκανίας εἰς Ζα-6
δράκαρτα, πόλιν Ἐρκανίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κρά-
τερον ξυνέμιξαν αὐτῷ, τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ
ἐντετυχηκότες, τὴν χώραν δὲ ὅσῃν διαπεπορευμένοι ἦσαν
τὴν μὲν βία, τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσ-
πεποιημένοι. ἐνταῦθα καὶ Ἐρίγνιος ἦκε ξὺν τοῖς σκευο-
φόροις καὶ ταῖς ἀμάξαις. ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος 7
ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν
καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ἀρσάμης καὶ ξὺν τούτοις παρὰ
τῶν ξένων τῶν ξὺν Δαρείῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφραδάτης
ὁ Ταπούρων σατραπῆς. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σα-
τραπείαν ἀπέδωκεν. Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα
οἱ ἐν τιμῇ ἦγε, τὰ τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄν-
τας καὶ τῆς ἐς Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα. τοῖς πρέσβεσι δὲ 8
τῶν Ἑλλήνων δεομένοις σπείσασθαι σφισιν ὑπὲρ τοῦ
παντὸς ξενικοῦ ἀπεκρίνατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιή-
σασθαι πρὸς αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς
στρατενομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις
παρὰ τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἦκειν
ξύμπαντας καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας
Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ τι καὶ βούλοιο ἢ σώζεσθαι ὅπη
δύναιτο. οἱ δὲ ἐπιτρέπειν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ 9
τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμπέμπειν τε ἐκέλευον τὸν
ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐ-
τόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. καὶ
Ἀλέξανδρος πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέρρου καὶ Ἀρτά-
βαζον παρ' αὐτούς.

Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τοὺς 21

τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
 τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων
 τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς· ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ
 2 ἱππακοντισταὶ τάξεις ἦσαν. ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς
 χώρας τῶν Μάρδων πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύ-
 γοντας, οὓς δὲ τινὰς ἐς ἀλλήν τετραμμένους, πολλοὺς
 δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις χρόνου ἐμβεβλήκει
 ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ διὰ τε δυσχωρίαν καὶ ὅτι
 πένητες οἱ Μάρδοι καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν. οὐκ-
 ον οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἄν ποτε δείσαντες, ἄλ-
 λως τε καὶ προκεχωρηκότα ἤδη ἐς τὸ πρόσω, ταύτῃ μάλ-
 3 λόν τι ἀφύλακτοι ἠλίσκοντο. πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ
 ὄρη κατέφυγον, ἃ δὴ ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπότομα αὐτοῖς
 ἐν τῇ χώρᾳ ἐστίν, ὡς πρὸς ταῦτά γε οὐχ ἤξοντα Ἀλέξαν-
 δρον. ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέ-
 σβεις σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐ-
 τῶν Ἀυτοφραδάτην, ὄνπερ καὶ Ταπούρων.

4 Αὐτὸς δ' ἐπαυελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ
 ὠρμήθη ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν κατέλαβε τοὺς Ἑλλη-
 νας τοὺς μισθοφόρους ἦκοντας καὶ τοὺς Δακεδαιμονίων
 πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐπρέσβευον, Καλλι-
 κρατίδαν τε καὶ Παύσιππον καὶ Μόνιμον καὶ Ὀνόμαντα,
 καὶ Ἀθηναίων Δρωπίδην. τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν
 φυλακῇ εἶχε. τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς
 οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετεῖχον, ὑπὸ Πέρσαις τε
 τεταγμένοι οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βα-
 5 σιλέα σφῶν πρεσβεύοντες. ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλ-
 λήνων ὅσοι πρὸ τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς
 πρὸς Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφό-
 ρου, καὶ Καλχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτήν
 ἀφῆκε· τοὺς δὲ ἄλλους ξυστρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ

αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτούς καὶ ἔνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἤγρεν ὡς ἐπὶ Ζευδράκαρτα, **25** τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ἰρκακίας, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια τοῖς Ἰρκακίοις ἦν. καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἤγρεν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὄρια καὶ Σουσίαν, πόλιν τῆς Ἀρείας, ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ἦκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀρείων σατραπῆς. τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμπέμπει **2** αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἐταίρων, δοὺς αὐτῷ τῶν ἵππακοντιστῶν ἑς τεσσαράκοντα, ὡς ἔχοι φύλακας καθιστάναί τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρείους πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινες, **3** οἱ ἠγγελλον Βῆσσον τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φοροῦντα Ἀρταξέροξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσσον καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἑς Βάκτρα διαφυρόντας καὶ αὐτῶν Βακτριανῶν πολλοὺς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἤξειν αὐτῷ καὶ Σκύθας ξυμμάχους.

Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων τὴν πᾶσαν δύναμιν **4** ἦει ἐπὶ Βάκτρων, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μενελάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηδίας, ἔχων τοὺς τε μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἠγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσσαλῶν τοὺς ἐθέλοντας ὑπομείναντας καὶ τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρχων τετελευτήκει ἤδη νόσῳ. ἴοντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα **5** ἐξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων σατραπῆς Ἀνάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἵππακοντιστὰς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονῶς, ὀπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους καὶ ξυνάγων εἰς Ἀρτακόανα πό-

λιν, ἵνα τὸ βασίλειον ἦν τῶν Ἀρείων· ἐκείθεν δὲ ὅτι ἐγνώκει, ἐπειδὴν προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον πύθεται, ἰέναι ξὺν τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσσον, ὡς ξὺν ἐκείνῳ ἐπι-
6 θησόμενος ὅπη ἂν τύχη τοῖς Μακεδόσιν. ταῦτα ὡς ἐξηγ-
γέλθη αὐτῷ, τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἤγε· ἀνα-
λαβὼν δὲ τοὺς τε ἑταίρους ἰππέας καὶ τοὺς ἰππακοντιστάς
καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τὴν Ἀμύντου
τε καὶ Κοίνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ κατα-
λιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κράτερον ἡγεμόνα σπουδῇ ἤγε· ὡς
ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους, καὶ διελθὼν
ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἕς ἑξακοσίους πρὸς Ἀρτακό-
ανα ἦκε.

7 Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὡς ἐγνώ ἐγγὺς ὄντα Ἀλέ-
ξανδρον, τῇ ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλαγείς ξὺν ὀλίγοις
ἰππεῦσι τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρα-
τιωτῶν κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ, ὡς κάκεινοι ἔμαθον προσ-
άγοντα Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δέ, ὅσους ξυναιτίους
τῆς ἀποστάσεως κατέμαθε καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολελοιπότας
τὰς κώμας, τούτους δὲ ἄλλη καὶ ἄλλη, ὀξείας τὰς διώξεις
ποιησάμενος, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε·
σατράπην δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρ-
8 σην. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κράτερον ὑπολελειμμένοις,
ὁμοῦ οὖσιν ἤδη, ὡς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν ἤγε· καὶ
ἀφικνεῖται ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων ἦν. Βαρσα-
έντης δέ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἷς ὢν τῶν ξυνεπι-
θεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα Ἀλέξανδρου
μαθὼν ἕς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
ἔφυγε. ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ παρ' Ἀλέξανδρον
ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλεξάνδρου τῆς ἕς
Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

26 Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλώτα ἐπιβουλήν τοῦ Παρμενίω-
νος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀρι-

στόβουλος ὅτι προηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστὴ γε ἐφάνη τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενιώνα τε τὸν πατέρα τὸν Φιλῶτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας 2 Φιλῶταν· καὶ κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον, ἀπολογῆσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλῶταν· καὶ τοὺς ἐπιμηρυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξελέγξει Φιλῶταν τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχους οὐκ ἀφανέσι καὶ μάλιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλῶτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλήν τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλέξανδρον, καίτοι δις ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν. καὶ 3 Φιλῶταν μὲν κατακουτισθῆναι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς· ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γράμματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρον τε καὶ Σιτάλκην καὶ Μενίδαν· οὔτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἧς Παρμενίων ἦρχε τεταγμένοι ἦσαν· καὶ πρὸς τούτων ἀποθανεῖν Παρμενίω- 4 να, τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος Φιλῶτα ἐπιβουλεύοντος μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδί τοῦ βουλευμάτος· τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς ἤδη ἦν περιῶν Παρμενίων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνηρημένου, ἐν τῷσάυτῃ ὣν ἀξιῶσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα, μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων, ὧν πολλάκις καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρά τὸ μέρος κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο.

Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀδρομένους κατὰ τὸν 27 αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν καὶ Πολέμωνα καὶ Ἄτταλον καὶ Σιμιμίαν τοὺς Ἀμύντου ἀδελφούς, ὡς ξυμ-

- μετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου κατὰ πίστιν τε καὶ ἐταιρίαν τὴν Φιλώτα. καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἢ ἐπιβουλὴ εἰς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων, εἰς τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φιλώτα ἐφυγεν εἰς τοὺς πολεμίους. ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελφοῖς ὑπομείνας τὴν δίκην καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μακεδόσι καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας· καὶ εὐθύς ὡς ἀπέφυγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἀφεθῆναι οἱ ἐλθεῖν παρὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρ' Ἀλέξανδρον.
- 3 καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν. ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν Πολέμονα ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺν ἔτι μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. ἀλλ' ὀλίγον γε ὕστερον κώμην τινὰ πολιορκῶν τοξευθεὶς ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύτησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίνεται τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῶ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.
- 4 Ἀλέξανδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἐταίρους ἱππάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἐταίρων, ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἠβούλετο ἓνα τοσοῦτων ἱππέων, ἄλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατὰ τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι, ἀφικνεῖται εἰς τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυ-
- 5 ἐπελάβοντο τῆς εἰς Σκύθας ἐλάσεως. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ὦν τε εἰς Κῦρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν τιμῆσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύοντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἐλευθέρους τε ἀφῆκε καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὄσῃν αὐτοὶ σφίσις ἤτησαν, οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ἤτησαν, προσέθηκεν. ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι Δημήτριον μὲν

ἓνα τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπεύσας μετασχεῖν Φιλώτα τῆς ἐπιβουλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγου.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προῆι ὡς ἐπὶ Βάκτρα τε **28** καὶ Βῆσσον, Δραγγας τε καὶ Γαδρωσούς ἐν τῇ παρόδῳ παραστησάμενος. παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωτοὺς καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ' αὐτοῖς Μένωνα. ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχωτοῖς. ζύμπαντα δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη διὰ χίονος τε πολλῆς καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρία ἐπῆλθε. μαθὼν δὲ τοὺς Ἀρείους αὐθις ἀφεστάναι, Σατιβαρζά- **2** νου ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις, οὓς παρὰ Βῆσσου ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσην καὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον τῶν ἐταίρων· προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην, τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην, ξυνεμβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους. καὶ γίνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον **3** πρὸς Σατιβαρζάνην καρτερά, οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπесόντα Ἐριγνίῳ [πρὸς Ἐριγνίου] πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν. τότε δὲ ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι προτροπάδην ἔφευγον.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ **4** ὄρος ἤγευ, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην, ἄνδρα Πέρσην, τῶν δὲ ἐταίρων Νειλόξενον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.

Τὸ δὲ ὄρος ὃ Καύκασος ὑψηλὸν μὲν ἐστὶν ὥσπερ **5** ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, φιλὸν δὲ πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτῃ. μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται ὃ Καύκασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἶναι

- λέγουσι καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου διακεκριμένα ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπωνυμία κατὰ ἤθη τὰ ἐκάστων.
- 6 ἀλλὰ ἐν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέρμινθοι πεφύκασι καὶ σίλφιον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπακειῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ πρόβατα πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ σιλφίῳ τὰ πρόβατα, καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου αἴσθιτο, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται καὶ τὴν
- 7 ὄριαν ἀνορύττον καὶ ταύτην κατεσθίει. ἐπὶ τῷδε ἐν Κυρήνῃ ὡς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποιμένας τῶν χωρίων ἵνα αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσσουσι τὸν χῶρον, τοῦ μὴδ' εἰ πελάσειεν αὐτῷ πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι εἶσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίους τὸ σίλφιον.
- 8 Βῆσσοι δέ, ἔχων ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως καὶ αὐτῶν Βακτριῶν ἐς ἑπτακισχιλίους καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορία τῶν ἐπιτηδεῖων ἀπείρξων
- 9 Ἀλέξανδρον τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλαυνεν οὐδὲν μεῖον, χαλεπῶς μὲν διὰ τε χιόνος πολλῆς καὶ ἐνδείας τῶν ἀναγκαίων, ἦει δὲ ὅμως. Βῆσσοι δέ, ἐπεὶ ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβάς τὸν Ὠξον ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκαυσεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώ-
- 10 ρει. εἶποντο δὲ αὐτῷ οἱ τε ἀμφὶ Σπιταμένην καὶ Ὄξυρτην, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος. οἱ δὲ τῶν Βακτριῶν ἱππεῖς ὡς φεύγειν ἐγνωκότες ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλη ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστοι ἀπηλλάγησαν.
- 29 Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος καὶ ἀναπαύ-

σας τὴν στρατιάν ἐς Ἄορνόν τε ἤγε καὶ Βάκτρα, αἱ δὲ μέγισταί εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτριῶν χώρᾳ. καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἄορνου ἀπέλιπε καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἐταίρων· τοῖς δὲ ἄλλοις Βακτρίοις, οὐ χαλεπῶς προσχωρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην.

Αὐτὸς δὲ ἤγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὄξου ποταμόν. ὁ δὲ Ὄξος 2 ῥεεῖ μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους γε δὴ καὶ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοὶ εἰσιν. ἐξίησι δὲ ὁ Ὄξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν καθ' Ὑρκανίαν. διαβάλλειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμόν πάντῃ ἀπο- 3 ρον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἕξ μάλιστα σταδίους, βάθος δὲ οὐ πρὸς λόγον τοῦ εὖρους, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι βαθύτερος καὶ ψαμμώδης καὶ ρεῦμα ὀξύ, ὡς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ οὐ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου ἰδρυμένα. ἄλλως δὲ καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς τόποις ἦν καὶ τριβὴ 4 πολλὴ ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς γεφύρωσιν τοῦ πόρου. ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται φορνητοῦ ἐμπληῆσαι ἐκέλευσεν ὡς ξηροτάτου καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξυρράψαι ἀκριβῶς, τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος. ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυρραφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιβάσαι τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις.

Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποταμόν, τῶν τε Μακεδόνων 5 ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους καὶ ἤδη ἀπολέμους καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντάς καταμείναντας ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. ἐκπέμπει δὲ καὶ Στασάνορα, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐς Ἀρείους, προστάξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν

Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθελοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν, αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι ἀντ' ἐκείνου Ἀρείων.

6 Περάσας δὲ τὸν Ὠξον ποταμὸν ἤγε κατὰ σπουδὴν ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυυθάνετο. καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ Δαταφέρου πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης καὶ Δαταφέρου, εἰ πεμφθεῖν αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμῶν τῇ στρατιᾷ, ξυλλήψονται Βῆσσον καὶ παραδώσουσιν Ἀλεξάνδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν
7 Βῆσσον. ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων ἤγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου ἀποστέλλει τῶν τε ἐταίρων ἱππαρχίας τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας, πεζῶν δὲ τὴν τε Φιλώτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πάντας καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρην. καὶ Πτολεμαῖος ἦει ὡς ἐτέτακτο, καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταθμοὺς δέκα ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον εὖ τῇ προτεραία ἠὺλισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.

30 Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπιταμένει καὶ Δαταφέρῃ ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδόσει τοῦ Βῆσσον. τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, προστάξας ἔπεσθαι ἐν τάξει, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην τινά, ἣν ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρα-
2 τιώταις. οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακεχωρήκασαν ἤδη ἐκεῖθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς κώμης τοὺς ἱππέας (ἦν γὰρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ πύλαι κατ' αὐτό) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον. οἱ δὲ
3 ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην. καὶ Πτολε-

μαῖος ξυλλαβῶν Βῆσσον ὀπίσω ἐπανήει· προπέμψας δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρον ὅπως χορὴ ἐς ὄψιν ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον. καὶ Ἀλέξανδρος γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ἧ αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσεσθαι ἔμελλε. καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἄρμα 4 ἤρετο ἀνθ' ὅτου βασιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα καὶ οἰκείου καὶ εὐεργέτην Δαρεῖον γενόμενον τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ δῆσας ἤγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε. καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνον οἱ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὐρέσθαι παρ' Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέ- 5 λευεν αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτά ἐκεῖνα ὅσα αὐτὸς τῷ Βῆσσω ἐν τῇ πύστει ὠνειδίσει. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσσου ἀνέγραψεν· Ἀριστόβουλος δέ, τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην Πτολεμαῖω ἀγαγεῖν Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντας.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐ- 6 τόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἐν τε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξον πορεῖα ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἤγε· τὰ δὲ ἐστὶ βασιλεία τῆς Σογδιανῶν χώρας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Τά- 7 ναῖν ποταμὸν προήει. τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσιν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς ἐς τὴν Ἰρκανίαν θάλασσαν. ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς 8 ὑπὲρ ὅτου λέγει Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναῖν, καὶ ῥέειν μὲν ἐκ λίμνης

μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς μείζω ἔτι λίμνην, τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον εἶσιν 9 οἱ ὄρον ποιούσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἕξις ποταμὸς ὁ Τάναϊς οὗτος διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, καθάπερ ἡ κατὰ Γάδειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέρας Γαδείρων Λίβυας τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Λιβύην αὖ καὶ τὴν Εὐρώπην διείργει, οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης τῷ Νείῳ ποταμῷ διακέκριται.

- 10 Ἐνταῦθα ἀποσκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς προνομήν κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δράσαντες τὸ ἔργον ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον καὶ πάντη ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρισμυρίους. καὶ ἐπὶ τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς κουφοτάτους τῆς στρατιᾶς 11 ἀναλαβὼν ἤγευ. ἔνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίνοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐς τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο βαλλόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυματῖαι ἐγένοντο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην τοξεύεται διαμπαῆξ καὶ τῆς περόνης τι ἀποθραύεται αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. ἀλλὰ καὶ ὡς ἔλαβέ τε τὸ χωρίον καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον, ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσώθῆναι ὀκτακισχιλίων.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνοῦνται παρ' **1**
Ἀλέξανδρον πρέσβεις παρά τε Σκυθῶν τῶν Ἀβίων κα- Cant.
λουμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτους ἀνθρώπους εἰ- V. 12
πῶν ἐν τῇ ποιήσει ἐπήνεσεν· οἰκοῦσι δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ [καὶ]
οὔτοι αὐτόνομοι, οὐκ ἤμιστα διὰ πενίαν τε καὶ δικαιοσύνην)
καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέγι-
στον ἔθνος ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. καὶ τούτοις ξυμ- **2**
πέμπει Ἀλέξανδρος τῶν ἐταίρων, πρόφασιν μὲν κατὰ
πρεσβείαν φιλίαν ξυνθησομένους, ὃ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς
εἰς κατασκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς
Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νομαίων καὶ ὀπλίσεως
ἦντινα ἔχοντες στέλλονται εἰς τὰς μάχας.

Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Τανάδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν οἰ- **3**
κίσει, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον. ὅ τε γὰρ χῶρος ἐπι-
τήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο ἀνέξῃσαι ἐπὶ μέγα τὴν πόλιν καὶ
ἐν καλῷ οἰκισθήσεσθαι τῆς ἐπὶ Σκύθας, εἴποτε ξυμβαί-
νοι, ἐλάσεως καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς
καταδρομὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρ-
βάρων. ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει **4**
τε τῶν εἰς αὐτὴν ξυνοικιζομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ
λαμπρότητι. καὶ ἐν τούτῳ οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρ-
βαροι τούς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι σφῶν ἔχοντας
στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν καὶ
τὰς πόλεις εἰς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν. ξυνεπε- **5**
λάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν
οἱ πολλοί, ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον,

ὥστε καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὓς σφισιν οὗτοι ξυν-
 απέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δείσαντας Ἀλέξανδρον, εἴτε καὶ
 λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἓνα ξύλλογον
 ἐπηγγέλλει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς
 χώρας ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα, τὴν μεγίστην πόλιν, ὡς ἐπ'
 ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

2 Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγείλας τοῖς
 πεξοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιεῖσθαι ὅσαι ἐκάστῳ λόχῳ
 ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρα-
 τοπέδου ὀρμηθέντι πόλιν προὐχώρει, ἣ ὄνομα ἦν Γάζα·
 ἐς γὰρ ἑπτὰ πόλεις συμπεφευγένοι ἐλέγοντο οἱ ἐκ τῆς χώ-
 2 ρας βάρβαροι· Κράτερον δὲ ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλου-
 μένην Κυρούπολιν, ἥπερ μεγίστη πασῶν καὶ ἐς αὐτὴν
 οἱ πλείστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων. παρήγγ-
 γελτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως καὶ
 τάφρον τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι καὶ χάρακα περιβαλέ-
 σθαι καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι ξυμπηγνύναι, ὡς
 πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κράτερον τὴν γνώμην τετραμμένοι οἱ
 3 ἐπιπέσειν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὡς εἶχεν
 ἐξ ἐφόδου σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει, γῆϊνῳ τε καὶ
 οὐχ ὑψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς
 κλίμακας· οἱ δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται τε καὶ
 οἱ ἀκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεξῶν ἐσηκόντιζον εἰς
 τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ βέλη ἀπὸ μη-
 χανῶν ἠφίετο, ὥστε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
 βελῶν ἐγυμνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχέϊα
 δὲ ἢ πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἢ ἀνάβασις τῶν Μα-
 4 κεδόνων ἢ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐρίγνετο. τοὺς μὲν δὴ ἄνδρας
 πάντας ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμέ-
 νον· γυναικας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λείαν διήρ-
 पासαν. ἐνθεν δὲ εὐθύς ἤγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν ἀπ' ἐκεί-

νης πόλιν ᾠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς ἀλόντας τὰ αὐτὰ ἔπραξεν. ὁ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἶλεν.

Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεξοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς 5 ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις, προστάξας παραφυλάττειν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἄλωσιν αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ μακροῦ ἔφοδον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι αὐτῷ διώκειν γένωνται. καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως ὅπως εἶκασε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν ἱππέων. οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὐπω ἐαλωκυίας πόλεις 6 ἔχοντες τῶν βαρβάρων, ὡς καπνὸν τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης καὶ τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυγόντες ἀτάγγελοι τῆς ἀλώσεως ἐγένοντο, ὡς τάχους ἕκαστοι εἶχον ἀθροοὶ ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στῆφος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον καὶ κατεκόπησαν οἱ πλείστοι αὐτῶν.

Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις ἐλών τε 3 καὶ ἐξανδραποδισάμενος ἦει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν τὴν Κυρούπολιν. ἡ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἢ περ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ πλείστου καὶ μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην συμπεφευγότες οὐχ ὡσαύτως ραδίᾳ ἐξ ἔφοδου ἐλεῖν τοῖς Μακεδόσιν ἐγίνετο. ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων τῷ τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος καὶ κατὰ τὸ ἀεὶ παραρρηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ 2 ποταμοῦ, ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάρρους ὦν διέρχεται, ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν, ἀλλ' οἷους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδῦναι ἐς τὴν πόλιν, ἀναλαβῶν τοὺς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς

ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, τετραμ-
 μένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτη
 προσμαχομένους λανθάνει κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις
 3 τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν· ἀναρρήξας δὲ ἐν-
 δοθεν τῶν πυλῶν αἰ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν, δέχεται
 καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας εὐπετῶς. ἔνθα δὴ οἱ βάρ-
 βαροι ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀμφ'
 Ἀλέξανδρον ὁμῶς ἐτράπησαν· καὶ γίνεται προσβολὴ αὐ-
 τῶν καρτερά· καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βι-
 αίως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν ἀγκῆνα καὶ Κράτερος τοξεύ-
 ματι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἠγεμόνων· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξέσω-
 4 σαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους. καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ
 τὸ τεῖχος προσβεβληκότες ἔρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προ-
 μαχομένων αἰροῦσιν. ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει τῆς
 πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς ὀκτακισχι-
 λίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἐς μυρίουσ καὶ
 πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνεληλυθότες) καταφεύ-
 γουσιν ἐς τὴν ἄκραν. καὶ τούτους περιστρατοπεδεύσας
 Ἀλέξανδρος ἡμέρᾳ μιᾷ ἐφφούρησεν· οἱ δὲ ἐνδείᾳ ὕδατος
 ἐνεχείρισαν σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ.

5 Τὴν δὲ ἐβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, Πτολεμαῖος
 μὲν λέγει ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστόβουλος δὲ
 ὅτι βία καὶ ταύτην ἐξεῖλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταλη-
 φθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατανεῖμαι
 λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ καὶ δεδεμένους
 κελεῦσαι φυλάττεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττη-
 ται αὐτός, ὡς μηδένα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν
 πραξάντων.

6 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν τε ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιᾶ
 ἀφικνεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Τανάιδος,
 ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅτι ἔστιν οἱ καὶ τῶν ἐπ'
 ἐκεῖνα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστᾶ-

σιν, ὡς εἰ δὴ τι λόγου ἂν ἄξιον νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι. καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δὲ ἀπηγγέλθησαν ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας ἐν τῇ ἄκρᾳ πολιορκοῦσιν. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μὲν 7 τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μενέδημον καὶ Κάρανον, ἰππέας μὲν ἔχοντας τῶν ἐταίρων ἐς ἐξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους, ὧν Κάρανος ἠγεῖτο, πεξοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους πεντακοσίους· ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἐρμηνέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην, ἐμπείρους δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτη βαρβάρων ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δεξιὸν φαινόμενον.

Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἣν ἐπενόει τειχίσας ἐν ἡμέραις 4 εἴκοσι καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων βαρβάρων ἐθέλον- τῆς μετέσχε τῆς ξυνοικήσεως καὶ τινας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν, θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ καὶ ἀγῶνα ἰππικόν τε καὶ γυμνικὸν ποιήσας, ὡς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἐώρα τοὺς Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτοξεύοντες 2 ἐς τὸν ποταμὸν ἐωρῶντο, οὐ πλατὺν ταύτη ὄντα, καὶ τινα καὶ πρὸς ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου βαρβαρικῶς ἐθρασύνοντο, ὡς οὐκ ἂν τολμήσαντα Ἀλέξανδρον ἄψασθαι Σκυθῶν ἢ μαθόντα ἂν ὅτι περὶ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ τοῖς Ἀσιανοῖς βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει διαβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς καὶ τὰς διφθέρας παρεσκευάζεν ἐπὶ τῷ πόρῳ. θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ 3 ἱερὰ οὐκ ἐγίγνετο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφερεν οὐ γιγνομένων· ὅμως δὲ ἐκαρτέρει καὶ ἔμμενεν. ὡς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Σκύθαι, αὐτίς ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο· καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρεῖσσον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ

κατεστραμμένον ζύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλω-
 τα εἶναι Σκύθαις, καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ πά-
 λαι ἐγένετο. Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ
 θείου σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει
 ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος.

- 4 Ὁ δέ, ὡς αἴ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμένοι ἦσαν
 ἐπὶ τῷ πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος ἐφειστήκει τῷ
 ποταμῷ, αἴ τε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνθήματος ἐξηκόντιζον ἐς
 τοὺς Σκύθας παριππεύοντας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καὶ ἔστιν οὐ
 αὐτῶν ἐτιπρώσκοντο ἐκ τῶν βελῶν, εἰς δὲ δὴ διὰ τοῦ
 γέροντος τε καὶ τοῦ θώρακος διαμπὰξ πληγὴς πίπτει ἀπὸ
 τοῦ ἵππου, οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν πρὸς τε τῶν βελῶν τὴν
 5 διὰ μακροῦ ἄφεςιν καὶ ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευ-
 τήκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς ὄχθης. Ἀλέξαν-
 δρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη ἰδὼν ὑπὸ σαλπύγγων
 ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἠγούμενος· εἶπετο δὲ αὐτῷ καὶ
 ἡ ἄλλη στρατιὰ. πρῶτον μὲν δὴ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 σφενδονήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν
 ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας, ὡς μὴ πελάξειν αὐτοὺς τῇ
 φάλαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινούσῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ
 6 διαβῆναι πᾶσαν. ὡς δὲ ἀθρόοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο,
 ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν ἱππαρχίαν
 τῶν ξένων καὶ τῶν σαρισοφόρων Ἰλας τέσσαρας· καὶ
 τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιππεύ-
 οντες ἔβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς
 διεφύγγανον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριαῖνας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλούς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν,
 7 ἀναμίξας τοῖς ἱππεῦσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας. ὡς δὲ
 ὁμοῦ ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν τε
 ἐταίρων τρεῖς ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς ζύμπαν-
 τας· καὶ αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέ-
 βαλλεν ὀρθαίαις ταῖς ἰλαῖς. οὐκ οὖν ἔτι οἰοί τε ἦσαν ἐξε-

λίσσειν τὴν ἵππασίαν εἰς κύκλους, ὡς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψιλοὶ ἀναμειγμένοι τοῖς ἵππεῦσι οὐκ εἶων τὰς ἐπιστροφὰς ἀσφαλεῖς ποιεῖσθαι. ἔνθα λαμπρὰ ἤδη φυγὴ τῶν Σκυθῶν ἦν· 8 καὶ πίπτουσι μὲν αὐτῶν εἰς χιλίους καὶ εἰς τῶν ἡγεμόνων, Σατράκης, ἐάλωσαν δὲ εἰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ὡς δὲ ἡ δίωξις ὄξειά τε καὶ διὰ καύματος πολλοῦ ταλαιπώρως ἐγίνετο, δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα εἶχετο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐλαύνων πίνει ὁποῖον ἦν ὕδωρ ἐν τῇ γῆ ἐκείνῃ. καὶ ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ, ρεῦμα ἀθρόον 9 κατασκήπτει αὐτῷ εἰς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο· εἰ δὲ μὴ, δοκοῦσιν ἄν μοι καὶ πάντες διαφθαρεῖν ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ σῶμα ἔκαμε. καὶ αὐτὸς εἰς ἔσχατον κινδύνου ἐλθῶν ἐκομίσθη ὀπίσω εἰς τὸ στρατόπεδον. καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία Ἀριστάνδρῳ.

Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν ἀφι- 5 κνουῦνται παρ' Ἀλεξάνδρου πρέσβεις, ὑπὲρ τῶνπραχθέντων εἰς ἀπολογίαὺν ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ' ἄρπαγὴν ληστικῶν τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαινετο, οὔτε κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπεξιέναι.

Οἱ δὲ ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι 2 Μακεδόνες προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμέ- νους τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐπεκδραμόντες ἀπέκτεινάν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὗς καὶ ἀπώσαντο ξύμπαντας, καὶ αὐτοὶ ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν εἰς τὴν ἄκραν. ὡς δὲ καὶ οἱ 3 ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι εἰς Μαράκανδα ἤδη προσάγοντες Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει τῆς ἄκρας, αὐτὸς δὲ ὡς εἰς τὰ βασίλεια τῆς Σογδι-

- ανῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ στρατηγοὶ
 σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν ἐπὶ τε τὰ ὄρια
 τῆς Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχωροῦντι καὶ εἰς τοὺς Νο-
 μάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυνεσβάλλουσιν.
- 4 ἔνθα δὴ προσλαβὼν ὁ Σπιταμένης τῶν Σκυθῶν ἱππέων
 ἐς ἑξακοσίους προσεπήρθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυ-
 θικῆς δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς Μακεδόνας· παραταξάμε-
 νος δὲ ἐν χωρίῳ ὀμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς Σκυθικῆς ὑπο-
 μεῖναι μὲν τοὺς πολεμίους ἢ αὐτοὺς ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν
 οὐκ ἤθελε, περιῖπνέων δὲ ἐτόξευεν ἐς τὴν φάλαγγα τῶν
- 5 πεζῶν. καὶ ἐπελαυνόντων μὲν αὐτοῖς τῶν ἀμφὶ Φαρνού-
 χην ἔφρευεν εὐπετῶς, οἷα δὴ ὠκντέρων τε αὐτοῖς καὶ ἐν
 τῷ τότε ἀκμαιοτέρων ὄντων τῶν ἵππων, τοῖς δ' ἀμφὶ
 Ἄνδρόμαχον ὑπὸ τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα χιλοῦ
 ἀπορία κενάκωτο ἢ ἵππος· μένουσι δὲ ἢ ὑποχωροῦσιν
- 6 ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι. ἔνθα δὴ πολλῶν μὲν τι-
 τρωσκομένων ἐκ τῶν τοξευμάτων, ἔστι δ' ὧν καὶ πιπτόν-
 των ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον τάξαντες τοὺς στρατιώτας
 ἀνεχώρουν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πολυτίμητον, ὅτι
 νάπος ταύτῃ ἦν, ὡς μήτε τοῖς βαρβάροις εὐπετὲς εἶ-
 εῖναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτούς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ ἀφελιμώ-
 τεροι ὄσι.
- 7 Κάρανος δὲ ὁ ἱπάρχης οὐκ ἀνακοινώσας Ἄνδρο-
 μάχῳ διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὡς ἐς ἀσφαλὲς
 ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκο-
 λούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ φοβερὰ τε καὶ
 οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἢ ἔσβασις ἢ ἐς τὸν ποταμὸν
- 8 κατὰ κρημνώδεις τὰς ὄχθας. καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι
 τὴν ἀμαρτίαν τῶν Μακεδόνων αὐτοῖς ἵπποις ἔνθεν καὶ
 ἔνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον. καὶ οἱ μὲν τῶν ἤδη δια-
 βεβηκότων καὶ ἀποχωρούντων εἶχοντο, οἱ δὲ τοὺς δια-
 βαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνείλουν ἐς τὸν ποτα-

μόν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐξετόξευον ἐς αὐτούς, οἱ δὲ 9
 τοῖς ἔτι ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο, ὥστε ἀπορία πάντοθεν
 ξυνεχόμενοι οἱ Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ πο-
 ταμῷ ξυμφεύγουσιν οὐ μεγάλην. καὶ περιστάντες αὐτούς
 οἱ Σκυθαὶ τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένῃ ἰππεῖς ἐν κύκλῳ πάν-
 τας κατετόξευσαν· ὀλίγους δὲ ἠνδραποδίσαντο αὐτῶν,
 καὶ τούτους πάντας ἀπέκτειναν.

Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρα τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς δια- 6
 φθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων
 οἱ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγέροντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ
 τῷ ἔργῳ· ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγε-
 μονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὡς οὐκ ἐμπείρως
 ἔχοντα ἔργων πολεμικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς
 βαρβάρους μᾶλλον τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς
 μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἐσταλμένον, τοὺς δὲ Μακεδόνας τε
 εἶναι καὶ ἐταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ καὶ Κάρα- 2
 νον καὶ Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, τὸ μὲν
 τι ὡς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου
 αὐτούς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν· τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
 δεινῷ οὐκ ἐθελήσαντας, εἰ δὴ τι πταίσειαν, μὴ ὅσον κατ'
 ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ πᾶν αὐ-
 τοὺς κακῶς ἐξηγησαμένους. ἐν τούτῳ δὴ τῷ θορύβῳ τε
 καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατα-
 κόψαι πάντας, ὥστε ἰππέας μὲν μὴ πλείονας τῶν τεσσα-
 ράκοντα ἀποσωθῆναι, πεζοὺς δὲ ἐς τριακοσίους.

Ταῦτα δὴ ὡς ἠγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἤλγησέ τε τῷ πά- 3
 θει τῶν στρατιωτῶν καὶ ἔγνω σπουδῇ ἐλαύνειν ὡς ἐπὶ
 Σπιταμένην τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν βαρβάρους. ἀναλα-
 βῶν οὖν τῶν τε ἐταίρων ἰππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς
 ὑπασπιστὰς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγρια-
 νας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους ἦει ὡς ἐπὶ Μα-
 ράκανδα, ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο καὶ

- 4 αὐθις πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρῃ. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τρι-
σὶν ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους
τῇ τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἕω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης
δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξαν-
δρος, οὐκ ἔμειναν, ἀλλ' ἐκλιπόντες τὴν πόλιν φεύγουσιν.
- 5 ὁ δὲ ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὡς δὲ ἐπὶ τὸν χῶρον ἤκεν
οὗ ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρ-
όντων εἶπετο ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν. ἐκεῖ-
θεν δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν καὶ τοὺς ἐς τὰ
ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων ἔκτεινε, ὅτι
ξυνεπιθέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσι· καὶ
ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν ὅσην ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος
- 6 ἐπάρδων ἐπέρχεται. ἵνα δὲ ἀφανίζεται τῷ ποταμῷ τὸ
ὔδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπ' ἐκεῖνα ἔρημος ἢ χώρα ἐστίν·
ἀφανίζεται δέ, καίπερ πολλοῦ ὠν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμμον·
καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται μεγάλοι καὶ
ἀέναιοι, ὅ τε Ἐπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων τῆς χώρας,
καὶ Ἄρειος, ὅτου ἐπάνυμος ἢ τῶν Ἀρείων γῆ ἐστὶ, καὶ
- 7 Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει. καὶ εἰσὶ ξύμπαντες
οὗτοι τηλικοῦτοι ποταμοὶ ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστὶ
τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμ-
πῶν ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ
ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐστὶ.
- 7 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαριάσπα ἀφίκετο· καὶ
αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶ-
νος. ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν Φραταφέρυης τε
ὁ Παρθυαίων σατραπῆς καὶ Στασάνωρ ὁ ἐς Ἄρειους ἀπο-
πεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην συλληψόμενος, τὸν τε Ἀρσάμην
δεδεμένον ἄγοντες καὶ Βαρζάνην, ὄντινα Βῆσσοσ τῆς
Παρθυαίων σατραπῆν κατέστησε, καὶ τινας ἄλλους τῶν
- 2 τότε ξὺν Βῆσσω ἀποστάντων. ἤκου δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπό-
κιλλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῶν Θρακῶν

στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἱ τὰ τε χορήματα ξὺν Μένητι πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμαχοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. καὶ Ἀσανδρος δὲ ἐν τούτῳ ἤκε καὶ Νέαρχος, στρατιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες, καὶ Ἀσκληπιόδωρός τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Μένης ὁ ὑπαρχος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες.

Ἐνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν 3 Ἀλέξανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κατηγορήσας τὴν Δαρείου προδοσίαν τὴν τε ὅτινα Βῆσσον ἀποτιμηθῆναι καὶ τὰ ὅτι ἄκρα ἐκέλευσεν, αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγεσθαι, ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ Μήδων τε καὶ Περσῶν ξυλλόγῳ ἀποθανούμενον. καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄγαν ταύτην 4 τιμωρίαν Βῆσσου ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὸν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρωτηρίων τὴν λώβην καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς ζῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ πλούτου καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλέας οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως, ἐσθῆτά τε ὅτι Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πατρίου Ἡρακλείδης ὦν μετέλαβεν, οὐδαμῆ ἐπαινῶ, καὶ τὴν κίταριν τὴν Περσικὴν τῶν νευικημένων ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάλαι ἐφόρει ἀμείψαι οὐκ ἐπηδέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ, ἀλλ' εἶπερ τι 5 ἄλλο, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου μεγάλα πράγματα ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι ὡς οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη καρτερόν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανής, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δὴ τις διευτυχοίη ἔτι μᾶλλον ἢ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ, καθάπερ οὖν ἐπενοίει ἐκεῖνος, ἐκπεριπλεύσας κατάσχοι, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην, τούτων οὐδέν τι ὕφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταύτῳ ὑπάρχει τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα, ὡς δοκεῖ, πράγματα πράξαντι.

Ἐνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτου τοῦ Δρωπίδου πάθημα καὶ 8 τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ ὀλίγον ὕστε-

- ρον ἐπραχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι. εἶναι μὲν γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διονύσου Μακεδόσι καὶ θύειν
- 2 Διονύσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον· τὸν δὲ τοῦ Διονύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, Διοσκούροι δὲ θῦσαι, ἐξ ὅτου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροι τὴν θυσίαν· πόρρω δὲ τοῦ πότου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν πότων ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νεωωτέριστο) ἀλλ' ἐν γε τῷ πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροι λόγους γίνεσθαι, ὅπως ἐς Δία ἀνηνέχθη αὐτοῖν ἢ
- 3 γένεσις ἀφαιρεθεῖσα Τυνδάρεω. καὶ τινες τῶν παρόντων κολακεία τῇ Ἀλεξάνδρῳ, οἳοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε αἰεὶ καὶ οὐποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν αἰεὶ βασιλέων πράγματα, κατ' οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρῳ ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν Κάστορα. οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ· ἀλλὰ τὸν φθόνον γὰρ ἐμποδῶν ἴστασθαι τοῖς ζῶσι τὸ μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων γίνεσθαι.
- 4 Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἤδη ἀχθόμενον τοῦ τε Ἀλεξάνδρῳ τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει καὶ τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παροξυνόμενον οὐκ ἔαν οὔτε ἐς τὸ θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε τὰ τῶν πάλαι ἡρώων ἔργα ἐκφραλίζοντας χάριν ταύτην ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ.
- 5 εἶναι γὰρ οὖν οὐδὲ τὰ Ἀλεξάνδρῳ οὕτω τι μεγάλα καὶ θαυμαστά ὡς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὐκ οὐκ μόνον γε καταπράξει αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ πολὺ γὰρ μέρος Μακεδόνων εἶναι τὰ ἔργα. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον λεχθέντα. οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ εἶναι τίθεμαι ἐν τοιαῦδε παροιμίᾳ τὸ καθ' αὐτὸν σιγῶντα ἔχειν μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακείαν πλημμε-
- 6 λειν. ὡς δὲ καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα

οὐδὲ θανασταὶ Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾶ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν, χαριζόμενοι καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ, τὸν Κλεῖτον ἤδη οὐκέτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα πρεσβεύειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλεξάνδρον τε καὶ τὰ τούτου ἔργα, παροينوῦντα ἤδη τὸν Κλεῖτον, τὰ τε ἄλλα καὶ πολὺν εἶναι ἐξουειδιζοντα Ἀλεξάνδρῳ ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα ἐσώθη, ὁπότε ἢ ἵππομαχία ἢ ἐπὶ Γρανικῷ ξυνειστήκει πρὸς Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν τὴν αὐτοῦ σο-7 βαρῶς ἀνατείναντα, αὕτη σε ἢ χεῖρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἔσωσε. καὶ Ἀλεξάνδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλεῖτου τὴν παροιμίαν τε καὶ ὕβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτόν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων. Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνιέναι ὕβριζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα 8 ἀνακαλῶν τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος ἐς ταῦτά ἔφη καθεστηκέναι Δαρείῳ, ὁπότε πρὸς Βῆσσου τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεῖς ἤγρετο οὐδέ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλέως. οὐκουν ἔτι οἴους τε εἶναι κατέχειν αὐτόν τοὺς ἐταίρους, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἀρπάσαι λέγουσι τῶν σωματοφυλάκων τινὸς καὶ ταύτην παίσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ ὅθεν 9 μὲν ἢ παροιμία ὠρμήθη οὐ λέγει· Κλεῖτου δὲ γενέσθαι μόνου τὴν ἀμαρτίαν, ὃν γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐτόν ὡς διαχρησομένου ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχος τε καὶ τὴν τάφρου τῆς ἄκρας, ἵνα ἐγένετο, πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματοφύλακος· οὐ καρτερήσαντα δὲ ἀναστρέψαι αὐτίς καὶ περιπετῆ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι, καὶ φάναι ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσῃ ἀποθανεῖν.

Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βασιλέα 9 τὸν αὐτοῦ μεγαλωστὶ μέμφομαι· Ἀλεξάνδρον δὲ τῆς

- συμφορᾶς οἰκτεῖρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἥττη-
 μενον ἐπέδειξεν αὐτόν, ὑφ' ὧν δὴ καὶ τοῦ ἑτέρου οὐκ
 ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονουῦντα ἐξηττᾶσθαι, ὀργῆς τε καὶ
 2 παροινίας. ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὖ ἐπαινω Ἀλεξάνδρου,
 ὅτι παραντίκα ἔγνω σχέτιλιον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ λέ-
 γουσιν εἶσιν οἱ τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγράψαντες ὅτι ἐρείσας
 τὴν σάρισαν πρὸς τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῆ,
 ὡς οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν ἀποκτείναντι φίλου αὐτοῦ ἐν οἴνῳ.
 3 οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελ-
 θύοντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτόν τε
 τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλεῖτου μὲν
 ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην, Λανίικην τὴν Δρω-
 πίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα αὐτῆ τροφεῖα ἀποτετικῶς εἴη
 4 ἀνδρωθεῖς, ἢ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ
 μαχομένους ἐπέιδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς
 αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· φονεὰ τε τῶν φίλων οὐ δια-
 λείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρ-
 τερεῖν ἔστε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδέ τινα ἄλλην θεραπείαν
 θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.
 5 Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάντεων τινες μῆνιν ἐκ Διο-
 νύσου ἤδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἢ τοῦ
 Διούσου. καὶ Ἀλέξανδρος μόγις πρὸς τῶν ἐταίρων πει-
 σθεῖς σίτου τε ἤψατο καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἐθεράπευσε·
 καὶ τῷ Διούσῳ τὴν θυσίαν ἀπέδωκεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ
 ἄκουτι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θεοῦ μᾶλλον τι ἢ τὴν αὐτοῦ
 6 κακότητα ἀναφέρεσθαι τὴν ξυμφορὰν. ταῦτα μεγαλωστὶ
 ἐπαινω Ἀλεξάνδρου, τὸ μῆτε ἀπαυθαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ,
 μῆτε προστάτην τε καὶ ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι
 τοῦ ἀμαρτηθέντος, ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄν-
 θρωπὸν γε ὄντα.
 7 Εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἔλθειν
 μὲν παρ' Ἀλεξάνδρου κληθέντα, ὡς παραμυθησόμενον·

εὐρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα ἐπιγελάσαντα, ἀγνοεῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ πάλοι σοφοὶ ἄνδρες τὴν Δίκην πάρεδρον τῷ Διὶ ἐποίησαν ὡς ὅτι ἂν πρὸς τοῦ Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ τὰ ἐκ βασιλέως μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χοῆναι νομίζεσθαι, πρῶτα μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ταῦτα εἰπόντα παραμυθῆ- 8
 σασθαι μὲν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὡς ἐγὼ φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ τότε ξυνείχετο· εἶπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν δόξαν, ὡς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πρᾶττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὅτι ἂν καὶ ὅπως οὖν ἐκ βασιλέως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν. ἐπεὶ καὶ προσ- 9
 κυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑποσύης μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἄμμωνος πατρὸς μᾶλλον τι ἢ Φιλίππου δόξης, θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ Μήδων τῆς τε ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας τῇ μετακοσμήσει. οὐκ ἐνδειῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο αὐτῷ τοὺς κολακεία ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τέ τινας καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἄγιν Ἀργεῖον, ἐποποιούν.

Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύμπιον Ἀριστοτέλους τε τῶν 10
 λόγων διακηκοότα καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπαγροικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. τούτου μὲν δὴ ἔνεκα καὶ αὐτὸς Καλλισθένει ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι ἐπιεικῆ δοκῶ τοῦ Καλλισθένους, εἶπερ ἀληθῆ ξυγγέγραπται, ὅτι ὑφ' αὐτῷ εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὐτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλεξάνδρον τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. οὐκ οὖν αὐτὸς ἀφῖχθαι ἐξ 2
 Ἀλεξάνδρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ ἐκείνον εὐκλεᾶ ἐς ἀνθρώπους ποιήσων. καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπίας ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρητῆσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ

3 Ἀλεξάνδρου συγγράφας ἐξενέγκη ἐς ἀνθρώπους. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὡς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώ-
 4 τας ὄντινα οἶοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογεί-
 5 τονα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν ἐκτεῖναν καὶ τυραν-
 6 νίδα ὅτι κατέλυσαν. ἐρέσθαι τε αὐθις τὸν Φιλώταν εἰ
 τῷ τυράννου κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὐστίνας ἐθέλει
 τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σῶζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι αὐ-
 7 θις Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρὰ γε Ἀθη-
 ναίους ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σῶζεσθαι. τούτους γὰρ καὶ
 πρὸς Εὐρουσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρα-
 κλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε τῆς Ἑλλάδος.

5 Ὑπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἠγναντιώθη Ἀλε-
 ξάνδρῳ, καὶ τοῖσδε κατέχει λόγος. ξυγκεῖσθαι μὲν γὰρ
 τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐ-
 τὸν Περσῶν καὶ Μήδων τοὺς δοκιμωτάτους μνημῆν τοῦ
 6 λόγου τοῦδε ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀνά-
 ξαρχον, ὡς πολὺ δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέ-
 ξανδρον Διόνυσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων
 ἕνεκα ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ
 καὶ ὅτι Διόνυσος Θεβαῖος μὲν ἦν, οὐδέν τι προσήκων
 Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδὲ οὗτος προσήκων,
 ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι
 7 Ἀλέξανδρον· Μακεδόνας δὲ αὖ τὸν σφῶν βασιλέα δι-
 καιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο
 εἶναι ἀμφίλογον ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων ὡς θεὸν
 τιμήσουσι· πόσῳ δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἢ περ
 τελευτήσαντα ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

II Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων πρὸς
 Ἀναξάρχου τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς ἐπαινεῖν
 τὸν λόγον καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς προσκυνήσεως·
 τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους τῷ λόγῳ

σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέξανδρον 2
 μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον ἀποφαίνω
 τιμῆς ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ διακεκρίσθαι γὰρ
 τοῖς ἀνθρώποις ὅσαι τε ἀνθρώπινα τιμαὶ καὶ ὅσαι θεῖαι
 πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθάπερ ναῶν τε οἰκοδομήσει
 καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει καὶ τεμένῃ ὅτι τοῖς θεοῖς ἔξαι-
 ρεῖται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται, καὶ ὕμνοι μὲν
 ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ
 οὐχ ἥμισθα τῷ τῆς προσκυνήσεως νόμῳ. τοὺς μὲν γὰρ 3
 ἀνθρώπους φιλεῖσθαι πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον
 δέ, ὅτι ἄνω πον ἰδρυμένον οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις,
 ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνήσει γεραίρεται, καὶ χοροὶ τοῖς
 θεοῖς ἴστανται καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς θεοῖς ἄδονται. καὶ
 οὐδὲν θαυμαστόν, ὅποτε γε καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἄλλοις
 ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὰ Δία ἦρωσιν ἄλλαι,
 καὶ αὐταὶ ἀποκεκριμένοι τοῦ θείου. οὐκ οὖν εἰκὸς ξύμ- 4
 παντα ταῦτα ἀναταράσσοντας τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς
 σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς,
 τοὺς θεοὺς δὲ τόγε ἐπὶ σφίσι ἐς ταπεινότητα οὐ πρό-
 πουςαν καταβάλλειν τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας. οὐκ οὖν
 οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἄν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰσ-
 ποιοῖτο ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονία ἢ ψήφῳ οὐ δι-
 καία. πολὺ ἂν οὖν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν 5
 ὅσοι ἀνθρώποι ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν ἢ
 πρὸς τῶν ἄλλων εἰσποιοῦμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξανδρον
 δὲ πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναι
 τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον καὶ στρα-
 τηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγώτατον. καὶ σέ, εἶπερ τινὰ ἄλλον, 6
 ὦ Ἀνάξαρχε, εἰσηγητὴν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν
 γίνεσθαι καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφία τε καὶ
 παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα. οὐκ οὖν ἄρχειν γε τοῦδε
 τοῦ λόγου πρόπον ἦν, ἀλλὰ μεμνηῆσθαι γὰρ οὐ Καμβύση

οὐδὲ Ξέρξην ξυνόντα ἢ συμβουλευόντα, ἀλλὰ Φιλίππου μὲν παιδί, Ἡρακλείδην δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδην, ὅτου οἱ πρόγονοι ἐξ Ἄργους εἰς Μακεδονίαν ἤλθον, οὐδὲ βία, 7 ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. οὐκοῦν οὐδὲ αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι ἔτι θεῖαι τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν ἢ πρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν τιμᾶν Ἡρακλέα. εἰ δέ, ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῆ οἱ λόγοι γίνονται, βαρβαρικὰ χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος μεμνησθῆναι σε ἀξιῶ, ὧς Ἀλέξανδρε, ἧς ἔνεκα ὁ πᾶς στόλος 8 σοι ἐγένετο, προσθεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ Ἑλλάδι. καὶ οὖν ἐνθυμήθητι, ἐκεῖσε ἐπανελθὼν ἄρα γε καὶ τοὺς Ἑλληνας τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις ἐς τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι δὲ προσθήσεις τήνδε τὴν ἀτιμίαν, ἢ διακεκριμένα ἔσται σοι αὐτῷ τὰ τῶν τιμῶν εἰς ἅπαντας, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ Μακεδόνων ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι, πρὸς δὲ τῶν 9 βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς. εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀνθρώπων Κύρον καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χρὴ ἐνθυμείσθαι ὅτι τὸν Κύρον ἐκεῖνον Σκύθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι, καὶ Δαρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Δαρεῖον τοῦτον Ἀλέξανδρος μὴ προσκυνούμενος.

12 Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Καλλισθένους ἀνιᾶσαι μὲν μεγαλωστὶ Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν. καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον πέμψαντα κω-2 λῦσαι Μακεδόνας μεμνησθῆναι ἔτι τῆς προσκυνήσεως. ἀλλὰ σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις ἀναστάντας Περσῶν τοὺς πρεσβυτάτους ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτον δέ,

ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐπειδὴ τις ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ
 οὐκ ἐν κόσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ σχή-
 ματι τοῦ Περσοῦ, ὡς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναι
 τότε Ἀλέξανδρου ξυναλλαγῆναι αὐτίς. ἀναγέγραπται δὲ
 δὴ καὶ τοῖοσδε λόγος. προπίνειν φιάλην χρυσοῦν ἐν κύκλῳ 3
 Ἀλέξανδρον πρῶτοις μὲν τούτοις πρὸς οὔστινας ξυνέ-
 κειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον ἐκ-
 πιόντα τὴν φιάλην προσκυνῆσαι τε ἀναστάντα καὶ φιλη-
 θῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι.
 ὡς δὲ ἐς Καλλισθένην ἦκεν ἡ πρόποσις ἀναστῆναι μὲν 4
 Καλλισθένην καὶ ἐκπιεῖν τὴν φιάλην, καὶ προσελθόντα
 ἐθέλειν φιλῆσαι οὐ προσκυνήσαντα. τὸν δὲ τυχεῖν μὲν
 τότε διαλεγόμενον Ἑφαιστίῳ· οὔκουν προσέχειν τὸν
 νοῦν, εἰ καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῆ αὐτῷ Καλλι-
 σθένει ἐγένετο. ἀλλὰ Δημήτριον γὰρ τὸν Πυθιάνακτος, 5
 ἓνα τῶν ἐταίρων, ὡς προσῆει αὐτῷ ὁ Καλλισθένης φιλή-
 σων, φάναι ὅτι οὐ προσκυνήσας πρόσσεισι· καὶ τὸν Ἀλέ-
 ξανδρον οὐ παρασχεῖν φιλῆσαι ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλι-
 σθένην, φιλήματι, φάναι, ἔλαττον ἔχων ἄπειμι.

Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τε τὴν Ἀλεξάνδρου 6
 τὴν ἐν τῷ παραυτίκα καὶ ἐς σκαιότητα τὴν Καλλισθένους
 φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῆ ἐπαινῶ· ἀλλὰ τὸ καθ' αὐτὸν γὰρ
 κοσμίως τίθεσθαι ἔξαρκεῖν φημί, αὔξοντα ὡς ἀνυστὸν τὰ
 βασιλέως πράγματα ὅτῳ τις ξυνεῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. οὔκ- 7
 ουν ἀπεικότως δι' ἀπεχθείας γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ Καλ-
 λισθένην τίθεμαι ἐπὶ τῇ ἀκαίρῳ τε παρορησίᾳ καὶ ὑπερ-
 ὄγκῳ ἀβελτηρίᾳ. ἐφ' ὅτῳ τεκμαίρομαι μὴ χαλεπῶς πι-
 στευθῆναι τοὺς κατειπόντας Καλλισθένους ὅτι μετέσχε
 τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν παίδων,
 τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτὸς εἰς τὸ ἐπιβουλεῦσαι. ξυνέβη
 δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ᾧδε.

Ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθεστηκὸς τῶν ἐν τέλει Μα- 13

κεδόνων τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακιούντο καταλέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως, τὰ τε περὶ τὴν ἄλλην διαίταν τοῦ σώματος διακονεῖσθαι βασιλεῖ καὶ κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπετέτραπτο· καὶ ὁπότε ἐξελαύνοι βασιλεύς, τοὺς ἵππους παρὰ τῶν ἱποκόμων δεχόμενοι ἐκεῖνοι προσῆγον καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλεῖα τὸν Περσικὸν τρόπον καὶ τῆς ἐπὶ θήρα φιλοτιμίας βασιλεῖ

2 κοινωνοὶ ἦσαν. τούτων καὶ Ἐρμόλαος ἦν, Σωπόλιδος μὲν παῖς, φιλοσοφία δὲ ἐδόκει προσέχειν τὸν νοῦν καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῶδε. ὑπὲρ τούτου λόγος κατέχει ὅτι ἐν θήρα προσφερομένου Ἀλεξάνδρῳ σὺς ἔφθη βαλὼν τὸν σὺν ὃ Ἐρμόλαος· καὶ ὁ μὲν σὺς πίπτει βληθεῖς, Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερήσας ἐχαλέπηνε τῷ Ἐρμολάῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὄργην πληγὰς λαβεῖν ὁρώντων τῶν ἄλλων παίδων, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀφείλετο.

3 Τοῦτον τὸν Ἐρμόλαον ἀλγήσαντα τῇ ὕβρει φράσαι πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώτην τε ἑαυτοῦ καὶ ἐραστήν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτόν οἱ ἔστι μὴ τιμωρησαμένῳ Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν Σώστρατον εὐ χαλεπῶς

4 συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἅτε ἐρῶντα. ὑπὸ τούτων δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρόν τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Συρίας σατραπεύσαντος καὶ Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ Θρακός. ὡς οὖν περιῆκεν ἐς Ἀντίπατρον ἢ νυκτερινῇ φυλακῇ, ταύτη τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας.

5 Ἐμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέραν πίνειν Ἀλέξανδρον· Ἀριστόβουλος δὲ ᾧδε ἀνέγραψε. Σύραν γυναικα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνομένην· καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτόν· ὡς δὲ τὰ πάντα

ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρα πρόσοδον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύδοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου 6 ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρον θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα ἐπανελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ ἔργον.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων 7 τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν προᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐρύλοχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένου. καὶ ὁ Εὐρύλοχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ Λάγρου τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ προᾶγμα· ὁ δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε. καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καὶ οὗτοι στρεβλούμενοι σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλήν καὶ τινὰς καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.

Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι 14 σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως λέγει. οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτη λέγουσιν, ἀλλὰ διὰ μῖσος γὰρ τὸ ἤδη ὄν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ ὅτι ὁ Ἐρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χεῖρω ὑπὲρ Καλλισθένους Ἀλέξανδρον. ἤδη δὲ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν, τὸν Ἐρμό- 2 λαον προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλεῦσαι — καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου — πάντα καταλέγοντα, τὴν τε Φιλώτα οὐκ ἔνδικον τελευτῆν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν προσκύνησιν τὴν

βουλευθεῖσαν καὶ οὐπω πεπανμένην, καὶ πότους τε καὶ ὑπνους τοὺς Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα ἔτι ἐλευθερωῶσαι ἐθέλῃσαι ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας.

3 τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας καταλευσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ Ἀριστόβουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριάγεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτῆσαι, Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγρου στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν. οὕτως οὐδὲ οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ ξυγγε-
4 νόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνωρίμων τε καὶ οὐ λαθόντων σφᾶς ὅπως διεπράχθη ξύμφωνα ἀνέ-
4 γραψαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο· ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. ταῦτα μὲν δὴ οὐ πολλῷ ὕστερον πρα-
χθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνενεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τούτοις μᾶλλον τι οἰκεία ὑπολα-
βῶν ἐς τὴν ἀφήγησιν.

15 Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἦκεν αὐτίς Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης πρεσβεία ξὺν τοῖς πρέσβεσιν οἷς αὐτὸς ἐς Σκύθας ἔστειλεν. ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ὅτε οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο τετελευτηκῶς ἐτύγγα-
2 νεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελ-
λόμενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις· καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι
3 γυναικᾶ βεβαιότητος οὐνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας
3 τε καὶ συμμαχίας. εἰ δὲ ἀπαξιῷ τὴν Σκυθῶν βασιλίσσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστο-
τάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἧξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφα-

σκεν, εἰ κελεύοιτο, ὡς παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκούσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ παρ' Ἀλεξάνδρον 4 καὶ Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἰππεῦσι χιλίοις καὶ πεντακοσίοις. ἔφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης ὁμορος οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ εἰ ἐθέλοι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαζόνας ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὐξεινον ταύτη καθήκοντα γένη, ὁδῶν τε ἠγρεμῶν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν.

Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἦκουσι φιλάνθρωπα 5 ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ζύμφορα, γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ, καὶ Φαρασμάνην ἐπαινέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθέμενος αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαυνεῖν ἐπὶ τὸν Πόντον· Ἀρταβάζῳ δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτριῶν ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι τούτῳ σατράπαι ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμπει ἐς τὰ ἦθη τὰ αὐτοῦ. αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν. τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν ἂν 6 ἤδη ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανιέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προποντιδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πεζικῇ ἐλάσειν εἴσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραντικά ἐπηγγέλλετο.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε ποταμὸν ἦει αὐθις καὶ ἐς 7 τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγένοι ἠγγέλλετο οὐδὲ ἐθέλειν κατακοῦειν τοῦ σατράπου ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτακτο. στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὠξῷ οὐ μακρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλε-

ξάνδρου πηγὴ ὕδατος καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον
8 αὐτῆς ἀνέσχε. καὶ Πτολεμαῖω τῷ Λάγου τῷ σωματοφύ-
λακι ἐπειδὴ ἐσηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ
ἔφρασεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυσεν ἐπὶ τῷ φάσματι ὅσα οἱ
μάντιες ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόνων εἶναι σημεῖον
τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφρασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς
πόνοις σημαίνειν.

16 Διαβάς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν Σογδια-
νὴν, Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἄτταλον καὶ Γοργίαν καὶ Με-
λέαγρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπόμενος τούτοις μὲν
παρήγγειλε τὴν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὡς μὴ τι νεω-
τερίσωσιν οἱ ταύτη βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφεστηκότας
2 αὐτῶν ἐξαιρεῖν· αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἅμα
οἱ στρατιὰν τῶν μὲν Ἡφαιστίωνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ
Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα· τοῖς τρίτοις
δὲ Πεορίκκαν ἐπέταξε· τῆς δὲ τετάρτης τάξεως Κοῖνος
καὶ Ἀρτάβαζος ἠγοῦντο αὐτῷ· τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν
ἀναλαβῶν αὐτὸς ἐπήει τὴν χώραν ὡς ἐπὶ Μαράκανδα.
3 καὶ οἱ ἄλλοι ὡς ἐκάστοις προῦχώρει ἐπήεσαν, τοὺς μὲν
τινας τῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγῶτων βία ἐξαιροῦν-
τες, τοὺς δὲ καὶ ὁμολογία προσχωροῦντάς σφισιν ἀνα-
λαμβάνοντες. ὡς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα
τῶν Σογδιανῶν τῆς χώρας τὴν πολλήν, ἐς Μαράκανδα
ἀφίκετο, Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ
πόλεις συνοικίζειν, Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὡς ἐς Σκύ-
θας, ὅτι ἐς Σκύθας καταπεφευγέναι Σπιταμένης αὐτῷ
ἐσηγγέλλετο, αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς
Σογδιανῆς ὅσα ἔτι πρὸς τῶν ἀφεστηκῶτων κατείχετο
ταῦτα οὐ χαλεπῶς ἐξήρει.

4 Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος Σπιταμένης τε καὶ
σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινες φυγάδων ἐς τῶν Σκυ-
θῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν χώραν ξυμπε-

φευγότες ξυναγαρόντες τῶν Μασσαγέτῶν ἰππέας ἑξακο-
σίους ἀφίκοντο πρὸς τι φρούριον τῶν κατὰ τὴν Βακτρια-
νὴν. καὶ τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ 5
ἐπιπεσόντες καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι τοὺς
μὲν στρατιώτας διέφθειραν, τὸν φρουράρχον δὲ ἐλόντες
ἐν φυλακῇ εἶχον. θαρρήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ
καταλήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσποις πελάσαν-
τες τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωσαν, λείαν δὲ πολλὴν
περιβαλλόμενοι ἤλαυνον.

Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις νόσῳ ὑπολελειμμένοι 6
τῶν ἐταίρων ἰππέων οὐ πολλοὶ καὶ ξὺν τούτοις Πείθων
τε ὁ Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τῆς ἐν Ζα-
ριάσποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδός. καὶ
οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν καταδρομὴν (ἤδη γὰρ
ἐκ τῆς νόσου ἀναρρωσθέντες ὄπλα τε ἔφερον καὶ τῶν ἴπ-
πων ἐπέβαινον) ξυναγαρόντες τοὺς τε μισθοφόρους ἰπ-
πέας ἐς ὄγδοήκοντα, οἳ ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαριάσπων ὑπο-
λελειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παιδῶν τινὰς τῶν βασιλικῶν
ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ 7
προσβολῇ οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπεσόντες
τὴν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς καὶ τῶν ἀγόν-
των τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. ἐπανιόντες δὲ
αὐτοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες
πρὸς Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν τῶν μὲν ἐταίρων
ἀποβάλλουσιν ἐπτά, τῶν δὲ μισθοφόρων ἰππέων ἐξήκου-
τα· καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει, οὐ
κατὰ κιθαρωδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ
τρωθεὶς ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

Καὶ ταῦτα ὡς Κρατέρω ἐξηγγέλθη, σπουδῇ ἐπὶ τοὺς 17
Μασσαγέτας ἤλαυνεν. οἳ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπ-
ελαύνοντά σφισι Κράτερον, ἔφευγον ἀνὰ κράτος ὡς ἐς
τὴν ἐρήμην. καὶ Κράτερος ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκέι-

- νοῖς περιπίπτει οὐ πόρρω τῆς ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἰππεῦσι
- 2 Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. καὶ μάχη γίνεται τῶν τε Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερά· καὶ ἐνίκων οἱ Μακεδόνες. τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἰππεῖς· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακεδόσι διώκειν.
- 3 Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς σατραπείας τῆς Βακτριῶν ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας, Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθίστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἐταίρων ἰππέων ἐς τετρακοσίους καὶ τοὺς ἰπακουτιστὰς πάντας καὶ τῶν Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου ἐτάχθησαν, προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοίνου καὶ διαχειμάζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς καὶ εἰ πῆ ἄρα Σπιταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν.
- 4 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ὡς φρουραῖς τε πάντα κατειλημμένα ἐώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καὶ σφίσι ἀπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, ὡς ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτρόποντο, ὡς ταύτη μᾶλλον τι ἀξιόμαχοι ἐσόμενοι. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαγὰς, χωρίου τῆς Σογδιανῆς ὄχυρόν, ἐν μεθορίῳ τῆς τε Σογδιανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκυθῶν ὠκισμένου, ἀναπειθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἰππέας ἐς τρισχι-
- 5 λίους συνεμβάλλειν σφίσι ἐς τὴν Σογδιανήν. οἱ δὲ Σκυθαὶ οὗτοι ἀπορία τε πολλῇ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πόλεις εἰσὶν αὐτοῖς οὔτε ἐδραῖοι οἰκοῦσιν, ὡς δειμαίνειν ἂν περὶ τῶν φιλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναί εἰσιν ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον. ὡς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένει ἰππέας,

ἀπήντων καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς στρατιᾶς. καὶ γίννεται αὐ- 6
 τῶν μάχη καρτερά· καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν
 μὲν βαρβάρων ἰππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν
 τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν Κοῖνῳ ἰππέας μὲν ἐς εἴκοσι καὶ
 πέντε, πεζοὺς δὲ δώδεκα. οἳ τε οὖν Σογδιανοὶ οἳ ἔτι ὑπο-
 λειπόμενοι ξὺν Σπιταμένει καὶ τῶν Βακτριῶν οἳ πολλοὶ
 ἀπολείπουσιν ἐν τῇ φυγῇ Σπιταμένην καὶ ἀφικόμενοι
 παρὰ Κοῖνον παρέδοσαν σφᾶς αὐτοὺς Κοῖνῳ, οἳ τε Μασ- 7
 σαρέται οἱ Σκύθαι κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκευοφόρα
 τῶν ξυμπαρταξαμένων σφίσι Βακτριῶν τε καὶ Σογδια-
 νῶν διήρπασαν, αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένει ἐς τὴν ἔρημον
 ἔφευγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλλετο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος ἐν ὁρμῇ
 ᾧ ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν ἀποτεμόντες τοῦ Σπιταμέ-
 νους τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπουσιν, ὥς ἀπο-
 στρέψοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τούτῳ τῷ ἔργῳ.

Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξαν- 18
 δρου ἐπανέρχεται καὶ οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Φρατα-
 φέρην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην καὶ Στασάνωρ ὁ
 Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάντων ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου
 ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δέ, περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν 2
 στρατιάν ὅτι περ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρ-
 νην μὲν ἀποστέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπούρους, Αὐτο-
 φραδάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη
 μετάπεμπος ἐξ Ἀλεξάνδρου γιγνόμενος οὐχ ὑπήκουε
 καλοῦντι. Στασάνωρα δὲ ἐς Δράγγας σατράπην ἐκπέμ- 3
 πει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ καὶ τοῦτον
 τῇ Μήδων, ὅτι Ὀξοδάτης ἐθελοκακεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο.
 Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλλει, ὅτι Μαζαῖος ὁ
 Βαβυλώνιος ὑπαρχος τετελευτηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο.
 Σώπολιν δὲ καὶ Ἐπόικλλον καὶ Μενίδα ἐς Μακεδονίαν
 ἐκπέμπει, τὴν στρατιάν τὴν ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνά-
 ξοντας.

4 Ἄμα δὲ τῷ ἤρι ὑποφαίνονται προῦχώρει ὡς ἐπὶ τὴν ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτραν, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφευγῆναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὀξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὀξυάρτου ἐς τὴν πέτραν ταύτην ξυμπεφευγῆναι ἐλέγοντο, Ὀξυάρτου αὐτὰς ὡς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκείνο ὑπεκθεμέ-
 5 τῶν Σογδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὡς δὲ ἐπέ-
 6 λασαν τῇ πέτρᾳ καταλαμβάνει πάντῃ ἀπότομον ἐς τὴν προσβολήν, σιτία τε ξυγκεκομισμένους τοὺς βαρβάρους ὡς ἐς χρόνιον πολιορκίαν· καὶ χιῶν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα τὴν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος τοὺς βαρβάρους διῆγεν. ἀλλὰ
 7 καὶ ὡς προσβάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ· καὶ γὰρ τι καὶ ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν ξὺν ὀργῇ ἐμβεβλήκει Ἀλέξανδρον. προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμ-
 8 βασιν καὶ προτεινομένου σφίσιςιν ὅτι σώοις ὑπάρξει ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι παραδοῦσι τὸ χωρίον, οἱ δὲ σὺν γέλῳτι βαρβαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώ-
 9 τας Ἀλέξανδρον, οὔτινες αὐτῷ ἐξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὡς τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὥραν σφίσιςιν οὔσαν.
 10 ἔνθα δὴ ἐκήρυξεν Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ τὰ δεύτερα καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὡς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρῶξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὠρμημένους.

19 Ἐυνταξάμενοι δὴ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολιορκίαις αὐτῶν μεμελετήκησαν, ἐς τριακοσίους τὸν ἀριθμὸν, καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροῦς, οἷς αἱ σκηναὶ καταπεπήγεσαν αὐτοῖς, παρασκευάσαντες, τοῦ καταπηγνύειν

αὐτοὺς ἔς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγυῖα φανείη καὶ εἴ ποῦ
 τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ τούτους
 καλωδίους ἐκ λίνου ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες τῆς νυκτὸς προῦ-
 χάρουν κατὰ τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας καὶ ταύτη
 ἀφυλακτότατον. καὶ τούτους τοὺς πασσάλους καταπη- 2
 γνύντες τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν, ὅπου διεφαίνεται, τοὺς δὲ
 καὶ τῆς χιόνος ἔς τὰ μάλιστα οὐ θρουφθησόμενα, ἀνεῖλ-
 κον σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ τούτων ἔς
 τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥστε οὐδὲ
 τὰ σώματα αὐτῶν ἔς ταφὴν εὐρέθη, ἐμπεσόντα ἄλλη καὶ
 ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες ὑπὸ τὴν ἕω καὶ 3
 τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες σινδόνας κατέσειον ὡς
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως αὐτοῖς ἐξ
 Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοῆ-
 σαι ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ δια-
 τρίβειν ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναί σφᾶς· ἐξευρησθαι γὰρ δὴ
 τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχεσθαι ὑπ' αὐτῶν τοῦ
 ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυεν τοὺς ὑπὲρ τῆς κορυ-
 φῆς στρατιώτας.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς ὀψεως 4
 καὶ πλειονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς κατέχοντας τὰ
 ἄκρα καὶ ἀκριβῶς ὀπλισμένους ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς·
 οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὀλίγων ἐκείνων Μακεδόνων φο-
 βεροὶ ἐγένοντο. ἐνθα δὴ ἄλλων τε πολλῶν γυναιῖνες καὶ
 παῖδες ἐλήφθησαν καὶ ἡ γυνὴ ἡ Ὀξυάρτου καὶ οἱ παῖδες.
 καὶ ἦν γὰρ Ὀξυάρτη παῖς παρθένος ἐν ᾧρα γάμου, Ῥω- 5
 ξάνη ὀνόματι, ἦν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν
 λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες μετὰ
 γε τὴν Δαρείου γυναιῖνα. καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλέξανδρον
 ἔς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἔρασθέντα δὲ οὐκ ἐθέλησαι ὑβρί-
 σαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶ-
 σαι. καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον ἐπαινῶ μᾶλλον 6

τι ἢ μέμφομαι. καίτοι τῆς γε Δαρείου γυναικός, ἢ καλλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἢ οὐκ ἦλθεν ἐς ἐπιθυμίαν ἢ καρτερός αὐτὸς αὐτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὦν καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας, ὁπότε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ κατηδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνη τε πολλῇ διαχρώμενος καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφέσει.

20 Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην ἢ πρὸς Ἰσσοῦ Δαρεῖω τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρείου τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα αὐτῶ τῆς γυναικός. καὶ τοῦτον ὡς εἶδε Δαρεῖος, πρῶτα μὲν πυθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῶ οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνή τε καὶ ἡ 2 μήτηρ. ὡς δὲ ζῶσας τε ἐπύθετο καὶ βασιλίσειαι ὅτι καλοῦνται καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἄμφ' αὐτάς ἐστιν ἦντινα καὶ ἐπὶ Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῶδε αὖ πυθέσθαι εἰ σωφρονεῖ αὐτῶ ἡ γυνή ἔτι. ὡς δὲ σωφρονοῦσαν ἐπύθετο, αὐθις ἐρέσθαι μὴ τι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὡς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή, καὶ Ἀλέξαν- 3 δρος ἀνδρῶν ἄριστός τέ ἐστι καὶ σωφρονέστατος. ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ εὐξασθαι ὧδε. ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλέων πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περσῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχήν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔδωκας· εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολεμίων ἄρα ἀμελεῖται ὅσα σώφρονα ἔργα.

4 Ὁξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, ἀκούσας δὲ καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσῆσας ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῶ, ἥπερ εἰκὸς ἐπὶ ξυντυχίᾳ τριαύτῃ.

Ἄλεξανδρος δέ, ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ διεπέ- **21**
 πρακτο, ἐχομένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας ἐς Παραϊτάκας
 προῦχώρει, ὅτι καὶ ἐν Παραϊτάκαις χωρίον τι ὀχυρὸν,
 ἄλλην πέτραν, κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων.
 ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐτὸς
 τε ὁ Χοριήνης ξυμπεφεύγει καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ
 ὀλίγοι. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἴκοσι, **2**
 κύκλος δὲ ἐς ἐξήκοντα· αὐτὴ δὲ ἀπότομος πάντοθεν,
 ἄνοδος δὲ ἐς αὐτὴν μία καὶ αὕτη στενὴ τε καὶ οὐκ εὐπο-
 ρος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὡς
 χαλεπὴν εἶναι καὶ μηθενὸς εἶργοντος καὶ καθ' ἓνα ἀνελ-
 θεῖν. φάραγξ δὲ κύκλῳ περιείργει τὴν πέτραν βαθεῖα,
 ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρῃ ἐμελλε, πολὺ
 πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστέον, ὡς ἐξ ὀμαλοῦ
 ὀρμᾶσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν τὸν στρατόν.

Ἄλλὰ καὶ ὡς Ἄλεξανδρος ἤπιετο τοῦ ἔργου· οὕτω **3**
 πάντα ᾤετο χρῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα εἶναι, ἐς
 τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προῦκεχωρήκει. τέμνων
 δὴ τὰς ἐλάτας (πολλαὶ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται ἦσαν
 ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὡς κάθ-
 οδον εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως
 κατελθεῖν ἐς αὐτήν. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἄλεξαν- **4**
 δρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἔχων
 ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες
 αὐτῷ εἰργάζοντο Περγίικας τε καὶ Λεοννάτος καὶ Πτο-
 λεμαῖος ὁ Λάγου τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς, τριχῆ δια-
 νενημεμένῳ ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπετέτακτο. ἦνυ-
 τον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἤπερ εἴκοσι πήχεις καὶ τῆς
 νυκτὸς ὀλίγον ἀποδέον, καίτοι ξυμπάσης τῆς στρατιᾶς
 ἐργαζομένης· οὕτω τό τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ ἔργον
 ἐν αὐτῷ χαλεπόν. κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα πασσά- **5**
 λους κατεπήγνου ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος, διέχου-

τας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγων εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν, καὶ ταῦτα ξυνοδοῦντες χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουσαν, ὡς ἐξ ὀμαλοῦ γίνεσθαι τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν.

- 6 Οἱ δὲ βάρβαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουσαν ὡς ἀπόρου πάντη τοῦ ἐγχειρήματος· ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνοῦντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνωθεν ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (ἐπεποίητο γὰρ αὐτοῖς προκαλύματα πρὸς τὰ βέλη, ὡς ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεὶς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γιγνόμενα κήρυκα πέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, δεόμενος Ὁξυάρτην οἱ ἀνα-
- 7 πέμψαι· καὶ πέμπει Ὁξυάρτην Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ ἀφικόμενος πείθει Χοριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον. βία μὲν γὰρ οὐδὲν ὅτι οὐχ ἄλωτὸν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιοσύνην μεγαλωστὶ ἐπήγει τοῦ βασιλέως, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν
- 8 πρῶτοις ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προφέρων. τούτοις πεισθεὶς ὁ Χοριήνης αὐτὸς τε ἦκε παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ ἐταίρων αὐτοῦ. ἐλθόντι δὲ τῷ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς αὐτὸν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν τοὺς κελεύοντας ἐνδοῦ-
- 9 ναι τὸ χωρίον. καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγόντων, ὥστε καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντακοσίους ἀνέβη κατὰ θεῖαν τῆς πέτρας, καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικὲς τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέπει Χοριήνη καὶ ὑπαρχον εἶναι ὅσωνπερ καὶ πρόσθεν ἔδωκε.
- 10 Ἐυνέβη δὲ χειμῶνι τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν στρατιὰν πολλῆς χιόνος ἐπιπεσούσης ἐν τῇ πολιορκίᾳ καὶ ἅμα

ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν. ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δίμηνον σιτία ἔφη δῶσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σιτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνήν. καὶ ταῦτα δοὺς οὐκ ἔφρασκεν ἀναλωσαὶ τῶν παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοῖραν. ἔνθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἦν ὡς οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν πέτραν.

Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς μὲν ἐς 22 Βάκτρα ἦει. Κράτερον δὲ τῶν ἐταίρων ἰππέας ἔχοντα ἑξακοσίους καὶ τῶν πεζῶν τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος καὶ Ἀττάλου καὶ τὴν Ἀλκέτα ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἳ δὴ μόνοι ἔτι ὑπελείποντο ἐν τῇ Παρατακηνῶν χώρα ἀφεστηκότες. καὶ μά- 2 χης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καρτερᾶς νικῶσιν οἱ ἀμφὶ Κράτερον τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ μαχόμενος, Αὐστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' Ἀλεξάνδρου· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων ἰππεῖς μὲν ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χιλίους πεντακοσίους. ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦσαν. καὶ ἐν Βάκτροις τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλεξάνδρου ξυνηνέχθη.

Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἤδη τοῦ ἤρος ἀναλαβὼν 3 τὴν στρατιάν προὔχῳρει ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς, Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτρῶν καὶ ξὺν αὐτῷ ἰππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ μυρίους. ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν δέκα ἡμέραις ἀφίκετο ἐς 4 Ἀλεξάνδρειαν πόλιν, τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισάδαις ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. καὶ τὸν μὲν ὑπαρχον ὅστις αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη παραλύει τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατ- 5 οικίσας δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι τῶν

στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν Νικάνορα μὲν, ἓνα τῶν ἐταίρων, τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν ἐκέλευσε· σαυράπην δὲ Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώρας τῆς Παραπαμισαδῶν καὶ τῆς ἄλλης ἔσπε ἐπὶ τὸν Κωφῆνα ποταμόν. ἀφικόμενος δὲ ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῆ Ἀθηνᾶ θύσας προύχῳρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμψας κήρυκα ὡς Ταξίλην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, κελεύσας ἀπαντᾶν ὅπως ἂν ἐκάστοις προχωρῆ. καὶ Ταξίλης τε καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ ἀπήντων, δῶρα τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες, καὶ τοὺς ἐλέφαντας δάσειν ἔφρασκον τοὺς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

7 Ἐνθα δὴ διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν καὶ Πεοδίικαν ἐπέμπει ἐς τὴν Πευκελαῶτιν χώραν ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἔχοντας τὴν τε Γοργίου τάξιν καὶ Κλείτου καὶ Μελεάγρου καὶ τῶν ἐταίρων ἰππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς μισθοφόρους ἰππέας ξύμπαντας, προστάξας τὰ τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βία ἐξαίρειν ἢ ὁμολογία παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἀφικομένους παρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ξύμφορα. ξὺν τούτοις δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ στέλλονται. καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοιτο πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα. Ἄστης δὲ ὁ τῆς Πευκελαῶτιδος χώρας ὑπαρχος νεωτερίσας αὐτὸς τε ἀπόλλυται καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν ἐς ἣντινα ξυμπεφεύγει. ἐξείλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι. καὶ αὐτὸς μὲν Ἄστης ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐτάχθη ἐπιμελεῖσθαι Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἄστην παρὰ Ταξίλην ἠντομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.

23 Ἀλέξανδρος δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τῶν ἐταί-

ρων ἰππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτετάχατο καὶ τῶν πεξεταίων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἰππακοντιστάς, προὐχώρει ἐς τὴν Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσσακηνῶν. πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον ποταμὸν ὄρει- 2 νὴν τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν καὶ τοῦτον διαβάς χαλεπῶς τὸ μὲν πεζῶν τὸ πλῆθος βάρη ἐπεσθαί οἱ ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ἰππέας ξύμπαντας καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν ταῖς ἀσπίσι ταῖς πεζικαῖς σπουδῇ ἤγρεν, ὅτι τοὺς ταύτη οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγένοι ἐς τε τὰ ὄρη τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς πόλεις ὅσαι ὄχου- 3 ραὶ αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. καὶ τούτων τῇ πρώτῃ καθ' ὁδὸν πόλει ὤκισμένη προσβαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς πό- λεως τεταγμένους ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο καὶ κατ- ἐκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκειται βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ᾧμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐ- τῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμπαῖξ διὰ τοῦ ᾧμου ἐλθεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐτρώθη καὶ Λεοννάτος.

Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο 4 ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραία ὑπὸ τὴν ἔω, διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιεβέβλητο τῇ πόλει, ἐς μὲν τὸ πρῶτον, ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐ χα- λεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλί- γον ἀντισχόντες οἱ βάρβαροι, ὡς αἶ τε κλίμακες προσ- ἐκειντο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ ἔμειναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ τούτων οἱ 5 μὲν ἐν τῇ φυγῇ ἀποθνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν, ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ

δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. τὴν πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς Ἄνδακα ἄλλην πόλιν ἤγε. ταύτην δὲ ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν Κράτερον μὲν ξὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ ἐξαιρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἐκοῦσαι προσχωρῶσι καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατον ἐς τὰ παρόντα κοσμεῖν.

24 Αὐτὸς δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὐχώρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὑπαρχος ἦν· καὶ διελθὼν πολλὴν ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ βάρβαροι προσάγοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν ἔφυγον πρὸς τὰ ὄρη. οἱ δὲ ἄμφ' Ἀλέξανδρον εἶχοντο τῶν φευγόντων ἔσπε ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ φόνος πολὺς γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσχωρίας φθάσαι ἀπελθόντας.

3 Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν ταύτη Ἰνδῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου πρὸς τινι ἤδη γηλόφῳ κατιδὼν ὄντα καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὓς ἄμφ' αὐτὸν ξὺν πολὺ ἐλάττωσιν αὐτὸς ἂν ὅμως ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵππου· ὡς δὲ χαλεπὸς ὁ γηλόφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ἦν, τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει, παραδούς τινι τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς δὲ ὡς εἶχε πεζὸς τῷ Ἰνδῷ εἶπετο. ὁ δὲ ὡς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε τὸν Πτολεμαῖον, αὐτὸς τε μεταβάλλει ἐς τὸ ἔμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παίει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στήθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ ἔσχε τὴν πληγὴν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπὰξ βαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ κα
5 ταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. ὡς δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν

κείμενον οἱ ἄμφ' αὐτὸν εἶδον, οὗτοι μὲν οὐκέτι ἔμενον· οἱ δὲ ἐκ τῶν ὄρων αἰρόμενον τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων ἤλγησάν τε καὶ καταδραμόν-
τες ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ μάχην καρτεράν πρὸς τῷ γη-
λόφῳ. ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἵπ-
πων καταβεβηκότας πεξοὺς πρὸς τῷ γηλόφῳ ἦν. καὶ οὗ-
τοι ἐπιγενόμενοι μόγρις ἐξέωσαν τοὺς Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη
καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν.

Ἐπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατῆλ- 6
θεν ἧ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον· καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμ-
πεπερησμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων καὶ τοὺς ἀνθρώπους
πεφευγότας. ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ καὶ οἱ ἄμφι Κρά-
τερον ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι ξυμπάντων
ὅσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτέτακτο. ταύτην μὲν δὴ τὴν πό- 7
λιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει οἰκεῖσθαι, ἐπτείχισαι
τε προστάσσει Κρατέρῳ καὶ ξυνοικίσει ἐς αὐτὴν τοὺς τε
προσχώρους ὅσοι ἐθέλονται καὶ εἰ δὴ τινες ἀπόμαχοι τῆς
στρατιᾶς. αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ἵνα ξυμπεφευγένοι ἐπυ-
θάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβάρων. ἐλθὼν δὲ
πρὸς τι ὄρος κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρεῖαις
τοῦ ὄρους.

Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐκπεμφθεὶς μὲν 8
ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομίην, προελθὼν δὲ προσωτέρω
αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὡς ἐς κατασκοπήν, ἀπαγγέλλει Ἀλε-
ξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων πλείονα ἢ ἐν τῷ
Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ. καὶ Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πλή- 9
θει τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δὲ τι ξυνεστηκὸς τῶν
ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐ-
τοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὡς εἶχον ἐστρατοπεδευμέ-
νους· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχωρῶντες ἐς τὰ ἀπηγ-
γελμένα ἐφαίνοντο, ὡς πλησίον ἤδη ἀφεώρων τὰ πυρὰ,
τριχῇ διανέμει τὴν στρατιάν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ἐπέταξε 10

Λεοννάτου τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ τὴν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ μοῖραν Πτολεμαῖῳ τῷ Λάγου ἄγειν ἔδωκε, τῶν τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτου μέρος καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλώτα τάξιν καὶ δύο χιλιαρχίας τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἰππέων τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἤγεεν ἵνα οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

- 25** Οἱ δὲ ὡς ἤσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας, κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια, τῷ τε πλήθει σφῶν θαρσύναντες καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο, καταφρονησάντες ἐς τὸ πεδίου ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη γίγνεται καρτερὰ. ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν πόνῳ ἐνίκα
- 2** Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολεμαῖον οὐκ ἐν τῷ ὀμαλῷ παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖχον οἱ βάρβαροι, ὀρθίους ποιήσαντας τοὺς λόχους Πτολεμαῖος προσῆγεν ἤπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντη τὸν λόφον κυκλωσάμενος, ἀλλ' ἀπολιπών, εἰ φεύγειν ἐθέ-
- 3** λοιεν οἱ βάρβαροι, χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγὴν. καὶ γίνε-
ται καὶ τούτοις μάχη καρτερὰ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτη βαρβάρους οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσχώρων εἰσίν. ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· καὶ οἱ ἀμφὶ Λεοννάτου τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἐπραξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ οὗτοι τοὺς
- 4** κατὰ σφᾶς. καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους μὲν ληφθῆ-
ναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς καλλίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέλειν ἐς Μακεδονίαν ἐργάζεσθαι τὴν χώραν.
- 5** Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἤγεεν·

τούτους γὰρ ἐξηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους, ἱππέας μὲν ἐς δισμυρίους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, τριάκοντα δὲ ἑλέφαντας. Κράτερος μὲν δὴ, ἐκτετειχικῶς ἤδη τὴν πόλιν ἐφ' ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελείπτο, τοὺς τε βαρύτερον ὠπλισμένους τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάνδρῳ ἤγεν καὶ τὰς μηχανάς, εἴ ποῦ πολιορκίας δεήσειεν. αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος, τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας 6 ἄγων καὶ τοὺς ἱπακοντιστάς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας ἐς χιλίους καὶ τοὺς τοξότας, ἦει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσβακηνοὺς· ἤγε δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν ἐπάνυμον τῆς 7 χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη, διὰ βαθύτητά τε καὶ ὅτι ὄξυς ὁ ῥοῦς ἦν αὐτῷ καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίνοντο. οἱ δὲ βάρβαροι ὡς προσάγοντα ἤσθοντο Ἀλέξανδρον, ἀθρόοι μὲν ἐς μάχην καταστῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχόμενοι διασώζειν.

Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα ἤγε, τὴν 26
μεγίστην τῶν ταύτη πόλεων. ὡς δὲ προσῆγεν ἤδη τοῖς
τείχεσι, θαρρήσαντες οἱ βάρβαροι τοῖς μισθοφόροις τοῖς
ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν, ἦσαν γὰρ οὗτοι ἐς ἑπτακισχιλίους,
ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακεδόνας, δρόμον
ἐπ' αὐτοὺς ἤεσαν. καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πλησίον τῆς πό- 2
λεως ἔσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω ἐκκαλέσασθαι αὐ-
τοὺς βουλευθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ γίνοιτο, ἐγί-
νωσκε γὰρ ἔσομένην, μὴ δι' ὀλίγου ἐς τὴν πόλιν κατα-
φυγόντες εὐμαρῶς διασώζοιντο, ὡς ἐκθέοντας εἶδε τοὺς
βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μακεδόνας
ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέχοντα ἀπὸ
τοῦ χωρίου ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει ἐπτά ποῦ μάλ-
ιστα σταδίου. καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρσῆσαντες, ὡς 3

ἐγκεκλικότων ἤδη τῶν Μακεδόνων, δρόμῳ τε καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτούς. ὥς δὲ ἐξικνεῖτο ἡδη τὰ τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυνθήματος ἐπιστρέφας ἐς αὐτούς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε. πρῶτοι δὲ οἱ ἰππακοντισταὶ τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριαῖνες καὶ οἱ τοξόται ἐκδραμόντες ξυνέμιζαν τοῖς βαρβάροις· αὐτὸς δὲ 4 τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἦγεν. οἱ δὲ Ἴνδοι τῷ τε παραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χερσὶ γεγεννημένης τῆς μάχης ἐγκλίναντες ἔφρουγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἀμφὶ τοὺς διακοσίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὰ τείχη κατεκλείσθησαν. καὶ Ἀλέξανδρος προσῆγε τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται μὲν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὸ 5 σφυρὸν οὐ χαλεπῶς. ἐπαγαγὼν δὲ τὰς μηχανὰς τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς κατέσεισε· βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ἢ παρέρορητο τοῦ τείχους οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἴνδοι ἠμύνοντο, ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν τε Μακεδόνων αὐτῶν ἢ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐγίνετο καὶ πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τείχεσιν, ὅθεν ἐκτοξεύσαντες οἱ τοξόται καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἴνδούς. ἀλλ' οὐδ' ὥς βιάσασθαι εἶσω τοῦ τείχους οἰοί τε ἐγένοντο.

6 Τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὐτίς τὴν φάλαγγα καὶ ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ἢ παρεροργὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑπασπιστάς, οἵπερ αὐτῷ καὶ Τύρον ὡσαύτως ἐξεΐλου. πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουμένων ἄχθος λαβοῦσα μείζον ἢ γέφυρα κατεροράγη 7 καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακεδόνες. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες τὸ γιγνόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χειρὸς ἔχων ἐτύγγανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας, αἵτινες αὐτοῖς κατὰ τὰ

μεσοπυργια μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἔπαιον τε ταραγμένους.

Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει 27 τοὺς τε κατατετρομένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τῇ τετάρτῃ ὡσαύτως ἐπ' ἄλλης μηχανῆς ἄλλη ἐπιβάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος.

Καὶ οἱ Ἴνδοί, ἕως μὲν αὐτοῖς ὁ ἠγεμὼν τοῦ χωρίου 2 περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερῶς· ὡς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς τυπεῖς ἀποθνήσκει ἐκείνος, αὐτῶν τε οἱ μὲν τινες πεπτωκότες ἐν τῇ ξυνεχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ δὲ πολλοὶ τραυματῖαι τε καὶ ἀπόμαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυνεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· 3 καὶ ξυμβαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἴνδοῖς ὡς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι. οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντίπορος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου. νυκτὸς δὲ ἐπενόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἦθη ἀπαναστήναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἰρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἴνδοῖς ὅπλα. καὶ ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας 4 τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν κατακόπτει τοὺς Ἴνδους ἐν μέσῳ ἀπολαβῶν, τὴν τε πόλιν αἰρεῖ κατὰ κράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀβσακῆνου καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

Ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὡς ἐπὶ Βάξιρα ἐκπέμπει, γνώ- 5 μην ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων τὴν ἄλωσιν ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἀτταλον δὲ καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱπάρχην ἐπὶ Ὄρα στέλλει, ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περιτειχίζειν τὴν πόλιν ἔστ' ἂν ἀφίκηται

6 αὐτός. καὶ γίνυται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. οὐ χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἶσω τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. καὶ Κοῖνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαζίροις, ἀλλὰ πιστεύοντες γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν.

7 Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὡς ἐπὶ Βάξιρα· γνούς δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παρῖεναι ἐς τὰ Ὄρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἐσταλμένοι, ἐπὶ τὰ Ὄρα πρῶτον ἤγε· Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσει τῇ πόλει τῶν Βαζίρων καρτερόν τι χωρίον προσέταξε, καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχωρῶσαν, ὡς μὴ ἄδεια εἶη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ'

8 αὐτὸν ἰέναι. οἱ δὲ ἐκ τῶν Βαζίρων ὡς εἶδον ἀπίοντα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὡς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιωμαχῶν, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίνυται αὐτῶν μάχη καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ πόλει ξυμφυρόντες βεβαιότερον ἤδη εἶργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος

9 αὐτὸν ἰέναι. οἱ δὲ ἐκ τῶν Βαζίρων ὡς εἶδον ἀπίοντα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὡς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιωμαχῶν, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίνυται αὐτῶν μάχη καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ πόλει ξυμφυρόντες βεβαιότερον ἤδη εἶργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος

28 Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζίροις ὡς ἔμαθον, ἀπογνόντες τὰ σφέτερα πράγματα ἀμφὶ μέσας νύκτας τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν, ἔφυγον δὲ ἐς τὴν πέτραν. ὡς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβυροι ἔπραττον· ἀπολιπόντες τὰς πόλεις ξύμπαντες ἔφευγον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ Ἄορον καλου-

μὲνην. μέγα γάρ τι τοῦτο χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστί, καὶ λόγος ὑπὲρ αὐτῆς κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἀλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν. εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἴν- 2 δοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος ἐς οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρωποι ἐς τοσόνδε ἄρα αὖξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα ὡς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. κἀγὼ ὑπὲρ τῆς πέτρας ταύτης οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλέα ἐς κόμπου τοῦ λόγου ἐπιφημιζέσθαι. τὸν μὲν δὴ κύκλον τῆς 3 πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους σταδίους μάλιστα εἶναι, ὕψος δὲ αὐτῆς, ἵναπερ χθαμαλώτατον, σταδίων ἔνδεκα, καὶ ἀνάβασιν χειροποίητον μίαν χαλεπὴν· εἶναι δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἄκρᾳ τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρὸν, πηγὴν ἀνίσχουσαν, ὡς καὶ ἀπορρεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, καὶ ὕλην καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον ὄσσην καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀποχρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι.

Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει 4 ἐξελεῖν καὶ τοῦτο τὸ ὄρος, οὐκ ἦμιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μύθῳ πεφημισμένῳ. τὰ μὲν δὴ Ὄρα καὶ τὰ Μάσσαγα φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάξιρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε. καὶ οἱ ἀμφὶ Ἡφαιστιανὰ τε καὶ Περ- 5 δίκκαν αὐτῷ ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες, Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν, καὶ φρουρὰν καταλιπόντες, ὡς ἐπὶ τὸν Ἴνδὸν ποταμὸν ἦσαν· ὡς δὲ ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἴνδὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴν- 6 δοῦ ποταμοῦ σατράπην κατέστησε Νικάνορα τῶν ἐταίρων. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὡς ἐπὶ τὸν Ἴνδὸν ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρρω τοῦ Ἴνδοῦ ὠκισμένην ὁμολογία παρεστήσατο καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων καὶ Φίλιππου ἐπὶ τῇ φρουρᾷ

ἡγεμόνα, ὃ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ πολίσματα πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ᾠκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ

7 Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσαγέτης οἱ ὕπαρχοι τῆς χώρας. ἀφικόμενος δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας Ἀόρρου ᾠκειτο, Κράτερον μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει αὐτοῦ, σῆτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὡς πλείστον ξυνάγειν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβὴν, ὡς ἐντεῦθεν ὀρμωμένους τοὺς Μακεδόνας χρόνιῳ πολιορκίᾳ ἐκτροχῶσαι τοὺς κατέχοντας τὴν πέτραν, εἰ μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθείη.

8 αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τάξιν καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους καὶ τῶν ἐταίρων ἰππέων ἐς διακοσίους καὶ ἰπποτοξότας ἐς ἑκατὸν προσῆγε τῇ πέτρᾳ. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατοπεδεύσατο ἵνα ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστεραία ὀλίγον προελθὼν ὡς πρὸς τὴν πέτραν αὐθις ἐστρατοπεδεύσατο.

29 Καὶ ἐν τούτῳ ἦκον παρ' αὐτὸν τῶν προσχώρων τινές, σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἡγήσασθαι φάσκοντες ἐς τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἔσεσθαι εἰλεῖν τὸ χωρίον. καὶ ξὺν τούτοις πέμπει Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα, τοὺς τε Ἀγριᾶνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐπιλέκτους, προστάξας, ἐπειδὴν καταλάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν μὲν αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἱ δὲ σημαίνειν ὅτι

2 ἔχεται. καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν τόπον· καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ ὀχυρώσας πυρσὸν αἴρει ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνθεν ὀφθῆσεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε. καὶ ὠφθη τε ἅμα ἡ φλόξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ ὑστεραία τὴν στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων οὐδὲν πλέον αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐγίνετο.

ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον οἱ 3
 βάρβαροι, ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ
 προσέβαλλον· καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων
 μάχη καρτερά, τῶν μὲν διασπάσαι τὸν χάρακα σπουδῆν
 ποιουμένων, τῶν Ἰνδῶν, Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ
 χωρίον· καὶ μείον σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβο-
 λισμῷ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπεχώρησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινα τῶν αὐτομόλων, πι- 4
 στὸν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα ἐπιλεξάμενος,
 πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμματα φέροντα
 τὸν Ἰνδόν, ἵνα ἐγγράπτο, ἐπειδὴν αὐτὸς προσβάλη τῇ
 πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μηδὲ
 ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὡς ἀμφοτέρωθεν
 βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίνεσθαι. καὶ 5
 αὐτὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε
 τὴν στρατιάν κατὰ τὴν πρόσβασιν ἢ Πτολεμαῖος λαθῶν
 ἀνέβη, γνώμην ποιούμενος ὡς εἰ ταύτῃ βιασάμενος ξυμ-
 μιξοίτο τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον
 αὐτῷ τὸ ἔργον. καὶ ξυνέβη οὕτως. ἔστε μὲν γὰρ ἐπὶ με- 6
 σημβρίαν ξυνειστήκει καρτερὰ μάχη τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ
 τοῖς Μακεδόσιν, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων εἰς τὴν πρόσβα-
 σιν, τῶν δὲ βαλλόντων ἀνιόντας· ὡς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ
 Μακεδόνες, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν
 ἀναπαυόμενοι, μόγις δὴ ἀμφὶ δειλὴν ἐκράτησαν τῆς
 παρόδου καὶ ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. ἐκεῖθεν δὲ
 ὁμοῦ ἤδη γενομένη ἡ στρατιὰ πᾶσα ἐπήγετο αὐθις ὡς ἐπ'
 αὐτὴν τὴν πέτραν· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὐτῇ ἡ προσ-
 βολή. ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίνεται.

Ἐπὶ δὲ τὴν ἕξ παραγγέλλει στρατιώτῃ ἐκάστῳ κό- 7
 πτειν χάρακας ἑκατὸν κατ' ἄνδρα. καὶ οὗτοι κεκομμένοι
 ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς
 τοῦ λόφου ἵνα ἐστρατοπεδεικότες ἦσαν ὡς ἐπὶ τὴν πέ-

τραν χῶμα μέγα, ἐνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα· καὶ ἐχώννυον αὐτῷ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατῆς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίας περαινομένου, κολαστῆς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχοῆμα ἐκλιποῦς.

30 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὡς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν οἱ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἴνδους ἐκ τοῦ ἤδη κελωσμένου καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. καὶ ἐχώννυτο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χωρίον. τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλιγνύων ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γηλόφῳ ὄντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.

2 Οἱ δὲ Ἴνδοι πρὸς τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες καὶ τὸ χῶμα ξυνάπτου ἤδη ὀρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκα σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφίσι σπένδοιτο. γνώμην δὲ ἐπεποίηντο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλουσι τῶν σπονδῶν διαγαρόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὡς ἕκαστοι

3 διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη. καὶ τοῦτο ὡς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνου τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντῃ ἀφελεῖν. καὶ αὐτὸς ἔμενεν ἕσπε ἠόξαντο τῆς ἀποχωρήσεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβῶν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐς ἑπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλελειμμένον τῆς πέτρας ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρώτος, καὶ οἱ Μακεδόνες **4** ἄλλος ἄλλη ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῆεσαν. καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ ξυν-

θήματος, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν· οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν εὐρίψαντες σφᾶς ἀπέθανον. εἶχετο τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέτρα ἢ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη, καὶ ἔθυσεν ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξανδρος καὶ κατεσκεύασε φρούριον, παραδοὺς Σισι- κόττῳ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάσαι ἠύτομολήκει εἰς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτρίαν ξυνεστράτευέ τε αὐτῷ καὶ πιστὸς εἰς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο.

Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας εἰς τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν ἐμ- 5
βάλλει. τὸν γὰρ ἀδελφὸν τὸν Ἀσσακηνοῦ ἐξηγγέλλετο
τούς τε ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων
πολλοὺς ξυμπεφευγέναι εἰς τὰ ταύτῃ ὄρη. καὶ ἀφικόμε-
νος εἰς Δύρτα πόλιν τῶν μὲν ἐνοικούντων οὐδένα κατα-
λαμβάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει· εἰς δὲ τὴν
ὑστεραίαν Νεάρχον τε καὶ Ἀντιόχον τοὺς χιλιάρχους τῶν
ὑπασπιστῶν ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριᾶνας 6
τοὺς ψιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν, Ἀντιόχῳ δὲ τὴν τε αὐτοῦ χι-
λιαρχίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. ἐστέλλοντο δὲ τὰ τε
χωρία κατοψόμενοι καὶ εἰ πού τις τῶν βαρβάρων ξυλ-
λαβεῖν εἰς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν, τῶν τε ἄλλων
καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔμελλεν αὐτῷ
μαθεῖν.

Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ ἡ 7
στρατιὰ αὐτῷ ὠδοποιεῖτο πρόσω ἰουσα ἄπορα ἄλλως ὄντα
τὰ ταύτῃ χωρία. ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει ὀλίγους τῶν βαρ-
βάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμαθεν ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ
Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν, τοὺς ἐλέφαν-
τας δὲ ὅτι αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ
τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἠγγήσασθαι οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν
ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. εἰσὶ δὲ Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται 8
τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπουδῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχεν

Ἄλεξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς ἐλέφαν-
 τας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ κρημοῦ σφᾶς
 οἴψαντες ἐν τῇ διώξει, οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες ἔφερόν
 9 τε τοὺς ἀμβάτας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. ἐπεὶ δὲ
 καὶ ὕλη ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμόν, καὶ αὕτη
 ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ ναῦς ἐποιήθησαν. καὶ
 αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤγοντο ὡς ἐπὶ τὴν γέφυ-
 ραν ἦντινα Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξωκοδομη-
 κότες πάλαι ἦσαν.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

1 Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἦντινα μεταξὺ τοῦ τε Κω-
 φῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἄλεξανδρος, καὶ
 Νῦσαν πόλιν οἰκεῖσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διο-
 νύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νῦσαν ἐπεὶ τε Ἰνδοὺς
 ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἢ ὄθεν
 2 ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θε-
 βαῖος Διόνυσος ἐκ Θεβῶν ἢ ἐκ Τρωάλου τοῦ Λυδίου ὁρ-
 μηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἦκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη
 μάχιμα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἑλλήσιν ἐπελθῶν, οὐδὲν
 δὲ ἄλλο αὐτῶν ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βία χειρωσάμενος· πλήν
 γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χορὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ
 θεῖου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων. τὰ γὰρ τοι κατὰ τὸ
 εἰκὸς ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὴν τὸ θεῖόν τις προσθῆ
 τῷ λόγῳ, οὐ πάντῃ ἄπιστα φαίνεται.

Ὡς δὲ ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' 3
 αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν, ὄνομα δὲ ἦν
 αὐτῷ Ἄκουφισ, καὶ ξὺν αὐτῷ πρόσβεις τῶν δοκιμωτάτων
 τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι τῷ θεῷ τὴν
 πόλιν. παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου 4
 τοὺς πρόσβεις καὶ καταλαβεῖν καθήμενον κεκοιμημένον
 ἔτι ἐκ τῆς ὁδοῦ ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κρά-
 νος περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα· θαμβῆσαι τε ιδόν-
 τας τὴν ὄψιν καὶ πεσόοντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν.
 ὡς δὲ ἐξανεστήσῃ τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος καὶ θαρρεῖν ἐκέ-
 λευσε, τότε δὴ τὸν Ἄκουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὧδε.

Ὡ βασιλεῦ, δέονται σοι Νυσαῖοι ἰᾶσαι σφᾶς ἔλευ- 5
 θέρους τε καὶ αὐτονόμους αἰδοῖ τοῦ Διονύσου. Διόνυ-
 σος γὰρ ἐπειδὴ χειρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος ἐπὶ θάλασ-
 σαν ὀπίσω κατήει τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ τῶν ἀπομάχων στρα-
 τιωτῶν, οἱ δὴ καὶ Βάκχοι αὐτῷ ἦσαν, κτίζει τὴν πόλιν
 τήνδε μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς
 ἔπειτα ἐσόμενον, καθάπερ οὖν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάν-
 δρειάν τε ἔκτισας τὴν πρὸς Κανκάσῳ ὄρει καὶ ἄλλην Ἀλε-
 ξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς
 μὲν ἔκτισας ἤδη, τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ
 πλείονα Διονύσου ἔργα ἀποδειξάμενος. Νῦσάν τε οὖν 6
 ἐκάλεσε τὴν πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης
 καὶ τὴν χώραν Νυσαίαν· τὸ δὲ ὄρος ὅ τι περ πλησίον ἐστὶ
 τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι
 δὴ κατὰ τὸν μῦθον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ηὔξῃθη. καὶ ἐκ
 τούτου ἔλευθέραν τε οἰκοῦμεν τὴν Νῦσαν καὶ αὐτοὶ αὐ-
 τόνομοι καὶ ἐν κόσμῳ πολιτεύοντες· τῆς δὲ ἐκ Διονύσου
 οἰκίσεως καὶ τότε σοι γενέσθω τεκμήριον· κίττος γὰρ
 οὐκ ἄλλη τῆς Ἰνδῶν γῆς φύομενος παρ' ἡμῖν φύεται.

Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐρίγγετο 2
 ἀκούειν καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τῆς

πλάνης μυθεύμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου τὴν Νῦσαν ἤθελεν, ὡς ἤδη τε ἤκειν αὐτὸς ἐνθα ἤλθε Διόνυσος καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἂν ἐλθεῖν Διονύσου· οὐδ' ἂν Μακεδόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ ζῆλον τῶν Διονύσου ἔργων. καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε εἶναι τοὺς οἰκήτορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονόμους. ὡς δὲ καὶ τοὺς νόμους ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων τὸ πολίτευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπήνεσε καὶ ἠξίωσε τῶν τε ἰππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν προεστώτων τοῦ πολιτεύματος, ἧσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τριακόσιοι, ἑκατὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξαμένους· Ἄκουφιν δὲ εἶναι τὸν ἐπιλεγόμενον, ὅτινα καὶ ὑπαρχον τῆς χώρας τῆς Νυσαίας κατέστησεν αὐτός. τὸν δὲ Ἄκουφιν ταῦτα ἀκούσαντα ἐπιμειδιάσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέσθαι ἐφ' ὅτῳ ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ' Ἄκουφιν· καὶ πῶς ἂν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐρημωθεῖσα ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο; ἀλλὰ σύ, εἴ σοι μέλει Νυσαίων, τοὺς ἰππέας μὲν ἄρᾶσθαι τοὺς τριακοσίους καὶ εἰ βούλει, ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δὲ τῶν ἑκατόν, οὐστίνᾳς τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξει σὺ κελεύεις, διπλασίους τῶν ἄλλων τῶν κακῶν ἄρᾶσθαι, ἵνα σοι καὶ αὐθις ἀφικομένῳ δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανεῖν ἢ πόλις. ταῦτα λέγοντα, λέγειν γὰρ δόξει φρόνιμα, πεῖσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τοὺς μὲν ἰππέας ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε, τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μηδ' ἀντ' αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος καὶ τῆς θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ Ἄκουφιν.

5 Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον ὅπου τινα ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον. ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρόν ξὺν τοῖς ἐταίροις τοῖς ἰπεῦσι καὶ τῷ περικῶ ἀγῆματι καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνά-

πλεων και δάφνης τὸ ὄρος και ἄλση παντοῖα· και ιδειν
 σύσκιον, και θήρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν.
 και τοὺς Μακεδόνας ἠδέως τὸν κισσὸν ιδόντας, οἷα δὴ 6
 διὰ μακροῦ ὄφθεντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρα κισ-
 σόν, οὐδὲ ἵναπερ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους σπου-
 δῆ ἀπ' αὐτοῦ ποιήσασθαι και στεφανώσασθαι ὡς εἶχον
 ἐφυμνοῦντας τὸν Διόνυσόν τε και τὰς ἐπωνυμίας τοῦ
 θεοῦ ἀνακαλοῦντας. θῦσαι τε αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τῷ Διο-
 νύσῳ και εὐωχηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἐταίροις. οἱ δὲ και τάδε 7
 ἀνέγραψαν, εἰ δὴ τῷ πιστὰ και ταῦτα, πολλοὺς τῶν ἀμφ'
 αὐτὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ
 ἐστεφανωμένους και ὑπὸ τῇ κατακλήσει τοῦ θεοῦ κατα-
 σχεθῆναι τε πρὸς τοῦ Διονύσου και ἀνευᾶσαι τὸν θεὸν
 και βακχεῦσαι.

Και ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω ἢ 3
 πιστευέτω. οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρηναίῳ
 πάντῃ ξυμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ θεῖον ἀνα-
 φέρεται ἐκ Μακεδόνων πρὸς χάριν τῆν Ἀλεξάνδρου ἐς
 τὸ ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. και γὰρ και σπήλαιον λέ- 2
 γει ιδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακεδόνας και τινα
 μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας ἢ και αὐτοὺς ξυυθέντας
 φημίσαι ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον, ἵνα
 ἐδέδετο, και ὁ ἀετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν
 σπλάγχων τοῦ Προμηθέως, και ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε
 ἀφικόμενος τὸν τε ἀετὸν ἀπέκτεινε και τὸν Προμηθέα
 τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε. τὸν δὲ Καύκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ 3
 Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἕω μέρη τῆς γῆς και τὴν Παραπαμι-
 σαδῶν χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοῦς μετάρειν τῷ λόγῳ τοὺς Μα-
 κεδόνας, Παραπάμισον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας
 Καύκασον τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν
 Καύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέξανδρον. ἐν τε αὐτῇ τῇ Ἰν- 4
 δῶν γῆ βοῦς ιδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον τεκμηριοῦ.

σθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ Διουύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένους· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸς Ἡφαιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν μικρότερα, δύο δὲ τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἤκου-
τα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοῦς μὲν
τρισχιλίας, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς τριά-
6 κοντα· καὶ ἵππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῷ Ἰνδῶν ἐς ξυμμα-
χίαν παρὰ Ταξίλου ἤκον· καὶ πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγίστην
μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι αὐτῷ Ταξι-
λης ἐνδίδωσιν. ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς θεοῖς ὅσοις
αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἵππικὸν ἐπι-
τῷ ποταμῷ· καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

4 Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστὶ τῶν
κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλὴν Γάγγου, καὶ
τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅτι αἱ πηγαὶ εἰσὶν αὐτῷ ἐπὶ
τάδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Κανκάσου, καὶ ὅτι
ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς
ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδὸς καὶ
αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφοτέραι τεναγῶδεις, καθάπερ αἱ
πέντε τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ
Ἰνδῶν γῆ τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον καὶ τοῦτο
Πάτταλα καλεῖται Ἰνδῶν φωνῇ, ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰν-
δοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα, καὶ ἐμοὶ ἀναγεγραφθῶ.

2 ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης καὶ Ἀκεσίνης καὶ Ὑδραώτης καὶ Ὑφασ-
σις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν ἄλλων τῶν
Ἀσιανῶν ποταμῶν πολὺ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι·
τοῦ Ἰνδοῦ δὲ μείονές εἰσι καὶ πολὺ δὴ μείονες, ὅπου καὶ
αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν, εἰ δὴ τῷ Ἰκα-
νος καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν, ἵνα μὲν στενότατος αὐ-

τὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδὸς ἐστὶ, τεσσαράκοντα σταδίους ὅτι διέ-
χουσι αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος καὶ ἑκατόν· τὸ
πολὺ δὲ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτοις.

Τοῦτον τὸν ποταμὸν τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἕω διέβαινε 3
ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ
ᾧν ἐγὼ οὔτε οἷς τισι νόμοις διαχωρῶνται ἐν τῆδε τῇ ξυγ-
γραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ζῶα εἰ δὴ τινα ἄτοπα ἢ χώρα αὐ-
τοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἶα ὁ Ἰνδὸς ἢ ὁ
Ἰθάσπης ἢ ὁ Γάγγης ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρου-
σιν, οὐδὲ τοὺς μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσὸν σφισιν ἐργα-
ζομένους, οὐδὲ τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα
ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλον τι πεποιήται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων,
ὡς τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξε-
λεγχθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος γὰρ καὶ 4
οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ ἐξήλεγξαν, ὅσα γε
μὴ καὶ αὐτῶν ἐστὶν οὐ ἐψεύσαντο· ἀχρύστους τε εἶναι Ἰν-
δοὺς ἐξήλεγξαν, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ στρατιᾷ
ἐπῆλθε, πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε, καὶ ἦμιστα χλιδῶντας κατὰ
τὴν δίαίταν· ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα, οἴους με-
γίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπήχεις τοὺς πολλοὺς
ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων, πλὴν Αἰθιοπίων, καὶ τὰ πολέμια πολὺ τι γεν-
ναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ 5
Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὀρμηθεῖς Κῦρος ὁ Καμβύσου
Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο καὶ ἄλλα ἔθνη
τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρήσαντά οἱ ἐκόντα
κατέσχευε, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὡς γε δὴ πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμ-
βαλεῖν. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώ-
ρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νόμιμά σφισιν ἦν οἶα ἐγγυ-
τάτω εἶναι τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει. τὸ δὲ τραῦμα τὸ
γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυθικῇ γῇ οὐδὲ τοῦτο ἔχω
ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν πότερα δυσχωρίαις ξυνενεχθεῖσιν ἢ

cf: Gzelle,
Favos II Th, I
class. Revue. 18
1.101 n. 14.

τινι ἄλλῃ Κύρου ἀμαρτία ξυνέβη ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύ-
τη κακίους τὰ πολέμια Πέρσαι ἦσαν.

5 Ἄλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδία μοι γεγράφεται ὅσα πιστότατα
ἐς ἀφήγησιν οἱ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ ὁ
ἐκπεριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς
Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης,
δοκίμῳ ἀνδρῶ, ξυνεγραψάτην, καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς
ἔστι καὶ εἰ δὴ τινα ζῶα ἄτοπα αὐτόθι φύεται καὶ τὸν πα-
2 ράπλου ἀυτὸν τῆς ἔξω θαλάσσης. νῦν δὲ ὅσον ἐς τὰ
Ἀλεξάνδρου ἔργα ἀποχοῶν ἐφαίνεται, τοσόυδε μοι ἀνα-
γεγράφθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπείργει τὴν Ἀσίαν,
ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικροῦ Σάμου τῆς
νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τὴν τε Παμφύλων καὶ
Κιλικῶν γῆν ἐνθεν μὲν ὡς ἐς Ἀρμενίαν παρήκειν· ἀπὸ
δ' Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ
3 Χωρασμίους· κατὰ δὲ Βακτροίους ξυμβάλλειν τῷ Παρα-
παισίῳ ὄρει, ὃ δὴ Κανκάσου ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυ-
στρατεύσαντες Μακεδόνες, ὡς μὲν λέγεται τὰ Ἀλεξάν-
δρου αὐξοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα τοῦ Κανκάσου
κρατῶν τοῖς ὅπλοις ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ καὶ
ξυνεχὲς τυγχάνει ὃν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθικῷ
Κανκάσῳ, καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος· καὶ ἐμοὶ
αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Κανκάσος τὸ ὄρος
4 τοῦτο καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται. τὸν δὲ
Κανκάσον τοῦτον καθήκειν ἔστω ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν
πρὸς ἔω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν. τοὺς οὖν ποταμοὺς,
ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ
τοῦ Κανκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὡς ἐπ' ἄρκτον τε-
τραμμένον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἐς τὴν
λίμνην ἐκιδιδόναί τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δὲ ἐς τὴν Ἰρκανίαν
καλουμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖσαν τῆς
5 μεγάλης θαλάσσης· τοὺς δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἀνεμου τὸν

Εὐφράτην τε εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδὸν τε καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ Ἀκείνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὑφασιν καὶ ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν ἢ εἰς τενάγῃ ἀναχεόμενοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανίζεται.

Ὅταν δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ᾧδε ἔχει ὡς πρὸς τοῦ Ταύρου **6** τε καὶ τοῦ Κανκάσου τέμνεσθαι ἀπ' ἀνέμου ζεφύρου ὡς ἐπ' ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν, τούτῳ δὺο μὲν αὐταὶ μέγιστα πρὸς αὐτοῦ τοῦ Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίνονται, ἡ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον ἄνεμον [τοῦ Ταύρου] κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ ἄνεμον βορρᾶν. τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραγῆ αὐτὴ τεμνομένη **2** τῆς μεγίστην μὲν μοῖραν τὴν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ Ἐρατοσθένης τε καὶ Μεγασθένης, ὃς ξυνηὴν μὲν Σιβυρτίῳ τῷ σατραπῇ τῆς Ἀραχωσίας, πολλάκις δὲ λέγει ἀφικέσθαι παρὰ Σανδράκοτον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα· ἐλαχίστην δὲ ὅσῃν ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. δὺο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι αἱ δὺο ξυντεθεῖσαι μόλις ἄξιαι τῇ Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν. ἀπείργεσθαι δὲ τὴν **3** Ἰνδῶν χώραν πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀπηλιώτην ἄνεμον ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ· τὸ πρὸς βορρᾶν δὲ αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Κανκάσου τὸ ὄρος ἔστε ἐπὶ τοῦ Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ ὡς πρὸς ἐσπέραν τε καὶ ἄνεμον Ἰάπυργα ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ἀποτεύμεται. καὶ ἔστι πεδίον ἢ πολλὴ αὐτῆς, καὶ τοῦτο, ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμένον εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ πρόσω **4** θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἐκάστοις ποιήματα, ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῖς ποταμοῖς ἐκ παλαιοῦ προσκεισθαι, καθάπερ Ἐρμου τέ τι πεδίου

λέγεσθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μη-
 τρὸς Δινδυμήνης παρὰ πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοῖ
 ἐς θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καῦστρου πεδίου Λύδιον † ἀπὸ
 Λυδίου ποταμοῦ καὶ Καϊκού ἄλλο ἐν Μυσίᾳ καὶ Μαϊάν-
 5 δρου τὸ Καρικὸν ἔστε ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικὴν. Αἴ-
 γυπτὸν τε Ἡρόδοτός τε καὶ Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοὶ ἢ εἰ
 δὴ τοῦ ἄλλου ἢ Ἐκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ
 ποιήματα δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφοτέροι ὡσαύτως
 ὀνομάζουσι καὶ οὐκ ἀμανροῖς τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει
 Ἡροδότῳ ἐπιδέδεικται, ὡς καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν τοῦ
 ποταμοῦ εἶναι ἐπώνυμον. Αἰγυπτὸς γάρ τὸ παλαιὸν ὁ
 ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο ὄντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε
 καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τε-
 κμηριῶσαι Ὅμηρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου
 6 ποταμοῦ τὸν Μενέλεων στήσαι τὰς νέας. εἰ δὴ οὖν εἰς τε
 ποταμὸς παρ' ἐκάστοις καὶ οὐ μεγάλοι οὔτοι ποταμοὶ
 ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς θάλασσαν προχεόμενοι,
 ὅποτε ἰλὺν καταφέρουεν καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων
 ἐνθενπερ αὐτοῖς αἱ πηγαὶ εἰσιν, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν
 ἄρα χώρας ἐς ἀπιστίαν ἰέναι ἄξιον, ὅπως πεδίου τε ἢ
 πολλή ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τὸ πεδίου ἔχει προσκε-
 7 χωσμένον. Ἐρμον μὲν γάρ καὶ Καῦστρον καὶ Καϊκὸν τε
 καὶ Μαϊάνδρον ἢ ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς τήνδε
 τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδοῦσιν οὐδὲ ξύμπαντας ξυντε-
 θέντας ἐνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλή-
 θους ἔνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ,
 ὅτῳ οὔτε Νεῖλου ὕδωρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἴστρος ὁ
 8 κατὰ τὴν Εὐρώπην ρέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ
 Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκεῖνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες ἐς ἴσον ἐρ-
 χονται, ὃς μέγας τε εὐθύς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει καὶ
 πεντεκαίδεκα ποταμούς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζονας,
 παραλαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως ἐκδιδοῖ ἐς

θάλασσαν. ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν τῆς
 χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς τὴν Ἰνδικὴν
 ζυγγραφὴν.

Τὸ δὲ ζεῦγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν 7
 ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολε-
 μαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς ἔχω
 ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, κα-
 θάπερ οὖν ὁ Ἑλλήσποντός τε πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπο-
 ρός τε καὶ ὁ Ἴστρος πρὸς Δαρείου, ἢ γέφυρα κατὰ τοῦ
 ποταμοῦ διηνεκῆς ἐποιήθη αὐτῷ· δοκεῖ δὲ ἔμοιγε πλοίοις
 μᾶλλον ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βά-
 θος τοῦ ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῶδε χρόνῳ ἔργον οὕτως
 ἄτοπον ξυντελεσθῆναι. εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, 2
 πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ στοῖχον
 ὀρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζεῦγμα ἀπήρκεσαν, ὡς λέγει Ἡρόδοτος
 ὁ Ἀλικαρνασεὺς ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον, ἢ ὅτῳ τρό-
 πῳ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ποταμῷ ζεῦγμα ποιεῖται καὶ
 ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν
 Τίγρητα, ὅσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν,
 οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν. καίτοι ταχυτάτη γε ὦν ἐγὼ 3
 οἶδα Ῥωμαίοις ἢ γεφύρωσις ἢ διὰ τῶν νεῶν γίννεται, καὶ
 ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου ἀξία.
 αἱ νῆες αὐτοῖς κατὰ τοῦ ῥοῦ ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος,
 οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι.
 ταύτας ὑποφέρει μὲν, οἷα εἰκός, ὁ ῥοῦς, ἀνέχει δὲ κελή-
 τιον ἐπῆρες, ἔστ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον·
 καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ λύγου πυραμοει-
 δῆ πλήρη λίθων λογάδων ἀπὸ προῦρας ἐκάστης νεῶς, τοῦ
 ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. ὅτε δὲ δὴ μία τις τῶν 4
 νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη, καὶ ἄλλη, ἀπὸ ταύτης διέχουσα ὅσον
 ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος
 πρὸς τὸ ῥεῦμα ὀρμίζεται· καὶ ἀπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς εὐθύ

ὄξείως ἐπιβάλλεται καὶ σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν. καὶ διὰ πασῶν οὕτω τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρωῶσαι
 5 τὸν πόρον, χωρεῖ τὸ ἔργον. ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ ζεύγματος κλίμακες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφα-
 λεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἔφοδον γί-
 γνεσθαι, καὶ ἅμα ὡς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος. δι'
 ὀλίγου τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ θοοῦ βῶ, καὶ
 τὸ τεταγμένον ἐν τῷ θρωμένῳ ὅμως οὐκ ἄπεστιν· οἱ τε
 παρακελευσμοὶ ὡς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἐκάστην καὶ αἱ ἐπι-
 τιμήσεις τοῦ ἐκλιποῦς οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν παρ-
 αγγελμάτων οὔτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

8 Ῥωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπήσκηται·
 Ἀλέξανδρῳ δὲ ὅπως ἐξεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐκ ἔχω
 εἰπεῖν, ὅτι μὴδὲ οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ εἶπον. ἀλλὰ
 μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων ἐξεῦχθαι, ἢ εἰ δὴ τιμὴ ἄλλη
 2 μηχανῆ, ἐκείνην ἔχέτω. ὡς δὲ διέβη πέραν τοῦ Ἰνδοῦ πο-
 ταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος.
 ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγά-
 λην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε
 ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου. καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξίλης ὁ
 ὑπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ οἱ τῆδε Ἰνδοὶ φιλίως· καὶ
 Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμόρου ὄσης
 3 ἐδέοντο. ἦγον δὲ ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβισά-
 ρου πρέσβεις τοῦ τῶν ὀρειῶν Ἰνδῶν βασιλέως ὃ τε ἀδελ-
 φὸς τοῦ Ἀβισάρου καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι,
 καὶ παρὰ Δοξάρως νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέροντες. καὶ
 ἐνταῦθα αὖ Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα οἱ νόμος
 καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ ἀποδείξας
 σαυράπην τῶν ταύτην Ἰνδῶν Φίλιππον τὸν Μαχάτα φρου-
 ράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς ἀπομάχους τῶν
 στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδά-
 σπην ποταμόν.

Ἐπ' ἐκεῖνα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι 4
 ἐξηγγέλλετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, ἐγνωκῶς εἶργειν τοῦ
 πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. ταῦτα ὡς ἐγνω' Ἀλέ-
 ξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμοκράτους πέμψας ὀπίσω
 ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκευάστο αὐτῷ
 ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ ξυντεμόντα κελεύει φέρειν ὡς
 ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν. καὶ ξυνετημήθη τε τὰ πλοῖα 5
 καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῆ διατηρηθέν-
 τα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῆ ἐτημήθησαν, καὶ τὰ τμήματα
 ἐπὶ ξευγῶν διεκομίσθη ἔστε ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου·
 καὶ κεῖ ξυμπηχθέν τὸ ναυτικὸν αὖθις δὴ ὁμοῦ ὤφθη ἐν
 τῷ Ὑδάσπῃ. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν τε δύναιμι ἔχων
 ἦκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν οὓς Τα-
 ξίλης τε καὶ οἱ ταύτῃ ὑπαρχοὶ ἦγον ἦει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδά-
 σπην ποταμὸν.

Καὶ Ἀλέξανδρός τε κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ 9
 τοῦ Ὑδάσπου, καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέρας ὄχθην
 ὤφθη ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει.
 ταύτῃ μὲν δὴ ἦ κατεστρατοπεδευκότα εἶδεν Ἀλέξανδρον
 αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δὲ ἄλλα τοῦ πο-
 ταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας καὶ
 ἠγεμόνας ἐπιστήσας ἐκάστοις εἶργειν ἐπενόει τοῦ πόρου
 τοὺς Μακεδόνας. ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ κινήτεια 2
 καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἢ στρατιὰ πολλαχῆ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμ-
 φίβολου γίνεσθαι. διελὼν δὲ ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν τοὺς
 μὲν αὐτὸς ἄλλη καὶ ἄλλη ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν πορθῶν
 ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν ὅπη εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ
 ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἠγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλ-
 λοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλαχῆ διέπεμπε. σῖτος δὲ 3
 αὐτῷ πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ὑδάσπου χώρας ἐς
 τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὡς δῆλον εἶναι τῷ Πῶρῳ
 ὅτι ἐγνωκῶς εἶη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔστε τὸ ὕδωρ

τοῦ ποταμοῦ μείον γενόμενον τοῦ χειμῶνος πολλαχῆ παραδοῦναι οἱ τὸν πόρον· τὰ τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη παραπλέοντα καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐπιπλάμεναι καὶ ἡ ὄχθη πᾶσα πλήρης φαινομένη τῇ μὲν ἰπέων, τῇ δὲ πεξῶν, οὐκ εἶα ἤρουμεῖν τὸν Πῶρον, οὐδὲ ἐν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο ἐκ πάντων πα-
 4 ρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ ἔρρου καὶ ὀξέος τοῦ ρεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους ἧ μετὰ τροπᾶς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ αἱ χιόνες αἱ τοῦ Κανκάσου, ἐνθενπερ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι, κατατηκόμεναι ἀύξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶνος δὲ ἔμπαλιν ἴσχουσιν, ὀλίγοι τε γίνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν καὶ ἔστιν ὅπου περάσιμοι, πλὴν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου, καὶ τυχὸν καὶ ἄλλου τού· ἀλλ' ὁ γ' Ὑδάσπης περατὸς γίνεται.

10 Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ φανερόν ἐφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἰργοίτο· ὁ δὲ οὐδὲν μείον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἴ πη λάθοι ὑφαρπάσας ὀξέως τὸν πόρον. ἦ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύκει πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὦν περάσαι ὑπὸ πλήθους τε τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ καὶ αὕτη τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένη ἐκβαίνου-
 2 σιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλεν· οἱ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, προσκειμένων σφίσι εὐθύς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν μείναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἀφορῶντες πέραν τοὺς ἐλέφαντας ἐκ-
 3 φρονες γιγνόμενοι. κλέψαι οὖν ἐπενοίει τὴν διάβασιν ὧδε πρῶτα. νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης

τοὺς πολλοὺς τῶν ἰππέων βοήν τε ἐποίει καὶ ἠλαλάζετο τῷ Ἐνναλίῳ, καὶ τᾶλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων θόρυβος παντοδαπὸς ἐγίνετο. καὶ ὁ Πῶρος τε ἀντιπαρῆει πρὸς τὴν βοήν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ἀλέξανδρος ἐς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη. ὡς 4 δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίνετο καὶ βοή μόνον καὶ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἰππέων, ἀλλ' ἐκείνων γὰρ γνοὺς τὸν φόβον κατὰ χάραν ἐπὶ στρατοπέδου ἔμεινε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς ὄχθης καθειστήκεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πῶρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις μηχανᾶται τι τοιόνδε.

Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου, ἵνα ἐπέ- **II**
καμπτεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως, αὐτὴ τε δασεῖα εἶδει παντοίων δένδρων καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ ποταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἀστιβῆς ὑπ' ἐρημίας. ταύτην καταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφοτέρω ὑλώδη τὰ χωρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν, ταύτη ἔγνω διαβιβάξιν τὸν στρατόν. ἀπεῖχε δὲ ἢ τε ἄκρα καὶ 2 ἢ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους. παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην φυλακαὶ τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπουσαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κατακούειν εὐπετιῶς ὀπίθεν τι παραγγέλλοιτο, καὶ πανταχόθεν βοαὶ τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίννοντο καὶ πυρὰ ἐκαίετο.

Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν τὸ 3 στρατόπεδον φανερωῶς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευάζετο. καὶ Κράτερος ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἰππαρχίαν καὶ τοὺς ἐξ Ἀραχωτῶν καὶ Παρπαμισαδῶν ἰππέας καὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων τὴν τε Ἀλκέτου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τάδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς

4 πεντακισχιλίους. παρηγγέλλετο δὲ Κρατέρῳ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ σφᾶς ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικῶντας ἦν δὲ μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς ἀναλαβῶν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγη, μέρος δέ τι ὑπολειφθῆ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὡς μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἱ ἄγει Πῶρος ἐπ' ἐμέ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροί εἰσιν πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ εὐπορος.

12 Ταῦτα μὲν Κρατέρῳ ἐνετέλλετο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα αὐτῷ Κράτερος ὑπολέλειπτο, Μελέαγρός τε καὶ Ἄτταλος καὶ Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἵππεῦσί τε καὶ πεζοῖς ἐτετάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος, διελόντας τὸν στρατόν, ὅποτε ξυνεχομένους ἤδη ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ἴνδους ἴδοιεν.

2 Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἐταίρων τὸ ἄγημα καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἵππαρχίαν καὶ τὴν Πεοδίκκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἵππέας καὶ Δίας τοὺς ἵπποτοξότας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς τε ὑπασπιστὰς καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιον καὶ τοὺς τοξότας τε καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, ἦγεν ἀφανῶς, πολὺ τι ἀπέχων τῆς ὄχθης, τοῦ μὴ καταφανῆς εἶναι ὄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν ἐνθεν διαβαί-
3 νειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον. καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐκ πολλοῦ ἤδη παρενηνεγμένης καὶ κατεροράπτοντο ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον ἐπιγίνεται. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τι ἡ παρασκευὴ τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἡ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανερὰ κατέστη τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν

ὄπλων καὶ τῷ θορύβῳ τῶ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν τε βροντῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων. καὶ τῶν 4 πλοίων δὲ τὰ πολλὰ αὐτῷ ξυντετμημένα παρεκεκόμιστο ἐς τὸν χῶρον τοῦτον καὶ ἀφανῶς αὐθις ξυμπεπηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ αἱ τριακόντοροι. ὑπὸ δὲ τὴν ἕω ὃ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο. καὶ ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἡ ἱπικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα καὶ ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον, ὡς μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν ἐκ Πῶρου καθεστηκότων πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλίγον ἔτι ἀπέχευ τῆς ὄχθης.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρον ἐπέρα καὶ ἅμα αὐτῷ 13 Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Ανσίμαχος οἱ σωματοφύλακες καὶ Σέλευκος τῶν ἐταίρων, ὁ βασιλεύσας ὕστερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες· τοὺς δὲ ἄλλους ὑπασπιστὰς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. ὡς δὲ τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιὰ, φανερῶς ἤδη ἐπεῖχον τῇ ὄχθῃ· καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ὡς ἐκάστοις τάχους οἱ ἵπποι εἶχόν ἡλαυνον ὡς ἐπὶ τὸν Πῶρον. ἐν 2 τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν ξυνέταπτε τοὺς αἰεὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱπέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτετάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῆει ἐν τάξει. ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοία τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν μὲν μεγάλην, ἣ δὴ καὶ μάλλον νῆσος οὕσα ἔλαθεν, οὐ πολλῶ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς. καὶ ἅμα ἠὺ- 3 ξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών, ὥστε οὐκ ἐξεύρισκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν πόρον, καὶ δέος ἦν αὐθις ἄλλου δεῖσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει Ἰσου τῷ πρώτῳ πόνου. ὡς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν γὰρ τῶν μὲν πεζῶν

ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵνα περ τὸ βαθύτατον αὐτοῦ·
 τῶν δὲ ἵππων ὅσον τὰς κεφαλὰς ὑπερίσχειν τοῦ ποταμοῦ.
 4 ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἐπεπέρατο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν τὸ
 δεξιὸν κέρας παρήγαγε τό τε ἄγλημα τῶν ἵππέων καὶ τῶν
 ἄλλων ἵππαρχῶν τοὺς κρατίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς
 δὲ ἵπποτοξότας τῆς πάσης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν
 πρώτους μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς, ὧν ἠγεῖ-
 το Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγλημα
 τὸ βασιλικόν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπα-
 σπιστάς, ὡς ἐκάστοις αἱ ἠγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον·
 κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ
 Ἀγριαῖνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἐκατέρωθεν ἐπέστησαν.

14 Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βιά-
 δην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἐξα-
 κισχιλίων· αὐτὸς δέ, ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς
 ἵππέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἠγεῖτο, ὄντας ἐς πεν-
 τακισχιλίους. Ταύρωνι δὲ τῷ τοξάρχη προσέταξε τοὺς
 2 τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ. γυνάμην δὲ
 ἐπεποίητο, ὡς εἰ μὲν προσμίξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν Πῶ-
 ρον ξὺν τῇ δυνάμει ἀπάσῃ, ἢ κρατήσῃ αὐτῶν οὐ χαλε-
 πῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν ἢ ἀπομαχεῖσθαι γε ἔσται τοὺς
 πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλμαν
 τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἴνδοι ἐκπλαγέντες
 φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγὴν,
 ὡς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον ὀλί-
 γον ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον.

3 Ἀριστόβουλος δὲ λέγει τὸν Πῶρου παῖδα φθάσαι
 ἀφικόμενον ξὺν ἄρμασιν ὡς ἐξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον
 ἐκ τῆς νήσου τῆς μακροῦς περᾶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ τοῦ-
 του δυνηθῆναι ἂν εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως, χα-
 λεπῶς καὶ μηθενὸς εἰργοντος περαιοθέντα, εἶπερ οὖν
 καταπηδήσαντες οἱ Ἴνδοι ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο

τοῖς πρώτοις τῶν ἐκβαίνοντων· ἀλλὰ παραλλάξει γὰρ
 ξὺν τοῖς ἄρμασι καὶ ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν
 διάβασιν· καὶ ἐπὶ τούτους ἀφείναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἵπ-
 ποτοξότας, καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς, πληγὰς
 λαμβάνοντας. οἱ δὲ καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γε- 4
 νέσθαι τῶν Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδί τῷ Πῶρου ἀφιγμέ-
 νων πρὸς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἵππέας. καὶ
 γὰρ καὶ ἀφικέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πῶρου παῖ-
 δα, καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τραπῆναι πρὸς αὐτοῦ κα-
 τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον
 Ἀλεξάνδρῳ ὄντα τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τραπέντα ὑπὸ
 τοῦ παιδὸς τοῦ Πῶρου. ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Δάγου, ὅτῳ 5
 καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι, ἄλλως λέγει. ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ
 τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ Πῶρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἐξή-
 κοντα μόνα ἄρματα ἄγοντα. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκού-
 σαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέ-
 βηκε τοῦ Ὑδάσπου τὸν πόρον ἢ μέρος γέ τι τῆς στρα-
 τιᾶς, σὺν ἐξήκοντα ἄρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ
 παῖδα· ἃ δὴ ὡς μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολλὰ 6
 τε καὶ οὐκ εὖζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὡς δὲ εἰς τὸ
 εἰρῆσαι τε τοὺς οὐπω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ τοῖς
 ἤδη ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῆ ἀξιόμαχα. ἀλλὰ
 δισχιλίους γὰρ λέγει ἵππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τοῦ Πῶ-
 ρου τὸν παῖδα, ἄρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἰκοσι· φθάσαι δὲ
 περάσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευ-
 ταῖον πόρον.

Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέξαν- 15
 δρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἵπποτοξότας, αὐτὸν δ' ἄγειν
 τοὺς ἵππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ
 πάσῃ δυνάμει· τὴν δὲ ἵππον ταύτην προτεταγμένην αὐ-
 τῷ πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ. ὡς δὲ κατέμαθεν 2
 ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὀξέως ἐπι-

πεσεῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτὸν ἵππῳ· τοὺς δὲ ἐγκλιῖναι, ὡς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ στῖφος ἄμφ' αὐτὸν τῶν ἱππέων, οὐκ ἐπὶ μετώπου, ἀλλὰ κατ' Ἰλας ἐμβεβληκός. καὶ τούτων ἱππέας μὲν πεσεῖν ἐς τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πῶρου τὸν παῖδα· τὰ δὲ ἄρματα αὐτοῖς ἵπποις ἀλῶναι ἐν τε τῇ ἀποχωρήσει βαρέα γιγνόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα.

- 3 Πῶρος δὲ ὡς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώζοντο Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα ἤγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ ὡς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικροῦ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου οἱ ξὺν Κρατέρῳ ὑπολελειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ διαβά-
- 4 σαι ἐφαίνοντο· εἶλετο δ' οὖν ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερωτάτον τε τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι. ἀλλὰ καὶ ὡς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὡς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοὺς ξὺν Κρατέρῳ ἱππέας. αὐτὸς δὲ τήν τε ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισχιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἄρματα πάντα, τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους καὶ τῶν πεζῶν ὅ τι περ ὄφελος, ἐς τρισμυρίους,
- 5 ἤλαυνεν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον. ὡς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν ἄπεδον καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς τῶν ἵππων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρώτους μὲν τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ μείον πλέθρου, ὡς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν παραταθῆναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου καὶ φόβον πάντῃ παρέχειν τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον
- 6 ἱππεῦσιν. ἄλλως τε οὐδὲ ἠξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων τολμῆσαι ἄν τινα ὄσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε

ξὺν ἵπποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεξοὺς τε ἔτι μείον·
κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὀπλιτῶν προσβαλλόντων
εἴργεσθαι καὶ καταπατηθῆσεσθαι ἐπιστρεψάντων ἐπ' αὐ-
τοὺς τῶν ἐλεφάντων. ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεξοὶ αὐτῷ ἔτε- 7
τάχατο, οὐκ ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες,
ἀλλ' ἐν δευτέρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς
τὰ διαλείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλήσθαι τοὺς λόχους.
ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέ-
φαντας πεξοὶ ἐφεστηκότες, ἑκατέρωθεν δὲ τῶν πεξῶν ἡ
ἵππος αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἄρματα ἐκα-
τέρωθεν.

Αὕτη μὲν ἡ Πάρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἦδη **16**
καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε τοὺς ἵπ-
πέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεξῶν τοὺς αἰεὶ
προσάγοντας. ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνάψασα
ὁμοῦ ἦδη ἦν, ὁ δὲ οὐκ εὐθύς ἐκτάξας ἐπήγην, ὡς μὴ κα-
ματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμηῆσι παραδοῦναι τοῖς
βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπαυε τοὺς
πεξοὺς ἔστε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν. ὡς δὲ τὴν **2**
τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, ἵνα οἱ ἐλέ-
φαντες προεβέβληντο καὶ πυκνὴ ἡ φάλαγξ κατὰ τὰ δια-
λείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω προάγειν, αὐτὰ
ἐκεῖνα ὀκνήσας ἄπερ ὁ Πῶρος τῷ λογισμῷ ξυνθεὶς ταύτη
ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν, ἅτε ἵπποκρατῶν, τὴν πολλὴν
τῆς ἵππου ἀναλαβῶν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν πολε-
μίων παρήλαυνεν, ὡς ταύτη ἐπιθησόμενος. Κοῖνον δὲ **3**
πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν, τὴν Δημητρίου καὶ τὴν αὐτοῦ
ἔχοντα ἵππαρχίαν, κελεύσας, ἐπειδὴν τὸ κατὰ σφῶς στί-
φος τῶν ἵππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύωσιν,
αὐτον κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν· τῶν πεξῶν δὲ τὴν φά-
λαγγα Σελεύκῃ καὶ Ἀντιγένοι καὶ Ταύρωνι προσέταξεν
ἄγειν· μὴ πρόσθεν δὲ ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου πρὶν ὑπὸ τῆς

ἵππου τῆς ἀμφ' αὐτὸν τεταραγμένην τὴν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας κατίδωσιν.

4 Ἦδη τε ἐντὸς βέλους ἐγίγνετο καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας, ὄντας ἐς χιλίους, ὡς ταράξαι τοὺς ταύτῃ ἐφεστηκότας τῶν πολεμίων τῇ πυκνότητί τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων τῇ ἐπελάσει. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἐταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας παρήλαυνεν ὀξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων, κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδῆν ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππου.

17 Ἐν τούτῳ δὲ οἱ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν ξυνάλισαντες παρίππενον Ἀλεξάνδρῳ ἀντιπαρεξάγοντες τῇ ἐλάσει, καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγγελλτο, κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμφίστομον ἠναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον τὴν πολλήν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ ἐπὶ 2 Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἄμα τούτῳ ἐπέστρεφον. τοῦτό τε οὖν εὐθύς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς καθ' αὐτόν, ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥσπερ εἰς τεῖχος τι 3 φίλιον τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιστάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπῆγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία, καὶ ἡ φάλαγγ αὐτῇ τῶν Μακεδόνων ἀντεπῆγει πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, ἐς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκουτίζοντες καὶ αὐτὰ τὰ θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες. καὶ ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγώνων εἰοικός· τά τε γὰρ θηρία ἐπεκθέοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν, ὅπη ἐπιστρέψειεν, ἐκεράϊζε καίπερ πυκνήν οὖσαν τὴν τῶν Μακεδόνων φάλαγγα καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ τῶν Ἰνδῶν, τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεστηκός

τὸ ἔργον, ἐπιστρέψαντες αὐθις καὶ αὐτοὶ ἐπήλαυνον τῇ
 ἵππῳ. ὡς δὲ πάλιν ἐκράτησαν αὐτῶν οἱ ἀμφ' Ἀλέξαν- 4
 δρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχοντες, ὡς
 ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐθις κατειλήθησαν. καὶ ἐν τούτῳ
 πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρου ἐς μίαν ἴλην ἤδη ξινηγημένη,
 οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ ἐν τῷ ἀργῶνι αὐτῷ ἐς τήνδε
 τὴν τάξιν καταστᾶσα, ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς
 τάξεσι ξὺν πολλῷ φόνῳ ἀπελύοντο. καὶ ἐς στενὸν ἤδη 5
 κατειλημμένων τῶν θηρίων οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι
 ἤπερ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ
 τοῖς ὤθισμοῖς καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἰπέων, οἷα
 δὴ ἐν στενῷ περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς φό-
 νος ἐγίνετο καὶ οἱ ἠγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ
 κατηκοντισμένοι ἦσαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαντες τὰ μὲν τι-
 τρωσκόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίας ἠγε-
 μόνων οὐκέτι διακεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα 6
 δὴ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἔκφρονες φίλοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις
 προσφερόμενοι πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπά-
 τουν καὶ κατέκαινον. ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν εὐ-
 ρυχωρίᾳ τε καὶ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι
 τοῖς θηρίοις, ὅπῃ μὲν ἐπιφέροιντο εἶκον, ἀποστραφέν-
 των δὲ εἶχοντο ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀνα-
 στρεφόμενοι τὰ πλείω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. ὡς 7
 δὲ καματηρά τε ἦν τὰ θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐρρωμέναι
 αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίνοντο, ἀλλὰ συριγμῷ μόνον διαχρώμενα
 ὥσπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώρουν,
 αὐτὸς μὲν Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον
 τῇ πάσῃ τάξει, τοὺς πεξοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὡς ἐς πυ-
 κνοτάτην ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. καὶ
 οὕτως οἱ μὲν ἰππεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπη-
 σαν ἐν τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεξοὶ πανταχόθεν
 ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. καὶ ἐν τούτῳ

ἵνα διέσχεν ἢ ἵππος ἢ Ἀλεξάνδρου ἐς φυγὴν πάντες ἐπεστράφησαν.

18 Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου ὑπολειμμένοι ἠγεμόνες ἦσαν, ὡς νικῶντα λαμπρῶς κατείδον Ἀλεξάνδρου, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμόν. καὶ οὗτοι οὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν Ἰνδῶν ἐποίησαν, ἀκμηῆτες ἀντὶ κεκμηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλεξάνδρου ἐπιγενομένοι τῇ διώξει.

2 Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν πεξοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν δισμυρίων, ἵππεις δὲ ἐς τρισχιλίους, τὰ δὲ ἄρματα ξύμπαντα κατεκόπη· καὶ Πώρου δύο παῖδες ἀπέθανον καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν ταύτη Ἰνδῶν καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἀρμάτων οἱ ἠγεμόνες καὶ οἱ ἱπάρχαι

καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πώρου ξύμπαντες. *** ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ

3 αὐτοῦ ἀπέθανον. τῶν δ' ἀμφ' Ἀλεξάνδρου πεξοὶ μὲν ἀπὸ ἐξακισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἵππεις δὲ τῶν μὲν ἱπποτοξοτῶν, οἱ δὴ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἦψαντο, δέκα· τῆς δὲ ἐταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱπέων ὡς διακόσιοι.

4 Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξάμενος μὴ ὅτι στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου, ὡς τῶν τε ἱπέων τὸν φόνον κατείδε καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπτωκότας, τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἠγεμόνων λυπρούς πεπλανημένους, τῶν δὲ πεξῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν, οὐχ ἤπερ Δαρεῖος ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων τοῖς ἀμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔστε γὰρ ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος, τετρωμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὤμων, ὃν δὴ γυμνὸν μόνου ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνεστρέφετο

(ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἤρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θώραξ, περιπτὸς ὢν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἁρμονίαν, ὡς ὕστερον καταμαθεῖν θεωμένοις ἦν), τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφαντα. καὶ Ἀλέξανδρος 6 μέγαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ σῶσαι ἐπεθύμησε. πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα μὲν Ταξίλην τὸν Ἰνδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' ὅσον οἱ ἀσφαλὲς ἐφαίνεται τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον ἐπιστήσαι τε ἠξίου τὸ θηρίον, οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι φεύγειν, καὶ ἀκοῦσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. ὁ δὲ ἰδὼν ἄν- 7 δρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην ἐπιστρέψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν τυχόν, εἰ μὴ ὑποφθάσας ἐκείνος ἀπήλασεν ἀπὸ τοῦ Πῶρου πρόσω τὸν ἵππον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χαλεπὸς ἐγένετο, ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἐπέμπε καὶ δὴ καὶ Μερόην ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιοῦ τῷ Πῶρῳ τὸν Μερόην ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὡς τὰ παρὰ τοῦ Μερόου 8 ἤκουσε καὶ ἐκ τοῦ δίψους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφαντα καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἐπιέ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσεν παρ' Ἀλέξανδρον.

Καὶ ὁ μὲν ἦγετο· Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα 19 ἐπύθετο, προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἐταίρων ἀπαντᾷ τῷ Πῶρῳ· καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον τότε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πῶρου καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαίνεται, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασιλέα ἄλλον καλῶς ἠγωνισμένος. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος 2 πρῶτος προσειπὼν αὐτὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅ τι οἱ γενέσθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνασθαι λόγος, ὅτι βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤσθεις τῷ λόγῳ, τοῦτο μὲν ἔσται σοι, ὦ Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ ἕνεκα·

σὺ δὲ σαυτοῦ ἕνεκα ὅτι σοὶ φίλον ἀξίου. ὁ δὲ πάντα ἔφη
 3 ἐν τούτῳ ἐνεῖναι. καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ
 λόγῳ ἠσθεῖς τὴν τε ἀρχὴν τῷ Πῶρῳ τῶν τε αὐτοῦ Ἰν-
 δῶν ἔδωκε καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ πλει-
 ονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βασι-
 λικῶς κεχρημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου
 ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ
 πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑδάσπου ποτα-
 μοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο ἐπ' ἀρχοντος Ἀθηναίους
 Ἡγεμόνος μηνὸς Μουνυχιῶνος.

4 Ἴνα δὲ ἡ μάχῃ ξυνέβη καὶ ἔνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέρασε
 τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος. καὶ
 τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον
 ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκέφαλα ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκε-
 φάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς
 5 οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ καμάτου τε καὶ ἡλικίας. ἦν γὰρ ἀμφὶ
 τὰ τριάκοντα ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρό-
 σθεν ξυγκαμῶν τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀνα-
 βαινόμενος τε πρὸς μόνον Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλας
 οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπήξιον ἀμβάτας, καὶ με-
 γέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. σημεῖον δὲ οἱ ἦν βοὸς
 κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη, ἐφ' ὅτου καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέ-
 γουσιν ὅτι ἔφερον· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὦν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μά-
 6 λιστα εἰκασμένου. οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίῳν χώρῃ ἀφα-
 νῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προσηκῆρξεν
 ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπά-
 ξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη εὐθύς ἐπὶ τῷ κη-
 ρύγματι. τοσὴν δὲ μὲν σπουδὴν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν
 ἦν, τοσόσδε δὲ Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις. καὶ
 ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάν-
 δρου ἕνεκα.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ κε-20
κόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νομι-
ζόμενα ἐπινίκια ἔθνε, καὶ ἄγων ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικός
τε καὶ ἰππικός αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου Ἴναπερ
τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κράτερον μὲν δὴ ξὺν 2
μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἄστινας ταύτη
ἔκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχιοῦντα· αὐτὸς δὲ ἤλαυ-
νεν ὡς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ Πῶρου ἀρχῇ Ἰνδούς.
ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανίκαι, ὡς λέγει Ἀριστόβου-
λος, ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ὁποτέρως δὲ ἔχει τὸ
ὄνομα οὐ μοι μέλει. ἐπήγει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν Ἀλέξαν- 3
δρος τῶν τε ἐταίρων ἰπέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν
πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἐκάστης ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἰπο-
τοξότας ξύμπαντας καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας καὶ τοὺς τοξότας·
καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολογία πάντες. καὶ ἔλαβε πό- 4
λεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ ἐπτὰ, ὧν ἵνα ὀλίγιστοι ἦσαν
οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους ἦσαν, πολλῶν
δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ κώμας πλήθει τε πολλὰς
ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ μείον τῶν πόλεων. καὶ
ταύτης τῆς χώρας Πῶρῳ ἄρχειν ἔδωκε· καὶ Ταξίλῃ δὲ
διαλλάττει Πῶρον καὶ Ταξίλῃν ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ
ἦθη τὰ αὐτοῦ.

Ἐν τούτῳ δὲ παρά τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἦκον, ἐν- 5
διδόντες αὐτόν τε Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν
ὄσης ἦρχε. καίτοι πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γε-
νομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν
Πῶρῳ τάττεσθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἐπεμψε, χρη-
ματά τε κομίζοντα καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα δῶρον
Ἀλεξάνδρῳ. ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν 6
πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Πῶρου ἄλλου του
ὑπάρχου Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην

ἵνα παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὕψεται ἤκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαιρήσει ἰδών.

7 Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρουης τε ὁ Παρθυαίων καὶ Ἰρκανίας σατραπίης τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θραῖκας ἄγων ἤκεν ὡς Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Σισικόττου τοῦ Ἀσσακηνηῶν σατραπόου ἄγγελοι, ὅτι τὸν τε ὑπαρχον σφῶν ἀπεκτονότες εἶεν οἱ Ἀσσακηνηοὶ καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστηκότες. καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν στρατιᾷ τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνηῶν χώραν καταστυσομένους καὶ κοσμήσοντας.

8 Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προὐχώρει. τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος μόνου τῶν Ἰνδοῶν ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διφθερῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ τὸ μὲν ρεῦμα ὀξὺ τοῦ Ἀκεσίνου πέτραις μεγάλαις καὶ ὀξειαῖς, καθ' ὧν φερόμενον βία τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαι τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ
9 εὖρος σταδίους ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διφθερῶν περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυναραχθέντων οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι διαφθαρήναι. εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκμηριουῖσθαι ὅτι οὐ πόρρω τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγραπται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος ὅσοις ἐς τεσσαράκοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος ἵνα μέσως ἔχει αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενωτάτος τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος ἐς τοὺς πεντεκαίδεκα ξυνάγεσθαι· καὶ ταῦτα πολλαχῇ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ. καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρου ἵνα περὶ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὡς σχολαιτέρω χρήσασθαι τῷ ρεύματι.

21 Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ αὐτοῦ

τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολελειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβάσεως, οἱ τὸν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἤδη ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήθεια παρακομίζειν ἔμελλον. Πῶρον δὲ 2 ἐς τὰ αὐτοῦ ἤθη ἀποπέμπει, κελεύσας Ἰνδῶν τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον καὶ εἴ τινας παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαμβάνοντα ἰέναι παρ' αὐτόν. αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξηγγέλθη πεφευγέναι ἀπολιπῶν τὴν χώραν ἧς ἦρχεν, ἐπενόει διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. ὁ γὰρ Πῶρος 3 οὗτος, ἔστε μὲν πολέμια ξυνειστήκει Ἀλεξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἱ χώραν ἐνεδίδου Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πῶρον μᾶλλον ἢ φίλῃ τῇ Ἀλεξάνδρου· ὡς δὲ ἀφειμένον τε ἐκείνον καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεὶς, οὐχ οὕτω τὴν Ἀλεξάνδρου, ὡς τὸν Πῶρον ἐκείνον τὸν ὁμώνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων ξυμπεῖσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.

Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν 4 Ὑδραώτην ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμόν, τὸ μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκεσίνου, ὀξύτητι δὲ τοῦ ῥοῦ μείονα. ὄσῃν δὲ τῆς χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας ἐπέροχοντο τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες. ἐνταῦθα Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει, δοὺς αὐτῷ μέρος τῆς 5 στρατιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἰπέων δὲ τὴν τε αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἰππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πῶρον τοῦ ἀφεστηκότος χώραν, κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα

ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαρόμενον τῷ Πά-
6 ρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσθαι. αὐτὸς δὲ ἐπέρα τὸν Ὑδραώτην πο-
ταμόν, οὐ καθάπερ τὸν Ἀκασίνην χαλεπῶς. προχωροῦντι
δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδραώτου τοὺς μὲν
πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινε, ἤδη δὲ
τινας ξὺν ὄπλοις ἀπαντήσαντας· τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγον-
τας ἐλὼν βία κατεστρέψατο.

22 Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν αὐτονό-
μων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς καλουμένους Κα-
θαίους αὐτούς τε παρασκευάζεσθαι ὡς ἐς μάχην, εἰ προσ-
ἄγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὁμορὰ σφισιν
ὡσαύτως αὐτόνομα, καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον·
2 εἶναι δὲ τὴν τε πόλιν ὀχυρὰν πρὸς ἣν ἐπευόουν ἀγωνί-
σασθαι, Σάργαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Κα-
θαῖοι εὐτολμότατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομι-
ζοντο· καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὀξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν
ἔθνος, καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρό-
σθεν στρατεύσαντας ἐπ' αὐτούς Πῶρόν τε καὶ Ἀβισάρην
ξὺν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐ-
τονόμων Ἰνδῶν ἀναστήσαντας οὐδὲν πράξαντας τῆς πα-
ρασκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν.

3 Ταῦθ' ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπουδῇ ἤλαυνεν
ὡς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. καὶ δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τοῦ ποτα-
μοῦ τοῦ Ὑδραώτου πρὸς πόλιν ἦκεν ἣ ὄνομα Πίμπραμα·
τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραῖσται ἐκαλοῦντο. οὐ-
4 τοι μὲν δὴ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Ἀλέ-
ξανδρος ἀναπαύσας τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν τῇ τρίτῃ
πρὸνχώρει ἐπὶ τὰ Σάργαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλ-
λοι πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως πα-
ρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφου οὐ πάντη ἀποτόμου
κύκλῳ δὲ τοῦ γηλόφου ἀμάξας περιστήσαντες ἐντὸς αὐ-
τῶν ἔστρατοπέδευον, ὡς τριπλοῦν χάρακα περιβεβλήσθαι

πρὸ τῶν ἀμαξῶν. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε πλῆθος κατιδὼν 5
 τῶν βαρβάρων καὶ τοῦ χωρίου τὴν φύσιν, ὡς μάλιστα
 πρὸς τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο παρετάσσετο· καὶ
 τοὺς μὲν ἵπποτοξότας εὐθύς ὡς εἶχεν ἐκπέμπει ἐπ' αὐ-
 τοὺς, ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας, ὡς μήτε
 ἐκδρομὴν τινα ποιήσασθαι τοὺς Ἴνδούς πρὶν ξυνταχθῆ-
 ναι αὐτῷ τὴν στρατιὰν καὶ ὡς πληγὰς γίγνεσθαι αὐτοῖς
 καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐντὸς τοῦ ὄχρωμάτος. αὐτὸς δὲ ἐπὶ 6
 μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν ἵππέων τὸ ἄγλημα κατέστησε
 καὶ τὴν Κλείτου ἵππαρχίαν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς
 ὑπασπιστάς, καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριαῖνας· κατὰ δὲ τὸ
 εὐώνυμον Περδίικας αὐτῷ ἐτέτακτο, τὴν τε αὐτοῦ ἔχων
 ἵππαρχίαν καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ
 ἐκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῆ διακριθέντες ἐτάχθησαν.
 ἐκτάσσουσι δὲ αὐτῷ παρεγένοντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθο- 7
 φυλακίας πεξοὶ τε καὶ ἵππεις. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἵπ-
 πέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν πε-
 ζῶν τῶν προσγενομένων πυκνοτέραν τὴν σύγκλεισιν τῆς
 φάλαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ
 τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ εὐώ-
 νυμον τῶν Ἴνδῶν ἀμάξας. ταύτη γὰρ εὐπροσοδώτερον
 αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον καὶ οὐ πυκναὶ ὡσαύτως αἱ ἀμα-
 ξαὶ ἐφειστήμεσαν.

Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγοῦσαν οὐκ ἐξέδραμον 23
 οἱ Ἴνδοι ἔξω τῶν ἀμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ'
 ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη
 τῶν ἵππέων τὸ ἔργον καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πεξὸς
 ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν πρῶ- 2
 των ἀμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς
 Ἴνδούς· πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἴνδοι παραταξάμενοι
 ῥᾶον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν
 ἐλάττωι τῷ κύκλῳ καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ' εὐρυχω-

ρίαν ὠσαύτως προσαγόντων σφίσι, ἐν ᾧ τὰς τε πρώτας
 ἀμάξας ὑπεξῆγον καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν ὡς ἐνά-
 στοις προῦχώρει ἀτάκτως προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ
 τούτων ὅμως ἐξώσθησαν οἱ Ἴνδοι βιασθέντες πρὸς τῆς
 3 φάλαγγος. οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλὰ καὶ
 ὡς τάχους εἶχον φυγῆ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείσθησαν. καὶ
 Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεστρατοπέδευσε
 τοῖς πεξοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε ἠδυνήθη αὐτῷ περιβαλεῖν
 ἢ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπέχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ
 4 κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλεί-
 ποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τείχους ἦν,
 τοὺς ἰππέας ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης, γνούς οὐ βα-
 θεῖαν οὔσαν τὴν λίμνην καὶ ἅμα εἰκάσας ὅτι φοβεροὶ γε-
 νόμενοι οἱ Ἴνδοι ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης ἀπολείψουσι
 5 τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἰκάσειν·
 ἀμφὶ γὰρ δευτεράν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους
 οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέκυρσαν ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἰπ-
 πέων, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν
 ἰπέων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυλάσσεται ἐν
 κύκλῳ ἢ λίμνῃ ἐς τὴν πόλιν αὐθις ἀνεχώρησαν.
 6 Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ περιβάλλει ἵνα περ
 μὴ εἶργεν ἢ λίμνη τὴν πόλιν καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς
 λίμνης ἀκριβεστέρας κατέστησεν. αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσ-
 ἀγειν τῷ τείχει ἐπενόει, ὡς κατασειεῖν τὸ τεῖχος. αὐτο-
 μολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινες φράζουσιν
 ὅτι ἐν νῷ ἔχοιεν αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ
 τῆς πόλεως οἱ Ἴνδοι κατὰ τὴν λίμνην ἵνα περ τὸ ἐκλιπὲς
 7 ἦν τοῦ χάρακος. ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει
 ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς
 καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξο-
 τῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ἧπερ μάλιστα εἰκάξε βιάσε-
 σθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὴν αἰσθῆ, ἔφη, βιασο-

μένους ταύτη, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἰργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω, τὸν δὲ σαλπικτην κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμόνες, ἐπειδὰν σημαυθῆ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἵεναι ἐπὶ τὸν θόρυβον ἵνα ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῆ. ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ ἀμάξας τε **24** ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἀμαξῶν ταύτη ξυναγαγὼν ὡς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνηται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος συννησαι ἄλλη καὶ ἄλλη ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται ἐν τῇ νυκτὶ ἐξειργάσαντο. ἦδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ **2** βάρβαροι, καθάπερ ἐξήγγελλο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἐφέροντο. οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτη φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ ἐν τούτῳ οἱ τε σαλπικταὶ ἐσήμαινον αὐτῷ καὶ αὐτὸς τὴν στρατιὰν ὠπλισμένην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. τοῖς **3** δὲ αἶ τε ἀμάξαι ἐμποδῶν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος. ὡς δὲ ἡ τε σάλπιγξ ἐφθέγγεατο καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς, τοὺς αἰεὶ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἀμαξῶν κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὐτοὶ ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς πεντακοσίους.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τοὺς τε ὑπολοί- **4** πους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς πεντακισχιλίους· αἶ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπηγμένα ἦσαν καὶ προσήγοντο ἦδη τῷ τείχει. ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους, ὑπορύττοντές τε αὐτοὶ πλίνθινον ὄν τὸ τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ

5 πάντη προσθέντες αἰρουῶσι κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰνδῶν ἐς μυριάδας καὶ ἑπτακισχιλίους, ἐάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ μυριάδας καὶ ἄρματα τριακόσια καὶ ἵππεις πεντακόσιοι. τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾶς ἀπέθανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ· τραυματῖαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Ἀνσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.

6 Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας Εὐμένην τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις τὰς ξυναφεσιώσας τοῖς Σαργάλοις, δούς αὐτῷ τῶν ἵππέων ἐς τριακοσίους, φράσσοντας τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν τε Σαργάλων τὴν ἀλώσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσί τε καὶ δεχομένοις φιλίως Ἀλεξάνδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν

7 αὐτονομῶν Ἰνδῶν ὅσοι ἐκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξηγγελο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότα πρὸς Ἀλεξάνδρου τὰ Σάργαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἔφρουρον ἀπολιπόντες τὰς πόλεις. καὶ Ἀλεξάνδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγὴ, σπουδῆ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἔφθασαν ἀποφυγόντες, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγένετο· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενεῖα ὑπελείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾶς ἀπέ-

8 θανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα. ὡς δὲ ἀπέγνω διώκειν τοῦ πρόσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάργαλα τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε, τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰνδῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτονομῶσι, τότε δὲ ἐκουσίως προσχωρήσασι προσέθηκε. καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἄμφ' αὐτὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς πόλεις αἱ προσκεχωρήκισαν, φρουρὰς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὑφασιν πεταμὸν προὔχωρει, ὡς καὶ τοὺς ἐπ' ἐκείνα

Ἴνδους καταστρέψαιτο. οὐδὲ ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου ἔστε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά **25**
 τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθούς
 μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια καὶ εἰς τὰ ἴδια
 δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας· πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων
 ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἐπιεικοῦς
 ἐξηγεῖσθαι. πληθὸς τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀθρώ-
 ποῖς πολὺ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἴνδους καὶ μεγέθει με-
 γρίστους καὶ ἀνδρεία. ταῦτα δὲ ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξαν- **2**
 δρον μὲν παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τοῦ πρόσω ἰέναι· οἱ
 Μακεδόνες δὲ ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαῖς, πόνους τε
 ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρούμενον
 ὀρῶντες τὸν βασιλέα· ξύλλογοί τε ἐγίνοντο κατὰ τὸ
 στρατόπεδον τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπιει-
 κέστατοι, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἦν ἄγῃ Ἀλέ-
 ξανδρος, ἀπισχυριζομένων. ταῦτα ὡς ἐπύθετο Ἀλέξαν-
 δρος, πρὶν καὶ ἐπὶ μείζον προελθεῖν τὴν ταραχὴν τοῖς
 στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας
 τῶν τάξεων ἔλεξεν ὧδε.

Ὅρῶν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι, **3**
 οὐχ ὁμοία ἔτι τῇ γνώμῃ ἐπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους,
 ξυνήγαγον ἐς ταυτό, ὡς ἢ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ
 πεισθεῖς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. εἰ μὲν δὴ μεμποί εἰσιν
 ὑμῖν οἱ μέγροι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ
 ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοί ἐστιν. εἰ δὲ **4**
 Ἰωνία τε πρὸς ὑμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ
 Ελλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Καππαδόκες καὶ
 Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παι-
 φυλία δὲ καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ Ἑλ-
 ληρικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἅ καὶ Συρία ἢ τε κοίλη καὶ ἡ
 μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλῶν δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σου- **5**

σίων ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τας Κασπίας πύλας, τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Καυκάσου, ὅ τι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Τανάϊδος, Βακτριανοί, Ὑρακάνιοι, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρακανία, Σκύθας τε ἀνεστῆλαμεν ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκσίνης, ὁ Ὑδραώτης, τί ὀνειῖτε καὶ τὸν Ὑρασιν καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφάσιος γένη προσθεῖναι τῇ ὑμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ; ἢ δέδιτε μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας; ὧν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἐκόντες, οἱ δὲ φεύγοντες ἀλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῖν ἔρημον παραδιδόασιν, ἢ δὲ τοῖς ξυμμαχοῖς τε καὶ τοῖς ἐκουῖσι προσχωρήσασι προστίθεται.

26 Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ ἔργωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν ποθεῖ ἀκοῦσαι ὅ τι περ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἢ λοιπὴ ἔστιν ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμόν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑώραν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ λέγω ὑμῖν ξυναφῆς φανεῖται ἡ Ὑρακανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν ἢ μεγάλη θάλασσα. καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμαχοῖς τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξύρρουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Ὑρακανίαν τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευσθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους Σηλῶν· ἀπὸ δὲ Σηλῶν ἢ ἐντὸς Λιβύῃ πᾶσα ἡμετέρα γίνεται καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτης ἀρχῆς οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε. νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ μὲν μάχιστα ὑπολείπεται γένη ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφάσιος ἔστε ἐπὶ τὴν ἑώραν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρακανίαν ὡς ἐπὶ βορρᾶν ἄνεμον, καὶ τὰ Σκυθικὰ

γένη οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπί-
 σω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῆ πρὸς
 ἀπόστασιν πρὸς τῶν μήπω ἐχομένων. καὶ τότε δὴ ἀνό- 4
 νητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολλοὶ πόνοι ἢ ἄλλων αὐτίς ἐξ
 ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ κινδύνων. ἀλλὰ παραμείνατε,
 ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι. πονούντων τοι καὶ κιν-
 δυνεύοντων τὰ καλὰ ἔργα, καὶ ζῆν τε ζῆν ἀρετῇ ἠδὺ καὶ
 ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους. ἢ οὐκ 5
 ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ Ἄρ-
 γει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς το-
 σόνδε κλέος ἦλθεν ὡς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δο-
 κεῖν; οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ
 ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπ'
 ἐκεῖνα τῆς Νύσης ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄοργος πέτρα ἢ τῷ
 Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς ἡμῶν ἔχεται. ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι 6
 ὑπόλοιπα τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημένοις καὶ
 τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα
 καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι
 ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκείαν διασώζειν, Θρα-
 κας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ καὶ τῶν
 Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα ἀναστέλ-
 λουτες;

Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς 7
 ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἤγον, οὐκ ἀπεικό-
 τως ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν πόνων μό-
 νοις ὑμῖν μετόν, τὰ δὲ ἅθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιούν-
 τες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέτεστι
 τῶν κινδύνων, τὰ δὲ ἅθλα ἐν μέσῳ κεῖται ξύμπασιν. ἢ 8
 τε γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε. καὶ
 τῶν χρημάτων τὸ μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς τὸ πολὺ ἔρχεται
 καὶ ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας
 μὰ Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει

ἀγαθὰ ἔσσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκίαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

27 Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου πολὺν μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν οὔτε ἀντιλέγειν τολμῶντων πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέος οὔτε ξυγχαρεῖν ἐθέλοντων. ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βουλόμενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσι γινώσκει· ἔμεινε δὲ καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ ἢ σιωπὴ· ὁψὲ δὲ ποτε θαρσύνσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους ἔλεξε τοιαῦτα.

2 Ἐπειδὴ καὶ αὐτός, ὡ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξειν φῆς, πεισθεῖς δὲ οὐ βιάσασθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἄθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κεκομισμένοι καὶ τῷ κρατιστεῦναι παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυμοί σοι ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς.

3 οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις ἐρῶ, ἀλλ' ἀνομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δὲ εἰμι καθ' ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὕσαν καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε ἀπροφάσιστον

4 τόλμαν. ὅσῳ γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα σοί τε ἡγρομένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκοθεν ὀρηθηεῖσι, τοσῶνδε μᾶλλον τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. αὐτὸς γάρ τοι ὄρας ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοὶ ὠρμήθημεν,

5 ὅσοι δὲ ὑπολελείμεθα· ὧν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόρους αἰσθόμενος, οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέπεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἳ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ οἰκισθείσαις

κατωκισμένοι οὐδ' οὗτοι πάντες ἐκόντες μένουσιν· οἱ δέ, ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες αὐτοῖ τε καὶ ἡ Μακεδονικῆ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολώλεκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι γεγενημένοι ἄλλοι ἄλλη τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσίν· οἱ πλείους 6 δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὡσαύτως ἐρρωμένοι, ταῖς τε γνάμιας πολὺν ἔτι μᾶλλον προκεκημηότες. καὶ τούτοις ξύμπασι πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παιδῶν, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ πορισθέντι σφίσι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλούσιοι ἐκ πενήτων ἀναστρέφοντες, ξύγγνωστοί εἰσιν ἐπιθεῖν ποθοῦντες. σὺ 7 δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἐκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται· ἐπανελθὼν δ' αὐτός τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῶον οἶκον κομίσας οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἔω ᾤκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὐξείνου πόντον· εἰ δέ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξη- 8 γεῖσθαι. ἔφονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμηῆτες ἀντὶ κεκημηότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἐς τε τὸ παραντίκα οὐ φοβερὰ καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὗς καὶ ταύτῃ ἔτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὀρῶντας τοὺς πρότερον ξυπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἐς τὰ σφέτερα ἦθη ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλεεῖς. καλὸν δέ, ὦ βασιλεῦ, εἶπερ 9

τι καὶ ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνη. σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτη καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.

28 Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προχυθέντα ἔτι μᾶλλον δηλωῶσαι τό τε ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ τὸ καθ' ἡδονὴν σφισιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε μὲν ἀχθεσθεὶς τοῦ τε Κοίνου τῆ παρορησία καὶ τῷ ὄκνῳ τῶν ἄλλων 2 ἡγεμόνων διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυγκαλέσας αὐτοὺς ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτοὺς αὐτὸς μὲν λέγει εἶπε τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκουτα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἔξιν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας τῷ βασιλεῖ σφῶν ἐκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις ὅτι τὸν βασιλεῖα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπο- 3 λιπόντες. ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἐς τὴν σκηνὴν, μηδέ τινα τῶν ἐταίρων προσέσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν τρίτην ἔτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δὴ τις τροπὴ ταῖς γνώμας τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων, οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίνεσθαι, 4 ἐμπεσοῦσα εὐπειθεστέρους παρέξει αὐτούς. ὡς δὲ σιγῇ αὐτὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δηλοὶ ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοί γε ὑπ' αὐτῆς, ἐνταῦθα δὴ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μείον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίνετο αὐτῷ τὰ ἱερά. τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἐταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγών, ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφε- ρεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἐγνωσται ὀπίσω ἀπο- στρέφειν.

Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγῆς χαίρων βοή- 29
 σεις καὶ ἐδάκρουν οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ
 τῇ βασιλικῇ πελάζοντες εὐχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ
 ἀγαθὰ, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. ἔνθα
 δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιὰν δώδεκα βωμοὺς κα-
 τασκευάζειν προστάττει, ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους
 πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἔτι ἢ κατὰ πύργους, χαρι-
 στήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόunde ἀγαγοῦσιν αὐτὸν νι-
 κῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων. ὡς δὲ κατεσκευα- 2
 σμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὴ ἐπ' αὐτῶν ὡς νόμος
 καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ τὴν μὲν
 χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ Πῶρῳ ἄρχειν
 προσέθηκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἀνέστρεφε. δια-
 βὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην, ἐπὶ τὸν Ἀκείνην αὖ ἐπανήει ὀπί-
 σω. καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνει τὴν πόλιν ἐξωκοδομη- 3
 μένην ἣντινα Ἑφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ
 ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθελονταὶ
 κατακίζοντο καὶ τῶν μισθοφόρων ὅ τι περ ἀπόμαχον,
 αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγά-
 λην θάλασσαν.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς 4
 ὁμόρου Ἀβισάρη χώρας ὑπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου
 καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες ἅ μάλιστα παρ'
 Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ' Ἀβισάρου ἐλέφαντας, ἀριθμὸν ἐς
 τρισκόκκοντα· Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλ-
 θεῖν. ξυνέβαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκ-
 πεμφθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. καὶ ταῦτα οὐ χα- 5
 λεπῶς πιστεύσας οὕτως ἔχειν Ἀβισάρην τε τῆς αὐτοῦ
 χώρας σατραπεύειν ἔδωκε καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου
 ἐπικρατεία προσέθηκε· καὶ φόρους οὕστινας ἀποίσουσι
 τάξας θύει αὖ καὶ ἐπὶ τῷ Ἀκείνην ποταμῷ. καὶ τὸν Ἀκε-
 σίνην αὖ διαβὰς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἦκεν, ἵνα καὶ τῶν

πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεπονηκότα ἦν ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμηι.

APPIANOY

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBLION EKTON.

- 1 Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὐπόρα, ἔγνω καταπλεῖν
- 2 κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. πρότερον μὲν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείκους ἰδῶν, μόνῳ τῶν ἄλλων ποταμῶν πλὴν Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἡ γῆ ἐκφέρει ἢ Αἰγυπτία, καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδόν, ἔδοξεν ἐξευρηκένοι τοῦ Νείλου τὰς
- 3 ἀρχάς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα καὶ ταύτη ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα, ἔπειτα ὁπόθεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ῥεῖν Νείλου ἤδη πρὸς Αἰθιοπίων τε τῶν ταύτη καὶ Αἰγυπτίων καλούμενον, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῆς Αἰγύπτου Αἰγυπτον, οὕτω δὴ ἐκδιδόναι
- 4 ἐς τὴν ἐντὸς-θάλασσαν. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράφαι καὶ ὅτι δοκοίη αὐτῷ ἐξευρηκένοι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς δὴ τισι καὶ φάυλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαιρόμενον. ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὴ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων

τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀεσίην, τὸν Ἀεσίην δὲ τῷ Ἰνδῷ
 τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας,
 τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν,
 δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον τῆς
 γῆς τῆς Αἰγυπτίας, τηρικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς
 τὴν μητέρα τοῦτο ὁ ἀμφὶ τῷ Νείλῳ ἔγραφεν ἀφελεῖν. καὶ 6
 τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔστε ἐπὶ τὴν με-
 γάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ
 τῷδε κελεῦσαι τὰς ναῦς. αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς
 ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ
 Φοινίκων καὶ Κυπρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων.

Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν, ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλε- 2
 ξάνδρῳ ὢν τῶν ἐταίρων, νόσῳ τελευτᾷ· καὶ τοῦτον θά-
 πτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. αὐτὸς δὲ ξυνα-
 γαγῶν τοὺς τε ἐταίρους καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ'
 αὐτὸν ἀφιγμένοι ἦσαν βασιλέα μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἤδη
 Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἐπὶ μὲν ἔθνῶν τῶν ξυμ-
 πάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίαις.
 τὴν στρατιὰν δὲ διένειμεν ὧδε. αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπι- 2
 στάς τε ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ
 τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἰπ-
 πέων. Κράτερος δὲ αὐτῷ μοῖραν τε τῶν πεζῶν καὶ τῶν
 ἰπέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου τὴν ἐν δεξιᾷ ἤγε·
 κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον
 τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προὐχώρει
 ἄγων, ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελ-
 μένου ὡς τάχιστα ἄγειν ἵναπερ τὰ Σωπείδου βασιλεία·
 Φιλίππῳ δὲ τῷ σατραπῆ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰνδοῦ ὡς 3
 ἐπὶ Βακτρίους γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας παρήγγελο
 ἔπεσθαι ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. τοὺς ἰπέας δὲ τοὺς Νυ-
 σαίους ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νῦσαν. τοῦ μὲν δὴ ναυ-
 τικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο, τῆς δὲ αὐτοῦ νεῶς

κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ ἦντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον
 4 ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πλῆθος τῶν νεῶν, ὡς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Δάγου, ᾧ μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα· τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς τε καὶ κερκούροις καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν [δισ]χιλίων.

3 Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ τὴν ἑὸν ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθυε τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ ὅπως οἱ μάντις ἐξηγοῦντο. καὶ ἐπιβὰς τῆς νεῶς ἀπὸ τῆς πρῶρας ἐκ χρυσῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμόν, τὸν τε Ἀκесίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ, ὄντινα μέγιστον [αὐ] τῶν ἄλλων ποταμῶν ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο καὶ οὐ πόρρω αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδόν, ἐς ὅτι
 2 τινὰ ὁ Ἀκесίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλλει. ἐπὶ δὲ Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ Ἀμμωνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι. ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη καὶ ἀνήγοντο ἐν κόσμῳ. παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσων τε τὰ σκευοφόρα πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι καὶ ἐφ' ὅσων τὰ ἱππαγωγά, ἐφ' ὅσων τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν, ὡς μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῆ πλεούσας· καὶ ταῖς ταχυνα-
 3 τούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς τάξεως. ἦν δὲ ὁ τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικώς, ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἐν ταύτῳ ἔρεσομένων, καὶ βοή ἀπὸ τε τῶν κελευστῶν ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας τῆς εἰρεσίας καὶ τῶν ἔρετῶν ὁπότε ἀθρόοι ἐμπίπτοντες τῷ ροθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἱ τε ὄχθαι, ὑψηλότεραι τῶν νεῶν πολλαχῇ οὔσαι, ἐς στενόν τε τὴν βοήν ξυνάγουσαι, καὶ τῇ

ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ἠϋξημένην ἐς ἀλλήλας ἀντέ-
 πεμπον, καὶ πού καὶ νάπαι ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ
 τε ἐρημίᾳ καὶ τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κτύπου καὶ αὐταὶ ξυν-
 επελάμβανον· οἳ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἵππα- 4
 γαγῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν
 τῇ Ἰνδῶν γῇ (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοὺς στό-
 λου οὐκ ἐμέμνηντο γενέσθαι ναυτικόν), ἔκπληξιν παρεῖ-
 χον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων, ὥστε οἱ μὲν αὐτῶν
 αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγενομένοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρ-
 τουν· ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων 5
 Ἰνδῶν ἢ βοῇ τῶν ἐρετῶν ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξίκετο,
 καὶ οὗτοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθεον καὶ ξυνείποντο ἐπάδου-
 τες βαρβαρικῶς. φιλωδοὶ γάρ, εἶπερ τινὲς ἄλλοι Ἰνδοὶ
 καὶ φιλορρήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἄμα Διο-
 νύσῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.

Οὕτω δὴ πλέων τρίτῃ ἡμέρᾳ κατέσχευεν ἵναπερ Ἡφαι- 14
 στίῳ τε καὶ Κρατέρῳ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπεδεύειν ἐπὶ
 ταῖς ἀντιπέρας ὄχθαις παρήγγελο. μείνας δὲ ἐνταῦθα
 ἡμέρας δύο, ὡς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ
 ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκασίνην ποταμὸν ἐκπέμπει
 ξὺν οἷς ἔχων ἦκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀκασίνου ποταμοῦ τὴν
 ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δὲ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Ἡφαι-
 στίῳνα αὐτῶν ἐκπέμπει, παραγγείλας ὅπως χρὴ τὴν πο-
 ρεῖαν ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ἔπλει κατὰ τὸν Ὑδάσπην πο- 2
 ταμὸν, οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ κατάπλω εἴκοσι σταδίων τὸ
 εὖρος. προσορμιζόμενος δὲ ὅπη τύχοι ταῖς ὄχθαις τοὺς
 προσοικουῦντας τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδῶν τοὺς μὲν ἐνδιδόντας
 σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἤδη δέ τινας καὶ ἐς ἀλ-
 κὴν χωρήσαντας βίᾳ κατεστρέψατο. αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὴν 3
 Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους
 τε καὶ μαχιμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος
 καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ γυναικας ἀπο-

τεθειῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων, αὐτοὶ δὲ ἐγνω-
κέναι διὰ μάχης ἰέναι πρὸς αὐτόν· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ σπου-
δῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως μὴ καθεστηκόσιν
αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τε-
4 παραγμένῳ προσφέρεται. ἐνθεν δὲ ὠρμήθη τὸ δεύτερον,
καὶ πέμπτη ἀφίκετο ἡμέρα ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ἰθά-
σπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου. ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ
οὔτοι, στενότατος εἰς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται καὶ
τὸ ρεῦμα αὐτῷ ὄξυ ἐπὶ τῇ στενότητι καὶ δίνει ἀτοποὶ
ὑποστρέφοντος τοῦ ῥοῦ, καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεται τε καὶ
καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὡς καὶ πόρρω ἔτι ὄντων ἑξακούεσθαι
5 τὸν κτύπον τοῦ κύματος. καὶ ἦν μὲν προεξηγγελμένα
ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου τῆ
στρατιᾶ· ὅμως δὲ ἐπειδὴ ἐπέλαξεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς
ὁ στρατός, ἐς τοσόυδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν,
ὥστε ἐπέστησαν τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλ-
ματος, ἀλλὰ τῶν τε κελυσιῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπη-
σάντων καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.

5 Ὡς δὲ οὐ πόρρω τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ
κυβερνηταὶ παραγγέλλουσιν ὡς βιαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ χρω-
μένους ἐξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας
τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέφεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ
2 κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. τὰ
μὲν δὴ τρογγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστρα-
φέντα πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ,
ὅτι μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθύ,
πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακροὶ νῆες οὐχ
ᾠσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε με-
τέωροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ᾠσαύτως οὔσαι, ὅσαι
τε δίκροτοι αὐτῶν τὰς κάτω κῶπας οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔξω
3 ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κῶπαι δὴ αὐτοῖς, πλαγίως
ἐν ταῖς δίταις γενομένοις, συνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατ-

ελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐ φθασάντων αὐτὰς με-
 τεωρίσαι, ὡς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ δὴ
 περιπεσούσας ἀλλήλαις αὐτὰς τε διαφθαρεῖναι καὶ τῶν
 ἐμπλεόντων ἐν αὐταῖς πολλούς. ὡς δὲ ἐς πλάτος ἤδη ὁ
 ποταμὸς διέσχευεν, ἐνταῦθα δὴ ὁ τε ῥοῦς οὐκέτι ὡσαύτως
 χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίαι τῇ βίᾳ ἐπέστρεφον.
 προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ Ἀλέξανδρος τὸν στρα- 4
 τὸν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσὶ
 καὶ τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ ἐπιτηδείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν
 ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ τινες ἐπ' αὐτῶν ζῶν-
 τες ἔτι ἐφέροντο, τούτους τε διέσωσε καὶ ἐπισκευάσας τὰς
 πεπονηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν καταπλεῖν κελεύει
 ἔστ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ Μαλλῶν ἔθνους· αὐ-
 τὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσχωρούντων καταδρο-
 μὴν τῆς χώρας ποιησάμενος καὶ κωλύσας ἐπικουρῆσαι
 αὐτοὺς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω δὴ αὐθις ξυνέμιξε τῷ ναυτικῷ.

Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῶ καὶ Κράτερος καὶ 5
 Φίλιππος ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτοὺς ὁμοῦ ἤδη ἦσαν. ὁ δὲ τοὺς
 μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέροχοντος τάξιν καὶ τοὺς
 ἵπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτὸν στρατιᾷ
 διαβιβάσας τὸν Ἰθάσπην ποταμὸν Κρατέρῳ ἄγειν προσ-
 ἔταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ πέμπει, τρισὶν ἡμέ-
 ραις τὴν στρατιὰν κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν.
 τὸν δὲ ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε· καὶ Ἡφαιστίωνα 6
 μὲν πέντε ἡμέραις προϊέναι ἔταξεν, ὡς εἴ τινες τοὺς ξὺν
 αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπουδὴν
 ἴοιεν, τοῖς ἄμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἀλίσκωνται·
 Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου, δοὺς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς
 μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἔπεσθαι ἐκέλευσεν,
 ὡς ὅσοι τὸ ἔμπαλιν ὑποστρέφοιεν αὐτὸν φεύγοντες, οὐ-
 τοι δὲ εἰς τοὺς ἄμφι τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν. ἐπὰν δὲ 7
 ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ

Ἵδραώτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς τε φθάνοντας ὑπομένειν ἐκέλευσεν ἔστ' ἂν ἤκη αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφὶ Κράτερον καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

- 6 Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τῶν πεξεταίρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἵπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱπέων τῶν ἐταίρων τοὺς ἡμίσεας διὰ γῆς ἀνύδρου ὡς ἐπὶ Μαλλοὺς ἤγευ, ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν 2 τῶν αὐτονόμων. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ, ὃ δὴ ἀπεῖχε τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ σταδίου εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν οὐ πολὺν χρόνον παραγγέλλει ὅτι τις ἔχει ἄγρος ἐμπλῆσαι ὕδατος. διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακοσίους μάλιστα σταδίους ἅμα ἡμέρα πρὸς πόλιν ἀφί- 3 κητο ἐς ἣν ξυμπεφεύγεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. οἱ δὲ οὐποτ' ἂν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφᾶς Ἀλέξανδρον ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἄνοπλοι ἦσαν· ἐφ' ὅτῳ καὶ δῆλος ἐγένετο ταύτην ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἦν ὅτι ἀραγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις ὅτι ἄξει πιστὸν ἐφαίνετο. τούτοις μὲν δὴ οὐ προσδοκήσασιν ἐπιπεσῶν τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν οὐδὲ εἰς ἀλκὴν, οἷα δὴ ἀνόπλους, τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων ἐς τὴν πόλιν κατειληθέντων κύκλω περιστήσας τῷ τείχει τοὺς ἱπέας, ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ τῶν πεζῶν 4 ἠκολουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἵππῳ. ὡς δὲ τάχιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίικαν μὲν τὴν τε αὐτοῦ ἵππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν, οἱ ξυμπεφευγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει κελεύσας, ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός, ὡς μηδὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυ-

γόντας τινὰς αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρ-
 βάροις ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσέ-
 βαλλε τῷ τείχει. οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπου- 5
 σιν, ὡς οὐκ ἂν διαφυλάξουντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ
 καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπο-
 μάχων γεγενημένων· ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες χρο-
 νου μὲν τινα ἡμύνοντο ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ χα-
 λεποῦ ἐς προσβολήν· προσκειμένων δὲ πάντοθεν εὐρώ-
 στως τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλη
 ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ ἢ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἐάλω
 καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν
 δὲ ἐς δισχιλίους.

Περδίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἣντινα ἐστάλη ἀφι- 6
 κόμενος τὴν μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ
 ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ πεφεύγεςαν ἐξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες
 δρόμῳ ἤλαυνε κατὰ στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ φιλοὶ
 ὡς τάχους ποδῶν εἶχον αὐτῷ ἐφείποντο. καταλαβὼν δὲ
 τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἐφθασαν ἐς τὰ ἔλη
 ξυμφυγόντες.

Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀναπαύσας 7
 τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἔσπε ἐπὶ πρῶτην φυλακὴν ἦει τοῦ πρό-
 σω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα ἡμέρα
 ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραῶτην ποταμόν. ἔνθα δὴ τῶν Μαλ-
 λῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ
 καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πόρον
 πολλοὺς αὐτῶν διέφθειρε. καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε ξυνδιαβὰς 2
 κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον διώκων εἶχετο τῶν φθασάντων
 ἐς τὴν ἀποχώρησιν. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν,
 τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυγον ἐς
 τι χωρίον ὄχυρόν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς
 οἱ πεξοὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ τούτους Πείθωνα
 τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων δύο ἱππαρ-

3 χίας. καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς καταπεφευγότες ἐς αὐτὸ ἠνδραπόδισαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν. ταῦτα δὲ οἱ ἀμφὶ τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον αὐθις ἐς τὸ στρατόπεδον.

4 Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὡς ἐπὶ τῶν Βραχμάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπεφευγέναι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν. ὡς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ὑπορουσσομένα τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τεῖχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκεῖθεν ἠμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἐς πέντε 5 καὶ εἴκοσι. καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τὰς τε κλίμακας κελεύει πάντοθεν προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορούττειν τὸ τεῖχος. ὡς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορουσσομένος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραρραγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτη ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τεί- 6 χους ὤφθη ἔχων τὸ τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες αἰσχυρθέντες ἄλλος ἄλλη ἀνήεσαν. εἶχετό τε ἤδη ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

8 Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν τῇ ὑστεραίᾳ προὔχωρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότες καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς τὴν ἔρημον. 2 καὶ ἐνταῦθα αὐθις μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν ἐς τὴν ἐπιούσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τον ἱπάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοῖ

ἤγρουντο ἄροντας καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐ-
 τοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τῆς 3
 ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἴ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς
 τὰς ὕλας ξυμπεφευγόντων, αἱ δὴ πολλαὶ πρὸς τῆ ὄχθη
 τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθελουταὶ
 σφᾶς ἐνδιδοῖεν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις
 οἱ ἀμφὶ Πείθωνά τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.

Αὐτὸς δὲ ἤγρεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, 4
 ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγένας
 αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἴνδοι
 ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν
 Ὑδραώτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ
 ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὡς εἰρξοντες τοῦ
 πόρου Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν 5
 τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν ἤει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδραώ-
 την, ἵναπερ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλλετο·
 οἱ δὲ πεζοὶ ἔπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὡς δὲ ἀφίκετό τε
 ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους τεταγμένους
 κατεῖδε, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον ξὺν
 τῇ ἵππῳ μόνῃ. οἱ δέ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ ὄντα 6
 ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι δὲ
 ὁμῶς ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν
 μόνῃ τῇ ἵππῳ εἶπετο. ὡς δὲ κατεῖδον ἵππέας μόνους, ἐπι-
 στρέψαντες οἱ Ἴνδοι καρτερῶς ἐμάχοντο, πλήθος ὄντες ἐς
 πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς τὴν τε φάλαγγα αὐ-
 τῶν πυκνὴν κατεῖδε καὶ αὐτῷ οἱ πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβο-
 λὰς μὲν ἐποίει ἐς κύκλους παριππεύων· ἐς χειρὰς δὲ οὐκ
 ἤει τοῖς Ἴνδοῖς. καὶ ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἱ τε 7
 Ἀγριᾶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, ἃς δὴ ἐπιλέκτους
 ἔμα οἱ ἤγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρρω δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ
 ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἴνδοι ὁμοῦ σφισι πάντων
 τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες ἤδη προτρο-

8 πάδην ἔφευγον εἰς πόλιν ὄχυρωτάτην τῶν πλησίον. καὶ Ἀλέξανδρος ἐπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε καὶ ὡς εἰς τὴν πόλιν οἱ διαφυγόντες κατειλήθησαν, πρῶτα μὲν τοῖς ἵππευσιν ἐξ ἐφόδου ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν· ὡς δὲ οἱ πεξοὶ αὐτῷ παρήσαν, ταύτη μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεῦει ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολὺ τε τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο εἰς τὴν προσβολὴν καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὑπὸ τε πορείας μακρᾶς οἱ πεξοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τεταλαιπωρήκεσαν·

9 τῇ δὲ ὑστεραία διχῆ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει, τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε. καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξάμενοι οἱ Ἴνδοι τῶν Μακεδόνων τὴν ὀρμὴν τὰ μὲν τείχη τῆς πόλεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν πυλῖδα τινὰ κατασχίσαντες

2 παρήλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ ὁμοῦ Περδίκκας τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἐαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει ἢ πόλις, ὡς ἐρημιούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον. ὡς δὲ ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων καὶ πρὸ ταύτης τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει ὅπη παρ-εῖκοι τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρωῶντο εἰς τὴν ἄκραν.

3 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἀρπάσας κλίμακα ἐνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τείχει αὐτὸς καὶ εἰληθεῖς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινε· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Πευκέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἦν ἐκ τοῦ νεῶ τῆς Ἀθηναῖς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἱ εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνήει

κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων. ἤδη 4 τε πρὸς τῇ ἐπάλλξει τοῦ τείχους ὁ βασιλεὺς ἦν καὶ ἐρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα τοὺς μὲν ὧθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνάκει τὸ ταύτη τείχος· καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέροφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως σπουδῇ ὠθοῦμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντριβουσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω ἔπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπορον ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους σταῆς κύκλω τε ἀπὸ 5 τῶν πλησίον πύργων ἐβάλλετο, οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐδὲ πόρρω τούτων γε ἐσακουτιζόντων, ἔτυχε γὰρ τι καὶ προσκεχωσμένου ταύτη πρὸς τὸ τεῖχος, δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος ὢν τῶν τε ὀπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς τόλμης, ἔγνω δὲ ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει μηδὲν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος, καταπηδήσας δὲ εἴσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκπλήξει τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ δὲ δὴ καὶ κινδυνεύειν δεῖοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεὶ ἀποθανεῖται· ταῦτα γνοὺς καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν. ἔνθα δὴ ἐρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει τοὺς μὲν 6 τινὰς ἐς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τὸν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ ἄλλον λίθῳ, τὸν δὲ ἐγγυτέρω προσάγοντα τῷ ξίφει αὐθις. οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκἔτι ἤθελον, ἔβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες ὅ τι τις ἔχων βέλος ἐτύγχανεν ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Πενκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας 10 καὶ ἐπ' αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνον ἐτύχον πρὶν ξυ-

τριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, κα-
 ταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. καὶ
 Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ, τοξευθεὶς ἐς τὸ
 πρόσωπον· Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ
 θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε
 λέγει Πτολεμαῖος ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ
 2 τραύματος ἐξεπνεῖτο. ὁ δέ, ἔσπε μὲν ἔτι θερμὸν ἦν αὐτῷ
 τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων, ἠμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ
 αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὴ ξὺν πνεύματι, ἐκρυνέντος,
 ἱλιγγός τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐ-
 τοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πενκέστας δὲ περιβάς
 πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἰσθμὴν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα
 πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα οὗτοί τε βάλ-
 λονται ἀμφοτέρω καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ τοῦ
 3 αἵματος ἐκλιπεῖν. τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ
 γεγένητο τὰ τῆς προσβολῆς ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλ-
 λόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ πηδῶντα εἶσω ἐς τὴν
 ἄκρην, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου μὴ τι αὐτοῖς ὁ βασι-
 λεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νῶ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντε-
 τριφότες ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖ-
 χος ὡς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο, οἱ μὲν πασσάλους ἐμ-
 πηγνύοντες ἐς τὸ τεῖχος, γήινον ὄν, καὶ κατὰ τούτους
 ἐκκροεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνεῖρπον, οἱ δέ, ἄλλοι ἐπ' ἄλ-
 4 λους ἐπιβαίνοντες. ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἐαυ-
 τὸν κατὰ τοῦ τεύχους ἐς τὴν πόλιν, ἴναπερ τὸν βασιλέα
 εἴρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες. ἤδη
 τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχη ξυνειστήκει ἄλ-
 λου ἐπ' ἄλλω τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν
 τούτῳ οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὅτῳ εἶχετο ἢ κατὰ τὸ μεταπύρ-
 ριον πύλην κατασχίσαντες ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν· οἱ δὲ
 καθ' ὅ τι ἢ πύλην διέσχε τοὺς ὤμους ὑποθέντες καὶ ὤσαν-
 τες ἐς τὸ εἶσω τὸ τεῖχος ἀνεπέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκρην.

Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἔκτεινον τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἀπέ- **11**
 κτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναιῖκα ἢ παῖδα ὑπελείποντο·
 οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κακῶς ἔχοντα,
 οὐπω γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. τὸ δὲ βέλος ἐξελεῦ-
 σαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν Κρι-
 τόδημον ἀνέγραψαν, ἰατρὸν Κῶον, τὸ γένος τῶν Ἀσκιη-
 πιάδην· οἱ δέ, Περδίκκην τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρ-
 όντος ἐν τῷ δεινῷ ἰατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου
 τῷ ξίφει ἐπιτεμεῖν τὴν πληγὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέλος.
 ἐν δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίνεται, ὥστε λει- **2**
 ποψυχῆσαι αὐτῷ Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι αὐτῷ
 τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἀναγέ-
 γραπται τοῖς ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ παθήματος, καὶ ἡ
 φήμη παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς πρώτους ψευσαμέ-
 νους ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει, οὐδὲ ἀφήσει παραδιδοῦσα
 καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψευδῆ, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς ξυγγρα-
 φῆς παύσεται.

Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι **3**
 Ἀλεξάνδρῳ ὁ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς, ἔθνει
 αὐτουόμῳ Ἰνδικῷ, ξυνέβη, καὶ ἡ τε πόλις Μαλλῶν ἦν
 καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον Μαλλοί· οἱ δὲ ἐγνώκισαν
 μὲν ξυμμίξαντες τοῖς Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι,
 ἔφθη δὲ διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ' αὐτοὺς ἐλάσας πρὶν τινα
 ὠφέλειαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι ἢ αὐ-
 τοὺς ἐκείνοις τι ἐπωφελῆσαι. ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν **4**
 μάχην τὴν πρὸς Δαρεῖον γενομένην, καθ' ἣντινα ἔφυγε
 Δαρεῖος οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς πρὶν ξυλληφθῆ-
 ναι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἤδη Ἀλεξάν-
 δρου ἀποθανεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος
 κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν πρὸ ταύτης ἐν Ἴσῳ, καὶ
 τὴν πρώτην ἱππομαχίαν πρὸς Γρανικῷ. ἀλλὰ πρὸς Γρα- **5**
 νικῷ μὲν ξυνέβη μάχη ἱππικὴ καὶ πρὸς Ἴσῳ ἡ αὐτῷ

πρὸς Δαρεῖον μάχη· Ἄρβηλα δὲ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέσαντο οἱ μὲν τὰ πλεῖστα ξυγγράψαντες λέγουσιν ὅτι ἑξακοσίους σταδίους ἀπέχει, οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἐς πεντακοσίους. ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμάδῳ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος.

6 πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμηλα, ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ ὄνομαστός ὁ χώρος οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἤδὲ τὸ ὄνομα· ἐνθεν δέ μοι δοκεῖ πόλις οὕσα τὰ Ἄρβηλα ἀπηνέγκατο τὴν δόξαν τῆς μεγάλης μάχης. εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρὴ οἶεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον, καὶ τὴν ἐν Σαλαμίνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς Ἰσθμῷ τῷ Κορινθίῳ ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίνη ἢ Σουνίῳ.

7 Καὶ μὴν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, Πενκέσταν μὲν γενέσθαι ξύμπαντες ὁμολογοῦσιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι ξυμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου. καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράνους Ἀλέξανδρον καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὐτίς δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν

8 πληγὴν πληγῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στῆθος. τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν ξυγγραφάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλεξάνδρου ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἱ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναι τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πενκέστα καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου, καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτήρῳ ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγράφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὡς μὴ ἀταλαίπωρον γίνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις

τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν.

Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα ἐθε- **12**
ραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ ὠρμήθη ἐπὶ τοὺς
Μαλλοὺς ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἦκεν ὅτι τεθνηκῶς εἴη ἐκ
τοῦ τραύματος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρα-
τιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ παραδιδόντος τὴν φήμην·
παυσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς ἄθυμοί τε καὶ ἄποροι ἦσαν
ὅστις μὲν ἐξηγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς (πολλοῖς γὰρ **2**
δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρὸς τε αὐτοῦ Ἀλε-
ξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι), ὅπως δὲ
ἀποσωθήσονται εἰς τὴν οἰκίαν, τοσούτων μὲν ἔθνων
μαχίμων περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ, τῶν μὲν οὐπω
προσκεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἰκάζον
ἀγωνιεῖσθαι καρτερῶς, τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαι-
ρεθέντος αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου· ποταμῶν τε ἐν
μέσῳ ἀδιαβάτων τότε γε ἐδόκουν εἶναι. καὶ πάντα σφί-
σιν ἄπορα καὶ ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρου ἐφαίνετο.
ὡς δὲ ἦκέ ποτε λόγος ὅτι ζῆ Ἀλέξανδρος, τούτῳ μὲν μό- **3**
γος ξυνεχώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμος ἔστιν, οὐπω ἐπι-
στεύετο. ὡς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἦκεν ὅτι ὅσον
οὐπω κατελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα τοῖς
πολλοῖς ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάτ-
τεσθαι γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν σωματοφυλάκων τε καὶ
στρατηγῶν εἰκάζετο.

Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μὴ τι νεωτερι- **13**
σθεῖη ἐν τῇ στρατιᾷ ὅτε πρῶτον ἠδυνήθη κομίζεται ἐπὶ
τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰδραώτου τὰς ὄχθας· καὶ πλέων κατὰ
τὸν ποταμόν (ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς
τοῦ τε Ἰδραώτου καὶ τοῦ Ἀκισίνου, ἵνα Ἡφαιστίων τε
ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶχεν),
ὡς ἐπέλαξεν ἢ ναῦς ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τὸν βασιλέα φέ-

- ρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνην ἀπὸ τῆς πρύμνης,
 2 ὡς καταφανῆς εἶναι πᾶσιν. οἱ δὲ ἔτι ἠπίστουν, ὡς νεκροῦ
 δῆθεν κομιζομένου Ἀλεξάνδρου, πρὶν γε δὴ προσσχού-
 σης τῆς νεῶς τῇ ὄχθῃ ὃ μὲν τὴν χεῖρα ἀνέτεινεν ἐς τὸ
 πλῆθος· οἱ δὲ ἀνεβόησαν, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνασχόντες
 τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον· πολλοὺς δὲ καὶ
 δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνεπίστῳ προεχύθη ἀκούσια. καὶ οἱ μὲν
 τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσέφερον αὐτῷ ἐκομιζομένῳ
 3 ἐκ τῆς νεῶς· ὃ δὲ τὸν ἵππον προσαραγεῖν ἐκέλευσεν. ὡς
 δὲ ἐπιβάς τοῦ ἵππου ὦφθη αὐθις, κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπε-
 κτύπησεν ἢ στρατιὰ πᾶσα· ἐπήχησαν δὲ αἱ τε ὄχθαι καὶ
 αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι. προσάγων δὲ ἤδη τῇ σκηνηῇ
 καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδίζων ὦφθῆναι.
 οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλος ἄλλοθεν, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ δὲ γονά-
 των, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπτόμενοι· οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν
 ἐγγύθεν καὶ τι καὶ ἐπευφημήσαντες ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ται-
 νίαις ἔβαλλον, οἱ δὲ ἀνθεσιν, ὅσα ἐν τῷ τότε ἢ Ἰνδῶν
 γῆ παρεῖχε.
- 4 Νέαρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων ἐγέ-
 νοντο ὅσοι ἐκάκιζον ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς κινδυ-
 νεύοι· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ στρατιώτου εἶναι.
 καὶ μοι δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος τοῖσδε τοῖς λόγοις,
 ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ
 ἐπιτιμῇσει. καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις
 καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδο-
 νῆς ἐξηττώμενοι, οὐ καρτεροὺς ἦν ἀπέχεσθαι τῶν κινδύ-
 5 νων. ἀνθρώπον δὲ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιωτίον, τὸ
 δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει, ὡς ἀχθόμενόν τε πρὸς
 τὰς ἐπιτιμῆσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον καὶ
 ἐσκυθροπακότα, προσελθόντα τοῦτον βοιωτιάζοντα ἅμα
 τῇ φωνῇ ταῦτα φάναι· ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα·
 καὶ τι καὶ λαμβεῖον ὑπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ λαμ-

βείου ὅτι τῷ τι δρωῶντι καὶ παθεῖν ἐστὶν ὀφειλόμενον. καὶ τοῦτον ἐν τε τῷ παραντίκα εὐδοκιμῆσαι καὶ ἐπιτη-
δειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλεξάνδρου τῶν Μαλ-14
λῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος,
καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἱ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων καὶ οἱ
νομάρχαι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἅμα τούτοις ἑκατὸν καὶ πεν-
τήκοντα οἱ γνωριμώτατοι αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν
δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος
καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες. συγγνωστὰ δὲ ἀμαρτεῖν ἔφασαν οὐ 2
πάλα παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ, ὡς-
περ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ αὐ-
τόνομοι εἶναι, ἣντινα ἐλευθερίαν ἐξ ὅτου Διόνυσος ἐς
Ἰνδοὺς ἦκε σῶαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλεξάνδρου· εἰ δὲ Ἀλε-
ξάνδρῳ δοκοῦν ἐστίν, ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρου ἀπὸ θεῶν γε-
νέσθαι λόγος κατέχει, σατράπην τε ἀναδέξασθαι ὄντινα
τάττοι Ἀλεξάνδρος καὶ φόρους ἀποιόσειν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ
δόξαντας· διδόναι δὲ καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αἰτῇ
Ἀλεξάνδρος. ὁ δὲ χιλίους ἤτησε τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ 3
ἔθνους, οὓς, εἰ μὲν βούλοιο, ἀντὶ ὁμήρων καθέξειν·
εἰ δὲ μή, ξυστρατεύοντας ἔξειν ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ
πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς. οἱ δὲ τοὺς τε χιλίους ἔπεμψαν,
τοὺς κρατίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπιλεξάμενοι, καὶ
ἄρματα πεντακόσια οὐκ αἰτηθέντες καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν
ἁρμάτων. Ἀλεξάνδρος δὲ σατράπην μὲν τούτοις τε καὶ
τῶν Μαλλῶν τοῖς ἔτι σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον· τοὺς
ὁμήρους δὲ αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἄρματα ἔλαβεν.

Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόσμητο καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ δια-4
τριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος πολλὰ προσενεναυπήγητο,
ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς τῶν μὲν ἐταίρων ἱππέας ἑπτα-
κοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ ὅσουσπερ καὶ πρότε-
ρον, πεξοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγον μὲν τι τῷ Ὑδραώτῃ

ποταμῶ κατέπλευσεν· ὡς δὲ συνέμιξεν ὁ Ὑδραώτης τῷ Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου τῆ ἐπωνυμία, κατὰ τὸν Ἀκεσίνην αὐτῷ ἐπλει, ἔστε ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἦκε. τέσσαρες γὰρ οὗτοι μεγάλοι ποταμοὶ καὶ ναυσίποροι οἱ τέσσαρες εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφετέρῃ ἕκαστος ἐπωνυμία, ἀλλὰ ὁ Ὑδάσπης μὲν εἰς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει, ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον· αὐτῆς δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ὑδραώτῃ, καὶ παραλαβὼν τοῦτον ἔτι Ἀκεσίνης ἐστὶ· καὶ τὸν Ὑφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλαβὼν τῷ αὐτοῦ δὴ ὀνόματι εἰς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ἐμβαλὼν δὲ ξυγκορεῖ ἤδη τῷ Ἰνδῷ. ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς πρὶν εἰς τὸ Δέλτα σχισθῆναι οὐκ ἀπιστῶ ὅτι καὶ εἰς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵνα περ λιμνάζει μάλλον.

15 Ἐνταῦθα ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενευ ἔστε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος αὐτόνομον. ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγγνεται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα, ἃ δὴ ἐν Ξάθροις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἱ δὴ καὶ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἦκου, ἐνδιδόντες καὶ οὗτοι τοὺς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὄρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ Ἰνδοῦ, καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τοὺς τε Θρακίας πάντας καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι εἰς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν, ἐλπίσας μεγάλην τε εἶσεσθαι καὶ ἐπιφανῆ εἰς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοί-
3 κους ποιηθῆναι. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος,

ὁ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατῆρ, ἦκε παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ προστίθησιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπεύειν, ἀπαλλάξας Τιρυσάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυσάσπης ἐξήγγελλτο.

Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κράτερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς 4 τὴν πολλήν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτη τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾶ βαρεία ἐφαίνετο καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικοῦντα οὐ πάντη φίλια ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον. καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποίει ἄλλους καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀκισίνου χώρας ἔσπε ἐπὶ θάλασσαν σατράπην ἀπέδειξεν Ὁξυάρτην καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς.

Καὶ Κράτερον μὲν ἐκπέμπει αὐτίς ξὺν τῇ στρατιᾷ 5 [διὰ τῆς Ἀραχάτων καὶ Δράγγων γῆς]· αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν, ἣντινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὐπω οὔτε ἀπηυτήκει αὐτῷ Μουσικανὸς ἐνδιδοὺς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμπει, οὔδέ τι οὔτε αὐτὸς ἐπεπόμφει ἢ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκόσ, οὔτε τι ἠτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου. καὶ γίνυται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ τὸν 6 ποταμὸν ἐς τοσόunde ἐσπουδασμένος ὥστε ἐφθῆ ἐπὶ τοῖς ὄραιοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὥρμηται ὡς ἐπ' αὐτόν Ἀλέξανδρος. οὕτω δὲ ἐκπλαγεῖς κατὰ τάχος ἀπήντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῖς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτόν ἐνδιδοὺς καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ 7

ἐπὶ τοῖσδε ἄδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῶ ἔδωκε. Κράτερος δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτειχίσει· καὶ παρόντος ἔτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴν κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρίον εἰς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλω ἔθνη φυλαττόμενα.

16 Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀργιῶνας καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλέουσιν ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτης γῆς, ὄνομα δὲ ἦν Ὄξυκανός, ὅτι μῆτε αὐτὸς ἀφῖκτο μῆτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἤκουον ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. δύο μὲν δὴ τὰς μεγίστας πόλεις τῶν ὑπὸ τῷ Ὄξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὄξυκανὸς ἐάλω. ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ἅμα οἱ ἤγευ. καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἰ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι οὐδέ τις ἐτράπετο εἰς ἀλκὴν· οὕτω καὶ Ἴνδοι πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.

3 Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ἤγε, τῶν ὀρειῶν Ἰνδῶν σατραπὴν ὑπ' αὐτοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς **4** Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. ὡς δὲ ἐπέλαξεν ἤδη τῇ πόλει Ἀλεξάνδρος ἦντινα μητρόπολιν εἶχεν ἢ τοῦ Σάμβου χώρα, ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδίμανα, αἱ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται προσάγοντι καὶ οἱ οἰκῆοι οἱ τοῦ Σάμβου τὰ τε χρήματα ἀπηρτίθμυσαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες ἀπήντων· οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμῶς ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν ἀφει- **5** σιν δεῖσαντα. ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστᾶσαι εἶλε, καὶ τῶν Βραχμάνων, οἳ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσιν, ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο ἀπέκτεινεν

ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δὴ τίς ἐστίν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ
 ξυγγραφῇ δηλώσω.

Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι ἐξηγ-**17**
 γέλλετο. καὶ ἐπὶ τούτου μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν Ἀγή-
 νορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχρώσῃ. αὐτὸς δὲ τὰς
 πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας ἐπελθὼν τὰς μὲν
 ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς ἃς δὲ φρουρὰς
 εἰσήγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. ἔνθα δὲ **2**
 Μουσικανὸς τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ
 τοῦτον κρεμάσαι κελεύει Ἀλέξανδρος ἐν τῇ αὐτοῦ γῆ, καὶ
 τῶν Βραχμάνων ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως Μουσικανῷ
 κατέστησαν· ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Πατάλων τῆς
 χώρας ἄρχων, ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ πο-
 ταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μείζον ἐτι τοῦ Δέλτα τοῦ
 Αἰγυπτίου, καὶ οὗτος τὴν τε χώραν αὐτῷ τὴν αὐτοῦ ἐνε-
 δίδου πᾶσαν καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε. τοῦ-**3**
 τον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐτίς, παραγ-
 γείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς
 δὲ Κράτερον μὲν τὴν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν
 Μελεάργου καὶ Ἀντιγένους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὖς
 καὶ τῶν ἐταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μα-
 κεδονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχω-
 τῶν καὶ Ζαράγγων ἔπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας τούτῳ ἄγειν ἔδωκε· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ, ὅση γε **4**
 μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὡς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαιστίων ἐπε-
 τάχθη· Πείθωνα δὲ τοὺς τε ἰππακοντιστὰς ἄγοντα καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν ἐπ' ἐκεῖνα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβι-
 βάσας, οὐχ ἦπερ Ἡφαιστίων τὴν στρατιάν ἄγειν ἤμελλε,
 τὰς τε ἐκτετειχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε καὶ
 εἰ δὴ τινα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ ταῦτα
 ἐς κόσμον καταστήσαντα ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ Πάταλα.

5 Ἦδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι ἐξαγ-
 γέλλεται ὅτι ὁ τῶν Παττάλων ὑπαρχος ξυλλαβῶν τῶν
 Πατταλέων τοὺς πολλοὺς ἀποδεδρακῶς οἴχοιτο, ἀπολι-
 πῶν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πλείονι ἢ πρό-
 σθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ ἀφίκετο εἰς τὰ
 Πάτταλα, τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἔρημον καταλαμ-
 6 βάνει τῶν ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων. ὁ δὲ κατὰ
 δῖωξιν τῶν φευγόντων ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κου-
 φοτάτους, ἐπεὶ τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει
 τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλάμενος ἐπανιέναι θαρ-
 ροῦντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὴν τε πόλιν οἰκεῖν ὡς πρό-
 σθεν καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπανῆλθον οἱ πολ-
 λοι αὐτῶν.

18 Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίῳ προστάξας τειχίζειν ἐν τοῖς
 Παττάλοις ἄκραν ἀποπέμπει εἰς τὴν ἄνυδρον τῆς πλησίον
 γῆς φρεατὰ τε ὀρύζοντας καὶ οἰκήσιμον τὴν χώραν κατα-
 σκευάσοντας. καὶ τούτοις ἐπέθεντο τῶν προσχώρων τινὲς
 βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὖς διέφθειραν αὐτῶν ἄφνω
 προσπεσόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἔφυ-
 γον εἰς τὴν ἔρημον, ὥστε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμφθεῖσι
 τὰ ἔργα, προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης στρατιᾶς, ἣν
 Ἀλέξανδρος πυθόμενος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθεσιν
 ἐστάλκει μεθέξοντας τοῦ ἔργου.

2 Περὶ δὲ τοῖς Παττάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ
 εἰς δύο ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι ἀμφοτέρωθεν σώζουσι
 τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ἐνταῦθα
 ναύσταθμόν τε καὶ νεωσοίκους ἐποίει Ἀλέξανδρος. ὡς δὲ
 προῦκεχωρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει
 ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ εἰς τὴν
 3 θάλασσαν. Λεοννάτον μὲν δὴ, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἵππέων
 εἰς χιλίους καὶ τῶν ὀπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν εἰς ὀκτακισχι-
 λίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάτταλα ἐκπέμπει ἀντιπαρά-

γειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν ταχυναν-
 τούσας ἀναλαβὼν ὅσαι τε ἡμιόλιαι καὶ τὰς τριακοντόρους
 πάσας καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὓς ἔπλει κατὰ τὸν πο-
 ταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ 4
 πλοῦ, ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτη Ἴνδοί, ἀπορωτέρα τὰ τοῦ
 κατάπλου ἦν· χειμῶν τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν
 ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς καὶ ὁ ἄνεμος τῷ ῥόῳ πνέων ὑπεναν-
 τίος κοιλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκάφη διέσειεν,
 ὥστε ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλεῖσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τρια-
 κοντόρων ἔστιν αἱ καὶ πάντῃ διελύθησαν. ἔφθασαν δὲ
 ἐποκείλαντες αὐτὰς πρὶν παντάπασι διαπεσεῖν ἐν τῷ 5
 ὕδατι. ἔτεροι οὖν ξυνεπήγνυντο. καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς 5
 κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσωτέρω τῆς ὄχθης χώ-
 ραν ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ
 τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. ὥς δὲ ἦμον ἵναπερ
 ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμός, ὥς καὶ διακοσίους ταύτη
 σταδίους ἐπέχειν ἤπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὐτοῦ ἦν, τό τε
 πνεῦμα κατῆει μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης καὶ αἱ κῶπαι
 ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμφεύγουσιν αὐτὸ ἐς
 διώρυχα ἐς ἦντινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγῆσαντο.

Ἐνταῦθα ὀρμισάντων τὸ πάθημα ἐπιγίγνεται τῆς 19
 μεγάλης θαλάσσης ἢ ἄμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ ἀπελεί-
 φθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. καὶ τοῦτο οὐπω πρότερον ἐγνω-
 κόσι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἔκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ οὐ
 σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι μείζονα ὁπότε διελθού-
 σης τῆς ὥρας προσῆει τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη ἐμετεω-
 ρίζοντο. ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐν τῷ πηλῷ ἐδραίας κατ- 2
 ἔλαβεν, αὐταὶ δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν καὶ οὐδὲν
 χαλεπὸν παθοῦσαι ἔπλεον αὐτίς· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρῳ τε
 τῇ γῇ καὶ οὐ βεβαίως τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν,
 αὐταὶ δὲ ἀθρόου ἐπελθόντος τοῦ κύματος αἱ μὲν αὐτῶν
 ἐμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι

3 ξυνετρίβησαν. ταύτας τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων καὶ ἐν κερκούροιιν δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς κατασκευασμένους τὴν νῆσον ἐς ἦντινα οἱ ἐπιχώριοι ἔφασκον ὀρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θάλασσαν· Κιλλουτὰ δὲ τῇ νήσῳ τὸ ὄνομα ἔλεγον. ὡς δὲ ἐξηγγέλθη ὅτι ὄρμοι τε ἐν τῇ νήσῳ εἶσι καὶ αὐτὴ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος αὐτῷ στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχευεν· αὐτὸς δὲ ταῖς ἀρίστα πλεούσαις τῶν νεῶν ἐπ' ἐκεῖνα προὐχώρει, ὡς ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν, εἰ παρέχοι

4 τὸν ἔκπλοον εὐπόρον. προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσῃ. τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον, καὶ πρὸς τοῖς ἄγκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς θύει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἀμμωνος ἐπηγγελμένον ἦν θῦσαι αὐτῷ. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὡς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον· καὶ προσσχὼν καὶ ταύτῃ ἔθυε καὶ ἐνταῦθα ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις τε θεοῖς καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· καὶ

5 ταύτας δὲ κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύειν τοῦ Ἀμμωνος. αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὡς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν εἰ πού τις χώρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥκιστα ὡς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. ἐνταῦθα ταύρους τε σφάξας τῷ Ποσειδῶνι ἀφῆκεν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τὴν τε φιάλην, χρυσῆν οὖσαν, καὶ κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια, εὐχόμενος σωθόν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικόν, ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὡς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.

τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρα-
 τῆϊ ἀφιγμένον καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐφ'
 οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευά-
 ζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμόν τε τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν
 νεωσοίκων τὴν κατασκευὴν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπε-
 νόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πό-
 λει τοῖς Παττάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδός.

Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἔτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ κατέπλει 2
 αὐθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὡς καταμαθεῖν ὅπη εὐ-
 πορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς τὸν πόντον γίνεται·
 ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ
 ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χιλίους. ἐν δὲ τῷ 3
 κατάπλω ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ ἐς λίμνην με-
 γάλην, ἣντινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμὸς, τυχὸν δὲ καὶ ἐκ
 τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην τε
 ποιεῖ καὶ κόλπῳ μάλιστα θαλάσσης ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ
 ἐχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μεί-
 ζονες τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρῃ θαλάσῃ. προσορμισθεὶς
 οὖν κατὰ τὴν λίμνην ἵναπερ οἱ καθηγεμόνες ἐξηγοῦντο,
 τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει σὺν Λεον-
 νάτῳ αὐτοῦ καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας. αὐτὸς δὲ 4
 ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκ-
 βολὴν τοῦ Ἰνδοῦ καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν θάλασ-
 σαν εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ
 ἐκβολὴν καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ ἀλγιάλῳ καὶ τῶν ἰπ-
 πέων τινὰς ἅμα οἱ ἔχων παρὰ θάλασσαν ἦει σταθμοὺς
 τρεῖς, τὴν τε χώραν ὅποια τίς ἐστίν ἢ ἐν τῷ παράπλω
 ἐπισκεπτόμενος καὶ φρέατα ὀρύττεσθαι κελεύων, ὅπως
 ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι οἱ πλείοντες. αὐτὸς μὲν δὴ ἐπανελθὼν 5
 ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνέπλει ἐς τὰ Πάτταλα· μέρος δέ τι τῆς
 στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους κατὰ τὴν παρα-
 λίαν ἔπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ τούτοις προστάξας ἐς τὰ

Πάταλα. αὐθις δὲ ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλον ναύσταθμον καὶ ἄλλους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυλακὴν καταλιπὼν τῷ χωρίῳ σιτόν τε ὄσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο καὶ τὰλλα ὅσα ἐν τῷ παράπλῳ παρεσκεύασεν.

21 Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν πλοῦν· οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης 2 θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα ἄνεμον ἴστανται. ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος τῆς ἀρχῆς τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔστε ἐπὶ τροπὰς ἅς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει πλόιμα εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον, οἷα δὴ πολλῷ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὔρας ἴστασθαι μαλθακὰς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κώπαις καὶ τοῖς ἰστίοις ξυμμέτρους.

3 Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Πατάλων ἔστε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὔχωρει. ἐκεῖθεν δέ, ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς τό τε ἄγλημα καὶ ἴλην ἀφ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἵπποτοξότας ξύμπαντας, ὧς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτρέπετο, ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὧς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεύσῃ καὶ ἅμα ὧς τοῖς Ὠρεΐταις τοῖς ταύτῃ Ἴνδοις, αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ οὔσιν, ἄφνω ἐπιπεσεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρατιάν ἐπέπρακτο. τῆς δὲ ὑπολειφθείσης 4 δυνάμεως Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο. Ἀραβῖται μὲν δὴ, ἔθνος καὶ τοῦτο αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν νεμομένων, οὔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ οὔτε ὑποδῦναι ἐθελήσαντες, ὧς προσάγοντα ἐπύ-

θοντο Ἀλέξανδρον, φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβάς τὸν Ἀράβιον ποταμόν, στενόν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος, καὶ διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ τὴν ἕω πρὸς τῇ οἰκουμένην ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, τοὺς δὲ ἰππέας ἀναλαβὼν αὐτοὺς καὶ ἐς Ἰλας κατανείμας, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπήγει τὴν χώραν τῶν Ὠρειτῶν. ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς 5 τῶν ἰππέων· πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἐάλωσαν. ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ· ὡς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προὐχώρει ἐς τὸ πρόσω. ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὠρειτῶν, Ῥαμβανία ἐκαλεῖτο ἢ κώμη, τὸν τε χῶρον ἐπήνεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.

Αὐτοὺς δὲ ἀναλαβὼν αὐτίς τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν **22** Ἀγριάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἰππέων καὶ τοὺς ἰπποτοξότας προῆει ὡς ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὠρειτῶν, ἵνα περ στενὴ τε ἢ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ οἱ Ὠρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενωῶν στρατοπεδεύειν, ὡς εἰρξοντες τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον. καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι· **2** ὡς δὲ προσάγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενωῶν λιπόντες τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ὠρειτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. τούτοις μὲν δὴ προστάττει, ξυγκαλέσαντας τὸ πλῆθος τῶν Ὠρειτῶν πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἦθη, ὡς δεινὸν οὐδὲν πεισομένους· σατράπην δὲ καὶ τούτοις ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην. καὶ ξὺν τούτῳ ἀπο- **3** λείπει Λεοννάτου τὸν σωματοφύλακα ἐν Ὠροῖς, ἔχοντα τοὺς τε Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς

καὶ τῶν ἰππέων καὶ τοὺς ἄλλους πεζοὺς τε καὶ ἰππέας Ἑλληνας μισθοφόρους, τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν περιπλεύσῃ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ξυνοικίξειν καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ὁρεῖτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλον τι προσέχοιεν τῷ σατραπίῃ τὸν νοῦν. αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ τῇ πολλῇ, καὶ γὰρ καὶ Ἡφαιστίων ἀφίκετο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας, προὔχῳρει ὡς ἐπὶ Γαδρωσοὺς ἔρημον τὴν πολλήν.

- 4 Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστόβουλος σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι μείζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ' ἐμπορίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν πρέμων καὶ οὐπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποξύ-
5 για ἄγειν. ἔχειν δὲ τὴν ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ρίζαν πολλήν τε καὶ εὐόδμον· καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας· πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατουμένου ὀδμὴν ἠδεῖαν κα-
6 ἔχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας· τοσόδε εἶναι τὸ πλήθος. εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μὲν τι δάφνη ἑοικὸς τὸ φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς προσκλυζομένοις τῇ θαλάσῃ χωρίοις πεφυκέναι· καὶ ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δέν-
δρα πρὸς τῆς ἀμπαίτεως ἐπὶ ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ θαλάσῃ πεφυκότεα φαίνεσθαι· τῶν δὲ καὶ αἰεὶ τὰς ρίζας τῇ θαλάσῃ ἐπικλύζεσθαι, ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει, ἔνθενπερ οὐχ ὑπενόσται τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης.
7 εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτη πῆχεσιν καὶ τριάκοντα ἔστιν ἅ αὐτῶν, τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἴσῳ προσφερές, τὴν ὀδμὴν δὲ πολὺ τι ὑπερφέρων. καὶ ἄλλον εἶναι καυλὸν ἐκ γῆς πεφυκότεα ἀκάνθης, καὶ τούτῳ ἐπεῖναι ἰσχυρὰν τὴν ἀκάνθαν, ὥστε

ἤδη τινῶν καὶ παριππευόντων ἐμπλακεῖσαν τῇ ἐσθῆτι κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μᾶλλον τι τὸν ἵππεά ἢ αὐτὴν ἀποσχισθῆναι ἀπὸ τοῦ κανλοῦ. καὶ τῶν λαγῶν λέγεται ὅτι 8 παραθεόντων εἶχοντο ἐν ταῖς θριξίν αἱ ἄκανθαι, καὶ ὅτι οὕτως ἠλίσκοντο οἱ λαγῶ, καθάπερ ὑπὸ ἰξοῦ αἱ ὄρνιθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σιδήρω δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὁπὸν ὅτι ἀνίει πολὺν ὁ κανλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι πλείονα ἢ αἱ συκαὶ τοῦ ἥρος καὶ δριμύτερον.

Ἐνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ἦει ὁδὸν χαλε- 23 πὴν καὶ ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠναγκάζοντο τὴν πολλὴν πορεύεσθαι καὶ προσωτέρω ἀπὸ θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῶ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐπελθεῖν τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ ὅσα γε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἢ φρέατα ὀρύξαντας ἢ ἀγορᾶς που ἢ ὄρμοι ἐπιμεληθέντας. ἀλλὰ ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασι τὰ πρὸς 2 τῇ θαλάσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς, ὁ δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδώρου καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἵππεῦσι, κατασκευσόμενον εἰ πού τις ὄρμος ᾧν τυγχάνει ταύτῃ ἢ ὕδωρ οὐ πόρρω ἀπὸ θαλάσσης ἢ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων. καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἀλιέας τινὰς καταλα- 3 βεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις πινηραῖς· πεποιῆσθαι δὲ τὰς καλύβας ξυυθέντας τὰς κόγχας· στέγην δὲ εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς ἀλιέας ὕδατι ὀλίγῳ διαχορῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους τὸν κάκληνα, καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὕδατι.

Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χωρὸν τινα τῆς Γα- 4 δρωσίας ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑποξύγια τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἑαυτοῦ σφραγίδι, κατακομίζεσθαι κελεύει ὡς ἐπὶ θάλασ-

σαν. ἐν ᾧ δὲ ἦει ὡς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐνθενπερ ἐγγυτάτω ἦν ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα φροντίσαντες οἱ στρατιῶται τῆς σφραγίδος αὐτοὶ τε οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐκρήσαντο καὶ ὅσοι μάλιστα λιμῶ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέ-
 5 δωκαν. ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὡς τὸν πρόδηλον καὶ παρόντα ἤδη ὄλεθρον τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω ἔτι ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λογισμῶ ἔδοξέ σφισιν ἔμπροσθεν ποιήσασθαι. καὶ Ἀλέξανδρος καταμαθὼν τὴν ἀνάγκην συνέγνω τοῖς πράξασιν. αὐτὸς δὲ ὅσα ἐκ τῆς χώρας ἐπιδραμῶν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ τῇ περιπλεύσει ξὺν τῷ στόλῳ,
 6 ταῦτα κομίσοντα πέμπει Κρηθεά τὸν Καλλατιανόν. καὶ τοῖς ἐγχωρίοις προσετάχθη ἐκ τῶν ἄνω τόπων σιτόν τε ὅσον δυνατοὶ ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν φοινίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ. καὶ ἐς ἄλλον αὖ τόπον Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἐταίρων σὺν σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ.

24 Αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γαδρωσῶν, ὁ δὲ χῳρος Πουῶρα ὀνομάζεται, ἵναπερ ἀφίκετο ἐξ Ὠρων ὀρμηθεῖς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα. καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφ' Ἀλέξανδρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαιπώρησεν αὐτῷ κατὰ Ἀσίαν ἢ στρατιᾷ ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς τῆδε πο-
 2 νηθεῖσι πόνοις. οὐ μὴν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χαλεπότητα ταύτῃ ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ᾧδε, ἀλλὰ ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὕτω τις πρόσθεν διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη ὅτι μὴ Σεμίραμις ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε· καὶ ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι. Κῦρον δὲ τὸν
 3 Καμβύσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον. ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χῳρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας

τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπολέσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς. καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγγελλόμενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ ἅμα ὡς τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα, λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρου. τό τε οὖν καῦμα 4 ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποζύγια· ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τοῦ βάθους τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θέρμης, ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτυγχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμου βαθείας, οὐ νεναγμένης, ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας. καὶ ἅμα ἐν 5 ταῖς προσβάσεσίν τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε ἵππους καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ. τῶν δὲ σταθμῶν τὰ μήκη πιέσαι οὐχ ἥμισυ τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ ξύμμετρος οὔσα μᾶλλον τι ἤγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορείας ποιεῖσθαι. ὁπότε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν 6 ὁδὸν ἦντινα ἀνύσαι ἐχορῆν ἔωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο· προχωρούσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν πρὸς τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.

Τῶν δὲ δὴ ὑποζυγίων πολλὸς ὁ φθόρος καὶ ἐκούσιος 25 τῇ στρατιᾷ ἐγίνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε ἐπιλείποι σφᾶς τὰ σιτία καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζοντες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο, καὶ ἔλεγον δίψει ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπὸ τε τοῦ πόνου οὐδεὶς ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξαν- 2 δρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γινόμενα, ἴασι δὲ τῶν παρόντων ἑώρα τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ

τὴν ὡς γινωσκομένων ἐπιχώρησιν. οὐκ οὐδὲ τοὺς νόσῳ κάμνοντας τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματον ὑπολειπομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἢν εὐμαρῶς ἀπορία τε τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατέκοπτον, ἀπόρους οὕσας αὐτοῖς ὑπὸ βάρους τῆς ψάμμου ἄγεσθαι, καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἰέναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς
 3 εὐπορωτάτας τοῖς ζεύγεσι. καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες, καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ μένοντες θεραπεύσοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐρίγνετο ὁ στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντὸς προθύμῳ τὸ καθ' ἐκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἡμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὑπὸ κάματοι κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιούμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες, οἷς μὲν δύναμις ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἴχνη τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλλυντο.

4 Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ οὐχ ἥκιστα ἐπίεσεν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. ἕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίων γῆ ὑπ' ἀνέμων τῶν ἐτησίων, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῆ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίων, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵνα περ προσφέρονται τε αἱ νεφέλαι ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ ἀναχέονται, οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν ὄρων τὰς κορυφάς. ὡς δὲ ἠυλίσθη ἡ στρατιὰ πρὸς χειμάρρῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἕνεκα τοῦ ὕδατος, ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χειμάρρους ὁ ταύτῃ ῥέων ἀφανῶν τῇ στρατιᾷ γεγενημένων τῶν ὄμβρων, τοσοῦτῳ ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὡς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπομένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀπελείπετο,

αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις οὐδὲ τού-
τοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, 6
ὁπότε ἐκ καύματός τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόω ἐπιτύ-
χοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλλυντο,
καὶ τούτων ἔνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ
πρὸς τοῖς ὕδασι αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποίειτο, ἀλλὰ ἀπέχων
ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὡς μὴ ἀθρόους ἐμπί-
πτοντας τῷ ὕδατι αὐτοὺς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι
καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας
εἰς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ρεύματα διαφθεῖρειν καὶ τῇ ἄλλῃ
στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

Ἐνθα δὴ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάν- 26
δρου οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσει, ἢ ἐν τῆδε τῇ χώρᾳ πρα-
χθὲν ἢ ἐτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις, ὡς μετεξέτεροι
ἀνέγραψαν. ἰέναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμου τε καὶ
τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν
ἐξανύσαι· τὸ δὲ ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τε Ἀλέ-
ξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πε-
ζὸν δὲ ὅμως ἠγρεῖσθαι· ὡς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώ-
τας, οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῶδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς
πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως. ἐν δὲ τούτῳ τῶν 2
ψιλῶν τινὰς κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς
στρατιᾶς εὐρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρᾳ οὐ
βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· τοῦτο οὖν χαλε-
πῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἰέναι παρ' Ἀλέξανδρον, ὡς μέγα
θῆ τι ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόν-
τας εἰς κράνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ 3
λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινεῖσαι τοὺς κομίσαντας· λαβόντα δὲ
ἐν ὄψει πάντων ἐκχεῖ· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ εἰς τοσόνδε
ἐπιρρωσθῆναι τὴν στρατιὰν ξύμπασαν ὥστε εἰκάσαι ἂν
τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλε-
ξανδρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγώ, εἶπερ τι ἄλλο, τὸ ἔρ-

γον εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.

4 Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῆ ἐκεῖνῃ. οἱ γὰρ ἠγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνησθαι ἔφασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντα νευημένῃ ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα· οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετησθαί σφισι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ταύταις πρὸς τῶν ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνιξι, τὴν
5 ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μείζονα. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρον ξυνέντα ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεξιᾷ ἀποκλίναντα ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους ἅμα οἱ ἵππεας προκεχωρημένοι· ὡς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς, αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι, καὶ εὔρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαροῦ, καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρατιάν πᾶσαν· καὶ ἐς ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν, ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἡϊόνος. ἔνθεν δέ, ἤδη γὰρ γινώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἠγεμόνας, ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιῆσθαι τὸν στόλον.

27 Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, ἀναπαύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν. καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα τῶν προεπηγγελμένων, Θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτη ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος Σιβύρτιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Καρμανίας σατραπῆς ἦν νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθεὶς· τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχωτῶν τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρχειν ἐδόθη,

Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τληπόλεμος ὁ Πυθοφάνους. ἤδη τε 2 ἐπὶ Καρμανίας προὔχῳρει ὁ βασιλεὺς καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ Φίλιππον τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς ἐπιβουλευθέντα πρὸς τῶνμισθοφόρων δόλω ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ ἀποκτείναντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδόνες τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ ὕστερον λαβόντες ἀπέκτειναν. ταῦτα δὲ ὡς ἔγνω, ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὐδήμιόν τε καὶ Ταξίλην ἐπιμελεῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης ἔστ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψῃ ἐπ' αὐτῆς.

Ἦδη δ' ἐς Καρμανίαν ἦκοντος Ἀλεξάνδρου Κράτε- 3 ρος ἀφικνεῖται, τὴν τε ἄλλην στρατιὰν ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποστάντα καὶ νεωτερίσαντα συνειληφώς. ἐνταῦθα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρειῶν καὶ ὁ Ζαράγγων σατράπης ἦκε καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φραταφέρου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὀρκανίων σατράπου παῖς. ἦκον δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδία, Κλέανδρός τε καὶ Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς καὶ οὗτοι ἄγοντες. τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε 4 καὶ Σιτάλκην πολλὰ ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ἐργωρίων καὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὡς ἱερά τε πρὸς αὐτῶν σεσυλημένα καὶ θήκας παλαιὰς κεινημένας καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολυμένα καὶ ἀτάσθαλα, ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις δέος εἶναι ὅσοι σατράπαι ἢ ὑπαρχοὶ ἢ νομάρχαι ἀπολείποντο, τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι. (καὶ 5 τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο, κατέσχευ ἐν κόσμῳ τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλεξάνδρου δοριάλωτα ἢ ἐκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα, ὅτι οὐκ ἐξῆν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχομένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.) Ἡράκων δὲ τότε

μὲν ἀφείδη τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς ἀνδρῶν Σουσίων σεσληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν 6 καὶ οὗτος ἔδωκε δίκην. οἱ δὲ ζῦν Στασάνορι καὶ Φραταφέρνη πλῆθός τε ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγοντες ἦλθον καὶ καμήλους πολλὰς, ὡς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων ἄγει, εἰκάσαντες ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἢ στρατιᾷ ἃ δὴ ἔπαθε. καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ ὑποζύγια· διένειμε γὰρ ζύμπαντα Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ' ἴλας τε καὶ ἑκατοστίας, τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμήλων αὐτῷ ξυνέβαινε.

28 Ἦδη δὲ τινες καὶ τοιάδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἐμοὶ λέγοντες, ὡς συζεύξας δύο ἄρμαμάξας κατακείμενος ζῦν τοῖς ἐταίροις καταυλούμενος τὴν διὰ Καρμανίας ἦγεν, ἢ στρατιᾷ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παίζουσα εἶπετο, προὔκειτο δὲ αὐτῇ σιτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τροφήν παρὰ τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς τῶν Καρμανίων, καὶ ταῦτα μὲν πρὸς μίμησιν τῆς Διούσου Βακχείας ἀπει- 2 κάσθη Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο καταστρεψάμενον Ἰνδοὺς Διόνυσον οὕτω τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν, καὶ Θριάμβόν τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς ἐκ πολέμου πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ θριάμβους. ταῦτα δὲ οὔτε Πτολεμαῖος ὁ Λάγου οὔτε Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν οὐδέ τις ἄλλος ὄντινα ἱκανὸν ἂν τις ποιήσαιο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε. καὶ μοι ὡς 3 οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρηκεσαν. ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος ξυγγράφω, θῦσαι ἐν Καρμανία Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀργῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ

καὶ Πευκέσταν ἐς τοὺς σωματοφύλακας, ἥδη μὲν ἐγνω-
κότα σατραπίην καταστῆσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ
πρὸ τῆς σατραπείας μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως
ἀπείρατον εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ 4
ἐπιτὰ εἰς τότε σωματοφύλακας, Λεοννάτου Ἀντίου, Ἡφαι-
στίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀρι-
στόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν Πελλαίους, Περδίκαν
δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρεστίδος, Πτολεμαῖου δὲ τὸν Λάγρου
καὶ Πείθωνα Κρατεῦα Ἑορδαίους· ὄγδοον δὲ προσγε-
νέσθαι αὐτοῖς Πευκέσταν τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπί-
σαντα.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Νεάρχος περιπλεύσας τὴν Ὠρων 5
τε καὶ Γαδρωσίων γῆν καὶ τὴν Ἰχθυοφάγων κατήρην ἐς
τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ὤκισμένα· ἐνθεν δὲ
ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξάνδρῳ ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν
περίπλου τὸν γενόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω θάλασσαν.
τοῦτον μὲν δὴ καταπέμπει αὐτίς ἐκπεριπλεύσοντα ἔστε 6
ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ
τὰς ἐκβολάς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ
ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα
τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπό-
μενος, ὡς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν
ξυγγραφὴν. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἰ ὅ τε
θυμός με καὶ ὁ δαίμων ταύτη ἄγει.

Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σὺν τε τῇ πλείστη 7
μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ τοὺς ἐλέφαν-
τας ἅμα οἱ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Καρμανίας
ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος ὥρα
γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ τῆς
Περσίδος ἀλειυνά τε ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθούως
ἔχοντα.

Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ ξὺν 29

τῶν ἱππέων τοῖς ἑταίροις καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ἦει
 τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα δὲ κατα-
 2 πέμπει ἐπὶ τὴν χώραν τὴν ἑαυτοῦ. ὡς δὲ ἐπὶ τοῖς ὄροις
 ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέλαβε σατρα-
 πεύοντα ἔτι, (νόσω γὰρ τετελευτηκῶς ἐτύγχανεν ἐν Ἰν-
 δοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὀρξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς
 Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθεῖς, ἀλλ' ὅτι
 οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλε-
 3 ξάνδρῳ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. ἤλθε δὲ ἐς Πασαρ-
 γάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης, ἄγων Βαρυ-
 ἄξην ἄνδρα Μῆδον συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν τὴν κίδα-
 ριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε
 καὶ Μήδων, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ
 νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. τούτους μὲν δὴ
 ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος.

Nota: 4 Ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἢ ἐς τὸν Κύρου ^{τὸν}
 Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσυλημέ-
 νον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὡς λέγει Ἀριστό-
 βουλος. εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαῖς ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ
 βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλλος
 πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάρ-
 5 ρυτον καὶ πόαν βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι. αὐ-
 τὸν δὲ τὸν τάφον τὰ μὲν κάτω λίθου τετραπέδου ἐς τε-
 τράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι· ἄνωθεν δὲ οἰκήμα ἐπεῖναι
 λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἰς στε-
 νήν, ὡς μόλις ἂν ἐνὶ [εἶναι] ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κα-
 κοπαθοῦντι παρελθεῖν. ἐν δὲ τῷ οἰκήματι πύελον χρυ-
 σῆν κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαπτο, καὶ κλί-
 νην παρὰ τῇ πνέλῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυσοῦς
 σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ
 6 καννάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ κάν-
 δυς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας. καὶ

ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς λέγει ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆς, καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά, καὶ τράπεζα ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἢ πύελος ἔκειτο ἢ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. εἶναι δὲ 7 ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ οἴκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οὗ δὴ ἐφύλασσαν τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύρου, παῖς παρὰ πατρός ἐκδεχόμενοι τὴν φυλακὴν. καὶ τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμμασι· καὶ ἐδήλου Περσιστὶ τάδε· ὃ ἄνθρωπε, 8 ἐγὼ Κύρός εἰμι ὁ Καμβύσου ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρσας καταστησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας. Μὴ οὖν φθονήσης μοι τοῦ μνήματος.

Ἀλέξανδρος δέ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὁπότε ἔλοι 9 Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς πύελου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωβήσαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πύελου, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὐογκόν σφισι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὐφορον τὰ μὲν παρακόπτουτες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς. ὡς δὲ οὐ προὔχῳρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω δὴ ἐάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον. καὶ λέγει 10 Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κοσμηθῆναι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώματος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς κατορθῶσαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις καὶ τὰλλα ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο κατ' ἀριθμὸν τε καὶ τοῖς πάλαι ὅμοια ἀποθεῖναι καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσει τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ

ἐνοικοδομήσαντα, τὰ δὲ πηλῶ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβα-
 11 λειν τῷ πηλῶ τὸ σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ
 ξυλλαβῶν τοὺς Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέ-
 βλωσεν, ὡς κατειπεῖν τοὺς θράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε
 σφῶν οὔτε ἄλλου κατειπὸν στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλη
 πῆ ξυνηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε ἀφεί-
 θησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

30 Ἐνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ἦει τὰ Περσῶν, ἃ δὴ πρό-
 σθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὡς μοι λέλεκται, ὅτε οὐκ ἐπήνουν
 τὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπανελθὼν ἐπή-
 νει. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὀρξίνου πολλοὶ λόγοι ἐλέχθη-
 σαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἦρξε Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης
 2 ἔτελεύτησε. καὶ ἐξηλέγχθη Ὀρξίνης ἱερά τε ὅτι σεσυλήκει
 καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν
 δίκη ἀπέκτεινε. τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάν-
 δρου ἐκρέμασαν. σατράπην δὲ Πέρσαις ἔταξε Πευκέσταν
 τὸν σωματοφύλακα, πιστόν τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμε-
 νος, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προε-
 κινδύνευσέ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως
 3 τῷ βαρβαρικῷ τρόπῳ τῆς διαίτης οὐκ ἀξύμορον· ἐδή-
 λωσε δὲ ἐσθῆτά τε εὐθύς ὡς κατεστάθη σατραπεύειν Περ-
 σῶν μόνος τῶν ἄλλων Μακεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μη-
 δικὴν καὶ φωνὴν τὴν Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ τὰλλα ξύμ-
 παντα ἐς τρόπον τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. ἐφ'
 οἷς Ἀλέξανδρός γε ἐπήνει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὡς τὰ παρὰ
 σφίσι πρὸ τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφίκετο **1**
Ἀλέξανδρος, πόθος λαμβάνει αὐτὸν καταπλεῦσαι κατὰ
τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν τὴν Περσικὴν καὶ τῶν τε ποταμῶν ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς
τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν ταύτη
θάλασσαν. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει Ἀλέ- **2**
ξανδρος περιπλεῦσαι τὴν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν
Αἰθιοπῶν γῆν καὶ τὴν Λιβύην τε καὶ τοὺς Νομάδας ὑπὲρ
τὸν Ἀτλαντα τὸ ὄρος ὡς ἐπὶ Γάδειρα εἶσω ἐς τὴν ἡμε-
τέραν θάλασσαν· καὶ τὴν Λιβύην τε καταστρεψάμενος
καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης δικαίως ἂν βα- **3**
σιλεὺς καλεῖσθαι· τοὺς γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων βα-
σιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάροχοντας,
οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. ἔνθεν δὲ
οἱ μὲν [λέγουσιν] ὅτι ἐς τὸν πόντον τὸν Εὐξείνου ἐσπλεῖν
ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην, οἱ δέ, ὅτι
ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν· ἤδη γὰρ καὶ ὑποκι-
νεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ μέγα.

Ἐγὼ δὲ ὅποια μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα **4**
οὔτε ἔχω ἐγὼ ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰ-
κάσειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν μοι δοκῶ ἰσχυρίσασθαι,
οὔτε μικρὸν τι καὶ φαῦλον ἐπινοεῖν Ἀλέξανδρον οὔτε
μείναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἤδη κεκτημένων,
οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθηκεν, οὐδ' εἰ τὰς
Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐπ' ἐκεῖνα
ζητεῖν τι τῶν ἡγνοημένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλω τῷ, ἀλλὰ αὐ-

5 τόν γε αὐτῷ ἐρίζοντα. καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ τοὺς σοφισ-
 τὰς τῶν Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν οὖς καταληφθέντας
 ὑπ' Ἀλεξάνδρου ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵναπερ αὐτοῖς
 διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν
 αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κρούειν δὲ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν
 ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. ὡς δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρος δι' ἐρ-
 μηνέων ὅτι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον, τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι
 6 ᾧδε· ᾧ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος μὲν ἕκαστος το-
 σόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσονπερ τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὅτῳ βε-
 βήκαμεν· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὢν παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις,
 πλήν γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος, ἀπὸ τῆς οἰ-
 κείας τοσαύτην γῆν ἐπεξέροχη πράγματα ἔχων τε καὶ παρέ-
 χων ἄλλοις. καὶ οὖν καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀποθανὼν τοσοῦ-
 τον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἐξαρκεῖ ἐντεθάρθαι τῷ σώματι.

2 Κάνταῦθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τοὺς τε λόγους
 αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὅμως ἄλλα καὶ
 τάναντία οἷς ἐπήνεσεν. ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώ-
 πης θαυμάσαι λέγεται, ἐν Ἰσθμῷ ἐντυχῶν τῷ Διογένει
 κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστὰς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς καὶ
 τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρόμενος εἴ του δέοιτο· ὁ δὲ Διογέ-
 νης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ
 2 ἀπελθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. οὕτω
 τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξαν-
 δρος, ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο. ἐπεὶ καὶ ἐς
 Τάξιλα αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν
 τοὺς γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναι τινὰ οἱ τῶν ἀν-
 δρῶν τούτων, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ
 ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὁμιλεῖται οἱ ἄλ-
 λοι ἦσαν, Δάνδαμις ὄνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέ-
 3 ξανδρου ἦξειν οὔτε τοὺς ἄλλους εἶα. ὑποκρίνασθαι γὰρ
 λέγεται ὡς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἶη, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος καὶ ἔτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου,

ἔχειν γάρ οἱ εὖ τὰ παρόντα, καὶ ἅμα ὄραν τοὺς ξὺν αὐτῷ
 πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ
 οὐδενί, μηδὲ πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλα-
 νῶν. οὗτ' οὖν ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξαν-
 δρος δοῦναι, οὗτ' αὖ δεδιέναι, ὅτου κρατοίη ἐκεῖνος, ἔστιν
 οὗ εἴργεσθαι· ζῶντι μὲν γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἕξαρ- 4
 κεῖν, φέρουσαν τὰ ὠραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγῆ-
 σεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος. οὐκ οὖν οὐδὲ
 Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον
 ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν
 ταύτη σοφιστῶν, ὄντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Με-
 ρασθένης ἀνέγραψεν αὐτοὺς τοὺς σοφιστὰς λέγειν κακί-
 ζοντας τὸν Κάλανον ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσι εὐ-
 δαιμονίαν, ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.

Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχορῆν 3
 εἶπειν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ· μαλακισθῆναι
 γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῆ, οὐπω
 πρόσθεν νοσήσαντα· οὐκ οὖν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶσθαι
 ἐθέλειν ἀρρώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἶπειν γὰρ πρὸς Ἀλέ-
 ξανδρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέφαι,
 πρὶν τινος ἐς πεῖραν ἐλθεῖν παθήματος ὅ τι περ ἕξαναγα-
 κάσει αὐτὸν μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν δίαιταν. καὶ Ἀλέ- 2
 ξανδρον ἀντειπεῖν μὲν αὐτῷ ἐπὶ πολὺ· ὥς δ' οὐχ ἥττη-
 σόμενον εἴρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ μὴ τις
 ταύτη ὑπεικάθοι, οὕτω δὴ ὅπη ἐπήγγελλεν αὐτός, κελευ-
 σαι νησθῆναι αὐτῷ πυρᾶν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι
 Πτολεμαῖον τὸν Λάγον τὸν σωματοφύλακα. οἱ δὲ καὶ
 πομπὴν τινα προπομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε
 καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὀπλισμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα
 παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέροντας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα χρυσᾶ
 καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἐσθῆτα βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι ἔφερον.
 αὐτῷ δὲ παρασκευασθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυ-

νάτως εἶχεν ὑπὸ τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναί γε οὐδὲ
 τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνης γὰρ κοιμισθῆναι
 φερόμενον, ἐστεφανωμένον τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ἄδου-
 τα τῇ Ἰνδῶν γλώσση. οἱ δὲ Ἴνδοι λέγουσιν ὅτι ὕμνοι θεῶν
 4 ἦσαν καὶ αὐτῶν ἔπαινοι. καὶ τὸν μὲν ἵππον τοῦτον ὅτου
 ἐπιβήσεσθαι ἐμελλε, βασιλικὸν ὄντα τῶν Νησαίων, πρὶν
 ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν πυρὰν Λυσιμάχῳ χαρίζασθαι, τῶν τινι
 θεραπευόντων αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων
 ἢ στρωμάτων ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ
 τετάχει Ἀλέξανδρος, ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἀμφ' αὐ-
 5 τόν. οὕτω δὴ ἐπιβάντα τῇ πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν ἐν
 κόσμῳ, ὀραῖσθαι δὲ πρὸς τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης. Ἀλε-
 ξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς φανῆναι τὸ θάναμα ἐπὶ φίλῳ ἀν-
 δρὶ γιγνόμενον· ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα παρασχέ-
 σθαι οὐδέν τι παρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ τοῦ σώματος.
 6 ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐς τὴν πυρὰν ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον
 ἦν, τὰς τε σάλπιγγας φθέγγασθαι λέγει Νέαρχος, οὕτως ἐξ
 Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον, καὶ τὴν στρατιάν ἐπαλαλά-
 ξαι πᾶσαν ὁποῖόν τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπηλάλαξε, καὶ
 τοὺς ἐλέφαντας συνεπηγῆσαι τὸ ὄξυ καὶ πολεμικόν, τιμῶν-
 τας Κάλανον. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ Καλάνου τοῦ Ἰν-
 δοῦ ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀχρεῖα πάντα ἐς ἀνθρώ-
 πους, ὅτω γινῶναι ἐπιμελές, ὅτι ὡς καρτερόν τέ ἐστὶ καὶ
 ἀνίκητον γνώμη ἀνθρωπίνη ὅ τι περ ἐθέλει ἐξεργάσασθαι.
 7 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ τὴν
 αὐτοῦ σατραπείαν ἐκπέμπει παρελθὼν ἐς Σοῦσα· Ἀβου-
 λίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὁξάθρην, ὅτι κακῶς ἐπε-
 2 μελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβῶν ἀπέκτεινε. πολλὰ μὲν
 δὴ πεπλημμέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας ὅσαι
 δορίκτητοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο ἕς τε τὰ ἱερὰ καὶ
 τάφους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰν-
 δοὺς στόλος ἐγεγένητο τῷ βασιλεῖ καὶ οὐ πιστὸν ἐφαί-

νετο ἀπονοστήσειν αὐτὸν ἐκ τοσῶνδε ἔθνῶν καὶ τοσῶνδε ἐλεφάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδόν τε καὶ Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκασίνην καὶ Ὑφασιν φθειρόμενον. καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις 3 δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυννεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς ταύτη σατραπεύοντας καταφρουῆσαι αὐτοῦ τῆς οἴκοι ἀπονοστήσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὀξύτερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαι τε τοῖς ἐπικαλουμένοις, ὡς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὔσι, καὶ ἐπὶ τὸ τιμαρῆσασθαι μεγάλως τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξελεγχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ γνώμῃ ἐξεργάσασθαι.

Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν ἐν Σούσοις ἑαυτοῦ τε καὶ 4 τῶν ἐταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν πρεσβυτάτην Βαρσίνην ἠγάγετο, ὡς δὲ λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτην, τῶν Ὠχου θυγατέρων τὴν νεωτάτην Παρούσατιν. ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἠγμένη καὶ ἡ Ὀξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ῥωξάνη. Δρύπειν δὲ 5 Ἡφαιστίῳνι δίδωσι, Δαρείου παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιοὺς τῶν παίδων γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίῳνος παῖδας· Κρατέρῳ δὲ Ἀμαστρίνην τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα· Περδίκκῃ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατραπόου παῖδα ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμένει τῷ 6 γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάξου παῖδας τῷ μὲν Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἀρτωνιν· Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σελεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐταίροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μήδων παῖδας ἐς ὄγδοήκοντα. οἱ γάμοι δὲ ἐποιήθησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· 7 θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πότον ἤκον αἱ γαμούμεναι καὶ παρεκαθέζοντο ἐκάστη τῷ ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε αὐτὰς καὶ ἐφίλησαν· πρῶ-

τος δὲ ὁ βασιλεὺς ἤρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐρί-
 γνοντο οἱ γάμοι. καὶ τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο, ἔδοξε δημοτι-
 8 κόν τε καὶ φιλέταιρον προᾶξαι Ἀλέξανδρον. οἱ δὲ παρα-
 λαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προίκας δὲ ξυμ-
 πάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος. καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἠγγμένοι
 ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινὰς γυναικῶν, ἀπο-
 γραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐγένοντο
 ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεὰ Ἀλεξάνδρου ἐδό-
 θησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.

5 Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρέα
 ἦν ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε, καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὀπόσον
 ὀφείλε. ἕκαστος, ὡς ληφόμενος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλί-
 γοι ἀτ' ἐγράψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες ἐξ Ἀλεξάν-
 δρου μὴ πεῖρα αὐτῆ εἶη καθειμένη, ὅτῳ οὐκ ἀποχωῶσα
 ἢ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστὶ καὶ ὅτῳ πολυτελής ἢ
 2 δίαίτα. ὡς δὲ ἐξήγγελο ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι σφᾶς οἱ
 πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτῳ τι εἶη συμβόλαιον, τὴν
 μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ γὰρ χρῆναι
 οὔτ' οὖν τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν πρὸς τοὺς
 ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν
 3 τὸν βασιλέα δοκεῖν. καταθεις δὲ τραπέζας ἐν τῷ στρατο-
 πέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους
 τῆς δόσεως ἕκαστοις, ὅστις συμβόλαιον ἐπεδείκνυτο, ἐπι-
 λύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ
 ὀνόματα. καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀληθεύειν Ἀλεξάν-
 δρον καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐρίγγετο αὐτοῖς τὸ μὴ γνω-
 σθῆναι μᾶλλον τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφείλοντας. λέγεται
 δὲ γενέσθαι ἢ δόσις αὐτῆ τῆ στρατιᾶ ἑς τάλαντα δισ-
 μύρια.

4 Ἐδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ' ἀξίω-
 σιν ἐτιμᾶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐπιφανῆς ἐγεγόνει ἐν
 τοῖς κινδύνοις. καὶ ἐστεφάνωσε χρυσοῖς στεφάνοις τοὺς

ἀνδραγαθία διαπρέποντας, πρῶτον μὲν Πευκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα, ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ τοῦτον ὑπερα- 5 σπίσαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὠροῖς νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθεῖσῃ δυνάμει πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὠρειτῶν καὶ τῶν πλησίον τούτων ὤκισμένων τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ τᾶλλα καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὠροῖς κοσμηῆσαι. ἐπὶ 6 τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περιίπλῳ τῷ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστεφάνωσε· καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἤδη ἀφιγμένος ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεῶς τῆς βασιλικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα καὶ τοὺς ἄλλους σωματοφύλακας.

Ἦκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι οἱ ἐκ τῶν πόλεων τε 6 τῶν νεοκτίστων καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δοριαλώτου, παῖδας ἠβάσκοντας ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας, οὓς καὶ Ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέξανδρος, κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις καὶ τὰ πολέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἠσκημένους. καὶ 2 οὗτοι ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὡς πάντα δὴ μηχανωμένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὠσαύτως δεῖσθαι Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν Ἀλεξάνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὄρωμένην, καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ ποιηθέντας οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, οὐδὲ τῶν γημάντων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς τον βασιλέα μεγάλως τετιμημένοις. Πευκέστας τε ὁ Περ- 3 σῶν σατράπης τῇ τε σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει αὐτούς, ὅτι τῷ βαρβαρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ Βακτριῶν δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν ἵππεις, καὶ Ζαραγγῶν δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυαίων καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐάκαι καλούμενοι ἵππεις καταλοχισθέντες εἰς τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν κατ' ἀξιώσειν

- καὶ κάλλει τοῦ σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες
 4 ἐφαίνοντο, καὶ πέμπτη ἐπὶ τούτοις ἰππαρχία προσγενο-
 μένη, οὐ βαρβαρική ἢ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γὰρ τοῦ
 παντὸς ἰππικοῦ κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων, τῷ
 τε ἀγῆματι προσκαταλεγέντες Κωφὴν τε ὁ Ἀρταβάζου
 καὶ Ὑδάρνης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου, καὶ Σισίνης καὶ
 Φραδασμένης οἱ Φραταφέρου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρ-
 κανίας σατραπῶν παῖδες, καὶ Ἰστάνης Ὁξυάρτου μὲν παῖς,
 5 Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός. καὶ Αὐ-
 τοβάρης καὶ ὁ τούτου ἀδελφός Μιθροβαῖος, καὶ ἡγεμῶν
 ἐπὶ τούτοις ἐπιστάθεις Ὑστάσπης ὁ Βάκτριος, καὶ τούτοις
 δόρατα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων δο-
 θέντα, ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς Μακεδόνας, ὡς πάντῃ δὴ
 βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ
 νόμιμά τε καὶ αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγοντος.
- 7 Ἀλεξάνδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν
 Ἠφαιστίωνα ἄγειν κελεύει ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
 Περσικήν. αὐτὸς δὲ ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἐς
 τὴν Σουσίαν γῆν ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς
 τε καὶ τῷ ἀγῆματι καὶ τῶν ἰππέων τῶν ἐταίρων ἀναβιβα-
 σάμενος οὐ πολλοὺς κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν
 2 ὡς ἐπὶ θάλασσαν. ἤδη δὲ πλησίον ὦν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς
 τὸν πόντον τὰς μὲν πλειονὰς τε καὶ πεπονηκυίας τῶν
 νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ταῖς μάλιστα ταχυναυ-
 τούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ τὴν
 θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος· αἱ δὲ ἄλλα
 αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ τὸν Εὐλαῖον ἔστε ἐπὶ τὴν
 διώρυγα ἢ τέτμηται ἐκ τοῦ Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύ-
 τη διεκομίσθησαν ἐς τὸν Τίγρητα.
- 3 Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ
 Τίγρητος, οἳ τὴν μέσσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν, ὅθεν
 καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖζε-

ται, ὁ μὲν Τίγρης πολὺ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αὐτὸν δέχεται καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβῶν καὶ ἐξ αὐτῶν ἀνῆλθει ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, 4 καθότι οὐ καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. ἔστι γὰρ μετεωροτέρα ἢ ταύτη γῆ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὔτος κατὰ τὰς διώρυχας οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδεσθαί τε ἀπὸ οὗ τὴν χώραν οὐδαμῆ παρέχει. ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε 5 ῥεῖ καὶ ἰσοχειλῆς πανταχοῦ τῇ γῆ, καὶ διώρυχές τε πολλὰ ἀπ' αὐτοῦ πεποιήνται, αἱ μὲν ἀέναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἐκάτερα ὠκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὅποτε σφίσιιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν· οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ· καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τεναγῶδες τοῦτο [οὕτως] ἀποπαύεται.

Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν 6 ὅσον μεταξὺ τοῦ τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει. ἐκεῖθεν δὲ αὐθις ἔπλει ἐς Ὄπιν, πόλιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ὠκισμένην. ἐν δὲ τῷ ἀνάπλω τοὺς καταρράκτας τοὺς κατὰ 7 τὸν ποταμόν ἀφανίζων ὁμαλὸν πάντη ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἱ δὲ ἐκ Περσῶν πεποιημένοι ἦσαν, τοῦ μὴ τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀναπλευῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηῖτη στόλῳ κρατήσαντα. ταῦτα δὲ μεμηχάνητο ἅτε δὴ οὐ ναυτικοῖς τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὴ συνεχεῖς οἱ καταρράκται πεποιημένοι ἄπορον τὸν ἀνάπλου ἐποίουν τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα· οὐκ οὐν πρὸς αὐτοῦ

ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, ἦντινα ἔργῳ οὐδὲ λόγῳ ἀξίαν ἀπέφηνε, οὐ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπουδάσματα.

- 8 Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὠπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακεδόνας προεῖπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρωσ ἢ πηρωσσεως τοῦ σώματος ἀχρεῖους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἦθη· ἐπιδώσει δὲ ἀπιοῦσιν ὅσα αὐτούς τε ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς οἴκοι καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν τῶν
- 2 αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν ὡς χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ ὡς ὑπερορώμενοί τε ἦδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ ἀχρεῖοι πάντῃ ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως αὖ τῷ λόγῳ ἠχθῆσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λεχθέντι, κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν πολλοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθῆσθέντες, ὅτι πολλάκις ἦδη ἐλύπει αὐτούς ἢ τε ἐσθῆς ἢ Περσικῆ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ ἦθη κόσμησις καὶ ἀνάμιξις τῶν ἀλλοφύλων
- 3 ἱπέων ἐς τὰς τῶν ἐταίρων τάξεις. οὐκουν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι, τὸν Ἄμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπιεικῆς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπηδήσας σὺν τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς οὕστινας χρὴ ξυλλαμβάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεῖς καὶ δέκα. τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θάνατον. ὡς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβάς αὐθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεγεν ὧδε.

Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ᾧ Μακεδόνες, τὴν 9
 οἴκαδε ὄρμην λεχθήσεται μοι ὅδε ὁ λόγος, ἕξεστι γὰρ
 ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἔνεκα, ἀλλ' ὡς γινῶ-
 ναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποῖοι τινες αὐ-
 τοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίπ- 2
 που τοῦ πατρός, ἥπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι.
 Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους,
 ἐν διφθεραῖς τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρό-
 βατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυ-
 ριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θραξί, χλαμύδας
 μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε, κατήγαγε δὲ
 ἐκ τῶν ὄρων ἐς τὰ πεδία, ἀξιωμαχοὺς καταστήσας τοῖς
 προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι
 πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· πόλεων
 τε οἰκίτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἡθεσι χρηστοῖς ἐκό-
 σμησεν. αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὑφ' ὧν πρό- 3
 σθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοὶ τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγε-
 μόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θρά-
 κης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέειπεν, καὶ τῶν ἐπὶ
 θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμ-
 πορίαν τῇ χώρᾳ ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετᾴλων τὴν ἐργα-
 σίαν ἀνευδεῖν παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πά- 4
 λαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος
 ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ
 εὐπορον ἀντὶ στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν· Ἀθη-
 ναίους τε καὶ Θηβαίους, ἐφεδρεύοντας αἰεὶ τῇ Μακεδονίᾳ,
 ἐς τοσόνδε ἐταπεινώσεν, ἥδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῶ
 ξυμπονούτων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν Ἀθηναῖοις
 καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνου
 τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι. ἐς Πελοπόννησον δὲ 5
 παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμῶν αὐτοκράτωρ
 συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν

Πέρσῃν στρατιᾶς οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν Μακεδόνων προσέθηκε.

- 6 Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἑμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπερογμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα, μικρὰ δὲ ὡς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὅς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἐξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια ὀρηθηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς εὐθύς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον
- 7 θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου τὴν τε Ἰωνίαν πᾶσαν τῇ ὑμετέρῃ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδοὺς, καὶ Μίλητον εἶλον πολιορκία· τὰ δὲ ἄλλα πάντα προσχωρήσαντα λα-
- 8 βῶν ἐκόντα ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα· καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἢ τε κοίλη Συρία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὑμέτερον κτήμᾶ εἰσι· καὶ Βαβυλῶν καὶ Βάκτρα καὶ Σοῦσα ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξι-
- 9 ἀρχαι. ὡς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόρων ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδειξαι θησαυροὺς ἑμοὺς ὅτι μὴ ταῦτα, ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἔνεκα ὑμῶν φυλάττεται. ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὅ τι φυλάξω αὐτούς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνου τὸν αὐτὸν αἰρουμένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἑμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρουπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὡς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς.

Ἄλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονούντων καὶ τάλαιπωρου- **10**
 μένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀτάλαιπώρως ἐξη-
 γούμενος. καὶ τίς ὑμῶν ἢ πονήσας οἶδεν ἐμοῦ μᾶλλον ἢ
 ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἐστι
 γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω καὶ ἐγὼ τὰ ἐμὰ ἐπιδείξω ἐν
 μέρει· ὡς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὅ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ **2**
 ἔμπροσθεν μερῶν ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὄπλου τι
 ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων οὐ γέ οὐκ ἔχνη ἐν
 ἐμαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τε-
 τόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις πολ-
 λαχῆ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας
 δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω διὰ
 πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ ὄρῶν
 καὶ πεδίων πάντων. γάμους τε ὑμῶν τοὺς αὐτοὺς γεγά- **3**
 μηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγγενεῖς ἔδονται τοῖς
 παισὶ τοῖς ἐμοῖς. ἔτι δὲ ᾧ χρῆα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας
 ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τσαῦτα μὲν μισθοφορούντων, τσαῦτα
 δὲ ἀρπαζόντων, ὅποτε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνοιτο,
 διαλέλνυμαι ταῦτα. στέφανοί τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις
 ὑμῶν εἰσι μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ
 ἐμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεῆς **4**
 μὲν αὐτῷ ἢ τελευτῇ ἐγένετο, περιφανῆς δὲ ὁ τάφος, χαλ-
 καὶ δὲ αἱ εἰκόνας τῶν πλείστων οἴκοι ἐστᾶσιν, οἱ γουεῖς
 δ' ἔντιμοί εἰσι, λειτουργίας τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς
 ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα
 ἐμοῦ ἄγοντος.

Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι **5**
 ἀποπέμψειν ἔμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπίενοι βού-
 λεσθε, ἅπιτε ἅπαντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε
 ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας
 καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον **6**
 δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχωτοὺς καὶ Δράγγας, κερτημένον

δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Κανύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὠξόν τε ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ 7 τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὑφασιν διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφοτέρα τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβalόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἧ οὐδεὶς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσκτησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δήπου ἔσται ἀπαγγελθέντα. ἄπιτε.

11 Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος ὀξέως καὶ ἐς τὰ βασιλεία παρελθὼν οὔτε ἐθεράπευσε τὸ σῶμα οὔτε τῷ ὤφθη τῶν ἐταίρων· ἀλλ' οὐδὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ὤφθη. τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἶσω τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους τὰς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε 2 φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐν τε τῷ παραυτίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἔμμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πράτ- 3 τωσιν ἢ λέγωσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὡς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἶ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρική ἐς λόχους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα

ἄγχημά τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ [ἀσθέταιροι ἄλλοι] καὶ ἀργυρασπίδων τάξις Περσικὴ καὶ ἡ τῶν ἐταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγχημα βασιλικόν, οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες 4 ὡς πρὸς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὄπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐρρίπτουν, ἰκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβόων πρὸ τῶν θυρῶν ἐστηκότες δεόμενοι παρελθεῖν εἰσω· τοὺς τε αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν· οὐκ οὖν ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἔξει Ἀλέξανδρος.

Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῆ ἐξέρχε- 5 ται, καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας σὺν οἰμωγῇ τῶν πολλῶν βοῶντων καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα. καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο ὡς τι ἐρῶν· οἱ δὲ ἔμμενον λιπαροῦντες. καὶ τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἰππαρχίαν 6 τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς οὐκ ἀφανῆς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν· ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστὶ Μακεδόνας ὅτι σὺ Περσῶν μὲν τινὰς ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς καὶ καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε· Μακεδόνων δὲ οὐπω τις γέγυενται ταύτης τῆς τιμῆς. ἐνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ὑμᾶς γε, ἔφη, ξύμ- 7 παντας ἐμαντῷ τίθεμαι συγγενεῖς καὶ τό γε ἀπὸ τούτου οὕτω καλέσω. ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησεν καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἠθέλησε. καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα βοῶντές τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπήεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυ- 8 σίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῆ ἐποίησε, καθήμενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθήμενων, ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ

- τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἀρού-
 9 τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων. εὐχέτο δὲ τὰ τε
 ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωσίαν τῆς ἀρχῆς
 Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς με-
 τασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἑννακισχιλίους, καὶ τούτους
 πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.
- 12** Ἐνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν Μακε-
 δόνων ὅσοι διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι
 ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς μυρίους. τούτοις
 δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδω-
 2 κεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπουόστησιν
 τὴν οἴκαδε ξυμβαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἐκά-
 στω ὑπὲρ τὴν μισθοφορὰν· παῖδες δὲ εἴ τῳ ἦσαν ἐκ τῶν
 Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἷ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ
 στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν ἄλλοφύλους τε καὶ ἐκ
 τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολελειμμέ-
 νοις παισὶ τε καὶ μητράσιν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσε-
 σθαι ὡς ἐκτρέφοιντο Μακεδονικῶς, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐς
 τὰ πολέμια κοσμούμενοι· γενομένους δὲ ἄνδρας ἄξιον
- 3** αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν τοῖς πατράσι. ταῦ-
 τὰ τε ἀπαλλαττομένοις ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγ-
 γέλλετο καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτοὺς τὸ
 ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκείνο ποιῆσθαι ἠξίου, ὅτι τὸν
 πιστότατόν τε αὐτῷ καὶ ὄντινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ
 ἄγει, Κράτερον ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγού-
 4 μενον τοῦ στόλου. οὕτω δὴ ἀσπασάμενος ξύμπαντας αὐ-
 τός τε δακρύων καὶ δακρύνοντας ἐκείνους ἀπὸ οὗ ἀπήλ-
 λαξε. Κρατέρῳ δὲ τούτους τε ἄγειν ἐκέλευε καὶ ἀπαγα-
 γόντι Μακεδονίας τε καὶ Θράκης καὶ Θετταλῶν ἐξηγεῖ-
 σθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ
 διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν

ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατέρῳ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρατέρου ἡγεμόνα, ὡς εἶτι κατὰ τὴν πορείαν Κρατέρῳ ξυμπίπτει, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

Λόγος δὲ τις καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανῆς παρὰ τοῖς τὰ 5 βασιλικὰ πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῶδε φιλοτιμότερον ἐξηγουμένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ἢ τὸ εἰκός τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν, ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτι- 6 μίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετὰ πεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὡς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. ἐπεὶ οὐδὲν ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν ἀνθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἧκιστα δὴ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτὸν τὴν μητέρα· ἢ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ 7 τε ἀξιόσκει καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μεμνήσθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιούειν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλήσι. καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο, ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα x x x x
ἀλλὰ ἢ εἰ
ἐξ ἧς ἦν
τὸ τίλος
Ἡφαιστία δὴ καὶ φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα. οὐ μέντοι καταφανές γέ τι ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' ὅτου ἂν τις συνέθηκεν οὐχ ὥσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ Ἀντίπατρον. *** Ἡφαιστίων.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπεῖξαντα Ἡφαιστίωνα συναλλα- **13**
γῆναι Εὐμένει, οὐχ ἐκόντα ἐκόντι. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ κα:

τὸ πεδῖον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ ἀνειμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς, αὐτό τε πεδῖον Νησαῖον καλούμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νησαῖαι κληῖζονται λέγει Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντεκαίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων· τότε δὲ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς ληστῶν γὰρ διαρπαγῆναι τὰς πολλὰς αὐτῶν.

- 2 Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας σατραπῆς γυναικας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἰππέων ἐσταλμένας, πλήν γε δὴ ὅτι πελέκεις ἀντὶ δοράτων ἐφόρου καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας· οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον
- 3 ἐν ταῖς μάχαις. ταύτας μὲν δὴ ἀπαλλάξει τῆς στρατιᾶς Ἀλέξανδρον, μή τι νεωτερισθεῖη κατ' αὐτὰς ἐς ὕβριν πρὸς τῶν Μακεδόνων ἢ βαρβάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὴν βασιλίσσαν σφῶν ὅτι αὐτὸς ἤξει πρὸς αὐτὴν παιδοποιησόμενος. ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν ὅστις ἱκανὸς ὑπὲρ
- 4 τῶν τοιούτων τεκμηριῶσαι. οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε σώζεσθαι τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδ' ἔτι πρὸ Ἀλεξάνδρου, ἢ Ξενοφῶν ἂν ἐμνήσθη αὐτῶν, Φασιανῶν τε μνησθεῖς καὶ Κόλχων καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ Τραπεζοῦντος ὀρμώμενοι ἢ πρὶν ἐς Τραπεζοῦντα κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά, ἵναπερ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐν-
- 5 τετυχῆκεσαν ἂν, εἶπερ οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. μὴ γενέσθαι μὲν γὰρ παντελῶς τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν οὐ πιστὸν δοκεῖ ἔμοιγε, πρὸς τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν. ὡς Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ ζωστήρᾳ τινα Ἴππολύτης τῆς βασιλίσεως αὐτῶν ὅτι ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπιούσας τὰς γυναικας ταύτας τὴν Εὐρώπην

πρωτοι μάχη νικήσαντες ἀνέστειλαν· καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχη πρὸς Νίκωνος οὐ μείον ἢ περὶ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. καὶ Ἡροδότῳ πολλάκις 6 περὶ τῶν γυναικῶν τούτων πεποιήται, καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας λόγῳ ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. εἰ δὲ ἱππικὰς δὴ τινὰς γυναικὰς Ἀτροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξάνδρῳ, βαρβάρους τινὰς ἄλλας γυναικὰς ἱππεύειν ἤσκημένας δοκῶ ὅτι ἔδειξεν ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον ἐσταλμένας.

Ἐν Ἐκβατάνοισι δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξανδρος, 14 ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμποραῖς ἀγαθαῖς νόμος καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, καὶ πότοι αὐτῷ ἐγίνοντο παρὰ τοῖς ἐταίροις. καὶ ἐν τούτῳ Ἡφαιστίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἐβδόμη τε ἡμέρα ἤδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πλήρες εἶναι· παίδων γὰρ ἀγῶν ἦν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρελθὼν πρὸς αὐτὸν σπουδῇ οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν.

Ἐνθα δὲ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους 2 τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος, πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲπραχθέντα ἐπ' αὐτῷ ἄλλοι ἄλλα, ὡς ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα ἢ φθόνου εἶχεν ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. ὧν οἱ τὰ 3 ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγήσας ἔδρασεν ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλιτάτῳ· οἱ δὲ ἐς αἰσχύνην μᾶλλον τι ὡς οὐ πρόποντα οὔτ' οὖν βασιλεῖ οὔτε Ἀλεξάνδρῳ, οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐταίρου ὀδύρεσθαι οὐδ' ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθη πρὸς τῶν ἐταίρων· οἱ δέ, τὴν τε ἡμέραν ὄλην καὶ 4

- τὴν νύκτα ὅλην ἐρροῖσθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ καί, τὸν
 ἰατρὸν Γλανκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὡς ἐπὶ φαρ-
 μάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δὲ, ὅτι οἶνον περιεῖδεν ἐμπλη-
 σθέντα θεωρῶν αὐτός· καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ
 τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τὰ τε ἄλλα οὐκ ἀπεικότα τίθεμαι
 καὶ κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως, πρὸς ὄντινα ἐκ παιδὸς φι-
 5 λотиμία αὐτῷ ἦν· οἱ δὲ καί, τὸ ἄρμα ἐφ' ὅτῳ τὸ σῶμα
 ἐφέρετο αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἠνιόχει, τοῦτο οὐδαμῇ πιστὸν
 ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δέ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ
 ἔδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρβαρικὸν
 τοῦτό γε, καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον, ἀλλὰ τῇ
 Ξέρξου μᾶλλον τι ἀτασθαλία τῇ ἐς τὸ θεῖον καὶ ταῖς πέ-
 6 δαις ἄς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην,
 τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο
 οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὡς
 ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλαυνεν Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ
 τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δῆ
 ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὧν τε
 ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐ-
 τοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι
 καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηται μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώ-
 σας μοι τὸν ἑταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἑμαντοῦ κεφαλῇ ἦγον.
 7 ἐναγίζειν τε ὅτι αἰεὶ ὡς ἠρωῶ ἐκέλευεν Ἡφαιστίῳ, τοῦτο
 μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται· οἱ δὲ λέγουσιν
 ὅτι καὶ εἰς Ἀμμωνος ἔπεμψεν ἐρησομένους τὸν θεὸν εἰ
 καὶ ὡς θεῶ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίῳ· τὸν δὲ οὐ
 συγχωρήσαι.
- 8 Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην
 ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἡφαιστίῳνος ἡμέραν μῆτε σίτου
 γεύσασθαι Ἀλέξανδρον μῆτε τινὰ θεραπείαν ἄλλην θε-
 ραπεῦσαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ ὀδυρόμενον ἢ
 πενθικῶς σιγῶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἐτοιμάζε-

σθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ ταλάντων μυρίων, οἱ δὲ καὶ πλειό-
νων ἀνέγραψαν· καὶ ὅτι πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη 9
κατὰ πᾶσαν τὴν χώραν τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ
τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου
σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὄπλα Ἐφαιστίωνι ἀνέθεσαν ἀπο-
θανόντι· πρῶτον δὲ Εὐμένη ἄρξει τοῦ σοφίσματος, ὄν-
τινα ὀλίγω πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς Ἐφαι-
στίωνα· καὶ τοῦτο δὲ δρᾶσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς μὴ
ἐφήδεσθαι δοκοίη τελευτήσαντι Ἐφαιστίωνι. οὐκουν οὐδὲ 10
ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἐφαιστίωνος χιλιάρχον ἐπὶ τῇ
ἵππῳ τῇ ἐταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα
τοῦ Ἐφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἐφαιστίωνός τε
ἢ χιλιαρχία ἐκαλεῖτο καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἠγεῖτο ἐξ
Ἐφαιστίωνος πεποιημένον. ἀγωνία τε ἐπενόει ποιῆσαι
γυμνικόν τε καὶ μουσικὸν πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων
καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορηγία πολὺ τι τῶν ἄλλων τῶν πρό-
σθεν ἀριθιλοτέρον· τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστὰς τοὺς
ξύμπαντας παρεσκεύασε. καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ’
Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἠγωνίσαντο.

Χρόνος τε ἦν συχνὸς τῷ πένθει καὶ αὐτός τε αὐτὸν 15
ἤδη μετεκάλει ἀπ’ αὐτοῦ καὶ οἱ ἐταῖροι μᾶλλον τι ἐν τῷ
τοιῷδε ἦνυτον. ἐνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κοσσαίους,
ἔθνος πολεμικόν, ὅμορον τῷ Οὐξίω. εἰσὶ δὲ ὄρειοι οἱ 2
Κοσσαῖοι καὶ χωρία ὄχυρά κατὰ κόμας νέμονται, [καὶ]
ὁπότε προσάγοι δυνάμεις ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὄρων ἀποχω-
ροῦντες ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἐκάστοις οὕτω δια-
φεύγουσιν, ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφί-
σιν ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ αὐθις εἰς τὸ ληστεύ-
ειν τρεπόμενοι ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται. Ἀλέξαν- 3
δρος δὲ ἐξείλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος στρα-
τεύσας. ἀλλ’ οὔτε χειμῶν ἐμποδῶν ἐγένετο αὐτῷ οὔτε αἰ
δυσχωρία, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου, ὃς

μέρος τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἤγεν. οὕτως οὐδὲν ἄπο-
ρον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν ἐς ὅ τι ὀρμήσειε [ἄν].

- 4 Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα Λιβύων τε πρεσβεῖαι
ἐνετύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ
βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας, καὶ ἐξ Ἰταλίας Βρέττιοί τε καὶ Λευ-
κανοὶ καὶ Τυρρηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον. καὶ Καρ-
χηδοῦιους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται καὶ ἀπὸ Αἰθιοπῶν
πρέσβεις ἐλθεῖν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ
Κελτοὺς καὶ Ἰβήρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν τὰ
τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι πρὸς
5 Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων. τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς
ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρίναι
ἐπέτρεπον· καὶ τότε μάλιστα αὐτὸν τε αὐτῷ Ἀλέξανδρον
καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆς τε ἀπάσης καὶ θαλάσ-
σης κύριον. Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλε-
ξάνδρου ἀναγραφάντων καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέ-
σβευσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρεσβεῖαις Ἀλέξανδρον
ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης ἐς τὸ ἔπειτα δυνάμεως
μαντεύσασθαι, τὸν τε κόσμον τῶν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ
φιλόπονον τε καὶ ἐλευθέριον καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος
6 ἅμα διαπνυθανόμενον. καὶ τοῦτο οὔτε ὡς ἀτρεκέες οὔτε
ὡς ἄπιστοι πάντη ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτε τις Ῥω-
μαίων ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ταύτης ὡς παρὰ Ἀλέξανδρον
σταλείσης μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὐδὲ τῶν τὰ Ἀλεξάν-
δρου γραφάντων, οἷς τισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρουμαι, Πτο-
λεμαῖος ὁ Δάγου καὶ Ἀριστόβουλος· οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων
πολιτεύματι ἐπειοικὸς ἦν, ἐλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλι-
στα ὄντι, παρὰ βασιλέα ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς το-
σόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἕξαναγκά-
ζοντος οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε, εἴπερ τινὰς
ἄλλους, τοῦ τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχο-
μένους.

Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει ἐς **16**
 Ἰρκανίαν ναυπηγούς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύσας ὕλην τε-
 μόντα ἐκ τῶν ὄρων τῶν Ἰρκανίων ναυπηγεῖσθαι ναῦς
 μακρὰς ἀφράκτους τε καὶ πεφραγμένας ἐς τὸν κόσμον
 τὸν Ἑλληνικόν. πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκ-
 2 μαθεῖν τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν τε καὶ Ἰρκανίαν κα-
 λουμένην ποῖα τινὶ ξυμβάλλει θαλάσση, πότερα τῇ τοῦ
 πόντου τοῦ Εὐξείνου ἢ ἀπὸ τῆς ἐξῆς τῆς κατ' Ἰνδούς
 ἐκπεριερχομένη ἢ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς κόλπον
 τὸν Ἰρκανίον, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Περσικὸν ἐξεῦρε,
 τὴν ἐρυθρὰν δὴ καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὖσαν
 τῆς μεγάλης θαλάσσης. οὐ γὰρ πω ἐξεύρητο αἱ ἀρχαὶ **3**
 τῆς Κασπίας θαλάσσης, καίτοι ἔθνῶν ταύτη περιου-
 κούντων οὐκ ὀλίγων καὶ ποταμῶν πλοῦμων ἐμβαλλόντων
 εἰς αὐτήν· ἐκ Βάκτρων μὲν Ὡξος, μέγιστος τῶν Ἀσια-
 νῶν ποταμῶν, πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν, ἐξίησιν ἐς ταύτην
 τὴν θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν δὲ Ἰαξάρτης· καὶ τὸν Ἀρά-
 ξην δὲ τὸν ἐξ Ἀρμενίων ῥέοντα ἐς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ
 πλείων λόγος κατέχει. μέγιστοι μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ δὴ **4**
 καὶ ἄλλοι ἐς τε τούτους ἐμβάλλοντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν
 ἐς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξιᾶσιν, οἱ μὲν καὶ γινωσκόμε-
 νοι πρὸς τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπελθόντων τὰ ἔθνη
 ταῦτα, οἱ δὲ κατὰ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ κόλπου, ὡς εἰκός,
 ἐς τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας, ὃ δὴ ἄγνωστον πάντη
 ἐστίν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ζὼν τῇ **5**
 στρατιᾷ διεβῆ ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐν-
 τυγγάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι, καὶ ἀπαγαγόντες
 ἀπὸ τῶν ἐταίρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος
 ἔλασιν. λόγιον γὰρ γεγενῆσθαι σφίσι ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ
 Βήλου μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι τὴν πάροδον τὴν ἐς
 Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε. τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λό- **6**

γος [τοῦ] Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος
Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμὰς
ἀφορῶν αὐτὸς μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτη ἐπέχουσιν ἄγων
7 παρελθεῖν· ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς ἕω μᾶλλον. τῷ δὲ
οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἦγε γὰρ
αὐτὸν ταύτη τὸ δαιμόνιον ἢ παρελθόντα ἐχρῆν ἤδη τε-
λευτήσῃαι. καὶ που τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἦν ἐν ἀκμῇ
τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων
ἀπηλλάχθαι, πρὶν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀν-
θρωπίνην, ἧς ἔνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι εἰ-
κὸς τέλος ὄραν μακροῦ βίου μηδὲ πρόσθεν τινα ἀνθρώ-
8 πων ἀποφαίνεσθαι εὐδαίμονα. ἐπεὶ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἢ
Ἡφαιστίωνος τελευτῇ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ γεγένητο, ἧς
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆ-
σαι μᾶλλον ἢ ζῶν πειραθῆναι, οὐ μείον ἢ καὶ Ἀχιλλέα
δοκῶ ἂν ἐλέσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ τοῦ
θανάτου αὐτοῦ τιμωρὸν γενέσθαι.

17 Ἦν δέ τι καὶ ὑποπτόν αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους, ὡς
οὐ κατὰ μαντείαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ἀφέλειαν τὴν αὐτῶν
φέροι αὐτοῖς ἢ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς Βαβυλῶνα
ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεῶς ἐν μέσῃ τῇ
πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει τε μέγιστος καὶ ἐκ
2 πλίνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ ἠρμοσμένης. τοῦτου τὸν
νεῶν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων, Ξέρξης
κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπενύστησεν·
Ἀλέξανδρος δὲ ἐν νῆϊ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν οἱ μὲν λέγουσιν
ὅτι ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἔνεκα
τὸν χοῦν ἐκέλευε ἐκφέρειν τοὺς Βαβυλωνίους· οἱ δέ, ὅτι
3 καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. ἐπεὶ δὲ ἀποστάντος αὐ-
τοῦ μαλθακῶς ἀνθήσαντο τοῦ ἔργου οἷς ταῦτα ἐπετέ-

τραπτο, ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι. εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλω πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν. καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μὲν τὸν νεῶν ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς 4 θυσίας τῷ θεῷ θύεσθαι· τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὅτι ἀναλωθήσεται τὰ περιγινόμενα. τούτων δὴ εἵνεκα ὑποπτοὶ Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἰς τὸ Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὥς μὴ δι' ὀλίγου τὸν νεῶν ἐπιτελεσθέντα ἀφελῆσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας. ὅμως δὲ τὰ γε τῆς ἐπι- 5 στροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν ἐθελῆσαι αὐτοῖς πεισθῆναι λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ' αὐτὸν πορεύεσθαι, ἐθέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον, ὥς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα πρὸς ἑὸ ἀγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι ὑπὸ δυσχωρίας 6 οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἑὸ ἐπέστρεφεν, ἐλώδη τε καὶ τεναγώδη ἦν. καὶ οὕτω καὶ ἐκόντα καὶ ἄκουτα ἀπειθῆσαι τῷ θεῷ.

Ἐπεὶ καὶ τοῖόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέ- 18 γραφεν· Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἦν παρὰ Μαξαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν, ὄρωντα πικρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστείλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ, μάντιν γὰρ εἶναι τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγχνων μαντείας, μαντεύεσθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας. ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανό- 2 μενον τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ

μαντεία. τὸν δὲ γράψαι αὐτῷ ὅτι τὸν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα. θύεσθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίῳ· ὡς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανῆς ἦν, οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημηνάμενον τὸ γραμματίον πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα, δηλοῦντα μηδὲν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἔσεσθαι γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκπο-
3 δῶν. καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστόβουλος κομισάσθαι Ἀπολλόδωρον μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτήσαι Ἡφαιστίωνα. αὐτῷ δὲ θύεσθαι τὸν Πειθαγόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ γενέσθαι καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον τὸ ἥπαρ τοῦ ἱερείου. καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράψαι Ἀπολλοδώρῳ. Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κατασιωπήσαι, ἀλλὰ φράσαι γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὡς εὐνοίαν μᾶλλον τι ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέσεις μὴ τις αὐτῷ κίνδυνος
4 ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. καὶ Ἀπολλόδωρόν τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπήνεσε καὶ τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, ἤρετο ὅτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἥπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· ἐρομένου δὲ ὅ τι νοοῖ τὸ σημεῖον μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ τοσούτου δεῆσαι χαλεπῆραι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὡς καὶ δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν
5 οἱ ἔφρασε. ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει παρὰ Πειθαγόρου πυθέσθαι· καὶ Περδίκκᾳ δὲ μαντεύσασθαι αὐτὸν λέγει καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου Περδίκκᾳ τε ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀποθανεῖν καὶ Ἀντίγονον ἐν τῇ μάχῃ τῇ
6 πρὸς Σέλευκον καὶ Αὐσίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένῃ. καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοῦ-όσδε τις ἀναγέγραπται λόγος, ὁπότε ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦε

ἀποθανούμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους ἑταίρους ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐθελῆσαι προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ ὅτι ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ ἐντυχῶν ἀσπάζεται. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἔλθεῖν τῶν ἀκουσάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη.

Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖαι παρὰ **19** τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον, ὑπὲρ ὧν μὲν ἕκαστοι πρεσβευσόμενοι οὐκ ἀναγέγραπται· δοκεῖν δ' ἔμοιγε αἱ πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτόν ἦσαν καὶ ἐπαινούντων ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς Ἰνδικαῖς, καὶ ὅτι σῶος ἐξ Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν φασκόντων. καὶ τούτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας ἀποπέμψαι ὀπίσω λέγεται. ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ **2** εἰ δὴ τι ἄλλο ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξέρξης ἀνεκόμισεν ἐς Βαβυλῶνα ἢ ἐς Πασαργάδας ἢ ἐς Σοῦσα ἢ ὅπη ἄλλη τῆς Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσβεσι· καὶ τὰς Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς οὕτω λέγεται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἔδος.

Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, **3** καὶ τὸ ναυτικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θαλάσσης τῆς Περσικῆς, ὅ τι περ σὺν Νεάρῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ Φοινίκης ἀνακεκομισμένον, πενήτηρεις μὲν δύο τῶν ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα· ταύτας ξυντημηθείσας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης ἐς Θάψακον πόλιν, ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὐτίς καταπλευθεῖσαι ἐς Βαβυλῶνα. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ **4** ἐναυπηγεῖτο στόλος τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· τούτων γὰρ μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν

εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς ναυπηγίαν ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην· πληρώματα δὲ ἐς τὰς ναῦς καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πλήθος καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφίχθαι αὐτῷ ἐκ Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λιμένα τε ὅτι πρὸς Βαβυλῶνι ἐποίει ὄρνκτον ὅσον χιλίαις ναυσὶ 5 μακροαῖς ὄρμον εἶναι καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος. καὶ Μίκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάντων ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῶ πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι. τὴν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ κατοικίξειν ἐπενόει καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτη. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μείον ἂν Φοινίκης εὐδαίμων ἢ ἡ χώρα 6 αὕτη γενέσθαι. ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἢ παρασκευῆ ὡς ἐπὶ Ἀραβας τοὺς πολλούς, πρόφασιν μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύτη βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἀραβιν ἐς αὐτόν· τὸ δὲ ἀληθές, ὡς γέ μοι δοκεῖ, ἄπληστος ἦν τοῦ κτᾶσθαι τι ἀεὶ Ἀλέξανδρος.

20 Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἀραβας δύο μόνον τιμᾶν θεούς, τὸν Οὐρανόν τε καὶ τὸν Διόνυσον, τὸν μὲν Οὐρανὸν αὐτόν τε ὀρώμενον καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' ὅτου ἡ μεγίστη καὶ φανότατη ὠφέλεια ἐς πάντα ἤκει τὰ ἀνθρώπεια· Διόνυσον δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατείας. οὐκ οὐκ ἀπαξιούν καὶ αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ φανυλότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον, εἶπερ οὖν καὶ Ἀράβων κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰνδοῖς, 2 πολιτεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. τῆς τε χώρας ἢ εὐδαιμονία ὑπεκίνει αὐτόν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν τὴν κασίαν γίγνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρναν τε καὶ τὸν λιβανωτόν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κι-

νάμωμον τέμνεσθαι, οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρδον αὐτόμα-
τοι ἐκφέρουσι· τό τε μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάτ-
των ἢ παράλιος τῆς Ἀραβίας ἢ περὶ ἢ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ
ἐξηγγέλλετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκειῖσθαι πολλαί, καὶ
λιμένες πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἳοι παρασχεῖν μὲν
ὄρους τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆ-
ναι, καὶ ταύτας γενέσθαι εὐδαίμονας.

Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελά- 3
για ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκ-
βολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους
ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ πο-
ταμοῦ, μικροτέρα αὕτη καὶ δασεῖα ὕλη παντοῖα· εἶναι
δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς οἰκήτορας αὐ-
τοὺς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν τὰ τῆς διαίτης ποιεῖσθαι· νέμεσθαι 4
τε αὐτὴν αἰξί τε ἀργαῖαις καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνεῖσθαι
ἀφέτους τῇ Ἀρτέμιδι, οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν ποιεῖσθαι
ἀπ' αὐτῶν ὅτι μὴ θῆσαι τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα· ἐπὶ τῷδε
θηρᾶν μόνου· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον. καὶ ταύ-
την τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἴκαρον ἐκέλευσε
καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν
τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ, ἐς ἣντινα Ἴκαρον τὸν Δαιδάλου τα- 5
κέντος τοῦ κηροῦ ὅτῳ προσήρητο τὰ πτερὰ πεσεῖν λό-
γος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς
τῇ γῆ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος
παρέσχε τῷ ἡλίῳ θάλαψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ
ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἴκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν
ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν μὲν Ἴκαρον καλεῖσθαι, τὸ
δὲ Ἰκάριον. ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπέχει μὲν ἀπὸ τοῦ στό- 6
ματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς κατ' οὖρον θεοῦση νηϊ· Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα·
μεγάλη δὲ εἶναι καὶ οὔτε τραχεῖα ἢ πολλή οὔτε ὑλώδης,
ἀλλ' οἷα καρπούς τε ἡμέρους ἐκφέρειν καὶ πάντα ὠραῖα.

7 Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ μὲν πρὸς Ἀρχίου, ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ παρὰ πλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀραβας μέγροι μὲν τῆς νήσου τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλμησεν· Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῃ τριακοντόρῳ σταλαῖς καὶ τῆς χειρονήσου τι τῶν Ἀράβων παρέπλευσε· μακροτάτω δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προὔχωρησεν Ἰέρων ὁ Σολεὺς ὁ κυβερνήτης, λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τρια-
 8 κόντορον. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι τὴν χειρονήσον τὴν Ἀράβων πᾶσαν ἕστε ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν καθ' Ἡρώων πόλιν· οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι ἐπὶ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ παρ' Ἀλέξανδρον ἐξήγγειλε τὸ μέγεθός τε τῆς χειρονήσου θαυμαστόν τι εἶναι καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν γῆς, ἄκραν τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θα-
 9 λάσσης· ἦν δὴ καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλείοντας, πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικόν, οὐ πόρρω ἀνατείνουσαν ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν διαβαλεῖν ἐς αὐτήν, καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ δοκοῦν· ἀλλὰ Νεάρχος λέγει ὅτι αὐτὸς διεκάλυψεν, ὡς ἐμπεριπλεύσας τὸν κόλπον τὸν Περσικόν ἔχοι ἀπαγγεῖ-
 10 λαι Ἀλεξάνδρῳ ἐφ' οἷς τισι πρὸς αὐτοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καταμαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῆ τῇ θαλάσῃ καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὄρμους τε ἐν αὐτῇ καὶ ὕδατα καὶ τὰ νόμια τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ τις ἀραθὴ καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακὴ· καὶ οὖν καὶ τοῦτο αἴτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάνδρῳ τὸν στρατόν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ τῆς Ἀραβίας τὰ ἔρημα, ἐφ' ὅτῳ καὶ ὁ Ἰέρων ἐπιστρέψαι ὀπίσω λέγεται.

Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις, ὁ λι-²¹
 μῆν δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος
 κατὰ τὸν Εὐφράτην ὡς ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν καλούμε-
 νον ποταμόν. ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς Βαβυλῶνος σταδίου
 ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διώρυξ αὕτη ὁ Παλλακόπας
 ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποτα-
 μός. ὁ γὰρ Εὐφράτης ποταμὸς ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων ²
 ὄρεων χειμῶνος μὲν ὥρα προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα
 δὴ οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἤρος δὲ ὑποφαί-
 νοντος καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπᾶς ἄστυνας τοῦ θέ-
 ρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει μέγας τε ἐπέρχεται καὶ ὑπερ-
 βάλλει ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. ³
 καὶ αὐτὰ γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀρμενίοις
 κατατηγόμεναι αὐξοῦσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα, ὅτι δὲ
 ἐπιπολῆς ἔστιν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοῦς ὑπερβάλλει ἐς
 τὴν χώραν, εἰ μὴ τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Πα-
 λακόπαν ἐς τὰ ἔλλα τε ἐκτρέψει καὶ τὰς λίμνας, αἱ δὴ
 ἀρχόμεναι ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυνεχῆ
 τῆ Ἀράβων γῆ καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολὺ, ἐκ δὲ
 τοῦ ἐς θάλασσαν κατὰ πολλὰ τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκ-
 δίδωσι. τετηκνίας δὲ τῆς χιόνος ἀμφὶ Πλειάδων μάλιστα ⁴
 δύσιν ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει καὶ οὐδὲν μείον τὸ πολὺ
 αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ ἐς τὰς λίμνας. εἰ
 δὴ τις μὴ ἀποφράξειε τὸν Παλλακόπαν αὐτίς, ὡς κατὰ
 τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον,
 ἐκένωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὡς μηδ' ἐπάρδε-
 σθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυρίαν γῆν. ἀλλ' ἀπεφράσσοντο ⁵
 γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλλακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς
 τοῦ σατραπόου τῆς Βαβυλωνίας πολλῶ πόνῳ, καίπερ οὐ
 χαλεπῶς ἀναστομούμεναι, ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτη γῆ καὶ
 πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ ποτα-
 μοῦ μὴ εὐμαρῆ τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ

καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ξυνείχοντο.

- 6 Ταῦτα ἀπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελῆσαι τι τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν. ἔνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς, ταύτῃ δὲ ἔγνω βεβαίως ἀποικεῖσαι τὴν ἐκβολήν· προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπετρος ἢ γῆ ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα, εἰ ξυναφῆς γένοιτο τῇ πάλαι διώρουχι τῇ κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὐτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ στερορότητος τῆς γῆς, τὴν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ
- 7 τεταγμένη ὥρα μὴ χαλεπῶς γίνεσθαι. τούτων ἔνεκα ἐπὶ τε τὸν Παλλακόπαν ἔπλευσε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ ἐς τὰς λίμνας ὡς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. ἔνθα χῶρόν τινα ἐν καλῷ ἰδῶν πόλιν ἐξοικοδόμησέ τε καὶ ἐτείχισε, καὶ ἐν ταύτῃ κατόικισε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν μισθοφόρων, ὅσοι τε ἐκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρωσ ἢ κατὰ πῆρωσιν ἀπολεμοὶ ἦσαν.

- 22 Αὐτὸς δὲ ὡς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων τὴν μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπόνθοι ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι, καθάπερ ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο, ἀλλ' ἔφθη γὰρ ἐλάσας ἔξω Βαβυλῶνος πρὶν τι παθεῖν, ἀνέπλει αὐτῆς κατὰ τὰ ἔλη θαρρῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ καὶ ἐπλανήθη αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενὰ ἀπορία ἡγεμόνος, πρὶν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησόμενον
- 2 ἐπανήγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον. λόγος δὲ λέγεται τοῖσδε. τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι δεδομημένους. ὡς δὲ ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἔλη, κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπέ-
(ψ. καὶ οὐσι-
ασις.)
 σόντος αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ οἷα βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ,

το διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν
καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκῶτων εἶναι τάφρ
τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. τοῦτό τε οὖν αὐτὸ πρὸ τῶν μελ- 3
λόντων σημῆναι καὶ ὅτι τῶν τις ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὡς
ἐπὶ τὸ διάδημα ἀφελὼν τοῦ καλάμου αὐτὸ μετὰ χειρᾶς
μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, πε-
ριθεῖς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ οὕτω διήνεγκε. καὶ οἱ μὲν 4
πολλοὶ τῶν ἀναγραψάντων τὰ Ἀλεξάνδρου λέγουσιν ὅτι
τάλαντον μὲν ἐδώρησατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυ-
μίας εἵνεκα, ἀποτεμεῖν δὲ ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν, τῶν
μάντεων ταύτῃ ἐξηγησαμένων, μὴ περιθεῖν σώαν ἐκεί-
νην τὴν κεφαλὴν ἥτις τὸ διάδημα ἐφόρησε τὸ βασιλείου.
Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει αὐτόν, αὐτό
ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς περιθέσεως ἕνεκα τοῦ διαδή-
ματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ τῶν τινα Φοινίκων τῶν 5
ναυτῶν λέγει ὅτι τὸ διάδημα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν·
εἰσὶ δὲ οἱ Σέλευκον λέγουσι. καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάν-
δρῳ σημῆναι τὴν τελευτὴν καὶ τῷ Σελεύκῳ τὴν βασι-
λείαν τὴν μεγάλην. Σέλευκον γὰρ μέγιστον τῶν μετὰ
Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν βασιλέα γενέσθαι
τὴν τε γνῶμην βασιλικώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρ-
ξαι μετὰ γε αὐτὸν Ἀλέξανδρον οὐ μοι δοκεῖ ἴσθαι ἐς
ἀμφίλογον.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πενκέ- 23
σταν ἤκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν Περσῶν ἐς
δισμυρίους· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπούρων οὐκ
ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη τῶν προσχώρων τῇ Περ-
σίδι μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. ἦγε δὲ αὐτῷ καὶ Φι-
λόξενος στρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας καὶ Μένανδρος ἐκ
Λυδίας ἄλλους καὶ Μενίδας τοὺς ἰππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ
ξυνταχθέντας. καὶ προσβεῖαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος 2
ἦκον, καὶ τούτων οἱ πρόεβεις αὐτοὶ τε ἐστεφανωμένοι

Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὡς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεοῦ ἀφιγμένοι. τῷ δὲ οὐ πόρρω ἢ τελευτῆ ἦν.

- 3 Ἐνθα δὴ τοὺς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, ὅτι πάντα Πευκέστᾳ ἐπέιδοντο, καὶ αὐτὸν Πευκέστην τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἦντινα μείονα μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν
- 4 οὐκ ἐν τιμῇ στρατευομένων ἔφερεν· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας καὶ τελευταῖον τῆς δεκάδος Μακεδόνα, δεκαστάτηρον καὶ τοῦτον, ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακεδόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ μισθοφορᾷ προὔχοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος, δώδεκα δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν Μακεδόνας τὴν πάτριον ὄπλισιν ὠπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρσας τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλᾶ ἔχοντας.
- 5 Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀπεπειροῦντο, πολλαὶ δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν τριηρῶν καὶ ὅσαι τετρήρεις κατὰ τὸν ποταμὸν ἐγίννοντο, καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ στέφανοι τῶν νικούντων.
- 6 Ἦκου δὲ καὶ παρὰ Ἄμμωνος οἱ θεωροὶ οὕστινας ἐστάλκει ἐρησομένους ὅπως θέμις αὐτῷ τιμᾶν Ἡφαιστίωνα· οἱ δὲ ὡς ἦρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἄμμων λέγει. ὁ δὲ ἔχαιρέ τε τῇ μαντεία καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἦρωα ἐγέραιρε· καὶ Κλεομένει, ἀνδρὶ κακῷ καὶ πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπιστέλλει ἐπιστολήν· καὶ ταύτην τῆς μὲν ἐς Ἡφαιστίωνα καὶ ἀποθανόντα φιλίας ἔνεκα καὶ μνήμης οὐ μέμφομαι ἔγωγε· ἄλλων δὲ πολλῶν
- 7 ἔνεκα μέμφομαι. ἔλεγε γὰρ ἢ ἐπιστολὴ κατασκευασθῆναι

Ἡφαιστίῳ ἠρῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἐν τε τῇ πόλει αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ, ἵνα ὁ πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ, μεγέθει τε μέγιστον καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατον· καὶ ὅπως ἐπικρατήσῃ καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαιστίωνος, καὶ τοῖς συμβολαίοις καθ' ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμβάλλουσιν ἐγγράφεσθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἔχω μέμψασθαι, πλήν γε 8 δὴ ὅτι οὐκ ἐπὶ μεγάλοις μέγਾਲως διεσπουδάξετο. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ μέμφομαι. ἦν γὰρ καταλάβω ἐγώ, ἔλεγε τὰ γράμματα, τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευασμένα καὶ τὰ ἠρῶα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴ τε τι πρότερον ἠμάρτηκας, ἀφήσω σε τούτων, καὶ τὸ λοιπόν, ὀπλήλιον ἂν ἀμάρτης, οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι. τοῦτο ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρὶ, οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγυὺς ἦν τὸ τέλος. 24 καί τι καὶ τοῖόνδε πρὸ τῶν μελλόντων σημεῖναι λέγει Ἀριστόβουλος· καταλοχίζειν μὲν αὐτὸν τὴν στρατιάν τὴν ξὺν Πευκέστᾳ τε ἐκ Περσῶν καὶ ἀπὸ θαλάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἤκουσαν ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις· διψήσαντα δὲ ἀποχωρῆσαι ἐκ τῆς ἑδρας καταλιπόντα ἔρημον τὸν θρόνον τὸν βασιλείου. εἶναι δὲ κλίνας ἑκα- 2 τέρωθεν τοῦ θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι ἐκάθηντο. τῶν τινα οὖν ἡμελημένων ἀνθρώπων, οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμων ὄντα λέγουσιν, ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ τῷ θρόνῳ δὲ ἐστηκότας τοὺς εὐνούχους, καὶ γὰρ καὶ οἱ ἑταῖροι ξυνανέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι, διελθόντα διὰ τῶν εὐνούχων ἀναβῆναί τε ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθέζεσθαι. τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ 3 δὴ τινα νόμον Περσικόν· περιρρηξαμένους δὲ τύπτε-

σθαι τὰ τε στήθη καὶ τὰ πρόσωπα ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλωθῆναι τὸν καθίσαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλήs ξυντεταγμένου τοῦτο ἔδρασε γινῶναι ἐθέλοντα. τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξειπεῖν ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὼν οὕτω προᾶξαι. ἦ δὴ καὶ μάλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντις ἐξηγοῦντο.

4 Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο καὶ τεθυκῶς τοῖς θεοῖς τὰς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ ξυμποραῖς ἀγαθαῖς καὶ τινας καὶ ἐκ μαντείας εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν νυκτῶν. δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα καὶ οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατοστύας. ἀπὸ δὲ τοῦ πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν ἐπὶ κοιτῶνι εἶσιν οἱ ἀνέγραψαν. Μῆδιον δὲ αὐτῷ ἐντυχόντα, τῶν ἐταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι κωμάσαι παρὰ οἱ. γενέσθαι γὰρ ἂν ἠδὺν τὸν κῶμον.

25 Καὶ αἱ βασιλῆιοι ἐφημερίδες ὧδε ἔχουσι. πίνειν παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα. ἔπειτα ἕξαναστάντα καὶ λουσάμενον καθεύδειν τε καὶ αὐθις δαιπνεῖν παρὰ Μηδίῳ καὶ αὐθις πίνειν πόρρω τῶν νυκτῶν. ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πότου λούσασθαι. καὶ λουσάμενον ὀλίγον τι ἐμ-
2 φαγεῖν καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἤδη ἐπύρεσθεν. ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερά θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἐκάστη ἡμέρᾳ, καὶ τὰ ἱερά ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔστε ἐπὶ κνέφας. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς περὶ ἰόντας παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς
3 δὲ ἅμα οἱ πλέοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσόμενους. ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ τῆς κλίνης ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ ἐπιβάντα πλοίου διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παράδεισον, ἀκκεῖ αὐθις λουσάμενον ἀνα-

παύεσθαι. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαι τε αὐτίς καὶ
 θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα
 κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγ-
 γεῖλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἕωθεν. ταῦτα 4
 πράξαντα δειπνῆσαι ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὐτίς ἐς τὴν
 καμάραν πυρέσσειν ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ
 ὑστεραία λούσασθαι καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ δὲ
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν πλοῦν
 ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραία λούσασθαι
 αὐτίς καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα, καὶ τὰ ἱερά ἐπιθέντα οὐκ-
 ἔτι ἐλινυῦειν πυρέσσοντα. ἀλλὰ καὶ ὡς τοὺς ἡγεμόνας
 εἰσκαλέσαντα παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἔκπλουν ὅπως
 αὐτῷ ἔσται ἔτοιμα· λούσασθαι τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρα, καὶ
 λουσάμενον ἤδη ἔχειν κακῶς. τῇ δὲ ὑστεραία μετακομι- 5
 σθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρα καὶ θῦ-
 σαι μὲν τὰ τεταγμένα, ἔχοντα δὲ πονήρως ὅμως ἔσκα-
 λέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιοτάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ
 πλοῦ αὐτίς παραγγέλλειν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ μόγις ἐκκο-
 μισθῆναι πρὸς τὰ ἱερά καὶ θῦσαι, καὶ μηδὲν μείον ἔτι
 παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. ἐς δὲ τὴν 6
 ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγμένα.
 παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγούς διατρίβειν κατὰ
 τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας πρὸ τῶν
 θυρῶν. ἤδη δὲ παντάπασι πονηρῶς ἔχοντα διακομισθῆ-
 ναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασιλεία. εἰσελθόντων δὲ
 τῶν ἡγεμόνων γινῶναι μὲν αὐτούς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν
 ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κα-
 κῶς καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν
 ἡμέραν.

Οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγρα- 26
 πται, καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθησαν ἰδεῖν
 αὐτόν, οἱ μὲν, ὡς ζῶντα ἔτι ἴδοιεν· οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέ-

ναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον
 πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὡς ἔγωγε δοκῶ·
 τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως
 βιάσασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι
 λέγουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιούσθαι δὲ
 ὡς ἐκάστους τὴν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγισ καὶ τοῖν
 2 ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα. λέγουσι δὲ αἱ ἐφημερίδες αἱ
 βασίλαιοι ἐν τοῦ Σεράπιδος τῷ ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοι-
 μηθέντα καὶ Ἄιταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πευκέστιαν,
 πρὸς δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδαν καὶ Σέλενον, ἐπε-
 ρωτᾶν τὸν θεὸν εἰ λῶον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ εἰς
 τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ κοιμισθέντα καὶ ἰκετεύσαντα θερα-
 πεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φήμην τινὰ
 ἐκ τοῦ θεοῦ μὴ κοιμίζεσθαι εἰς τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ
 3 μένουτι ἔσεσθαι ἄμεινον. ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τοὺς
 ἑταίρους καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθανεῖν,
 ὡς τοῦτο ἄρα ἤδη ὄν τὸ ἄμεινον. οὐ πόρρω δὲ τούτων
 οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. οἱ
 δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἑταίρους αὐ-
 τὸν ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ὑποκρίνα-
 σθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ· οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ
 τῷ λόγῳ ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀργῶνα ὄρα ἔφ' αὐτῷ
 ἐσόμενον.

27 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη παρὰ
 Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὅτι ἀπέ-
 θανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ
 ἐξεῦρε, δεδοικῶς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλισθένους ἕνεκα,
 Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκόμισεν· οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν
 2 ἡμίονου ὀπλῇ ἐκόμισε καὶ τοῦτο ἀνέγραψαν. δοῦναι δὲ
 αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον·
 εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν καὶ τι καὶ λε-

λυπῆσθαι πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγῳ πρόσθεν τῆς τελευ-
 τῆς· οἱ δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἐραστὴν
 ὄντα τοῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γε-
 νόμενον Ἀλεξάνδρῳ τοῦ κώμου· ὀδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ
 κύλικι γενέσθαι ὀξεῖαν, καὶ ἐπὶ τῇ ὀδύνῃ ἀπαλλαγῆναι
 ἐκ τοῦ πότου. ἤδη δὲ τις οὐκ ἠσχύνθη ἀναγράψαι ὅτι **3**
 αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐς τὸν
 Εὐφράτην ποταμὸν ἦει ἐμβαλῶν, ὡς ἀφανῆς ἐξ ἀνθρώ-
 πων γενόμενος πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα
 ἐγκαταλείπει ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἢ γένεσις ξυνέβη καὶ
 παρὰ θεοῦς ἢ ἀποχώρησις. Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναικᾶ οὐ
 λαθεῖν ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποι-
 μῶξαντα εἰπεῖν ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα αὐτῷ δόξης τῆς ἐς
 ἅπαν, ὡς θεῷ δὴ γεγενημένῳ. καὶ ταῦτα ἐμοὶ ὡς μὴ
 ἀγνοεῖν δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν ἢ ὡς πιστὰ
 ἐς ἀφήγησιν ἀναγεγράφθω.

Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ **28**
 καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνη-
 σιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ τρίτου μῆνας
 ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ
 δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς ὀκτὼ τούτους μῆνας, τό τε σῶμα
 κάλλιστος καὶ φιλοπονώτατος καὶ ὀξύτατος τὴν γνώμην
 γενόμενος καὶ ἀνδρειότατος καὶ φιλοτιμώτατος καὶ φιλο-
 κινδυνότατος καὶ τοῦ θείου ἐπιμελέστατος· ἠδονῶν δὲ **2**
 τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης
 ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι
 ἐν τῷ ἀφανεῖ ὄν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ
 εἰκὸς ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρατιὰν καὶ
 ὀπλίσει τε καὶ κοσμηῆσαι δαημονέστατος· καὶ τὸν θυμὸν
 τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν ἐμπλήσαι
 καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφα-
 νῆσαι, ξύμπαντα ταῦτα γενναιότατος. καὶ οὖν καὶ ὅσα **3**

ἐν τῷ ἀφανεῖ προᾶξει, ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν· ὅσα τε φθάσας ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσαι τινα αὐτὰ ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότητος· καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος, πρὸς δὲ τῶν ἑξαπατώντων μὴ ἀλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποίαν τῶν πέλας ἀφθονώτατος.

29 Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μεγάλα τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθεῖη καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσομένους· ἀλλὰ μεταγνῶναι γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαι ὑπὸ **2** γενναιότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴ πραχθέντος, ἐπικρούφειν οἴονται τὴν ἀμαρτίαν, κακῶς γιννώσκοντες. μόνη γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ Ἰασις ἀμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἀμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα, ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τιμι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἀμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο. ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερον, οὐδὲ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ εἶναι μέγα αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἕνεκα. οὐκ οὐκ δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθυος· οἷς δὴ ἐς Αἴα ἀνενεχθεῖσα ἢ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώπων οὐδεμιᾶ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται·

οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος. ὥς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σοφισμα δοκεῖ εἶναι πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὥς μὴ πάντῃ ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὥς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμιῖξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους καὶ τοῖς ἀγῆμασι τοὺς ὁμοτίμους. καὶ οἱ πότιοι δέ, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐρίγνοντο, οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς ἐταίρους.

Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνου ὅσα ἄξια **30** κακίζεσθαι ἔστι προφερόμενος κακιζέτω, ἀλλὰ ξύμπαντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χωρίον ξυναγαγῶν οὕτω δὴ ἐκλογιζέσθω ὅστις τε ὦν αὐτὸς καὶ ὁποῖα τύχη κεχρημένος ὄντινα γενόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα βασιλέα τε ἀμφοῖν τοῖν ἡπίεροιον ἀναμφιλογώτατα γενόμενον καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι κακίζει, σμικρότερός γε ὦν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονοῦμενος καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος. ὥς ἔγωγε δοκῶ ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις πόλις ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος εἰς ὃν οὐ πεφοιτῆκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὐκ οὐδ' ἔμοι ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώπων εἰδικῶς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τε ἐπισημῆναι ἐπὶ τῇ τελευτῇ Ἀλεξάνδρου λέγονται καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις γενόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα ἄλλοις καὶ ἡ ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμὴ τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνῃ οὔσα, καὶ νῦν δὲ διὰ τοσοῦτου ἄλλοι χρησμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῶν Μακεδόνων χρησθέντες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ **3**

τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλεξάνδρον οὐκ αἰσχύνομαι θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα ἀληθείας τε ἔνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὠρμήθην οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφήν.

Τέλος τῆς ξυγγραφῆς τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων.

INDEX NOMINUM.

(Addita sunt recentiora celeberrimorum montium, fluminum, urbium, terrarum nomina.)

A.

- Abastani Indi 6, 15, 1.
 Abdera 1, 11, 4.
 Abii Scythae 4, 1, 1.
 Abisares rex 4, 27, 7. Pori socius 5, 20, 5, 22, 2. ad Alexandrum legatos mittit 5, 8, 3, 20, 5, 29, 4 s.
 Abreas 6, 9, 3, 10, 1, 11, 7.
 Abulites Susianorum satrapes 3, 16, 9, 19, 2. supplicio affectus 7, 4, 1.
 Abydus 1, 11, 6.
 Acarnan Philippus 2, 4, 8. Bianor 13, 2.
 Acesines amnis 5, 4, 2, 5, 5, 25, 5, 29, 2, 6, 4, 1, 7, 10, 6. eius magnitudo et natura 5, 20, 8. cum Indo confluit 6, 1, 2, 5, 3, 1, 6, 15, 1, 4. cum Hydaspes 6, 4, 4. cum Hydroate 6, 13, 1. et Hyphasi 6, 14, 5.
 Achaeorum portus 1, 11, 6.
 Achilles 7, 16, 8. eius sepulcrum 1, 12, 1. eum aemulatur Alexander 7, 14, 4. cl. 1, 12, 1 s.
 Achilles Atheniensis 3, 6, 2.
 Acuphis Nysaeorum princeps 5, 1, 3 ss. terrae praefectus 5, 2, 3 ss.
 Ada Hecatombi filia Cariae praefecta 1, 23, 7 s. Alexandrum adoptat 1, 23, 8.
 Addaeus *χλιάρχης* 1, 22, 7. eius *τάξις* 1, 22, 4. occisus 1, 22, 7.
 Admetus *τοῖς ὑπασπισταῖς* praest 2, 23, 2, 4, 5. occisus ib. et 2, 24, 4.
 Adraistae (*Araschtra*) Indi 5, 22, 3.
 Aecidae 2, 27, 6, 4, 11, 6.
 Aecus 7, 29, 3.
 Aegae Macedoniae (nunc *Vodëna*) 1, 11, 1.
 Aegaugus mare (nunc *Archipelagus*) 7, 20, 4.
 Aegina 6, 11, 6.
 Aegos flumen 1, 9, 3.
 Aegyptus amnis (Nilus) 5, 6, 5, 6, 1, 3.
 Aegyptus terra 2, 13, 3, 17, 1, 25, 4, 5, 25, 4, 7, 9, 8. ab Alexandro occupata 3, 1, 1 ss. Amminape cum Mazaco demente 3, 22, 1. composita 3, 5, 1 ss. terrae praestantia a Romanis agnita 3, 5, 7. Nili donum 5, 6, 5. cl. 6, 1, 3.
 Indiae similis 6, 1, 2. cl. 5. Aegyptum vexat Cleomenes 7, 23, 6, 8.
 Aegyptii Herculem colunt 2, 16, 3, 4, 28, 2.
 Aeois 3, 22, 3, 7, 9, 7. Aeolicae civitates 1, 18, 1.
 Aemus. v. Haemus.
 Aëropus 1, 7, 6.
 Aeschylus in Aegypto *ἐπίσκοπος* 3, 5, 3.
 Aesculapius 2, 5, 8, 7, 14, 6.
 Aethiopes nigri 5, 4, 4. Nili accolae 6, 1, 3. eos debellare cogitat Alexander 7, 1, 2. legatos ad eum mittunt 7, 15, 4.
 Aetolus Glaucus 3, 16, 2. Lycidas 3, 6, 3.
 Aetoli res novas moliantur 1, 7, 4. veniam rogant 1, 10, 2.
 Agamemnon 1, 11, 5.
 Agathocles 1, 18, 1, 6, 28, 4.
 Agathon Thracum praefectus 1, 14, 3. Tyrimmae filius equitum Odrysarum praefectus 3, 12, 4.
 Agenor 6, 17, 1.
 Agenorium Tyri 2, 24, 2.
 Agerrus 3, 23, 9.
 Agesilaus Laco 2, 13, 6.
 Agis Spartanorum rex pecuniam et naves a Persis accipit 2, 13, 4, 6.
 Agis Argivus, poeta 4, 9, 9.
 Agriani 1, 5, 1 s. copiae apud Alexandrum stipendia faciunt, saepe memo ratae.
 Albani 3, 8, 4, 11, 4, 13, 1.
 Alcetas *τάξιει* praefectus 4, 22, 1, 27, 1, 5 ss. 5, 11, 3.
 Alciae Eleus 1, 29, 4.
 Alcmena 2, 16, 1.
 Aleius campus 2, 5, 8.
 Alexander Aepopi filius 1, 7, 6, 17, 8. Alexandro M. insidiatur 1, 25, 1 ss.
 Alexander Amphoteri pater 1, 25, 9.
 Alexander Epirota 3, 6, 7.
 Alexander Philippi filius, ab Heraclidis oriundus 2, 5, 9, 3, 3, 2, 4, 7, 4, 6, 3,

2. ab Ada adoptatus 1, 23, 8. Ammonis soboles 3, 3, 2, 4, 9, 9, 7, 8, 3. deus videri vult 7, 20, 1. quo consilio 7, 29, 3. viginti annos natus dux adversus Persas creatus 1, 1, 1 s. Persea et Herculem aemulatur 3, 3, 2. Achillem 1, 12, 1. 2. Dionysum 5, 1, 5, 2, 1, 26, 5, 7, 10, 6. cf. 4, 8, 2 ss. 5, 26, 5, 7, 20, 1. mortem contemnit 2, 4, 11. felix 4, 19, 6, 21, 3, 7, 29, 1. eius audacia 1, 13, 6, 4, 21, 3, 6, 9, 5 ss. ab amicis castigata 6, 13, 4 s. nihil desperat 4, 21, 3. cl. 30, 3. fortitudo 1, 15, 6 ss. vulneratur ib. 2, 12, 1. 27, 2, 3, 30, 11, 4, 3, 3, 23, 3. 26, 4, 6, 10, 1. omnino v. 7, 10, 2.

Strenuitas 2, 18, 4, 23, 4, 7, 15, 3. de eius moribus 7, 28, 1 ss. milites excitat 4, 29, 7. cl. 21, 4, 1, 22, 1. severitate terret 1, 16, 6, 29, 6, 3, 23, 8. satrapas 6, 15, 3, 27, 1, 4, 30, 2, 7, 4, 1 ss. 18, 1. hostes 4, 27, 4. milites seditiosos 7, 8, 4. crudelior in Bessum 4, 7, 3 s. amicis fidit 2, 4, 9 ss. ignoscit 3, 6, 7. non succenset mala vaticinato 7, 18, 4. amicissimus Cratero 7, 12, 3. Hephaestioni 7, 14, 1 ss. bene meritis praemiis ornatus 1, 5, 4, 6, 28, 4, 7, 4, 4 ss. 5, 4 ss. militum fortitudinem remuneratur 1, 16, 4 ss. 2, 12, 1. item exauctoratos 3, 19, 5, 7, 12, 2, aes alienum solvit 7, 5, 1 ss. *νεογάμους* in Macedoniam remittit 1, 24, 1 s.

Ignoscit inimicis 1, 10, 4 ss. 2, 15, 3 ss. 3, 17, 6, 24, 4 s. cohibet plebis iram 1, 17, 12. clemens in captivas 2, 12, 5. non mulierosus 4, 19, 6 ss. aquam sibi oblatam effudit 6, 26, 2. non vinosus 7, 29, 4. gloriae cupidior 6, 13, 4. cl. 5, 2, 1. a solo Lysippo se fingi voluit 1, 16, 4. Atheniensibus trecentas *πανοπλίας* mittit 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuas 3, 16, 8. cf. 7, 19, 2. alia iis grata facit 2, 15, 4, 3, 6, 2. monumentorum verecundia 6, 29, 10 ss. cl. 27, 5, 30, 2. Pindari domo et posteris parcat 1, 9, 10. aras ad Hyphasin exstruit 5, 29, 1. adulatione corrumpitur 4, 8, 1 ss. Clitum caedit 4, 8, 4 ss. poenitentia 4, 9, 2 ss. luctus de Hephaestionis morte 7, 14, 2 ss. cultu armisque insignis 1, 14, 4, 6, 9, 5.

Indorum sophistas convenit 7, 1, 5 s. 2, 2 ss. sermo eius cum Diogene 7, 2, 1. cum Celtis 1, 4, 7 s. cum Besso 3, 30, 4. cum Poro 5, 19, 2 s. dictum de proelio nocturno 3, 10, 2. de imperio 2, 25, 2. de Olympiade 7, 12, 6. epistola ad Athenienses 1, 10, 4. ad Darium 2, 14, 4 ss. 25, 3. ad Olympiadem 5, 1, 4. ss ad Cleomenem 7, 23, 7. de-

liberat cum Parmenione 1, 13, 3 ss. 1, 6 ss. 3, 10, 1 ss. cum amicis 2, 25, 1. cum ducibus 3, 9, 3 ss. duces exhortatur 2, 7, 3 ss. 17, 1 ss. 3, 9, 5 ss. orationem ad eos habet 5, 25, 3 ss. 7, 9, 15.

Macedonum opes auxit 7, 9, 6 ss. 4, 5, 25, 4 ss. apud Graecos statum populum instituit 1, 18, 2. eius *Μηδισμῶν* 4, 7, 4, 9, 7 ss. 7, 6, 1 ss. 8, 2. in matrimonium duxit Roxanen 4, 19, 5. Basi- nien et Parysatim 6, 4, 4. milites barbaris parat 7, 6, 1 ss. 8, 2. barbarum cum suis conciliat 7, 11, 8 ss.

Urbes condidit 5, 27, 5. Alexandria in Aegypto 3, 1, 5 ss. ad Caucasum 28, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. Nicaeam Bucephala 5, 19, 4. 29, 5. alia oppida in India 5, 29, 3, 6, 15, 7. (navalia 18, 2.) ad Pallocozam 7, 21, 7. ei classis 1, 18, 4. 20, 1 ss. 5, 8, 26, 1 s. 7, 19, 3, 21, 7. cf. Nearchum ipse navigat 6, 14, 4 ss. 7, 7, 1 s. 6 s. 22, 1.

Coronator 1, 12, 1. 24, 5, 2, 13, 7, 15, 4, 23, 2. sacra facit 1, 4, 5, 1, 6 ss. Dianae 1, 18, 2. Aesculapio, Minervae, Amphilocho 2, 5, 8 s. Herculi Tyrio 2, 24, 6. Apidi 3, 1, 4. annib. Indicis 5, 29, 5, 6, 3. 1. diis ab Amone dictis 6, 19, 4 s. nodum Gordii solvit 2, 3, 7 s. omen interpretatur 18, 9. non curat exta 2, 27, 1, 4, 4, vaticinia 7, 16, 5 ss. 22, 1.

Quae consilia agitaverit 4, 15, 5, 5, 26, 5 ss. 6, 1, 2 ss. *μέγας βασιλεύς* 4, 9, 7, 5, 15, 5, 7, 1, 2 s. 30, 1. *βασιλεύς τῆς Ἀσίας* ib. et 14, 9. insidiae ei structae 1, 25, 1, 3, 26, 1 ss. 4, 13, 3 ss. occidisse fert 1, 7, 2, 6. eius morbus 2, 4, 7 ss. me 7, 24, 1 ss.

Alexandria in Aegypto 3, 1, 5 ss. 5, 5, 7, 23, 7. ad Caucasum 3, 28, 4.

1, 5 s. in Parapamisadis 4, 22, 4. Tanaim 4, 1, 3 s. 4, 1.

Alinda Cariae 1, 23, 8.

Althamenes 3, 11, 8.

Amanicae portae 2, 7, 1.

Amastrius 7, 4, 5.

Amathusius Androcles 2, 22, 2.

Amazones 4, 15, 4, 7, 13, 2 ss.

Ambracia Epiri (nunc *Arta*) 2, 16, 5.

Amminapes Aegyptiorum praefectus. Alexandro Parthorum et Hyrcaniorum satrapes factus 3, 22, 1.

Ammon. eius oraculum 3, 3, 1 ss. 3, 1 ss. Alexandri parens ib. 4, 9, 9.

8, 3. qui ei sacra facit 6, 3, 2. ei oracula 6, 19, 4, 7, 14, 7, 23, 6.

Amphilochus heros 2, 5, 9.

Amphilochi Ambraciae vicini 2, 16, 5.

- Amphipolis 1, 1, 5, 2, 5. ad Strymonis ostium 1, 11, 3.
 Amphipolitae 3, 16, 4, 7, 18, 1.
 Amphium Thebarum 1, 8, 6s.
 Amphoterus Alexandri filius, legatus 1, 25, 9 s. cum classe Con occupat 3, 2, 6. Peloponnesiis auxilio missus 3, 6, 3.
 Amyntas a Thebanis occisus 1, 7, 1.
 Amyntas Balacri pater 1, 29, 3, 3, 5, 5.
 Amyntas Sostrati pater 4, 13, 3.
 Amyntas Andromenis filius, eius *τάξις* 1, 3, 2, 3, 11, 9. *φάλαγγξ* 1, 14, 2. Sardium arcem recipit 1, 17, 4. milites e Macedonia adducit 3, 11, 9, 16, 10. accusatus et absolutus, sed paulo post occisus 3, 27, 1 ss. sine dubio idem cuius *τάξις* commemoratur 1, 20, 5, 2, 8, 4, 3, 18, 6, 23, 2, 25, 6.
 Amyntas Antiochi filius, transfuga 1, 17, 9, 25, 3. Dario salutaria suadet 2, 6, 3. in Aegypto occisus 2, 13, 3.
 Amyntas Arrabaei filius, speculatoribus praefectus 1, 12, 7. *σαριδοφόροις* (*προδρομοίς*) equitibus, Paeonibus et Socratis turmae praefectus 1, 14, 1, 6, 15, 1. cornu sinistro praest 1, 28, 4.
 Amyntas Nicolai filius Bactriorum satrapes 4, 17, 3, 22, 3.
 Anaxarchus sophista Alexandrum consolatur 4, 9, 7 ss. *προσκυνήσεως* auctor 4, 10, 6 ss. a Callisthene confutatus 4, 11, 1 ss.
 Anaxippus *εταῖρος* 3, 25, 2. occisus 3, 25, 5.
 Anchialus Ciliciae 2, 5, 2 ss.
 Ancyra Galatiae 2, 4, 1.
 Andaca Indiae 4, 23, 5.
 Androcles Amathusius 2, 22, 2.
 Androclaus *εταῖρος* 3, 29, 1.
 Andromachus *ναύαρχος* 2, 20, 10.
 Andromachus Hieronis filius equitibus peregrinis praefectus 3, 12, 5, 25, 4. contra Spitamenem missus 4, 3, 7, 5, 5, 7, 6, 2.
 Andromenes pater Amyntae, Attali Simmiaequae, quos v.
 Andronicus Agerri filius mercenarius Graecis qui apud Darium meruerant praefectus 3, 23, 9, 24, 5. Proteae pater 2, 2, 3, 20, 2.
 Androsthenes chersonnesum Arabicam legit 7, 20, 7.
 Anicetus Ol. 112; 1. archon 2, 24, 6.
 Anomas Laco, legatus ad Darium 3, 24, 4.
 Antaeus 3, 3, 1.
 Antalcidae pax 2, 1, 4, 2, 2.
 Anteus 6, 28, 4. cl. 3, 5, 5.
 Anthemusia turma 2, 9, 3.
 Antibelus Mazaei filius 3; 21, 1. cf. Artiboles.
 Anticles Theocriti filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
 Antigēnes, phalangi praefectus 5, 16, 3. eius *τάξις* 6, 17, 3.
 Antigonus Philippi filius, sociorum dux, Phrygiae satrapes 1, 29, 3. Antigonus ad Ipsum occisus est 3, 18, 5.
 Antilibanus mons 2, 20, 4.
 Antiochus sagittariorum dux 2, 9, 2. occisus 3, 5, 6.
 Antiochus, *χιλίαρχος τῶν ὑπασπιστῶν* 4, 30, 6.
 Antiochus Amyntae pater 1, 17, 9, 2, 6, 3.
 Antiochus Heraclidis pater 3, 11, 8.
 Antipater Asclepiodori filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
 Antipater Casandri et Iollae pater 7, 27, 1 s. Macedoniae praefectus 1, 7, 6, 11, 3. classem cogit insulis praesidio futuram 2, 2, 4. mercenarios Graecos Alexandro mittit 3, 5, 1. contra Lacedaemonios bellum gerenti Alexander pecunias mittit 3, 16, 10. eum in Asiam arcessit 7, 12, 4. Antipatri et Olympiadis inimicitia 7, 12, 5 ss. Alexandrum veneno necasse insimulabatur 7, 27, 1.
 Aornus Bactriae 3, 29, 1.
 Aornus petra Indiae 4, 28, 1 — 30, 4, 5, 26, 5.
 Apis Aegyptiorum deus 3, 1, 4.
 Apollo 3, 27, 5. Ionis pater 7, 29, 3.
 Apollodorus Amphipolites, *εταῖρος*, praetor Babyloniae 3, 16, 4, 7, 18, 1. vaticinia Alexandro prodit 7, 18, 2 ss.
 Apollonia Mygdoniae 1, 12, 7.
 Apollonides Chius captus 3, 2, 5, 7.
 Apollonius Charini filius Libyae Aegypto vicinae praefectus 3, 5, 4.
 Apollophanes Oritarum satrapes 6, 22, 2. provincia privatus 6, 27, 1.
 Arabes. eorum dii 7, 20, 1. legatos ad Alexandrum non mittunt 7, 19, 6. mercenarii 2, 25, 4, 27, 1.
 Arabia ad Antilibanum 2, 20, 4. Syriae vicina 3, 1, 2. ad Heroum oppidum 3, 5, 4. *Ἀραβίας ἔστιν ἅ* 5, 25, 4. *Ἀραβία ἡ πολλή* 7, 1, 2, 19, 6. magnitudo et natura 7, 20, 2 ss. Assyriae confinis 7, 21, 3. chersonnesus 7, 20, 7 s. deserta 7, 20, 10.
 Arabitae (Arbitae) pop. 6, 21, 4.
 Arabius sinus 7, 20, 8.
 Arabius (Arbis) annis (nunc fort. *Purully*) 6, 21, 3 s.
 Arachosia (nunc *Kandahar*) Sibirto satrapae paret 5, 6, 2.

- Arachoti 3, 11, 3. (6, 15, 5.) 6, 17, 3.
Indis vicini 3, 28, 1. cl. 8, 4. cum (Indis montanis et) Drangis satrapam habebant Barsaentem 3, 8, 4. 21, 1. ab Alexandro domiti 7, 10, 5. equites 5, 11, 3. 7, 6, 3.
- Aradus insula (n. *Arvad*) contra Marathum 2, 13, 8. eius rex 2, 20, 1.
- Araxes amnis (n. *Aras*) ex Armenia in Caspium mare influit 7, 16, 3. cf. 3, 18, 6.
- Arbela Assyriae (n. *Erbil*) 3, 16, 3. 22, 4. situs 3, 8, 7. 15, 5. 6, 11, 4 ss.
- Arbupales Darii filius, Artaxerxis nepos, ad Granicum cecidit 1, 16, 3.
- Arcades Epaminondae socii 1, 9, 4. res novas moliantur 1, 10, 1.
- Archelaus Macedoniae rex 1, 11, 1.
- Archelaus Androcli filius Aorni praesidiis praefectus 3, 29, 1.
- Archelaus Theodori filius praetor Susianae 3, 16, 9.
- Archias usque ad Tylum insulam navigat 7, 20, 7.
- Aretes τοῖς προδρομοῖς ἐππεῦσι praefectus 3, 12, 3. 14, 1. 3.
- Aretis (an Aretes?) strator regius 1, 15, 6.
- Argaeus Heraclidis pater 7, 16, 1.
- Argos 2, 5, 9.
- Aria (n. *Chorasan*) Parthis vicina 3, 25, 1. a flumine Ἄρειος (n. *Heri*) nominata 4, 6, 6.
- Ariaces (Ariarathes) Cappadocum rex 3, 8, 5.
- Ariaspae s. Euergetae 3, 27, 4.
- Arigaeum Indiae 4, 24, 6.
- Arii Satibarzani satrapae parent 3, 8, 4. 25, 1 s. deficiunt 3, 28, 2 ss. iterum 3, 28, 2 s. satrapes eorum Arsames 3, 25, 7. Stasanor 3, 29, 5.
- Arimmas Syriae satrapes remotus 3, 6, 8.
- Ariobarzanes Artabazi filius 3, 23, 7.
- Erythraei maris accolis praefectus 3, 8, 5. Persidis portas defendit 3, 18, 2 ss. ab Alexandro honoratus 3, 23, 7.
- Arisbe Phrygiae ad Hellespontum (n. apud vic. *Mussa*) 1, 12, 6.
- Aristander Telmissensis Alexandri vates 1, 11, 2. 25, 8. 2, 18, 1. 2, 26, 4. 27, 2. certus 3, 2, 2. 7, 6. 15, 7. 4, 4, 3. 9, 4, 15, 8.
- Aristobulus Cyri sepulcrum restaurare iussus 6, 29, 10. cum Alexandro militavit et eius res conscripsit prooem. hunc et Ptolemaeum maxime sequitur Arrianus ib. 5, 7, 1. 7, 1. 7, 15, 6. consentiebant cum ephemeridibus regis 7, 26, 3. eorum auctoritate aliorum fides infringitur 6, 28, 2. 7, 13, 3. consentiebant de ratione qua Alexander in Darii matrem et uxorem egerit 2, 12, 6.
- de Philotae insidiis in Aegypto proditis 3, 26, 1. de Callisthene insidiarum auctore 4, 14, 1. de pugnae ad Gaugamela loco 6, 11, 5. dissentiebant de draconibus aut corvis Alexandro, viam monstrantibus 3, 3, 5 s. de eius via ab Ammone redeuntis 3, 4, 5. de Besso capto 3, 30, 5. de Callisthenis morte 4, 14, 3. de Pori filio 5, 14, 3. 5. de nomine aliquo 5, 20, 2. Aristobulus testem nominat 7, 18, 5. scriptam aciem 3, 11, 3. eius auctoritas de via maritima 3, 3, 3. de Caucaso 3, 28, 5 ss. de Iaxarte 3, 30, 7. de Gedrosiae natura et plantis 6, 22, 4 ss. de Icaro insula 7, 20, 4. de nodo Gordio 2, 3, 7. de Cyri sepulcro 6, 29, 4. de Syria vacitante 4, 13, 5. de Alexandro sacra faciente 6, 28, 3. Chaldaeis morem gesturo 7, 17, 5. de extis consultus 7, 18, 1 ss. 5. de diademat Alexandro reportato 7, 22, 5 s. de solio regio a vili homine occupato 7, 24, 1. de Alexandri temperantia 7, 29, 4. de eius in Cilicia morbo 2, 4, 7. de eius temporibus 7, 28, 1. de eius uxore Barsine 7, 4, 4. de Cliti morte 4, 8, 9. de Macedoniae clade 4, 6, 1. de Darii acie 3, 11, 3 ss. de Alexandri classe 7, 19, 3.
- Aristogiton tyrannicida 4, 10, 3. eius et Harmodii statuae aeneae Athenas reportatae ubi sitae 3, 16, 7 s. cl. 7, 19, 2.
- Aristomedes Pheraeus transfuga 2, 13, 2.
- Ariston equitum Paconum praefectus 2, 9, 2. 3, 12, 3.
- Ariston alius turmae praefectus 3, 11, 8.
- Aristonicus Mithymnaeorum tyrannus 3, 2, 4 s.
- Aristonicus citharoedus fortiter pugnantem occisus 4, 16, 6 s.
- Aristonius Pisaei filius Pellaeus, σωματοφύλαξ 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6.
- Aristophanes Ol. 112, 2. archon 3, 7, 1. 15, 7.
- Aristophon Ol. 112, 3. archon 3, 22, 2.
- Aristoteles Callisthenis magister 4, 10, 1. venenum Antipatro invenisse insimulatus 7, 27, 1.
- Aristus Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
- Arius Ariae amnis 4, 6, 6.
- Armeniae montes 3, 7, 3. 7, 21, 3. Taurus 5, 5, 2. ex eius montibus oritur Euphrates 7, 21, 1.
- Armenii equites 3, 11, 7. sub Oronte et Mithrauste 3, 8, 5.
- Arrabaeus Aeropi filius 1, 25, 1. cf. Amyntas VI.
- Arrybas σωματοφύλαξ moritur 3, 5, 5.
- Arsaces Indiae partis praefectus 5, 29, 4 s.
- Arsames Persarum ad Granicum dux 1

- 12, 8. Tarso fugit 2, 4, 5 s. ad Issum occisus 2, 11, 8.
- Arsames Artabazi filius 3, 23, 7.
- Arsames Persa Ariis praefectus 3, 25, 7. comprehensus 3, 29, 5. 4, 7, 1.
- Arseas Epimenis pater 4, 13, 4. Eurylochi pater 4, 13, 7.
- Arses rex Persarum 2, 14, 2. interfectus 2, 14, 5.
- Arsimas Darii ad Alexandrum legatus 2, 14, 3.
- Arsites Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 12, 8. Memnoni adversatur 1, 12, 10. mortem sibi consciscit 1, 16, 3.
- Artabazus Persa nobilissimus Dario fidelis 3, 21, 4. propterea ab Alexandro honoratus 3, 23, 7 s. in Arios missus 3, 28, 2. Bactriorum satrapes 3, 29, 1. 4, 15, 5. exercitus parti praefectus 4, 16, 2. munere solvitur ob senectutem 4, 17, 3. eius filii Cophen, Ariobarzanes, Arsames, Pharnabazus; filiae Artacama, Artonis.
- Artacama Ptolemaei uxor 7, 4, 6.
- Artacoana Ariorum caput 3, 25, 5 s.
- Artaxerxes II. 1, 12, 3.
- Artaxerxes III. 2, 14, 2. Arbupalis avus 1, 16, 3.
- Artaxerxes Bessus 3, 25, 3.
- Artemisium Euboeae 6, 11, 6.
- Artiboles Mazaei filius 7, 6, 4. cf. Anabelus.
- Artonis Eumenis uxor 7, 4, 6.
- Asander Philotae filius Lydiae, satrapes 1, 17, 7. vincit Orontobatem 2, 5, 7. mercenarios Graecos adducit 4, 7, 2.
- Asclepiades Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
- Asclepiadarum Critodemus 6, 11, 1.
- Asclepiodorus Eunici filius equites Thracas adducit 3, 5, 1. Syriae satrapes 3, 6, 8. milites adducit 4, 7, 2. *Συρίας σατραπείας* 4, 13, 4.
- Asclepiodorus Philonis filius redditibus ex Babylonia praefectus 3, 16, 4.
- Ascania lacus 1, 29, 1.
- Asia 2, 7, 5. 4, 11, 7. termini 3, 30, 9. Libyam a cetera Asia dividit Nilus 3, 30, 9. Asiae montes, amnes, partes 5, 5, 2ss. 5, 6, 1ss: Asia tota cum Libya 5, 26, 2. 6, 1, 3. cl. 7, 30, 1. distinctae 4, 7, 5. Persarum 1, 16, 7. 3, 9, 6. 18, 11. 25, 3. *ἡ κάτω Ἀσία* 1, 20, 3.
- Asiaticus 4, 4, 2. 19, 5. 5, 4, 2. 6, 8.
- Aspasia pop. (Ind. *Asvaca*) 4, 23, 1. eorum urbs et praefectus 4, 24, 1.
- Aspendii pactione facta 1, 26, 2. promissis non stant 1, 26, 5. et se dedere coguntur 1, 27, 1 ss.
- Aspendus quo situ 1, 27, 1. 3.
- Assaceni. copiae eorum 4, 25, 5. terra 4, 23, 1. Guraeis vicini 4, 25, 6. montes 4, 30, 5. eorum praefectus Assacenus 4, 30, 5. satrapes Siscottus 5, 20, 5. deficiunt et pacantur 5, 20, 7.
- Assagetes praefectus Indorum 4, 28, 6.
- Assyria. ab Euphrate inundata 7, 21, 2. arborum cupressis solis abundat 7, 19, 4.
- Assyria (Syria) 2, 6, 1. 3. portis a Cilicia divisa 2, 5, 1.
- Assyrii imperio a Medis privati 2, 6, 7.
- Assyrii reges 7, 17, 3. eorum sepulcra 7, 22, 2. Assyriae litterae 2, 5, 3.
- Astes Peucelaotidis praefectus deficit peritque 4, 22, 8.
- Athenae 1, 10, 5. earum incendium ulciscitur Alexander 3, 18, 12. eo confugiunt Plataenses 1, 9, 5. trecentas *παινοπλίαις* mittit Al. 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuae remissae ubi sitae 3, 16, 8 s. 7, 19, 2. item Dianae signum remissum 7, 19, 2. *πόλις* (arx) 1, 16, 7. 3, 16, 8.
- Ἀθῆνησιν* 1, 1, 1. 3, 16, 8. 7, 28, 1.
- Athenienses contra Amazonas pugnant 7, 13, 5 s. tyrannos oderunt 4, 10, 4. ideo contra Eurystheum pugnant 4, 10, 4. Harmodium et Aristogitonem in honore habent 4, 10, 4. Macedones premunt 7, 9, 4. Melum et Scionem expugnant 1, 9, 5. eorum clades in Sicilia quanta 1, 9, 2. ad Aegos flumen 1, 9, 3. exstirpatis volunt Thebani 1, 9, 7. viribus reparatis et muris longis restitutus Lacedaemoniis auxilio sunt 1, 9, 3. Chaeirona 1, 10, 5. res novas molientes ab Alexandro territi plura ei quam Philippo concedunt 1, 1, 3. Alexandro dum suspecti 1, 7, 4. rursus res novas moliti veniam impetrant 1, 10, 2 ss. tamen Alexander eos metu magis quam benivolentia quiescere dicit 2, 17, 2. ipse eorum amicus 2, 15, 4. captivos ad Granicum frustra ut reddat rogatus 1, 29, 5. post Issicam pugnam iis reddit 3, 6, 2. Dionysium Iovis et Proserpinae filium colunt 2, 16, 3. de Amazonibus et de Persis victorias Cimon pinxit 7, 13, 5 s.
- Atheniensis Iphicrates 2, 15, 2.
- Atheniensis Dropides ad Darium legatus 3, 24, 4.
- Atheniensium archontes 1, 1, 1. 2, 11, 10. 24, 6. 3, 7, 1. 15, 7. 22, 2. 5, 19, 3. 7, 28, 1.
- Atizyes Phrygiae satrapes 1, 25, 3. ad Granicum praetor, ad Issum occisus 2, 11, 8.
- Atlas mons (n. *Nderen*) 7, 1, 2.
- Atropates Medis ad Gaugamela praeest 3, 8, 4. Medorum satrapes mittitur 4, 18,

3. Pasargadas res novas molitos adduxit 6, 29, 3. remissus 7, 4, 1. Amazonas centum dat Alexandro 7, 13, 2. 6. eius filia Perdiceae nubit 7, 4, 5.

Attalus praest Agrianibus 2, 9, 2. 3, 12, 2. 3, 21, 8.

Attalus Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 s. eius τᾶξις 4, 22, 1. 24, 1. 10. 6, 17, 3. Attalus in Bactriana remanet 4, 16, 1. in Oritas missus 4, 27, 5. ad Hydaspem 5, 12, 1. Serapidem consulit 7, 26, 2.

Attica 1, 7, 9.

Aturia (n. *Athar*) 3, 7, 7.

Austanes Paraetacenus captus 4, 22, 1 s.

Autariatae imbelles 1, 5, 1 ss.

Autobares agemati adscriptus 7, 6, 5.

Autophradates Persarum classi praefectus

Mitylenam obsidet 2, 1, 3. occupat 2, 1, 5. ad alias insulas navigat 2, 2, 1 s. ad Chium 2, 13, 4. Agidi pecunias et naves suppeditat 2, 13, 6. cl. 4. cum eo Tyrii 2, 15, 7. ab Aradiis et Bybliis relictus 2, 20, 1. Chium optimatibus tradit 3, 2, 3.

Autophradates Tapurorum satrapes ad Alexandrum venit et provinciam suam recipit 3, 23, 7. attribuuntur ei Uxil 3, 24, 3. Alexander eum per Phratapherem adduci iubet 4, 18, 2.

Azemileus (olim Azelmicus) Tyriorum rex 2, 15, 7. captus et servatus 2, 24, 5.

B.

Babylon urbs (cuius rudera nunc prope *Hilleh*) 2, 17, 2. 7, 14, 8. 15, 4. 16, 5. 23, 1. in vicinia victus Darius II. 2, 7, 9. belli praemium 3, 16, 2. Alexander intrat et templa restituit 3, 16, 3 s. 7, 17, 2 ss. opera eo a Xerxe asportata in Graeciam remittit 7, 19, 2. portum facit 7, 19, 4. 21, 1.

Babylon provincia 5, 25, 5. 7, 9, 8. quos Alexander ei praefecerit 3, 16, 4.

Babylonii 3, 11, 5. praest iis Bupares 3, 8, 5. eorum templa diruerat Xerxes, restitui iussit Alexander 3, 16, 4. 7, 17, 1 ss.

Babylonia 7, 21, 5. cupressuum ferax 7, 19, 4.

Βαβυλώνιος ἐργασία 6, 29, 6.

Bacchus 5, 1, 5. 6, 3; 5. 28, 1.

Bactra urbs (n. *Balkh**) 3, 19, 1. 23, 1. 25, 3 s. 6. 28, 1. maxima Bactriorum ab Alexandro occupata 3, 29, 1. qui ibi hiemat 4, 22, 1 ss. cf. 5, 27, 5.

Bactra provincia 7, 9, 8. inde Oxus annis 7, 16, 3.

Bactria terra 4, 30, 4.

Bactriana 4, 16, 4.

Bactriani 3, 25, 3. 5, 25, 5. deficiunt 4, 1, 5. equites 3, 11, 6.

Bactrii Indis vicini 3, 8, 3. ad Parapamisum 5, 5, 2. equites 3, 11, 3. 13, 3 s. 16, 1. 21, 4. 7, 6, 3. a Massagetis relictus 4, 17, 6. satrapes eorum Bessus 3, 8, 3. 21, 1. Artabazus 3, 29, 1. Amyntas 4, 17, 3.

Bactrius Hystaspes 7, 6, 5.

Bagae Sogdianae 4, 17, 4.

Bagao Artaxerxem interimit 2, 14, 5.

Bagistanes Babylonius 3, 21, 1. 3.

Balacrus Amyntae filius praetor sociorum 1, 29, 3. Aegypti 3; 5, 5 s.

Balacrus Nicanoris filius, σαματοφύλαξ, Ciliciae satrapes 2, 12, 2.

Balacrus iaculatoribus praefectus 3, 12, 3. 13, 5. φιλοῖς 4, 4, 6. eius τᾶξις 4, 24, 10.

Bardyles Illyrius 1, 5, 1.

Barsaentes Arachotorum satrapes 3, 8, 4. et Drangum 3, 21, 1. Arachotis et Indis montanis praest 3, 8, 4. cum Bessodarium comprehensum vulnerat 3, 21, 1. 10. cum in Indiam fugisset, ad Alexandrum remissus et interfectus 3, 25, 8.

Barsine Darii filii natu maxima ab Alexandro in matrimonium ducta 7, 4, 6.

Barsine Mentoris filia Nearcho nupta 7, 4, 6.

Baryaxes Medus regnum affectat et interficitur 6, 29, 3.

Barzanes a Besso Parthiaeorum satrapes factus comprehensus 4, 7, 1.

Batis eunuchus Gazam defendit 2, 25, 4.

Bazira Indiae 4, 27, 5 ss. 28, 1.

Belus deus Babyloniorum maximus 3, 16, 4. sacrificia docent Chaldaei 3, 16, 4. eius oraculum 7, 16, 5. eius templum a Xerxe dirutum Alexander restitui iussit 3, 16, 4. 7, 17, 1 s. dives 7, 17, 3 s.

Berroaeus Coeranus 3, 6, 4.

Bessus Bactriorum satrapes 3, 8, 3. praest Bactriis, Sogdianis Indisque vicinis 3, 8, 3. Dario comprehenso ipse dux 3, 21, 1. 4 s. cl. 4, 8, 8. rex Artaxerxes 3, 25, 3. Parthiaeorum satrapem facit

Barzanem 4, 7, 1. socium ei se adiungit Sartibarzanes 3, 25, 5, 28, 2. eum persequitur Alexander 3, 28, 1. 29, 1. 6. capit 3, 30, 1 ss. accusatus et mutilatus Ecbatana missus 4, 7, 3 s. ad eum fugerat Sisicottus 4, 30, 4.

Bianor Acarnan transfuga 2, 13, 2.

Bisthanes Ochi regis filius 3, 19, 4 s.

Bithyni Thraeces 1, 29, 5.

*) Kiepert: eadem urbs esse videtur quae Zariaspā.

Boeoti saevium in Thebanos 1, 8, 8. Alexandri socii 2, 7, 8.
 Boeotia 1, 7, 5.
 Boeotius homo 6, 13, 5.
 Borealis portus Tenedi 2, 2, 2.
 Bosphorus 5, 7, 1.
 Bottiaea. equites 1, 2, 5.
 Brachmanes sophistae Indorum 6, 16, 5.
 eorum oppidum 6, 7, 4. supplicio affecti 6, 16, 5.
 Brettii (Bruttii), Italiae pop. 7, 15, 4.
 Brison sagittariis Macedonicis praefectus 3, 12, 2.
 Brittanorum insulae 7, 1, 4.
 Bruttii. v. Brettii.
 Bubaces Persa occidit 2, 11, 8.
 Bucephala ab Alexandro condita 5, 19, 4. reflecta 5, 29, 5.
 Bucephalus equus 5, 14, 4. 19, 4 ss.
 Bumodus amnis (n. *Ghasir*) 3, 8, 7. 6, 11, 5. ubi olim Bumelus.
 Bupares Babyloniis praectus 3, 8, 5.
 Busiris 3, 3, 1.
 Byblus Phoenices (n. *Djebel*) 2, 15, 6. eius rex Enylus 2, 20, 1.
 Byzantium 1, 3, 3.

C.

Cadmea Thebarum arx a Macedonibus occupata 1, 7, 1. 9. obsessa et defensa 1, 7, 10 s. praesidio retenta 1, 9, 9.
 Cadmus quando fuerit 2, 16, 2. Thebas venit 2, 16, 1.
 Cadusii 3, 11, 3. cum Medis coniuncti 3, 8, 5. Darii auxilio venisse dicebantur 3, 19, 3. cl. 4. Hyrcaniae vicini 3, 19, 7.
 Caicus amnis (n. *Bakyrtschai*) 5, 6, 7.
 Caici campus 5, 6, 4.
 Calanus sociis peditibus praefectus 3, 5, 6.
 Calanus Indus, sophista, Alexandrum comitatus 7, 2, 4. eius mors 7, 3, 1 ss. vaticinium in Alexandrum 7, 18, 6 s.
 Calas Harpali filius Thessalis equitibus praefectus 1, 14, 3. 25, 2. Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 17, 1. 2, 4, 2. contra Memnonis terram missus 1, 17, 8.
 Calchedoniorum legati 3, 24, 5.
 Callianus Cretheus 6, 23, 5.
 Callieratidas Laco ad Darium legatus 3, 24, 4.
 Callinus τῆ Ἐππῶ τῆ Ἐταιρικῆ praefectus 7, 11, 6.
 Callipolis opp. 2, 5, 7.
 Callisthenes Olynthus, Aristotelis discipulus 4, 10, 1. adulationi adversatur 4, 10, 1 ss. adorationi 4, 11, 1 ss. 4, 12, 3 ss. suspectus 4, 12, 7. 14, 1. de eius morte 4, 14, 3 s. 22, 2. 7, 27, 1. de eius moribus 4, 10, 1 ss. 12, 4 ss.

Cambyses Cyri pater 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. 6, 24, 2. 29, 4. 7.
 Canobus (Canopus) Aegypti 3, 1, 5.
 Cappadoces 5, 25, 4. equites 3, 11, 7. eorum praefectus Mithrobuzanes 1, 16, 3. Ariaces 3, 8, 5.
 Cappadocia eis et trans Halyn 2, 4, 2.
 Caranus ἑταῖρος 3, 28, 2. missus adversus Satibarzanem 3, 28, 2 s. adversus Spitamenem 4, 3, 7. equitibus praefectus 4, 5, 7. cf. 4, 6, 2.
 Cardaces Persarum gravis armaturae milites 2, 8, 6.
 Cares 3, 22, 3. 5, 25, 4. nautae 6, 1, 6.
 Cares ἀνάσπαστοι 3, 8, 5. 11, 5. 13, 1.
 Caria 1, 20, 2. 7, 23, 1. de eius regulis 1, 23, 7 s. ab Alexandro occupata et praesidio firmata 1, 23, 6. Ada ei praefecta 1, 23, 8.
 Caricus campus 5, 6, 4.
 Carmania (n. *Kerman*) 6, 17, 3. 27, 2 s. eius satrapae 6, 27, 1. Alexandri per eam iter 6, 28, 1 ss. 7. maritima 6, 28, 5.
 Carmanii 6, 28, 1.
 Carthaginiensium legati Tyri 2, 24, 5. ad Alexandrum 7, 15, 4.
 Carthago Tyrionum colonia 2, 24, 5. Libya 5, 27, 7. 7, 1, 2.
 Casander Antipatri filius 7, 27, 1.
 Caspiae portae (n. *Siah Koh*) 3, 19, 2. 20, 2. 4, 7, 10, 6.
 Caspium mare 7, 16, 1. eius principium nondum repertum 7, 16, 2. qui amnes influunt 7, 16, 3. cf. Hyrcanium mare.
 Castor 4, 8, 3.
 Catanes Paraetaenorum regulus occisus 4, 22, 1 s.
 Cathaei Indi fortissimi (n. *Khatti*) 5, 22, 1 ss.
 Caucasus describitur ex Aristobulo 3, 28, 5 ss. eius tractus 5, 6, 1 ss. ibi Oxi fontes 3, 29, 2. aliorum amnum et quae maria influunt 5, 5, 4. 9, 4. Alexander transit 3, 30, 6. 4, 22, 4. ultra eum pertinet Alexandri imperium 5, 25, 5. idem qui Parapamisus 5, 3, 3. Scythicus Caucasus 5, 5, 3.
 Caunus Cariae (n. vicus *Dalian*) 2, 5, 7.
 Caystri campus 5, 6, 4.
 Caystrus Lydius amnis (n. *Kara Su, Kutschuk Meinder*) 5, 6, 7.
 Celaenae Phrygiae 1, 29, 1 ss.
 Celcaea Diana 7, 19, 2.
 Celti (Celtae) 1, 3, 1 s. legatos ad Alexandrum mittunt 1, 4, 6 ss. 7, 15, 4.
 Celticus 1, 3, 1.
 Ceramicus Athenis prope arcem 3, 16, 8.
 Cerdimmas 2, 13, 7.
 Cercinitus lacus (n. *Tachyno*) 1, 11, 3.
 Chalcis ad Euripum (n. *Euripo*) 2, 2, 4.

- Chaldaei. Alexander cum iis colloquitur 3, 16, 5. oraculum se accepisse dicunt *οἱ λόγοι* eorum 7, 16, 5. 22, 1. ei suspecti 7, 17, 1 ss.
- Chares Atheniensis exposcitur ab Alexandro 1, 10, 4. eum coronat 1, 12, 1. nisi forte alius est.
- Chares Mitylena privatur 3, 2, 6.
- Charicles e pueris Alexandro insidiantibus 4, 13, 7. cl. 14, 3.
- Charidemus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4. in exsilium missus 1, 10, 6.
- Charinus 3, 5, 4.
- Chios (n. *Chio*) 2, 1, 2. Persarum praesidio firmata 2, 13, 4. suspecta 2, 13, 5.
- Chii deficient ad Persas 3, 2, 5. populares Macedones arcessunt 3, 3, 3 s. optimates capti 3, 2, 5, 7.
- Choes amnis (n. *Alingar*) 4, 23, 2.
- Chorasmii 5, 5, 2. 7, 10, 6. rex eorum Pharasmanes vicinas dicit esse Amazonas 4, 15, 4. cf. 5, 5, 2.
- Chorienes. eius petra 4, 21, 1. dedit se 4, 21, 6 ss.
- Cidaris Persica 4, 7, 4. *ὄρθή* 6, 29, 3.
- Cilices. portis ab Assyriis divisi 2, 5, 1. 6, 1. montani 2, 5, 6, 6, 4.
- Cilicia 3, 7, 4. 22, 4. Tauro a Pamphylia divisa 3, 28, 5. 5, 5, 2. Alexander invadit 2, 4, 2 ss. satrapes Balacrus 2, 12, 2. Menes 3, 16, 9.
- Ciliciae portae 2, 4, 2, 4.
- Cilluta insula 6, 19, 3.
- Clazomenius Miccalus 7, 19, 5.
- Cleander sagittariorum *στρατηγός* caesus 1, 28, 8.
- Cleander Polemocratis filius ad milites conducendos in Peloponnesum missus 1, 24, 2. redit cum iis 2, 20, 5. fortasse idem *τοῖς ἀρχαίοις ξένοις* praest 3, 12, 2. in Media praetor 3, 26, 3. ob delicia interfectus 6, 27, 4.
- Cleander Pantordani pater 2, 9, 3.
- Clearchus *ὁ τοξάρχης* caesus 1, 22, 7.
- Clearchus peregrino militi praefectus 3, 6, 8.
- Clearchus Xenophonteus 1, 12, 3. 4, 11, 9.
- Cleomenes 7, 26, 2.
- Cleomenes Naucratis Arabiae parti praefectus 3, 5, 4. fortasse idem est qui Aegyptios vexasse dicitur 7, 23, 6 ss.
- Clitus Bardilis filius deficit 1, 5, 1. 5 ss. 6, 1 ss.
- Clitus Dropidae filius servat Alexandrum 1, 15, 8. 4, 8, 6 s. *τῆς βασιλικῆς ἰλης ἡγεμών* 3, 11, 8. 19, 8. alter *ἰππάρχης τῶν ἐταίρων* 3, 27, 4. ab Alexandro caesus 4, 8, 1 ss. 14, 2. iudicium de hac re 4, 9, 1 s.
- Cliti *τάξις* 4, 22, 7. 5, 12, 2. *ἑπαρχία* 5, 22, 6. 6, 6, 4.
- Coenus Polemocratis filius. eius aetas et virtus 5, 27, 3. *ἐν τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἐταίρων* 6, 2, 1. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 2, 8, 3. 24, 3. 3, 11, 9. 25, 6. 4, 24, 1. 25, 6. 28, 8. 5, 12, 2. 21, 1. *ἡ Κοῖνον τάξις οἱ πεξέταιροι καλούμενοι* 2, 23, 2. eius *ἑπαρχία* 5, 16, 3. *τοὺς νεογάμους* in Macedoniam reducit 1, 24, 1. rursus in Asiam venit 1, 29, 4. praefectus parti exercitus 3, 18, 6. 4, 16, 2 s. 17, 3 ss. 18, 1. 27, 5 ss. 5, 21, 1. 4. cornu 5, 16, 3. 17, 1. frumentatum missus 3, 20, 4. ad naves 5, 8, 4. eius ad Alexandrum oratio 5, 27, 1 ss. moritur 6, 2, 1.
- Coeranus Berrocaeus in Phoenicia tributis cogendis praepositus 3, 6, 4.
- Coeranus equilibus sociis praefectus 3, 12, 4.
- Colchi 4, 15, 4. 7, 13, 4.
- Coloniae oppidum Mysiae 1, 12, 6.
- Cophaeus regulus 4, 28, 6.
- Cophen Artabazi filius 2, 15, 1. ad Alexandrum venit 3, 23, 7. agemati adscriptus 7, 6, 4.
- Cophen amnis (n. *Kabul*) 4, 22, 5. 5, 1, 1.
- Cos insula (n. *Ko*) 2, 5, 7. 13, 4. ab Amphotero recepta 3, 2, 6 s.
- Cous Critodemus medicus 6, 11, 1.
- Cossaei, populus montanus (n. *Chusistan*) praedia victum quaerens, subacti 7, 15, 1 ss. bellicosi 7, 23, 1.
- Crateas 6, 28, 4.
- Craterus Alexandri filius. Alexandro M. carissimus 7, 12, 3. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 3, 11, 10. 23, 2. 4, 22, 1. cornu praefectus 2, 8, 4. 20, 6. exercitui 3, 25, 6. 8. 4, 28, 7. 5, 11, 3 ss. 12, 1. 15, 3 ss. contra Uxios 3, 17, 4 ss. Persas 3, 18, 4. 8 s. Tapuros 3, 23, 2. 6. Cyropolin 4, 2, 2. 3. 3. Massagetas 4, 17, 1. 18, 1. Paractenos 4, 22, 1 s. oppida quaedam 4, 23, 5. 24, 6. 25, 5. Hydaspem traiecit 5, 18, 1. oppida condit 4, 24, 7. 25, 5. 5, 20, 2. 6, 15, 7. cum exercitu in India 5, 20, 2. 21, 4. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5. 15, 4 s. partem per Carmaniam ducit 6, 17, 3. 27, 3. Amastriuen uxorem ducit 7, 4, 5. remissus et Macedoniae Graeciaeque praefectus 7, 12, 3 ss.
- Creta (n. *Kriai* s. *Candia*) 2, 13, 6.
- Cretenses sagittarii 2, 7, 8. 9, 3 *τοξάρχαι* 1, 8, 4. 3, 5, 6.

- Cretheus 6, 23, 5.
 Critodenus Cous medicus 6, 11, 1.
 Croesus 7, 16, 7
 Ctesias 5, 4, 2.
 Cydnus amnis 2, 4, 7.
 Cyclades 2, 2, 2.
 Cymac Aeolidis Sidetarum patria maior 1, 26, 4.
 Cyna Alexandri soror 1, 5, 4.
 Cyprii nautae 6, 1, 6. classis egregia 1, 18, 7. naves 2, 20, 7. 10. 24, 1. imperatae 3, 6, 3. *μηχανοποιοί* 2, 21, 1. reges 2, 13, 7. 20, 3. 6.
 Cyprus 2, 13, 3. 17, 4. Persarum 2, 17, 1.
 Cyrenaci 3, 28, 7. Eratosthenes 5, 3, 1.
 Cyrene (n. *Grennek*). eius bona 7, 9, 8. silphium 3, 28, 7.
 Cyropolis urbs magna 4, 2, 2, 3, 1 ss.
 Cyrus Cambysis filius. *ὁ πρῶτος* 3, 18, 10. Asiae imperio Medos spoliatur 5, 4, 5. ex India fugit 6, 24, 2 s. in Scythas expeditio 3, 27, 4 s. cl. 4, 11, 9. 5, 4, 5. primus adoratur 4, 11, 9. eius thesauri 3, 18, 10. sepulcrum 6, 29, 4 ss.
 Cyrus minor 1, 12, 3. *Κύρου τοῦ ξὺν Ξενοφῶντι στρατόπεδον* 2, 4, 3.
 Cythnus insula (n. *Thermia*) 2, 2, 5.
- DD.**
- Daac (n. *Dahistan*) 3, 11, 3. cis Tanaim 3, 28, 8. 10. *ἵπποτοξόται* 5, 12, 2.
 Daedalus 7, 20, 5.
 Damascus (n. *Dimeschke*) 2, 11, 9 s. 15, 1.
 Dandamis Indorum sophista 7, 2, 2 s.
 Darius moneta 4, 18, 7.
 Darius pro Artaxerxe II. legitur 2, 1, 4, 2, 2.
 Darius Xerxis pater a Scythis contemptus 4, 4, 3. 11, 9.
 Darius Artaxerxis filius 1, 16, 3.
 Darius Codomannus Asiae rex 1, 12, 9. *ὁ μέγας βασιλεύς* 5, 18, 4. *τῆ κατὰ Ἀσίαν* et classi Memnonem praeficit 1, 20, 3. 2, 1, 1. socii eius Mytilenaei 2, 1, 4. Tenedii 2, 2, 2. peregrinos milites arcessit 2, 2, 1. Sochis Alexandrum exspectanti ab assentatoribus suadet ut ei occurrat 2, 6, 1 ss. Ciliciam intrat 2, 7, 1 s. aciem instruit 2, 8, 5 ss. 10 s. pugnat 2, 10, 1 ss. fugit 2, 11, 4 ss. 13, 1 s. capta eius arma 2, 12, 4. uxor, mater, liberi, impedimenta 2, 11, 8 ss. cl. 15, 1. eius ad Alexandrum epistola 2, 14, 1 ss. Mazaeo Euphratis traiectionem tuendum tradit 3, 7, 1. quibus condicionibus ab Alexandro pacem impetrare studuerit 2, 25, 1 ss. copias rur-
- sus collegit 3, 8, 2 ss. ad Gaugamela castra ponit 3, 8, 7. eius acies 3, 11, 1 ss. praelium 3, 13, 1 ss. aggressus mox fugit 3, 14, 1 ss. 15, 3. 5. cf. 5, 18, 4. in Mediam 3, 16, 1 s. 19, 1. 5. cf. 6, 11, 4. a Besso victus 3, 21, 4 s. occisus 3, 21, 10. ab Alexandro sepultus 3, 22, 1. de moribus et fortuna eius 3, 22, 2 ss. uxor 4, 19, 6. 20, 1 ss.
 Dascylium (n. *Diaskili*) 1, 17, 2.
 Datames 2, 2, 2, 5.
 Dataphernes Bessum prodit 3, 29, 6 s. 30, 1 s.
 Delphi. oraculum (cuius rudera prope *Kastri*) 4, 11, 7.
 Delta Indi 6, 14, 5. simile Aegypto 5, 4, 1. sed maius 6, 17, 2.
 Demades Atheniensis 1, 10, 3.
 Demaratus Corinthius, *εταῖρος* 1, 15, 6.
 Demetrius Althaemenis filius. eius *ἐλθ* 3, 11, 8. *ἐπαρχης* 4, 27, 5. 6, 8, 2. eius *ἱππαρχία* 5, 16, 3. 21, 5.
 Demetrius *σωματοφύλαξ* 3, 27, 5.
 Demetrius Pythonactis filius, *εταῖρος* 4, 12, 5.
 Demophon 7, 26, 2.
 Demosthenes exposcitur 1, 10, 4.
 Diana Ephesia 1, 17, 9 ss. 18, 2. eius templum spoliatum 1, 17, 11. Ephesiorum tributa ei donat Alexander 1, 17, 10.
 Celcaea 7, 19, 2.
Δίκη Διὶ πάρεδρος 4, 9, 7.
 Dindymene mater 5, 6, 4.
 Diogenes Lesbi tyrannus 2, 1, 5.
 Diogenes Sinopenensis. eius cum Alexandro colloquium 7, 2, 1.
 Dionysius 2, 12, 2.
 Dionysodorus Olympionices 2, 15, 2. 4.
 Dionysus. plures 2, 16, 3. 5, 1, 1 s. eius res gestae 5, 1, 1 ss. 6, 3, 4. 14, 2. 28, 2. 7, 10, 6. monumenta 5, 2, 5. Nysam condidit 5, 1, 1. 2, 1. 26, 5. fabulosa 5, 3, 4. *οἱ βακχεύσαντες* 5, 1, 5. 6, 3, 5. cum colunt Arabes 7, 20, 1.
 Diophantus Atheniensis 3, 6, 2.
 Dioscuri 4, 8, 2 s.
 Diotimus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
 Dium Macedoniae 1, 16, 4.
 Doloaspis Aegyptiorum *νομάρχης* 3, 5, 2.
 Doxares Indus, *νομάρχης* 5, 8, 3.
 Dranges v. Drangae (n. *Sedschistan*) [6, 15, 5.] Barsaetae subiecti 3, 21, 1. ab Alexandro domiti 3, 28, 1. 7, 10, 5. e-
 quites 7, 6, 3. cf. Zarangaei.
 Drapsaca opp. (n. *Kundus*) 3, 29, 1.
 Dropides Atheniensis 3, 24, 4.
 Dropides Cliti pater 1, 15, 8. 3, 11, 8. 27, 4. 4, 8, 1. Lanicae 4, 9, 3.

Drypetis Darii filia, Hephaestioni nupta 7, 4, 5.
Dyrta Assacenorū oppidum (n. *Dhir*) 4, 30, 5.

E.

Ecbatana Mediae (n. *Hamadan*) 3, 19, 2.
5. 4, 7, 3. 7, 14, 1. arx 3, 19, 7. Aesculapii templum 7, 14, 5.
Elaeus Chersonnesi 1, 11, 5. 6.
Elei exsules revocant 1, 10, 1. equites 1, 29, 4.
Elephantine Aegypti (n. *Gesiret el Sag*) 3, 2, 7.
Eleusis (n. *Levsina*) 3, 16, 8.
Eleutheræ Atticæ 1, 7, 9.
Elimiotis 1, 7, 5.
Embolima Indiæ 4, 28, 7.
Enyalius 1, 14, 7, 5, 10, 3.
Enylus Bybli rex 2, 20, 1.
Eordæa 1, 7, 5.
Eordæi 6, 28, 4.
Eordæicus annis (n. *Devol*) 1, 5, 5.
Epaminondas dux 1, 9, 4.
Epardus annis 4, 6, 6.
Ephesus (cuius rudera prope *Ajasluk*) 1, 17, 9 ss.
Ephesii. turbatae res 1, 17, 10 ss.
Ephialtes Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
Ephippus Chalcidensis, Aegypti ἐπίσκοπος 3, 5, 3.
Epidaurii legati 7, 14, 6.
Epigoni 7, 6, 1. 8, 2.
Epimenes Arseae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 4. 7. 14, 3.
Epocillus Polyidis filius exactoratos reudcit 3, 19, 6. revertitur 4, 7, 2. in Macedoniam missus 4, 18, 3.
Eratosthenes Cyrenæus laudatus 5, 3, 1. 4. 6, 2. δόκιμος ἀνὴρ 5, 5, 1.
Erigon annis (n. *Tzerna*) 1, 5, 5.
Erigyus Larichi filius Philippo regnante fugit 3, 6, 5. ab Alexandro revocatus et ἱππάρχης sociorum factus 3, 6, 6. 11, 10. τῶν μισθοφόρων ἱππέων 3, 20, 1. cl. 23, 2. impedimentis praest 3, 23, 6. praefectus τῶν ἐταίρων in Arios missus 3, 28, 2.
Erythia insula 2, 16, 5.
Ἐρυθρὰ θάλασσα 3, 8, 5. 11, 5. 7, 16, 2.
Etesiae 6, 21, 1.
Etymandrus annis (n. *Hilmend*) 4, 6, 6.
Euacæ 7, 6, 3.
Euaspla annis (fortasse rectius *Χοάσπησ*, n. *Chonar*) 4, 24, 1.
Euboca (n. *Evripo*) 2, 2. 4. 3, 19, 6.

Eudanemi ara 3, 16, 8.
Eudemus Indiae parti praefectus 6, 27, 2.
Euergetæ sive Ariaspæ 3, 27, 4 s. 4, 6, 6.
Eugnostus ἐταῖρος, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν ξένων in Aegypto 3, 5, 3.
Eulaeus annis (n. *Kuren*) 7, 7, 2 ss.
Eumenes γραμματεὺς βασιλικός 7, 4, 6. cl. 5, 24, 6. uxorem ducit 7, 4, 6. cum Hephaestione rixatur 7, 13, 1. 14, 9.
Eunicus 3, 5, 1. 6, 8.
Euphrates (n. *Fürdt*) 2, 13, 1. 3, 6, 4. 7, 1 s. 6, 19, 5. 7, 1, 1. 17, 5. 19, 3. eius cursus 7, 7, 3 ss. 21, 1 ss. 20, 3. 6. 5, 5. terra cis Euphratem 2, 17, 4. 25, 1. 5, 6, 2.
Euripides. versus eius 7, 16, 6.
Euripus (n. *Evripo*) 2, 2, 4.
Europa 2, 7, 5. 7, 1, 4. eius termini 3, 30, 8 s. annes 1, 3, 1.
Eurybotas Cretensis, τοξάρχης, occisus 1, 8, 4.
Eurydican uxorem duxit Philippus 3, 6, 5.
Eurylochus Arseae filius 4, 13, 7.
Eurymedon annis (n. *Köprü-Su*) 1, 27, 1.
Eurystheus et Hercules 2, 16, 5 s. cum eo bellum gerunt Athenienses 4, 10, 4.
Euthycles Spartanus 2, 15, 2. 5.
Euxinus pontus 1, 3, 2 s. 3, 30, 9. 4, 15, 4. 5, 27, 7. 7, 1, 3.

G.

Gades (n. *Cadix*) 3, 30, 9. 7. 1, 2.
Gadrosi Oritarum finitimi (n. *Balutschistan*) 6, 22, 1. terra 6, 23, 1 s. regia 6, 24, 1. 27, 1. domiti 3, 28, 1. 6, 27, 1.
Gadrosia 6, 23, 4. deserta 7, 10, 7.
Gadrosii 6, 25, 4. 27, 1. 6. 28, 3. 5.
Galatia 2, 4, 1.
Ganges 5, 4, 1 ss. 5, 5. 26, 1. maximus Indiae annium 5, 4, 1. 6, 7. 9, 4.
Gaugamela 3, 8, 7. 6, 11, 5 s.
Gaza (n. *Ghazza*) 3, 1, 1. situs 2, 26, 1. oppugnata 2, 26, 2 ss. expugnata 2, 27, 6 s. Gazaï 2, 26, 4. 27, 7.
Gaza Sogdianæ 4, 2, 1. 3.
Gelon Syracusanorum tyrannus 1, 12, 2.
Geraestus Euboeæ (n. *Cap Manditi*) 2, 1, 2.
Gerostratus Aradiorum regulus 2, 13, 7. 20, 1.
Geryones 2, 16, 5 s.
Getæ: οἱ ἀπαθανατίζοντες 1, 3, 2. trans Istrum 1, 3, 5. victi ab Alexandro 1, 4, 3 s.
Glaucias Taulantiorum rex 1, 5, 1. 6. 8 ss. 6, 8 ss.
Glaucias turmae praefectus 3, 11, 8.
Glaucias medicus 7, 14, 4.

- Glaucippus Milesius 1, 19, 1.
 Glaucus Aetolus 3, 16, 2.
 Glauganicae s. Glausae Indi 5, 20, 2.
 Gordius 2, 3, 1 ss.
 Gordium Phrygiae minoris (postea *Iulio-
polis*) 1, 29, 3 ss. 2, 3, 1 ss. situs 1,
 29, 5.
 Gorgias 4, 16, 1. 5, 12, 1. eius *τάξις*
 4, 22, 7.
 Gorgo 3, 3, 1.
 Graeci Alexandrum ducem creant 1, 1, 2.
 cl. 16, 6 s. eos ulciscitur Alexander 3,
 18, 12. legati ad Alexandrum 3, 5, 1.
 7, 14, 6. 23, 2. iis praeficitur Craterus
 7, 12, 4.
 Granicus amnis (n. *Kodscha*) 1, 13, 1. 5 s.
 pugna ib. 6, 11, 4 s. 7, 9, 7.
 Gryllus 2, 8, 11.
 Guraei Indi (n. *Pandschkôra*) 4, 23, 1.
 25, 6 s.
 Guraeus amnis 4, 25, 7.
- ██.
- Haemus mons (n. *Balkan*) 1, 1, 6. 2, 1.
 Halicarnassus (n. *Budrun*). eius situs 1,
 20, 3. expugnata ab Alexandro 1, 20,
 2-23, 4. arcem retinet Persae 1, 23,
 3. 2, 5, 7. cl. 2, 13, 4. 6. expugnata 3,
 22, 4.
 Halys amnis (n. *Kisil-Irmak*) 2, 4, 2.
 Harmodius *τυραννοκτόνος* 4, 10, 3. eius
 statua 3, 16, 7 s. 7, 19, 2.
 Harpalus Machatae filius ab Alexandro
 revocatus et pecuniis praefectus aufugit
 et iterum revertitur 3, 6, 4 ss. 19, 7.
 Hebrus amnis (n. *Maritza*) 1, 11, 4.
 Hecataeus ὁ *λογοποιός* de Geryone 2,
 16, 5. de Aegypto 5, 6, 5.
 Hecatombaeon mensis 2, 24, 6. 3, 7, 1.
 Hecatomnus Car 1, 23, 7.
 Hegelochus speculatoribus praefectus 1,
 13, 1. classem cogere iussus 2, 2, 3.
 quas res gesserit 3, 2, 3 ss. Hippostrati
 filius *ἰάροχος* 3, 11, 8.
 Hegemon Ol. 113, 2. archon 5, 19, 3.
 Hegesander 3, 5, 1.
 Hegesias Ol. 114, 1. archon 7, 28, 1.
 Hegesistratus a Dario Mileti praesidio
 praefectus 1, 18, 4.
 Heliopolis Aegypti (cuius rudera prope
Matarieh) 3, 1, 3.
 Hellanicus miles 1, 21, 5.
 Hellespontus 1, 11, 6. 13, 6. 4, 15, 6. 7,
 -9, 6. ponte iunctus 5, 7, 1 s. punitus
 7, 14, 5. orae 5, 25, 4.
 Heordaea. v. Eordaea.
 Hephaestion 4, 12, 4. Pellaeus, *σωματο-
φύλαξ* 6, 28, 4. Patrocli tumultum co-
 ronati 1, 12, 1. *ἑταῖρος* pro Alexandro
 habitus 2, 12, 6 s. vulneratus 3, 15, 2.
ἱππάρχης 3, 27, 4. eius *ἱππάρχια*
 5, 12, 2. *χιλιαρχία* 7, 14, 10. parti
 exercitus praefectus 4, 16, 2. 22, 7 s.
 23, 1. 5, 21, 5. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5 s. 13,
 1. 17, 4. 21, 3. 5. 22, 3. 28, 7. oppida
 condit 4, 16, 3. 28, 5. 5, 29, 3. 6, 18,
 1. 20, 1. Indum ponte iungit 4, 30, 9.
 5, 3, 5. uxorem ducit Darii filiam 7, 4,
 5. coronatur 7, 5, 6. Eumeni reconcilia-
 tus 7, 13, 1. 14, 9. eius mors 7, 14, 1.
 18, 3. Alexandri de ea luctus 7, 14, 2 ss.
 16, 8. heros 7, 14, 7. 23, 6 s.
 Heraclaeum Thebarum 1, 8, 3 s.
 Heraclidae ab Atheniensibus defensi 4,
 10, 4. cf. Alexander.
 Heraclides Calchedoniorum legatus 3, 24, 5.
 Heraclides Antiochi filius equitum prae-
 factus 1, 2, 5. 3, 11, 8.
 Heraclides Argaei filius 7, 16, 1.
 Heracon in Media praetor punitus 6, 27, 3 ss.
 Hercules Iove natus 3, 3, 1. 4, 28, 1. ae-
 tas 2, 16, 2. posteri 4, 10, 4. 3, 3, 2.
 6, 3, 2. inter deos receptus 4, 11, 7.
 Dionysio minor 5, 26, 5. eius labores 2,
 16, 5 s. 18, 1. 3, 3, 1. cl. 4, 28, 2. ex-
 peditiones 4, 28, 1-4. 30, 4. 5, 3, 4.
 7, 13, 5. ei sacra facit Alexander 1, 4,
 5. 2, 24, 6. 3, 6, 1. arma 1, 11, 7. eum
 aemulatur 3, 3, 2. 4, 28, 4. plures 2,
 16, 1 ss. 4, 28, 2. Tyrii templum 2, 16,
 1. 24, 5.
 Hercules columnae 2, 16, 4. 5, 26, 2.
 Hermodorus 3, 11, 8.
 Hermolaus Sopolidis filius Alexandro in-
 sidiatur 4, 13, 2 ss. interfectus 4, 14, 1 ss.
 Hermotum dub. (fortasse rectius *Ἐρμαῖον*.
 Kiep.) 1, 12, 6.
 Hermi campus 5, 6, 4.
 Hermus amnis viginti stadiis a Sardis is
 (n. *Sarabat*) 1, 17, 4. cf. 5, 6, 7.
 Herodotus ὁ *λογοποιός* 5, 6, 5. de Her-
 cule 2, 16, 3. de Tanai 3, 30, 8. de Nilo
 5, 6, 4. de Hellesponto ponte iuncto 5,
 7, 2. de equis Nysaeis 7, 13, 1. de Ama-
 zonibus 7, 13, 6.
Ἡρώων πόλις Aegypti (cuius rudera
 prope *Abu-Keischib*) 3, 5, 4. 7, 20, 8.
 Heromenes 1, 25, 1.
 Heropythus Ephesios liberat 1, 17, 11.
 Hidrieus Cariae regulus 1, 23, 7.
 Hieron Syracusanorum tyrannus 1, 12, 2.
 Hieron Solensis gubernator 7, 20, 7.
 Hippias 2, 13, 6.
 Hippolyte Amazonum regina 7, 13, 5.
 Hippostratus 3, 11, 8.
 Histanes Oxyartae filius 7, 6, 4.
 Homerus Achillem canit 1, 12, 1. de Abis

- 4, 1, 1. de Aegypto amne 5, 6, 5, 6, 1, 3.
 Homotimi Persarum 2, 11, 9, 7, 29, 4.
 Hydarnes 7, 6, 4.
 Hydaspes (n. *Behat* v. *Dschëlam*) 5, 3, 6, 8, 2. quantus 5, 4, 2, 9, 4, 6, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5, 9, 4. in Acesinem influit 6, 1, 5, 3, 1, 4, 4, 14, 5. ad eum venit Alexander 5, 8, 4 ss. tramittit 5, 11, 1 ss. 20, 1, 7, 10, 6. insula 5, 11, 1 s. 14, 3. oppida ibi condita 5, 19, 4, 29, 5. navigatur 6, 1, 1 ss.
 Hydrotes amnis (n. *Iroti* v. *Rawi*) 5, 21, 4 s. 25, 5, 29, 2, 6, 7, 1, 8, 4 s. 13, 1, 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 5, 7, 13, 1, 14, 4 s.
 Hyparna Cariae castellum 1, 24, 4.
 Hyperides Atheniensis 1, 10, 4.
 Hyphasis amnis (n. *Vidsa* v. *Bëdscha*) 5, 24, 8, 25, 1, 5, 26, 3, 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 14, 4. accolae 5, 25, 1, 29, 2.
 Hyrcania (n. *Gorgan* v. *Dschordschan*) 3, 19, 1, 7. situs 3, 23, 1. oppidum eius 3, 23, 6.
 Hyrcanii in Darii exercitu Phratapherne duce 3, 8, 4, 11, 4. cl. 23, 4. ab Alexandro Amminapi satrapae attributi 3, 22, 1. cf. 7, 10, 6.
 Hyrcanium mare 3, 29, 2, 30, 7, 5, 5, 4, 25, 5, 26, 1, 3, 7, 16, 1, 3.
 Hystaspes agemati praefectus 7, 6, 5.
- H.**
- Iacchus mysticus 2, 16, 3.
 Iapygia promontorium (n. *Cap Leuca*) 7, 1, 3.
 Iapyx ventus 5, 6, 3.
 Iassus Cariae (n. *Asyn Kalessi*) 1, 19, 10.
 Iaxartes amnis 3, 30, 7, 7, 16, 3.
 Iazyges Sauromatae 1, 3, 2.
 Iberes 2, 16, 4 ss. 7, 15, 4.
 Icarium mare 7, 20, 5.
 Icarus Daedali filius 7, 20, 5.
 Icarus insula (n. *Nikaria*) 7, 20, 5.
 Ichthyophagi 6, 28, 5.
 Idaei montes (n. *Kas Daghi*) 1, 12, 6.
 Iliensis Minerva 1, 11, 7.
 Ilium 1, 11, 8 s. 12, 1, 6.
 Illyrii res novas moliantur 1, 1, 4, 5, 1 ss.
 Macedonum hostes 5, 26, 6, 7, 9, 2.
 Indi 3, 8, 6, 11, 5, 13, 1, 14, 5, 15, 1, 1. Baetrii vicini Besso duce 3, 8, 3. montani Barsaenta duce 3, 8, 4, 15, 1. alii 6, 16, 3. qui cis Indum 3, 8, 6, 25, 8. quanta terra 5, 6, 2, 7, 20, 2, 8. Caucasus 5, 3, 3, 5, 3 s. amnes maximi 3, 29, 2, 5, 4, 1 s. 6, 7 s. quales 5, 4, 3, 5, 1. saltandi amantes 6, 3, 5. bona 7, 9, 8. elephantos venantur 4, 30, 8. boves 5, 3, 4. quidam equis carent 6, 3, 4. eorum sophistae 6, 16, 5, 7, 1, 5 ss. 2, 2 ss. cf. Dionysus. Alexander in eos expeditionem facere meditatur 4, 15, 5. quas res ibi gesserit v. 4, 22, 6—6, 22, 1, 7, 19, 1, 20, 1.
 Indica scriptio 5, 6, 8, 6, 16, 5. natio 6, 6, 1, 11, 3, 15, 1. Indicus sinus 5, 26, 2. terra 7, 20, 2.
 Indicum mare 5, 26, 2.
 Indus amnis (n. *Sind*) 4, 22, 7, 28, 6, 30, 7, 5, 1, 1, 3, 6, 4, 3, 8, 2, 4, 25, 5. unde ortus 5, 4, 1, 5, 5. quantus 5, 4, 1 s. 6, 7 s. 20, 9. cl. 9, 4, 6, 18, 5. cum Acesine confluit 6, 1, 2, 5, 14, 4 s. crocodilos habet 6, 1, 2. cl. 4, 3. *δίστομος* 5, 4, 1, 20, 1 s. a Pattalis 6, 18, 2, 20, 1. *ἡ ἐπὶ τὰδε ἐκβολή* 5, 20, 3 s. cl. 18, 2. ponte iunctus 4, 22, 7, 30, 9, 5, 3, 5, 7, 1, 8, 1. navigatus 6, 15, 4, 17, 5—20, 5. cf. Delta.
 Iolai *τέμενος* 1, 7, 7.
 Iollus Antipatri filius Alexandro a poculis 7, 27, 2.
 Ion Apollinis filius 7, 29, 3.
 Ionia. eius satrapes Arsites 1, 12, 8. expugnata 3, 22, 3, 5, 25, 4, 7, 9, 7.
 Ionicae civitates 1, 18, 1. Miletus 5, 6, 4.
 Ionius sinus 1, 4, 6.
 Iphicrates praetor 2, 15, 2, 4.
 Iphicrates Iphicratis filius 2, 15, 2, 4.
 Ipsus. proelium 7, 18, 5.
 Isis. eius templum 3, 1, 5.
 Ismenias 2, 15, 2.
 Issus 2, 7, 1 s. proelium 2, 20, 3, 3, 1, 2, 8, 7, 22, 4, 6, 11, 4.
 Ister 1, 2, 1 s. maximus, unde ortus 1, 3, 1 s. cl. 5, 6, 7. accolae 1, 3, 2 ss. 4, 6. quinque ostia 5, 4, 1. ponte iunctus 5, 7, 1 s.
 Isthmus Corinthius 6, 11, 6, 7, 2, 1.
 Italia 3, 6, 7, 7, 15, 4.
 Iuppiter Olympius 1, 11, 1. eius templum 1, 17, 5. *βασιλεύς* 2, 3, 4, 6, 3, 5, 2, 4, 20, 3. *σωτήρ* 1, 4, 5. cf. Ammon, Dionysus, Hercules.
- L.**
- Labdacus quando fuerit 2, 16, 2.
 Lacedaemonii. eorum bellum adversus Athenienses 1, 9, 2. clades a Thebanis illatae 1, 9, 4. a Dario pecuniam accipiunt 2, 14, 6. Alexandro adversantur 1, 1, 2. suspecti 1, 7, 4. bellum 3, 6, 3, 16, 10. cf. Agis.
 Lacedaemonii legati ad Darium 2, 16, 2, 5, 3, 24, 4.

- Laconica educatio 5, 4, 5.
 Lade insula. situs 1, 18, 4 s. 19, 3. 9.
 Lagus. v. Ptolemaeus.
 Lais 2, 16, 2.
 Lampsacus (n. *Lepsek, Lapsaki*) 1, 12, 6.
 Langarus Agrarianus rex 1, 5, 2 ss.
 Lanice Dropidae filia 4, 9, 3.
 Laomedon Larichi filius ab Alexandro re-
 vocatus 3, 6, 5 s.
 Larichus 3, 5, 5. cf. Erigyus.
 Leonnatus Anteaë filius, Pellaeus 3, 5, 5.
 6, 28, 4. *ἑταῖρος* 2, 12, 4. 4, 12, 2.
σωματοφύλαξ 4, 21, 4. 6, 28, 4. cum
 imperio 4, 24, 10. 25, 3. 6, 18, 3. 20,
 3. 22, 3. Alexandrum servat 6, 9, 3. 10,
 1 ss. 11, 7. coronatus 7, 5, 5. vulnera-
 tus 4, 23, 3.
 Lesbus (n. *Mytilini*) 2, 1, 1 ss. 13, 3. re-
 cepta 3, 2, 6.
 Leucani (*Lucani*) Itali 7, 15, 4.
 Leuctra 1, 9, 4.
 Leugaea turma 2, 9, 3.
 Libya 3, 3, 1. 5, 26, 2. 7, 1, 2. terminus
 3, 30, 9. quae Aegypto vicina Apollo-
 nis traditur 3, 5, 4.
 Libyes 3, 30, 9. legati 7, 15, 4.
 Lucani. v. Leucani.
 Lycagoras 1, 12, 7.
 Lycia 1, 24, 5. 2, 2, 1. ei praeficitur Ne-
 archus 3, 6, 6.
 Lycii 5, 25, 4. *οἱ κάτω* 1, 24, 5 s. na-
 ves 2, 20, 2.
 Lycidas Aetolus, *γραμματὺς ἐπὶ τῶν
 ξένων* 3, 5, 3.
 Lycomedes Rhodius 2, 1, 5.
 Lycurgus Atheniensis 1, 10, 4.
 Lycus amnis (n. *Zab* a Syrico voc. *Zaba*
 = lupus) 3, 15, 4.
 Lydi recepti 1, 17, 4 s. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
 Lydia recepta 3, 22, 3. eius satrapes Ar-
 sites 1, 12, 8. Calas 1, 17, 1. Menander
 3, 6, 8.
 Lyginus amnis 1, 2, 1.
 Lysanias 1, 2, 1.
 Lysimachus Agathoclis filius, in Aeolidem
 et Ioniam missus 1, 18, 1 s. Pellaeus
 6, 28, 4. *σωματοφύλαξ* 5, 13, 1. 6,
 28, 4. vulneratur 5, 24, 5. coronatur 7,
 5, 6. Calanum colit 7, 3, 4. ad Ipsum
 cadit 7, 18, 5.
 Lysippus solus Alexandrum finxit 1, 16, 4.
- Μ.**
- Macartatus 3, 5, 5.
 Macedones quantum Philippo et Alexan-
 dro debuerint 7, 9, 1 ss. 10, 1 ss. for-
 tes 1, 18, 8. 2, 7, 4. Graecis graves 1,
 7, 2. Cadmea potiti 1, 7, 1. 9.
 Macedonia superior 1, 2, 5. Macedoniae
 praefectus Antipater 1, 7, 6. Craterus
 7, 12, 4.
 Machatas 3, 6, 4.
 Maeander amnis (n. *Böyük Mender*) 1,
 19, 7.
 Macandri campus 5, 6, 4.
 Maemacterion mēnsis 2, 11, 10.
 Maeotis 3, 30, 9. 5, 5, 4. 7, 1, 3.
 Magarsia Minerva 2, 5, 9.
 Magarsus Ciliciae 2, 5, 9.
 Magi 6, 29, 7. 11. 7, 11, 8.
 Magnesia Lydiae (n. *Inek-bazar*) 1, 18, 1.
 Malea Laconicae (n. *Cap Malia*) 2, 1, 2.
 Malli Indi 5, 22, 2. 6, 4, 3. 5, 4. liberi
 6, 6, 1. 11, 3. 14, 2. oppida (caput for-
 tasse quod n. *Multan* dicitur) 6, 6, 2.
 4. res contra eos gestae 6, 6, 1—11, 1.
 14, 1 ss. satrapes Philippus 6, 14, 2.
 Mallotae 2, 5, 9.
 Mallus Ciliciae 2, 5, 9. 6, 1. 20, 2.
 Mandroedorus 6, 23, 2.
 Mantinea (cuius rudera prope *Palaeopoli*)
 1, 9, 4.
 Maracanda regia Sogdianae (n. *Samar-
 kand*) 3, 30, 6. 4, 3, 6. 5, 2 s. 6, 3. 16,
 2 s.
 Marathus 2, 14, 1. 15, 6. contra Aradum
 2, 13, 8.
 Marcemani 1, 3, 2.
 Mardi 3, 24, 4. 4, 18, 2. de terra et mo-
 ribus eorum 3, 24, 1 ss. amnis Eparthus
 4, 6, 6. sagittarii 3, 11, 5. 13, 1.
 Maria lacus 3, 1, 5.
 Mariamme Phoenices 2, 13, 8.
 Maronea Thraciae (n. *Maronia*) 1, 11, 4.
 Mars (Enyalius) 1, 14, 7. 5, 10, 3.
 Massaga Indiae (Ind. *Masaka*) 4, 26, 1 ss.
 27, 5. 28, 4.
 Massagetae Scythae 4, 16, 4 ss. 17, 1 ss.
 Mauaces 3, 8, 3.
 Mazaces Aegypti satrapes 3, 1, 2. 22, 1.
 Mazaea 3, 21, 1. 7, 6, 4. Syriis praefe-
 ctus 3, 8, 6. cum exercitu ad Euphra-
 tem relictus 3, 7, 1 s. Babyloniae sa-
 trapes 3, 16, 4. 7, 18, 1. moritur 4,
 18, 3.
 Mazarus *ἑταῖρος* 3, 16, 9.
 Medi 3, 11, 4. 19, 1. imperio a Persis
 spoliati 2, 6, 7. 5, 4, 5. Graecia repulsi
 1, 9, 7. iis praees Atropates 3, 8, 4.
 Medi et Persae 2, 7, 4. 4, 7, 3. 5, 25,
 5. 6, 29, 3. 7, 1, 3. 4, 6. 10, 5. 11, 3.
 Media (n. *Aserbeidschan* et *Irak Adsche-
 mi*) 3, 16, 1 s. 5, 5, 2. 7, 13, 2. satra-
 pes Oxodates 3, 20, 3. cf. Atropates.
 praetores 3, 26, 3. 6, 27, 3.
 Medicum bellum 1, 9, 7. vestes 6, 29, 6.
 Medius 7, 24, 4. 25, 1 ss. 27, 2.
 Megacles 3, 5, 3.
 Megaris 3, 6, 7.

Megaraeus 3, 2, 5.
 Megasthenes auctor fide dignus 5, 5, 1.
 de India 5, 6, 2. de Calano 7, 2, 4.
 Melamnidas 4, 7, 2.
 Melas amnis 1, 11, 4 s.
 Meleager 1, 4, 5. 5, 12, 1. Neoptolemi
 filius 1, 24, 1. 29, 4. eius *φάλαγξ* 1, 14,
 3. *τάξις* 2, 8, 4. 3, 11, 8. 18, 4, 4,
 17, 3. 22, 7. 6, 17, 3. *ἡ περικὴ* 1, 20,
 5. in Macedonia missus 1, 24, 1 s.
 revertitur 1, 29, 4. in Bactris relictus
 4, 16, 1.
 Meleagri *ἔλη* 3, 11, 8.
 Melus expugnata 1, 9, 5.
 Memnon Rhodius ad Granicum 1, 12, 9s.
 15, 2. Ephesum accessitus 1, 17, 11.
 inferiori Asiae et classi praefectus 1,
 20, 3. 23, 1. 2, 1. Lesbi oppidis re-
 ceptis moritur 2, 1, 1 ss. Memnonis
 terra 1, 17, 8.
 Memphis 3, 1, 4 s. 4, 5. 5, 1 s. 6, 1.
 Menander 4, 13, 7. *ἐταῖρος* peregrino
 militi praefectus, deinde Lydiae satra-
 pes 3, 6, 8. milites Babylonem deducit
 7, 23, 1. 24, 1.
 Menedemus dux 4, 3, 7. 6, 2.
 Menelaus Atrides 5, 6, 5.
 Menelaus 1, 14, 3. 3, 11, 10. 25, 4.
 Menes Dionysii filius 2, 12, 2. *σωματο-*
φύλαξ fit ib. satrapes Syriae, Phoeni-
 ces Ciliciaeque 3, 16, 9. cl. 19, 6.
 Menestheus 2, 9, 3.
 Menidas Hegesandri filius 3, 5, 1. merce-
 narios adducit 3, 5, 1. mercenariis equi-
 tibus praefectus 3, 12, 3. 4. 13, 3. vul-
 neratus 3, 15, 2. praetor in Media 3,
 26, 3. in Macedonia missus 4, 18, 3.
 Babylonem venit 7, 23, 1. 26, 2.
 Meniscus legatus 2, 14, 3.
 Menoetius gubernator 1, 12, 1.
 Menon Cerdimmae filius Coelesyriae sa-
 trapas 2, 13, 7.
 Menon Arachosiae satrapes 3, 28, 1.
 Mentor 2, 2, 1. 13, 2. 7, 4, 6.
 Meroes 5, 18, 7.
 Merus mons (Ind. *Meru*) 5, 1, 6. 2, 5.
 Mesopotamia 3, 7, 3. ab incolis dicta 7,
 7, 3. (*Συρία*) *ἡ μέση τῶν ποτα-*
μῶν 3, 11, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 8.
 Methymnaei (quorum urbs n. *Molyvo*).
 tyrannus eorum 3, 2, 4.
 Metroum Athenis 3, 16, 8.
 Nicalus Clazomenius 7, 19, 5.
 Midas 2, 3, 1 ss.
 Miletus urbs Ionica (n. *Palatia*) 5, 6, 4.
 expugnata 1, 18, 3—19, 11. 7, 9, 7.
 Milyas terra 1, 24, 5.
 Minerva 4, 22, 6. Atheniensium 1, 16, 7.
 Iliensis 1, 11, 7. 6, 9, 3. Magarsia 2, 5, 9.

Minos Iovis filius 7, 29, 3.
 Mithraustes Armeniis praefectus 3, 8, 5.
 Mithrines Sardiniae arcis praefectus 1, 17,
 3 s. Armeniae satrapes 3, 16, 5.
 Mithridates Darii gener 1, 15, 7. 16, 3.
 Mithrobuzanes Cappadocibus praefectus
 occisus 1, 16, 3.
 Mithrobaeus agemati adscriptus 7, 6, 5.
 Mitylenaei obsessi pacis cum Alexandro
 factae columnas delicere coacti Persas
 recipiunt 2, 1, 1 ss.
 Mitylene (rectius *Mitylene*) a Macedonibus
 recepta 3, 2, 6.
 Moerocles Atheniensis 1, 10, 4.
 Monimus Laco 3, 24, 4.
 Munychion mensis 5, 19, 3. cc.
 Musae 1, 11, 1.
 Musicanus Indorum rex se dedit 6, 15, 5
 ss. 16, 3 ss. deficit 6, 17, 1 ss.
 Mycale mons (n. *Cap S. Maria*) 1, 18,
 5. 19, 2. 7. contra Samum 5, 5, 2.
 Mycene 2, 16, 5.
 Mylassa Cariae (n. *Melasso*) 1, 20, 4. 21, 1.
 Myndus Cariae (n. *Gümüşlü-İman*) 1,
 20, 5 ss. 2, 5, 7.
 Myriandrus Syriae 2, 6, 1.
 Mysia 5, 6, 4.
 Mitylene. v. Mitylene.

N.

Nabarzanes *χιλιάρχης* Darium compre-
 hendit 3, 21, 1. Alexandro se dedit 3
 23, 4.
 Nautaca Sogdianae (n. *Karshi*) 3, 28, 9
 4, 18, 1 s.
 Nearchus Androtimi filius Philippo re-
 gnante exsul revocatus et Lyciae citi
 Taurum praefectus 3, 6, 5 s. Graecorum
 mercenarios adducit 4, 7, 2. *χιλιάρχη*
τῶν ὑπασπιστῶν 4, 30, 6. classi prae-
 fectus 6, 2, 3. 5, 5. 13, 1. ad Persicum
 sinum navigaturus 6, 19, 5. 21, 3. ad
 Carmaniam appellit et rursus naviga-
 6, 28, 5 s. 7, 20, 9. uxorem ducit 7, 4
 6. classi praefectus 7, 19, 3. 25, 4. au-
 ctor 6, 13, 4. 7, 3. 6. 20, 9. cl. 6. 29, 6
 Neoptolemus Achillis filius 1, 11, 8.
 Neoptolemus 1, 24, 1. 29, 3.
 Neoptolemus ex Acidarum genere
ἐταῖρος 2, 27, 6.
 Neoptolemus Arrabaci filius, transfuga 1
 20, 10.
 Neptunus 1, 11, 6. 6, 19, 5. Thesei pate-
 7, 29, 3.
 Nereides 1, 11, 6.
 Nessus amnis (n. *Mesto*) 1, 1, 5.
 Nicaea in Parapamisadis (n. *Beghran*) 4
 22, 6.

- Nicaea ad Hydaspem 5, 19, 4. 29, 5.
 Nicanor 2, 12, 2.
 Nicanor Parmenionis filius τοῖς ὑπα-
 σπισταῖς τῶν ἑταίρων praefectus
 1, 14, 2. cf. 2, 8, 3. 3, 11, 9. 21, 8.
 moritur 3, 25, 4.
 Nicanor classi praefectus 1, 18, 4s. 19, 3.
 ἑταίρος Alexandriae in Parapamisadis
 relictus 4, 22, 5. satrapes cis Indum 4,
 28, 6.
 Nicias tributis in Lydia praefectus 1, 17, 7.
 Nicocrates Ol. 111, 4. archon 2, 11, 10.
 Nicolaus 4, 17, 3.
 Nikon pictor 7, 13, 5. (male olim *Cimon*
 legebatur.)
 Niloxenus Satyri filius, ἑταίρος; ἐπί-
 σκοπος ad Caucasum relictus 3, 28, 4.
 Nilus 3, 1, 3. 5, 6, 7. Libyam a reliqua
 Asia dividit 3, 30, 9. διώρυγες 3, 6,
 1. olim Aegyptus 5, 6, 5. Alexandri de
 eo coniectura 6, 1, 2 ss. cf. Delta.
 Niphates ad Granicum dux 1, 12, 8. occi-
 sus 1, 16, 3.
 Nomades Libyae 3, 30, 9. cf. 7, 1, 2. Scy-
 thae 4, 5, 3. 7, 16, 4.
 Nysa Indiae 5, 1, 1 ss. 2, 1 ss. 5, 26, 5.
 6, 2, 3.
 Nysaei 5, 1, 3 ss. eorum respublica 5, 2,
 2 ss. equites 5, 2, 2 ss. 6, 2, 3.
 Nysaei equi (rectius *Νησαῖοι ἵπποι*
 legitur) 7, 13, 1.
 Nysaeus campus (rectius *Νησαῖον πε-
 δῖον* legitur) 7, 13, 1.
- Ⓛ.
- Ochus 7, 4, 4. ante Darium rex 3, 19, 4.
 cf. 2, 14, 5.
 Ocondobates maris Erythraei accolis prae-
 fectus 3, 8, 5.
 Odrysaee equites 3, 12, 4.
 Oedipus 2, 16, 2.
 Oeagrus 1, 11, 2.
 Olympia 1, 11, 1. victoria 2, 15, 4.
 Olympias Alexandri mater a Philippo re-
 pudata 3, 6, 5. de Alexandri origine
 mentita 4, 10, 2. eius ad eam epistola
 6, 1, 4. Antipatro inimica 7, 12, 5 ss.
 Olympias 7, 28, 1.
 Olympionices 2, 15, 2.
 Olynthius Callisthenes 4, 10, 1.
 Omars ad Granicum dux 1, 16, 3.
 Ombrion Cretensis, sagittariis praefectus
 3, 5, 6.
 Onchestus Boeotiae 1, 7, 5.
 Onesicritus gubernator et scriptor men-
 dax 6, 2, 3. cf. 7, 20, 9. coronatur
 1, 5, 6.
- ARRIAN.
- Opis ad Tigrim 7, 7, 6. 8, 1.
 Ora urbs Indorum recepta 4, 27, 5 ss.
 praesidio firmata 4, 28, 4.
 Orbelus mons (n. *Perin-Dagh*) 1, 1, 5.
 Orchomenus Boeotiae restituta 1, 9, 10.
 Ordanes 6, 27, 3.
 Orestis 6, 28, 4.
 Oritae Gadrosii vicini 6, 22, 1. liberi 6,
 21, 3. oppidum maximum 6, 21, 5. re-
 cepti 6, 22, 2s. 7, 5, 5. 10, 7. ἐν Ὠροῖς
 6, 22, 3. 7, 5, 5. ἡ Ὠρων γῆ 6, 28, 5.
 Orobatis Indiae 4, 28, 5.
 Orontes 1, 14, 2.
 Orontes Armeniis praefectus 3, 8, 5.
 Orontobates Persa Cariae praefectus 1,
 23, 8. Halicarnassi 1, 23, 1. victus 2,
 5, 7.
 Orpheus 1, 11, 2.
 Orxines Persidem procurat 6, 29, 2. puni-
 tus 6, 30, 1 s.
 Ossadii Indi (Ind. *Vasati*) 6, 15, 1.
 Otanes maris Erythraei accolis praefectus
 3, 8, 5.
 Oxathres Abulitae filius Uxiis et Susianis
 praefectus 3, 8, 5. Paraetacenorum sa-
 trapes 3, 19, 2. punitus 7, 4, 1.
 Oxodates Persa Mediae satrapes 3, 20, 3.
 punitus 4, 18, 3.
 Oxus amnis (n. *Amu*) 3, 28, 9. 4, 15, 7.
 7, 10, 6. unde ortus et quantus 3, 29,
 2 s. 7, 16, 3.
 Oxyartes 3, 28, 10. Darii frater 7, 4, 5.
 Oxyartes Bactrius. eius petra 4, 18, 4.
 Alexandri socer 4, 19, 5. 20, 4. 7, 4, 4.
 6, 4. satrapes Parapamisadarum et In-
 dorum 6, 15, 3 s.
 Oxycanus νομάρχης 6, 16, 1.
 Oxydates. v. Oxodates.
 Oxydracae Indi (Ind. *Xudraka*) 5, 22, 2.
 6, 11, 3. multi et fortes 6, 4, 3. recepti
 6, 14, 1.
- P.
- Paeones 1, 5, 1. Alexandri milites 2, 7,
 5. 9, 2.
 Paetica terra 1, 11, 4.
 Palaestine Syria (n. *Falastin*) 2, 25, 4.
 cf. 7, 9, 8.
 Pallopcas amnis 7, 21, 1 ss.
 Pamphylia 1, 24, 3. 5, 25, 4. Tauro a Ci-
 licia divisa 3, 28, 5. 5, 5, 2
 Pamphylii 5, 5, 2.
 Panegorus ἑταίρος 1, 12, 7.
 Pangaeus mons (n. *Pirnari*) 1, 11, 4.
 Pantaleon praesidiis Memphidis prae-
 fectus 3, 5, 3.
 Pantordanus Cleandri filius turmae Leu-
 gaeae praefectus 2, 9, 3.
 Paphlagones recepti 2, 4, 1. 5, 25, 4.

- Paraetacae recepti 3, 19, 2.
 Paraetacenorum terra (n. *Parvataka*) 4, 21, 1, 22, 1.
 Paraetionum Libyae 3, 3, 3.
 Parali nautae 3, 6, 2.
 Paralos navis 3, 6, 2.
 Parapanisadae 4, 22, 4, 5, 3, 2 s. 6, 26, 1. equites 5, 11, 3. satrapae Tyriaspes 4, 22, 5. Oxyartes 6, 15, 3.
 Parapamisus (n. *Hindu-Kusch*) 5, 3, 3.5, 3.
 Paraucae iuga 1, 7, 5.
 Parmenion Philotae filius 3, 11, 10. exercitum in Asiam traiecit 1, 11, 6. cum imperio 1, 14, 1. 17, 2. 18, 1. 24, 3. 29, 3. 2, 4, 3. 5, 1. 8, 4. 9 s. 3, 11, 10. 14, 6. 15, 1. 4, 18, 1. 19, 7. Damascum et Darii apparatus regium capit 2, 11, 10. 15, 1. coniurationem detegit 1, 25, 4 ss. eius ad Alexandrum epistola 2, 4, 9 s. eius consilia 1, 13, 3 ss. 18, 6, 2, 25, 2. 3, 10, 1. 18, 11. occisus 3, 26, 4. 4, 14, 2. 6, 27, 3. cf. Nicanor et Philotas.
 Paron Phocensis mercenariorum dux 3, 16, 2.
 Parthyaci 3, 11, 4. 19, 1. 8. 20, 3. 25, 1. ad Taurum 5, 5, 2. equites 7, 6, 3. praestitit iis Phrataphernes 3, 8, 4. satrapes 3, 23, 4. Barzanes a Besso factus 4, 7, 1. recepti 7, 10, 6. satrapes Aminapes, *ἐπίσκοπος* Tlepolemus 3, 22, 1.
 Pasargadae 3, 18, 10, 19, 2. Persidis 6, 29, 1. regia 3, 18, 11. 6, 30, 1. et Persepolis 7, 1, 1.
 Pasircates 2, 22, 2.
 Pasitigres (n. *Kuren*) 3, 17, 1.
 Patara Lyciae 1, 24, 4.
 Patroclus 7, 16, 8. eius tumulus coronatus 1, 12, 1.
 Pattala Indi Delta (Ind. *Põtala*) 5, 4, 1. maius Aegyptio 6, 17, 2. insula 6, 18, 3. terra 6, 17, 2. 5. et oppidum 6, 17, 5. 21, 3. arx munitur 6, 18, 1. 20, 1.
 Pattalenses 6, 17, 2. 5.
 Pausanias *ἐταίρος* Sardinum arcis praefectus 1, 17, 7.
 Pausippus Laco 3, 24, 4.
 Pelagon Ephesius 1, 17, 12.
 Pelium (n. *Pliassa*) 1, 5, 5.
 Pellaeus Polemon 3, 5, 3. *σωματοφύλακες* 6, 28, 4.
 Pellina Thessaliae 1, 7, 5.
 Peloponnesii 1, 17, 8.
 Peloponnesus (n. *Morea*) 1, 7, 4. composita a Philippo 7, 9, 5. cl. 1, 1, 1 s. milites ex ea conducuntur 1, 24, 2. cf. 1, 17, 8. 2, 2, 4. 20, 5. res novae 3, 6, 3.
 Pelusium Aegypti (n. *Tineh*) 3, 1, 1. 3. 3, 5, 3.
 Pencus (n. *Salamvria*) 4, 6, 7.
 Percote Phrygiae ad Hellespontum (n. *Bergas*) 1, 12, 6.
 Perdiccas ex Orestide 6, 28, 4. Orontae filius 1, 14, 2. Thebanos aggreditur 1, 8, 1 ss. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 20, 5. 21, 1. cl. 3. 2, 8, 3. 3, 11, 9. *ἑπαρχία* 5, 12, 2. 22, 6. 6, 6, 4. 6. cum imperio 4, 16, 2. 22, 7. 30, 9. 6, 9, 1. 15, 1. oppidum condit 4, 28, 5. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 5, 13, 1. 6, 11, 1. 28, 4. uxorem ducit 7, 4, 5. coronatur 7, 5, 6. mors 7, 18, 5.
 Pergaci 1, 25, 9.
 Perge Pamphyliae (n. *Murtan*) 1, 26, 1 s. 27, 5.
 Perinthii 2, 14, 5.
 Peroedus Menesthei filius turmae praefectus 2, 9, 3.
 Persae 1, 1, 2. cl. 7, 9, 5. reges et regestae 2, 14, 4 ss. quales olim 5, 4, 5. imperium 5, 25, 5. 7, 10, 5. munimenta 7, 7, 7. cum Macedonibus iuncti 7, 11, 9. milites 7, 23, 1 ss. aliqui Alexandri *συγγενεῖς* facti 7, 11, 1. 6. divitiae 3, 18, 10. 19, 7, 7, 9, 8. satrapes Ariobarzanes 3, 18, 2. Phrasaortes 3, 18, 11. Orxines 6, 29, 2. 30, 1. Peucestas 6, 30, 2. 7, 23, 1. 3. 24, 1.
 Persepolis (n. *Istachar*) 7, 1, 1.
 Perseus 3, 3, 1 s.
 Persicus sinus 6, 19, 5. mare 5, 26, 2. 7, 1, 1. 3. 16, 2. 19, 3. regia 3, 18, 11. victus et cultus 6, 30, 3. vestitus ib. 7, 8, 2. *στολή* 3, 25, 3. *σκευή* 7, 29, 4. cl. 6, 3. cidaris 4, 7, 4. *νόμος* 7, 6, 2. 24, 3. agema 7, 11, 3.
 Persis (n. *Fars* v. *Farsistan*) 6, 29, 1. 7, 23, 1. maritima 6, 28, 7. *ἡ Περσίδες γῆ* 7, 3, 1. *αἱ Περσίδες πόλεις* 3, 18, 2.
 Petines Persarum dux ad Granicum 1, 12, 8. occisus 1, 16, 3.
 Petis Aegyptius *νομάρχης* 3, 5, 2.
 Peuce Istri insula 1, 2, 2. 3, 3.
 Peuceleotis Indiae terra (n. *Pakkheli*) 4, 22, 7. 28, 6.
 Peucestas Macartati filius, Aegypti praetor 3, 5, 5.
 Peucestas *ὁ τὴν ἑρὸν ἀσπίδα φέρων* 6, 9, 3. Alexandrum servat 6, 10, 1 s. 11, 7. *σωματοφύλαξ* 6, 28, 3 s. Persarum satrapes ib. 6, 30, 2 s. 7, 6, 3. 23, 1 ss. 24, 2. coronatus 7, 5, 4. Serapidem consulit 7, 26, 2.
 Pharasmanes Chorasmiorum rex 4, 15, 4. 2.
 Pharismanes Phrataphernis filius 6, 27, 3. cf. 7, 6, 4.
 Pharnabazus Artabazi filius classis Persae.

- rūm praefectus 2, 1, 3 ss. 2, 1 s. 13, 4 s. 3, 2, 3 s. 7.
- Pharnaces 1, 16, 3.
- Pharnuches Lycius ab Alexandro exercitui praefectus 4, 3, 7. 5, 3 ss. 6, 1.
- Pharsalii equites 3, 11, 10.
- Pharus insula cum turri 7, 23, 7.
- Phaselis et Phaselitae (n. *Tckir-owsk*) 1, 24, 5 s.
- Phasiani (n. *Pasin*) 7, 13, 4.
- Philippi aut Philippopolis (n. *Filibah* rudera) 1, 1, 5.
- Philippus Alexandri M. pater. eius merita et res gestae 7, 9, 2 ss. cum Persis foedus facit 2, 14, 2. suspectus ei Alexander 3, 6, 5. moritur 1, 1, 1. 2, 14, 5. eius percussores 1, 25, 1 s. statua Ephesi 1, 17, 11.
- Philippus Amyntae filius 1, 14, 2.
- Philippus Acarnan medicus 2, 4, 8 ss.
- Philippus Machatae filius, Indorum satrapes 5, 8, 3. Fortasse eius *φάλαγξ* 1, 14, 3. (item cum Meleagro conjunctus 1, 4, 5.) *τάξις* 4, 24, 10. praesidio in Peucelaotide praefectus 4, 28, 6. in Assaceno missus 5, 20, 7. Indiae partis satrapes 6, 2, 3. cum imperio 6, 4, 1, 5, 5. Indorum et Mallorum satrapes 6, 14, 3. usque ad confluentem Indi et Acesinis 6, 15, 2. interemptus 6, 27, 2. aliquis Antigoni pater 1, 29, 3. Ptolemaei 1, 14, 6.
- Philippus Menelai filius sociis equitibus praefectus 1, 14, 3. Thessalis 3, 11, 10. cf. 3, 25, 4.
- Philotas Asandri et Parmenionis pater, quos v.
- Philotas Carsidis filius coniurationis particeps 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
- Philotas 1, 2, 1. 5. 5, 9 ss. 21, 5. 3, 18, 6. Parmenionis filius 1, 14, 1. *τοῖς ἑταίροις ἰππεῦσι* praefectus 1, 14, 1. 3, 11, 8. cl. 3, 27, 4. cum imperio 1, 19, 8. eius cum Callisthene sermo 4, 10, 3 s. interfectus 3, 26, 1 ss. 27, 1 s. 4, 14, 2.
- Philotas. eius *τάξις* 3, 29, 7. 4, 24, 10.
- Philoxenus in Asia cis Taurum tributis cogendis praefectus 3, 6, 4. ex Caria exercitum Alexandro adducit 7, 23, 1. 24, 1.
- Philoxenus Susa occupat 3, 16, 6.
- Phisinus Chius 3, 2, 5.
- Phocenses pacati 7, 9, 4. Thebanis infesti 1, 8, 8.
- Phoenice 2, 13, 7. 16, 1. 21, 3. 7, 19, 3. beata 7, 19, 5. recepta ab Alexandro 3, 1, 2. 22, 4. 5, 25, 4. cl. 2, 13, 7. tributis cogendis Coeranus praefectus 3, 6, 4. Menes *ὑπαρχος* 3, 16, 9. Cadmus inde proficiscitur 2, 16, 1.
- Phoenices. mercatores 6, 22, 4 s. nautae 6, 1, 6. 7, 22, 5. ex sideribus cursum tenent 6, 26, 4. classes 1, 18, 7. 2, 2, 5. 20, 7. 24, 1. 3, 6, 3. 7, 19, 3. reguli eorum 2, 13, 7. 20, 6. cf. Tartessus et Carthago.
- Phradasmenes 7, 6, 4.
- Phrasaortes Rheomithrae filius, Persarum satrapes 3, 18, 11. moritur 6, 29, 2. 30, 1.
- Phrataphernes Parthis Hyrcaniis Tapuriisque praestor 3, 8, 4. satrapes Hyrcaniae et Parthorum 3, 23, 4. sub Alexandro 5, 20, 7. 6, 27, 3. 7, 6, 4. in Arios missus 3, 28, 2. 4, 7, 1. cum Cratero 4, 18, 1. Antophradatem adducere iubetur 4, 18, 2. Sisinis et Phradasmenis pater 7, 6, 4. cl. 6, 27, 3.
- Phryges *ἀμφότεροι* 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. olim rex eorum Midas 2, 3, 2 ss.
- Phrygia 1, 16, 3. 27, 5. 29, 1. *ἡ μεγάλη* 1, 24, 5. *ἡ πρὸς Ἑλλησπόντω* 1, 12, 8. *ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντω* 1, 29, 5. eius satrapae Arsites et Calas 1, 12, 8. 17, 1.
- Pieris Macedonia 1, 11, 2.
- Pimprama Indiae 5, 22, 3.
- Pinara Lyciae (n. *Minara*) 1, 24, 4.
- Pinarus amnis 2, 7, 1. 8, 5. 10, 1.
- Pindarus. eius domus et posterum 1, 9, 10.
- Pisaeus 6, 28, 4.
- Pisidae 1, 24, 6. 27, 5. 28, 1 ss.
- Pithagoras vates 7, 18, 1 ss.
- Pithon Agenoris filius Indiae partis satrapes (an praetor?) 6, 15, 4. contra Musicanum missus 6, 17, 1 ss. huius *τάξις* Schmiedero esse videtur 6, 6, 1. 7, 2 s. 8, 2 s.
- Pithon Crataeae filius *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2.
- Pithon Sosiclis filius 4, 16, 6 s.
- Pixodarus Car 1, 23, 7 s.
- Plataea (rudera prope *Kokla*) restituta 1, 9, 10.
- Plataeensium clades 1, 9, 5. 7. saevitia 1, 8, 8.
- Pleiades 6, 21, 2. 7, 21, 4.
- Pnytagoras 2, 20, 6. 22, 2.
- Polemocrates Cleandri et Coeni pater, quos v.
- Polemon Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 ss.
- Polemon Megaclis filius, *ἑταῖρος, φρούραρχος* 3, 5, 3.
- Polemon Theramenis filius *ναύαρχος* 3, 5, 5.
- Pollux 4, 8, 3.
- Polydamas *ἑταῖρος* 3, 26, 3.
- Polydectes 3, 3, 1.

- Polydorus Labdaci pater 2, 16, 2.
 Polyeuctus Atheniensis 1, 10, 4.
 Polyides 3, 19, 6.
 Polysperchon Simmiae filius. eius *τάξις* 2, 12, 2, 3, 11, 9, 4, 22, 1, 25, 6, 5, 11, 3, 6, 5, 5. Bactris relictus 4, 16, 1. in Macedonia missus 7, 12, 4.
 Polytimetus amnis (n. *Ser-afschan*) 4, 5, 6, 6, 5, 7.
 Porus Indiae rex 5, 8, 4, 20, 2, 5 s. 21, 3, 22, 2. vincitur 5, 9, 1—19, 3. Alexandri socius 5, 21, 2, 24, 4. donatur 5, 20, 4, 21, 5, 6, 2, 1.
 Porus *ὁ κακός* 5, 21, 2 ss. cl. 20, 6.
 Practius amnis 1, 12, 6.
 Priamus 1, 11, 8.
 Priapus (cuius rudera prope *Karabogha*) 1, 12, 7.
 Prodigia 1, 11, 2, 18, 6 ss. 20, 1, 25, 6 s. 2, 3, 3 ss. 8, 18, 1, 26, 4. cf. Alexander M. et Aristander.
 Proexes Persa satrapes ad Caucasum 3, 28, 4.
 Promethei antrum 5, 3, 2.
 Propontis (n. mare *Marmara*) 4, 15, 6.
 Proserpina 2, 16, 3.
 Proteas Andronici filius classi praefectus 2, 2, 4 s. ad Alexandrum venit 2, 20, 2.
 Protesilaus 1, 11, 5.
 Protomachus *τοῖς προδρομοῖς* praefectus 2, 9, 2.
 Ptolemaeus Lagi filius, Eordaeus 6, 28, 4. Philippo regnante exsul 3, 6, 5. revocatus fit *σωματοφύλαξ* 3, 6, 6, 4, 8, 9, 15, 8, 6, 28, 4. Alexandrum comitatur 2, 11, 8, 5, 13, 1. falso a quibusdam tradi hunc ab eo servatum esse 6, 11, 8. coniraticnem detegit 4, 13, 7. cum imperio 3, 18, 9, 29, 7, 4, 16, 2, 21, 4, 24, 8, 10, 25, 2 ss. 5, 23, 7, 24, 1 ss. 6, 5, 6 s. 7, 15, 3. Aornum expugnat 4, 29, 1 ss. 30, 1 ss. Indorum ducem caedit 4, 24, 3 s. Bessum persequitur 3, 29, 7. et capit 3, 30, 1 ss. vulneratur 4, 23, 3. coronatur 7, 4, 6. uxorem ducit 7, 4, 6. postea rex prooem. 2. cum Perdicca bellum gerit 7, 18, 5. Alexandri res gestas conscripsit prooem. 1 s. ab Aristobulo discrepabat 4, 3, 5. neuter de Indo ponte iuncto quidquam prodiderat 5, 7, 1. eum maxime sequutus est Arrianus 6, 2, 4. cf. Aristobulus. eius auctoritas de re militari 5, 14, 5. de Thebis expugnatis 1, 8, 1. de caesis 1, 2, 7, 2, 11, 8. de captivis 4, 3, 5, 25, 4. de Uxiis receptis 3, 17, 6. de Philotae supplicio 3, 26, 2. de Alexandri vulnere 6, 10, 1, 11, 8. de sacris ab eo factis 5, 28, 4. solius Aecisinis magnitudinem commemoravit 5, 20, 8. cf. Aristobulus.
 Ptolemaeus Philippi filius turmae praefectus 1, 14, 6.
 Ptolemaeus Seleuci filius *σωματοφύλαξ βασιλικός* 1, 24, 1. exercitum adducit 1, 29, 4. ad Issum cecidit 2, 10, 7.
 Ptolemaeus *ὁ σωματοφύλαξ (ὁ βασιλικός)* cecidit 1, 22, 4, 7.
 Ptolemaeus Thracum praetor 4, 7, 2.
 Ptolemaeus incertum quis Cariae praefectus 1, 23, 6. Orontobotem vincit 2, 5, 7. Ptolemaei incertum cuius *τάξις* 2, 8, 4.
 Pura (etiannunc *Pura*) Gedrosiae 6, 24, 1.
 Pydnaeus Pantaleon 3, 5, 3.
 Pylae s. Thermopylae 1, 7, 5. cf. Amarnicae, Ciliciae, Persis, Caspius.
 Pyramus amnis (n. *Dschechun*) 2, 5, 8.
 Pythodemos Ol. 111, 1. archon. 1, 1, 1.
 Python. v. Pithon.
- Q.**
- Quadi 1, 3, 2.
- R.**
- Rhadamanthus 7, 29, 3.
 Rhagae opp. (n. *Rai* rudera) 3, 20, 2.
 Rhambacia Oritarum 6, 21, 5.
 Rhenus Celticus 5, 7, 2.
 Rheomithres Persarum ad Granicum dux 1, 12, 8. ad Issum occisus 2, 11, 8. Phrasaortae pater 3, 18, 11.
 Rhodii sagittarii 2, 7, 8. naves 2, 20, 2.
 Rhoesaces vulneratur 1, 15, 7.
 Romani. eorum fama 7, 1, 3. num legatos ad Alexandrum miserint 7, 15, 5 s. quomodo Aegyptum administrent 3, 5, 7. quomodo pontes faciant 5, 7, 2 ss.
 Roxane Oxyartae filia, Alexandri uxor 4, 19, 5, 20, 4, 6, 15, 3, 7, 4, 4.
- S.**
- Sabaces Aegypti satrapes ad Issum occisus 2, 11, 8.
 Sabetias Cappadocum satrapes 2, 4, 2.
 Sacae Scythae 3, 8, 3, 11, 4, 7, 10, 5.
 Sacisinae 3, 8, 4, 11, 4.
 Sagalassus (n. *Aghlasan*) 1, 28, 2.
 Salamis (n. *Koluri*) 6, 11, 6.
 Salmacis Halicarnassi arx 1, 23, 3.
 Sambus Indorum montanorum satrapes 6, 16, 3 ss.
 Samus (n. *Kephalonia*) 1, 19, 8. contra Mycalen 5, 5, 2.
 Sandracottus rex Indorum 5, 6, 2.

- Sangaeus oppido praefectus 4, 22, 8.
 Sangala Cathaeorum oppidum (n. fortasse *Sakala*) 5, 22, 4—24, 8.
 Sangarius amnis (n. *Sakarija*) de eius fontibus et cursu 1, 29, 5.
 Sardanapalus 2, 5, 3 s.
 Sardes (n. *Sart*) 1, 17, 3 ss. 24, 3. arx 3, 16, 5. eius situs 1, 17, 5.
 Sardiani 1, 17, 3.
 Sathon 1, 12, 7.
 Satibarzanes Ariorum satrapes 3, 8, 4. ab Alexandro receptus 3, 25, 1 s. deficit 3, 25, 5 ss. occisus 3, 28, 2.
 Setraces Scytharum dux 4, 4, 8.
 Satrapae vel praefecti Darii commemorantur
Aegyptiorum Sabaces (et Mazaces).
Arachotorum Barsaentes.
Ariorum Satibarzanes.
Armeniorum Orontes et Mithraustes.
Babyloniorum Bupares.
Bactrianorum Bessus.
Cappadocum Mithrobuzanes et Ariaces.
Cariae Orontobates.
Drangum Barsaentes.
Hyrcaniorum Phrataphernes.
Indorum montanorum Barsaentes.
Ioniae et Lydiae Spithridates.
Medorum Atropates.
Parthyaeorum Phrataphernes (et a Besso factus Barzanes).
Persarum Ariobarzanes.
Phrygiae ad Hellespontum Arsites.
Phrygiae maioris Atizyes.
Sogdianorum Bessus.
Susiorum 3, 16, 6.
Syriae Mazaeus.
 Omnino cf. 3, 8, 3 ss. Memnon et singula nomina.
 Satrapae vel praefecti Alexandri commemorantur
Aegypti Doloaspis aliique 3, 5, 2 ss. Cleomenes.
Arabum Aegypto finitimorum Cleomenes.
Arachotorum Menon et Sibyrtius.
Ariorum Arsames, Satibarzanes, Stasanor.
Armeniorum Mithrines.
Assacenorum Siscottus.
Babyloniorum Mazaeus, Stamenes, alii 3, 16, 4.
Bactrianorum Artabazus, Amyntas.
Cappadocum Sabictas.
Cariae Ada, Ptolemaeus.
Carmaniae Sibyrtius, Tlepolemus.
Caucasi Proexes.
Ciliciae Balacrus, Menes.
Coelesyriae Menon.
Drangum Stasanor.
Gadrosorum Apollophanes, Thoas, Sibyrtius.
Hyrcaniorum Amminapes, Phrataphernes.
Indorum diversis pierique locis Abisares, Eudemus, Musicanus, Nicanor, Oxyartes, Philippus, Pithon, Sambus, Taxiles.
Libyae Apollonius.
Lydiae Neurchus.
Lydiae Menander.
Macedoniae Antipater.
Mardorum Autophradates.
Medorum Atropates, Oxodates.
Oritarum Apollophanes, Sibyrtius.
Paphlagonum Calas.
Peraetacorum Oxathres.
Parapamisadarum Tyriaspes, Oxyartes.
Parthyaeorum Amminapes, Phrataphernes.
Persarum Phraortes, Orxines, Peucestas.
Phoenices Coeranus, Menes.
Phrygiae ad Hellespontum Calas.
Phrygiae maioris Antigonus.
Syriae Arimmas, Asclepiodorus, Menon.
Susianorum Abulites.
Tapurorum Autophradates.
Thracina. v. Thracia. ceterum cf. haec nomina.
 Satyrus 3, 28, 4.
 Sauromatae 1, 3, 2.
 Scione expugnata 1, 9, 5.
 Scythae Istri accolae 1, 3, 2. maxima Europae natio 4, 1, 1. legati ad Alexandrum 7, 15, 4. Asiani 3, 8, 3. Cyri in eos expeditio 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. Darii 4, 11, 9. equites Darii socii 3, 8, 6. 11, 6. 13, 3 s. 19, 3 s. Spitamenis 4, 5, 4 ss. 6, 1. Alexandri 5, 12, 2. *Νομάδες* 4, 5, 3 ss. 7, 16, 4. Alexandri hostes 4, 3, 6 ss. 4, 1 ss. 4, 5, 3 ss. 6, 1. legati ad eum 4, 5, 1. 15, 1 ss. in deserta reiecti 5, 25, 5. *ἡ ἔρημος τῆς Σκυθικῆς* 4, 5, 4. rex 4, 5, 1. 15, 1. *οἱ σατράπαι οἱ τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα* 4, 15, 3. eorum *κοινόν* 4, 5, 1. expeditionem in eos meditatatur Alexander 4, 1, 2 s. 7, 1, 3. cf. Abii.
 Scythica terra et *Σκυθίς γῆ* 4, 15, 3.
 Scythica natio Sacaram 3, 8, 3.
 Seleucus Ptolemaei pater 1, 24, 1. 29, 4. 2, 10, 7.
 Seleucus *ἑταῖρος* 5, 13, 1. *τοῖς ὑπαπισταῖς τοῖς βασιλικοῖς* praefectus 5, 13, 4. phalangi 5, 16, 3. uxorem ducit 7, 4, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2. rex potentissimus 7, 22, 5. cf. 5, 13, 1. ad ipsum 7, 18, 5.

- Selge et Selgensis 1, 28, 1.
 Semele 2, 16, 1.
 Semiramis 1, 23, 7. eius in Indiam expeditio 6, 24, 2 s.
 Serapis Babylone cultus 7, 26, 2.
 Sestus 1, 11, 5, 6.
 Sibirytus Carmaniae, postea Arachosiae et Gadrosiae satrapes 6, 27, 1. cl. 5, 6, 1.
 Sicilia 7, 1, 3.
 Side (n. *Esiki Adalia* rud.) 1, 26, 4 s.
 Sidetae unde oriundi 1, 26, 4.
 Sidon (n. *Saida*) 2, 20, 3. 5. 6. 9 s. 21, 1. 8. 22, 6. 24, 1. 3. ab Alexandro recepta 2, 15, 6. naves 2, 19, 6.
 Sidonii 2, 15, 6. triremes 2, 20, 1.
 Sigeum (n. *Jenischehr*) 1, 12, 1.
 Sigon Phoenices 2, 13, 8.
 Sigrium Lesbi promontorium (n. *Cap Sigri*) 2, 1, 2.
 Silphium herba 3, 28, 6 s.
 Simmias Polysperchontis pater, quem v. Simmias Amyntae τᾶξει praefectus 3, 11, 9, 14, 4.
 Simmias Andromenis filius accusatus et absolutus 3, 27, 1 ss.
 Sindimana Indiae (n. *Sihwan*) 6, 16, 4.
 Sinope (n. *Sinub*) 7, 2, 1.
 Sinopensium legati 3, 24, 4.
 Siphnus insula (n. *Siheno*) 2, 2, 4. 13, 4.
 Sisicottus Assacenorum satrapes dubia scriptura 5, 20, 7.
 Sines 1, 25, 3 s.
 Sinesus Phrataphernis filius 7, 6, 4.
 Sitaceni 3, 8, 5, 11, 5.
 Sitaces Thracum dux 1, 28, 4. 2, 5, 1. 9, 3. 3, 12, 4. in Media relictus 3, 26, 3. supplicio affectus 6, 27, 4.
 Smyrna Aeolica civitas 5, 6, 4.
 Socrates Sathonis filius, ἰλαρχῆς 1, 12, 7. 14, 1. 6. 15, 1.
 Sochi (an Socha?) Assyriae ubi 2, 6, 1.
 Sogdi Indi. eorum βασιλείον 6, 15, 4.
 Sogdiana (n. *Bukhara*, cuius pars etiam nunc *Sogd*) 3, 28, 9. 4, 16, 1. 3. Masagetis confinis 4, 17, 4. regia 3, 30, 6. 4, 5, 3. petra 4, 18, 4. oppida constituta 4, 16, 3.
 Sogdiani Besso parent 3, 8, 3. contra Alexandrum 4, 1, 5. satrapae eius non parent 4, 15, 7. equites 3, 28, 10. Alexandri 5, 12, 2. 7, 6, 3. legebantur 3, 7, 7.
 Soli (n. *Mesellii*) 2, 5, 6. 8. 6, 4. 20, 2. puniti 2, 5, 5. pars poenae remittitur 2, 12, 2.
 Solon 7, 16, 7.
 Σωματοφύλακες Alexandri Aristonus, Balacri duo, Demetrius, Hephaestion, Leonnatus, Lysimachus, Menes, Perdicas, Peucestas, Pithon, Ptolemaei tres.
 Sopithes rex Indorum 6, 2, 2.
 Sopolis equitibus praefectus 1, 2, 5. Hermodori filii Ἰλη 3, 11, 8. in Macedonia missus 4, 18, 3. Hermolai pater 4, 13, 2.
 Sosicles 4, 16, 6.
 Sostratus Amyntae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 3 s. punitus 4, 14, 3.
 Sparta ab Epaminonda territa 1, 9, 4.
 Spartiates Euthycles 2, 15, 2.
 Spitaces Indorum νομάρχης 5, 18, 2.
 Spitamenes equitibus Sogdianis praefectus 3, 28, 10. Bessum prodit 3, 29, 6 s. 30, 1 s. Maracanda oppugnat 4, 3, 6 s. vincit excurrentes 4, 5, 2 ss. eum persequitur Alexander 4, 6, 3 ss. rursus Macedonas aggreditur 4, 16, 4 ss. 17, 4 ss.
 Spitamenes Bactrius 7, 4, 6.
 Spithridates Ioniae et Lydiae satrapes 1, 12, 8. ad Granicum occisus 1, 15, 8. 16, 3.
 Stamenes Babylonis satrapes 4, 18, 3.
 Stasanor εἰαίρος, Ariorum satrapes 3, 29, 5. 4, 7, 1. 18, 1. Drangum 4, 18, 3. Ariorum et Zarangum 6, 27, 3. 6. 29, 1.
 Straton 2, 13, 7 s.
 Strymonis (n. *Struma*) ostium 1, 11, 3.
 Stymphaea 1, 7, 5.
 Sunium (n. *Cap Colonne*) 6, 11, 6.
 Susa (n. *Sus* rudera) 3, 17, 1. 19, 8. 7, 10, 7. monumentis ornata 3, 16, 7 s. 7, 19, 2. praemium belli 3, 16, 2. fanum spoliatum 6, 27, 5. nuptiae ibi factae 7, 4, 4.
 Susia Ariae (n. *Thús* rudera) 3, 25, 1.
 Susia terra 7, 7, 1.
 Susiana terra (n. *Chusistan*) 3, 16, 9.
 Susiani 3, 8, 5. eorum terra 6, 28, 6.
 Susii 3, 11, 3. recepti 3, 16, 6 s. 5, 25, 5. 7, 9, 8. eorum satrapes 3, 16, 6. 9. 19, 2.
 Syllium 1, 26, 5.
 Syra 4, 13, 5.
 Syri οἱ ἐκ τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας 3, 8, 6.
 Syria et Phoenice 3, 1, 2. ἡ κοίλη 2, 13, 7. ἡ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν 5, 25, 4. 7, 9, 8. οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν 3, 11, 4. satrapes Mazaecus 3, 8, 6. Arimmas 3, 6, 8. Asclepiodorus ib. 4, 13, 4. cf. 4, 7, 2. Menes 3, 16, 9. ἡ Παλαιστίνη καλονομένη Συρία 2, 25, 4. cf. 7, 9, 8.
 Syrmus rex Triballorum 1, 2, 2 s. 4, 6.
 Syrphax 1, 17, 12.

T.

- Taenarum promontorium (n. *Cap Matapan*) 2, 13, 6.
 Tanais s. Iaxartes amnis (n. *Sir*) 3, 28, 8, 30, 8 s. 4, 1, 3, 3, 6, 5, 25, 5, 7, 10, 6, quomodo ab Alexandro traiectus 4, 4, 1 ss.
 Tanais amnis qui Europam et Asiam dividit (n. *Don*) 3, 30, 8 s.
 Tapuri (n. *Taberistân*) 3, 11, 4, 23, 1. Persidi vicini 7, 23, 1. equites Phrathapherne duce 3, 8, 4. satrapes Autophradates 3, 23, 7, 24, 3.
 Tarsenses 2, 4, 5.
 Tarsus (n. *Tersûs*) 2, 4, 5 s. 5, 2, 8, 6, 4.
 Tartessus Phoenicum colonia 2, 16, 4.
 Taulantii et rex eorum Glaucias 1, 5, 1 ss. 6, 1 ss.
 Tauriscus 3, 6, 7.
 Tauron sagittariis praefectus 5, 14, 1. phalangi 5, 16, 3.
 Taurus mons 2, 4, 7, 3, 28, 5. v. inprimis 5, 5, 2 ss. 6, 1 ss. Asia cis Taurum 3, 6, 4. cl. 6.
 Taxila 7, 2, 2. urbs maxima inter Indum et Hydaspem 5, 3, 6, 8, 2 ss.
 Taxiles Indiae partis regulus 4, 22, 6 ss. 5, 3, 5. donatus 5, 8, 2. ad Porum missus 5, 18, 6 s. cum eo reconciliatus 5, 20, 4. Indiae partem administrandam accipit 6, 27, 2.
 Telephus *ἑταῖρος* 6, 23, 6.
 Telmissenses recepti 1, 24, 4. *σοφοὶ τὰ θεῖα ἐξηγησάσθαι* 2, 3, 3 s. cf. Aristander.
 Telmissenses Pisidarum 1, 27, 5 ss. 28, 1.
 Telmissus Pisidarum 1, 27, 5, 28, 1.
 Tenedii a Persis subacti 2, 2, 2 s. deficient 3, 2, 2.
 Tenedus a Persis recepta 2, 2, 2 s.
 Thapsacus (n. *El-Hammâm*) rudera prope *Rakka* 2, 13, 1, 3, 6, 4, 7, 1, 7, 19, 3.
 Thebae (n. *Thiva*) 1, 7, 1. a Cadmo occupatae 2, 16, 1. dirutae 1, 9, 9 s.
 Thebani. eorum perfidia et saevitia 1, 9, 7. victoriae 1, 9, 4. Macedonibus semper infesti 7, 9, 4. ab iis deficient 1, 7, 1 ss. expugnantur 1, 8, 1 ss. cladis magnitudo 1, 9, 1 ss. legati ad Darium 2, 15, 2 ss. cf. Dionysus et Hercules.
 Theocritus 4, 13, 4.
 Theodorus 3, 16, 9.
 Thera Cariae opp. 2, 5, 7.
 Theramenes 3, 5, 5.
 Theron tyrannus Agrigentorum 1, 12, 2.
 Thersippus Alexandri ad Darium legatus 2, 14, 4.
 Theseus Neptuni filius 7, 29, 3. eius cum Amazonibus bellum 7, 13, 5.
 Thessali, quos olim metuerant Macedones, subegit Philippus 7, 9, 4. equites Alexandri 1, 14, 3, 25, 1 s. 2, 7, 8, 8, 9, 9, 1, 11, 2 s. 3, 11, 10. remissi 3, 19, 5, 5, 27, 5.
 Thessalia 1, 7, 5.
 Thessalicus Thebanus ad Darium legatus 2, 15, 2 s.
 Thoas Mandrodiri filius 6, 23, 2. Gadrosiorum satrapes moritur 6, 27, 1.
 Thraeces fortes 2, 7, 5. Macedonibus infesti 7, 9, 2. cf. 5, 26, 6. *οἱ αὐτόνομοι (καὶ οἱ ὄρειοι)* 1, 1, 5 s. ab Alexandro victi 1, 1, 8 ss. item qui Triballis vicini 1, 2, 3, 3, 3 s. Alexandri milites 1, 14, 3, 28, 4, 2, 5, 1, 9, 3, 12, 4. equites 2, 7, 8. Bithyni 1, 29, 5.
 Thracia 1, 1, 4. maxima pars a Philippo Macedoniae adiuncta 7, 9, 3. cf. 2, 14, 5. *στρατηγὸς ἐπὶ Θρακίης* Alexander Aepopi filius 1, 25, 2. Ptolemaeus 4, 7, 2. praefectus Craterus 7, 12, 4.
 Triambus Dionysi cognomen 6, 28, 2.
 Thurinus Pasircates 2, 22, 2. nisi forte *Κουριεὺς* legendum.
 Thymondas Mentoris filius, transfuga, militi peregrino praest 2, 2, 1, 13, 2.
 Tigris amnis (n. *Didschleh* v. *Schatt*) 3, 7, 4 s. 7, 5, 7, 2, 7, 7, 6 s. 16, 5. unde ortus 5, 7, 5. ostium 6, 19, 5, 28, 6, 7, 1, 1. Euphrate humilior fluit 7, 7, 3 s.
 Timander. eius *τάξις* 1, 22, 4.
 Timolaus 1, 7, 1.
 Tiryus Argolidis 5, 26, 5.
 Tlepolemus Pythophanis filius, *ἑταῖρος*, in Parthyaëis et Hyrcaniis *ἐπίστοπος* 3, 22, 1. Carmaniae satrapes 6, 27, 1.
 Tmolus mons Lydii (n. *Bos Dagh*) 5, 1, 2.
 Tralles opp. (n. *Aidin Gûselhissar*) 1, 18, 1, 23, 6.
 Trapezus (n. *Tarabosan*) 7, 13, 4.
 Triballi Macedonibus infesti 5, 26, 6, 7, 9, 2. res novas moliantur 1, 1, 4. rex eorum Syrmus 1, 2, 2, 4, 6. vincuntur 1, 2, 4 ss. frustra impugnantur 1, 3, 3 s. dedunt se 1, 4, 6.
 Triopium Cariae (n. *Cap Crio*) 2, 5, 7.
 Tripolis Phoenices (n. *Tarabütüs*) 2, 13, 2.
 Tripylum Halicarnassi 1, 22, 1, 4.
 Trojanum bellum 1, 11, 7.
 Tylus insula 7, 20, 6 s.
 Tymphaea vel Stymphaea 1, 7, 5.
 Tyndareus 4, 8, 2.
 Tyriaspes cum imperio 5, 20, 7. satrapes Parapamisadarum 4, 22, 5. remotus 6, 15, 3.
 Tyrii. eorum rex Azemilcus 2, 15, 7. cf. Hercules et Carthago.
 Tyrus (n. *Sûr*) aditu Alexandro negato

oppugnatur et expugnatur 2, 15, 6 —
24, 6. ab ὑπασπισταῖς 4, 26, 6.
Tyrrheni legatos mittunt ad Alexandrum
7, 15, 4.

U.

Uranus 7, 20, 1.
Uxii Cossaeis finitimi 7, 15, 1. Darii socii
3, 8, 5. 11, 5. ab Alexandro victi 3,
17, 1 ss. 7, 10, 5.

X.

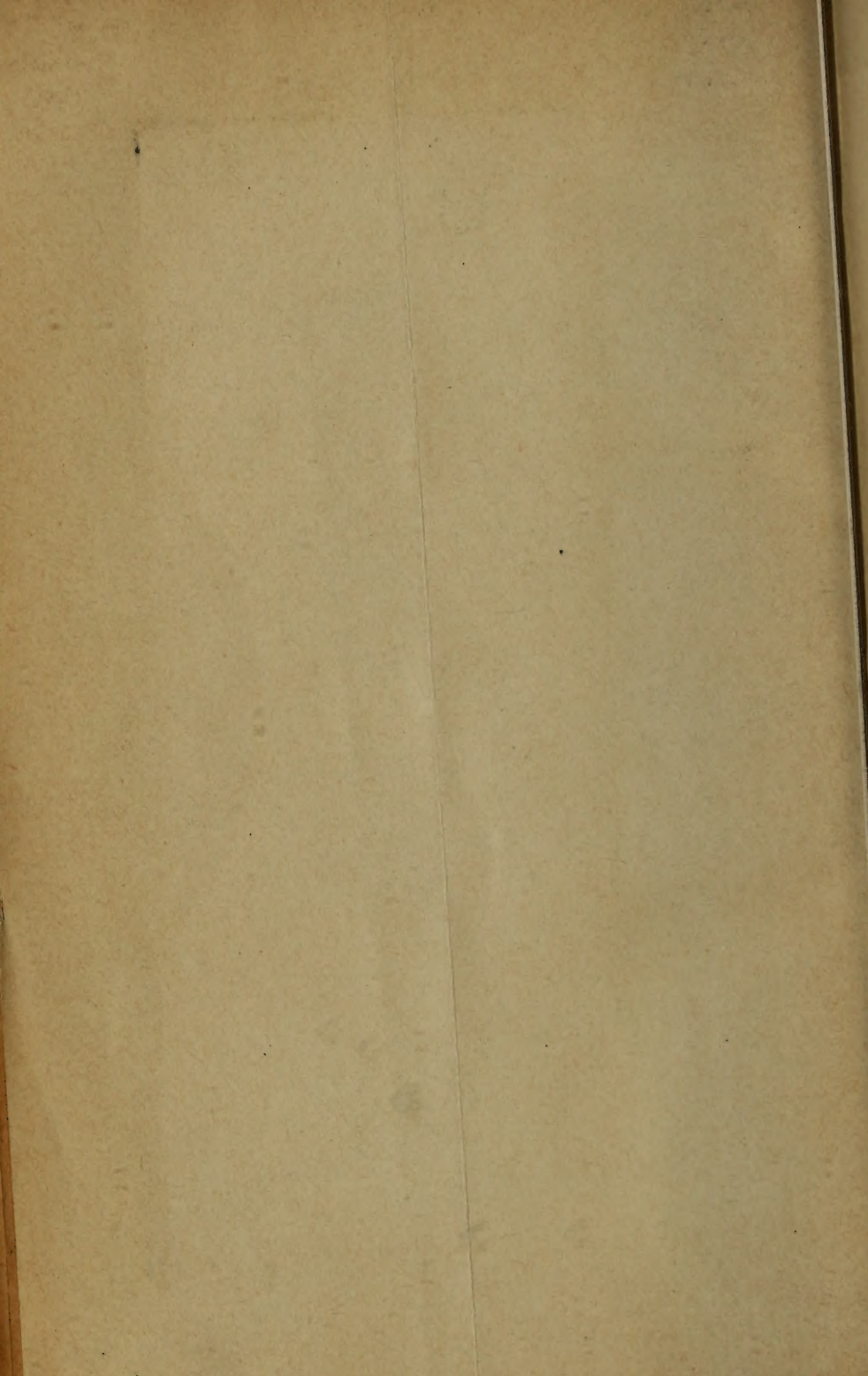
Xanthus amnis et oppidum (cuius rudera
prope *Günik*) 1, 24, 4.
Xanthri Indi *αυτόνομοι* 6, 15, 1.

Xenophantus 3, 5, 3.
Xenophon Grylli filius miles 2, 4, 3, 7,
8 s. scriptor 1, 12, 3, 2, 8, 11, 7, 13, 4.
Xerxes superbus 7, 14, 5. monumenta e
Graecia asportavit 3, 16, 7, 7, 19, 2.
victus 4, 11, 9. templa Babyloniorum
diruit 3, 16, 4, 7, 17, 2.

Z.

Zadacarta Hyrcaniae 3, 23, 6. 25, 1.
Zarangaei 3, 25, 8. Zarangi 6, 17, 3. cf.
Dranges.
Zariaspa urbs maxima 4, 1, 5, 7, 1, 16, 6.
Zelea 1, 12, 8.
Zelitae 1, 17, 2.

perlegi hunc Anoniam librum atque tempus in eo evolventis consumere desii
ante diem I. calend. Martias a. d. 1876. Egr.

LGr
A775aG

12132
Arrianus, Flavius.
De expeditione Alexandri
ed. by Geier.

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

Do not
remove
the card
from this
Pocket.

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File."
Made by LIBRARY BUREAU

